

Česká školní
inspekce

LIBERECKÝ KRAJ

VÝSLEDKY ŽÁKŮ

NEROVNOSTI

STRUKTURA
A CHARAKTERISTIKA
SOUSTAVY

FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ
VZDĚLÁVACÍ VÝSLEDKY

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

ZPRÁVA LIBERECKÝ KRAJ

VÝSLEDKY ŽÁKŮ
NEROVNOSTI
STRUKTURA A CHARAKTERISTIKA SOUSTAVY
FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ VÝSLEDKY

Zpráva
Liberecký kraj

Výsledky žáků
Nerovnosti
Struktura a charakteristika soustavy
Faktory ovlivňující vzdělávací výsledky

Autoři:

doc. PhDr. Tomáš Lebeda, Ph.D., Mgr. et Mgr. Jakub Lysek, Ph.D., doc. Mgr. Daniel Marek, M.A., Ph.D.,
Mgr. Roman Folwarczný, Mgr. Alena Navrátilová, Mgr. Michal Soukop, Mgr. Kateřina Zymová,
Mgr. Tomáš Zatloukal, MBA, LL.M., PhDr. Ondřej Andrys, MAE, MBA, MPA, Mgr. Jaromír Beran,
Mgr. Iveta Valachová, PhDr. Václav Korbel, Ph.D., Ing. Dana Pražáková, Ph.D.

Jazyková redakce: Mgr. Hana Máčalová

Obálka: Oldřich Pink

Grafická úprava a zlom: David Cícha

ISBN 978-80-88087-33-5

V roce 2020 vydala Česká školní inspekce, Fráni Šrámka 37, 150 21 Praha 5.
Elektronická verze publikace je dostupná na www.csicr.cz.

ÚVODNÍ SLOVO ÚSTŘEDNÍHO ŠKOLNÍHO INSPEKTORA

V rámci hodnocení kvality a efektivity vzdělávání poskytuje Česká školní inspekce školám a školským zařízením všech zřizovatelů využitelné informace o podmínkách, průběhu i výsledcích vzdělávání. Kvalitativní zjištění jsou poskytována v podobě vzdělávacího auditu s popisem silných stránek, slabých stránek či příležitostí ke zlepšení a s uvedením konkrétních doporučení směřujících ke zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání.

Na úrovni vzdělávacího systému, ale i pro řízení vzdělávání ze strany krajů nebo třeba intervence ze strany obcí s rozšířenou působností či přímo zřizovatelů, nabízí Česká školní inspekce souhrnné výstupy v podobě různě zaměřených tematických zpráv nebo zpráv výročních. Všechny tyto dokumenty jsou k dispozici na webových stránkách úřadu.

I když má většina kvalitativních zjištění České školní inspekce plošný, a tedy systémový charakter, pohled z úrovně jednotlivých krajů nebo i nižších územních celků a jejich specifík může řadu informací ukázat v ještě trochu jiném světle. Právě sledování a vyhodnocování krajských odlišností, resp. faktorů, které výrazně determinují kvalitu a efektivitu vzdělávání a zejména výsledky, kterých ve vzdělávání žáci v jednotlivých regionech dosahují, považuje Česká školní inspekce za nezbytný příspěvek ke komplexnosti svých výpovědí.

Česká školní inspekce tak ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy připravila samostatné analýzy vybraných faktorů ovlivňujících vzdělávání v jednotlivých krajích České republiky, které se mohou stát velmi důležitým podkladem pro další diskuze o zvyšování kvality vzdělávání v České republice.

Mgr. Tomáš Zatloukal, MBA, LL.M.

OBSAH

1	VÝSLEDKY ŽÁKŮ	6
1.1	Výsledky vzdělávání na 1. stupni ZŠ	6
1.1.1	Výsledek testování TIMSS 2015, PIRLS 2016 a testování 5. ročníků	6
1.2	Výsledky vzdělávání na 2. stupni ZŠ a ve víceletých gymnáziích	9
1.2.1	Výsledek testování PISA 2015 a podíl žáků v jednotlivých gramotnostních úrovních	9
1.2.2	Výsledky testování žáků v 9. ročnících	10
1.2.3	Podíl škol, kde ani jeden žák nedosáhl očekávané úrovně v testování 9. ročníků	13
1.2.4	Podíly žáků s výbornými výsledky	15
1.2.5	Výsledky přijímacích zkoušek na střední školy	16
1.3	Výsledky vzdělávání ve SŠ	18
1.3.1	Výsledky maturitních zkoušek	18
1.3.2	Podíly žáků s výbornými výsledky v národním testování gramotností	18
1.3.3	Počty přijatých do SŠ vs. počty absolventů v časové řadě	19
1.3.4	Přechod do terciárního vzdělávání	20
2	NEROVNOSTI	21
2.1.1	Index socioekonomického statusu v krajích	21
2.1.2	Sociální kapitál	21
2.1.3	Rozdíly v zastoupení společenských tříd v krajích	22
2.1.4	Grafy výsledků PIRLS, TIMSS a PISA v krajích vzhledem k SES	23
2.1.5	Velikost rozdílů ve výsledcích žáků mezi školami v krajích	25
2.1.6	Předčasné odchody ze vzdělávání	26
3	STRUKTURA A CHARAKTERISTIKA SOUSTAVY	29
3.1.1	Struktura škol v kraji z hlediska zřizovatele, počtu žáků, kapacity a naplněnosti	29
3.1.2	Podíly nově přijatých do středního vzdělávání v Libereckém kraji	38
3.1.3	Oborová struktura v kraji podle kategorií oborů	38
3.1.4	Přehled projektů a dalších rozvojových a dotačních aktivit, které Liberecký kraj realizuje v oblasti vzdělávání	40
3.1.5	Přehled využití čerpání šablon OP VVV ve veřejných středních školách podle zaměření	52
3.1.6	Optimalizační kroky, které v posledních letech zrealizoval Liberecký kraj	52
4	FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ VÝSLEDKY	53
4.1	Pedagogické vedení školy a personální podmínky	54
4.1.1	Ředitelé	54
4.1.2	Učitelé	56
4.2	Kvalita a pracovní podmínky učitelů	66
4.2.1	Vybavenost škol z hlediska možnosti naplňovat ŠVP – v porovnání s průměrem ČR	66
4.2.2	Důvody ukončení pracovního poměru – rozdíly oproti průměru ČR	66
4.2.3	Podpora začínajících učitelů	67
4.2.4	Sebedůvěra učitelů podle šetření TALIS 2018	68
4.3	Profesní rozvoj ředitelů a učitelů	69
4.3.1	Další vzdělávání ředitelů a učitelů	69
4.3.2	Poskytování zpětné vazby učitelům	70
4.3.3	Spolupráce učitelů mezi sebou	72

4.3.4	Účelnost využití didaktické techniky	73
4.4	Bezpečné a spolupracující prostředí	75
4.4.1	Příležitosti pro vzájemnou spolupráci rodičů a učitelů	75
4.4.2	Absence žáků a neomluvené hodiny	76
4.4.3	Domácí příprava a spolupráce se zákonnými zástupci	78
4.4.4	Rizikové chování	80
4.5	Důraz na vzdělávací výsledky a podpora žáků	82
4.5.1	Systém poradenských služeb	82
4.5.2	Ostatní pedagogické pozice a počty pracovníků	86
4.5.3	Neobsazené ostatní pedagogické pozice	87
4.5.4	Poskytování podpůrných opatření 1. stupně bez vypracování plánu pedagogické podpory ..	88
4.5.5	Promyšlený systém podpůrných opatření na základě složení žáků školy a jejich potřeb	89
4.5.6	Využití podpůrných opatření	90
4.5.7	Podpora nadání	90
4.5.8	Důvody pro asistenta pedagoga	92
4.5.9	Průběh výuky	92
4.5.10	Jevy v hospitacích	93
4.5.11	Budování kultury hodnocení	94
4.5.12	Užívané formy hodnocení	95
5	SOUHRN ZJIŠTĚNÍ	96

1 VÝSLEDKY ŽÁKŮ

1.1 Výsledky vzdělávání na 1. stupni ZŠ

1.1.1 Výsledky testování TIMSS 2015, PIRLS 2016 a testování 5. ročníků

Liberecký kraj dosahuje mírně podprůměrných výsledků žáků na 1. stupni ZŠ napříč testováním v různých mezinárodních i domácích šetřeních. V některých šetřeních a jednotlivých druzích testovaných gramotností ale vykazuje velmi dobré výsledky a řadí se mezi úspěšné kraje (např. PISA 2015).

Následující tabulky a mapy ukazují podíl žáků pod danou gramotnostní úrovní nebo v dané gramotnostní úrovni podle metodiky IEA organizující šetření TIMSS (matematická gramotnost) a PIRLS (čtenářská gramotnost). Výsledky žáků jsou hodnoceny v pěti gramotnostních kategoriích. První kategorií je podíl žáků, kteří nedosáhnou ani nízké úrovně gramotnosti v šetření TIMSS a PIRLS. Druhá kategorie je podíl žáků s nízkou úrovní gramotnosti, analogicky postupujeme až po pátou kategorii reflektující velmi vysokou úroveň dosažené gramotnosti. Tabulka ukazuje podíly žáků v dané gramotnostní kategorii, prezentovány jsou i hranice bodové úspěšnosti. Liberecký kraj je vždy srovnán s průměrnou hodnotou za ČR. **Liberecký kraj má obecně podprůměrné zastoupení žáků s nejlepšími výsledky, avšak současně i podprůměrný podíl žáků nedosahujících ani nízké úrovně. Naopak má vyšší zastoupení v nízké či střední úrovni.**

Podíl žáků v dané gramotnostní úrovni v šetřeních PIRLS a TIMSS v čase

testování	kraj	pod nízkou	nízká	střední	vysoká	velmi vysoká
		1. pod 400	2. od 400 až po 475	3. od 475 až po 550	4. od 550 až po 625	5. nad 625
PIRLS 2011 – ČTE	ČR	1,75	10,98	37,49	41,55	8,23
	Liberecký kraj	1,85	17,19	40,09	33,36	7,52
PIRLS 2016 – ČTE	ČR	2,96	11,80	36,43	38,82	10,00
	Liberecký kraj	1,84	11,25	33,73	42,52	10,66
TIMSS 2011 – MAT	ČR	6,81	21,39	42,02	25,53	4,24
	Liberecký kraj	7,81	25,34	42,29	19,92	4,65
TIMSS 2011 – PŘ	ČR	3,50	15,50	36,72	34,25	10,04
	Liberecký kraj	3,20	17,83	39,78	32,58	6,61
TIMSS 2015 – MAT	ČR	3,93	17,65	40,12	30,54	7,76
	Liberecký kraj	3,36	20,59	42,84	26,93	6,28
TIMSS 2015 – PŘ	ČR	3,52	15,62	37,90	34,22	8,74
	Liberecký kraj	3,15	17,31	43,42	30,31	5,80

Pozn.: Vypočteno v programu IDB Analyzer. Interval spolehlivosti není ukázán z důvodu přehlednosti.

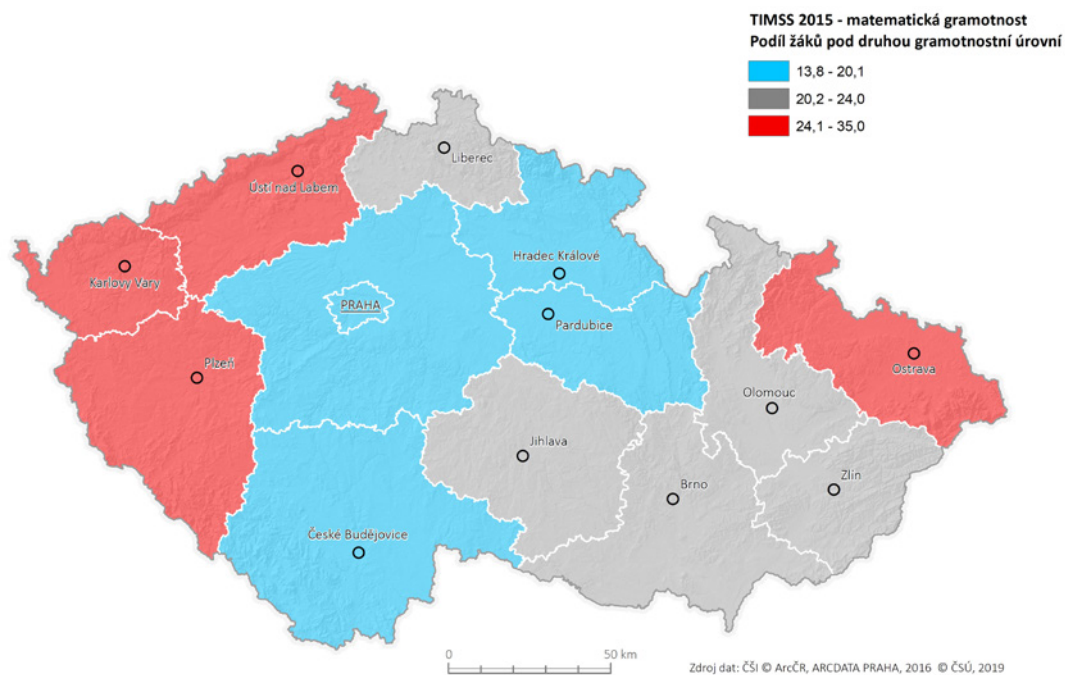
Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

Pro větší názornost se tradičně ukazuje podíl žáků, kteří spadají pod druhou gramotnostní úroveň, jež je považována **za hraniční pro úspěch v dalším vzdělávání**. Žáci, kteří nedosáhnou této hraniční úrovně, jsou ve velkém ohrožení, že budou ve vzdělávání neúspěšní, a je potřeba věnovat jim zvýšenou pozornost. Zejména na prvním stupni potřebují maximální podporu ze strany školy ti žáci, jejichž rodiče je často mohou podpořit jen v omezeném rozsahu, ať už proto, že se například jedná o cizince, nebo proto, že rodiče sami dosáhli jen nízké úrovně vzdělání.

Následující mapy ukazují, kolik procent žáků za každý kraj nepřekročilo druhou úroveň.

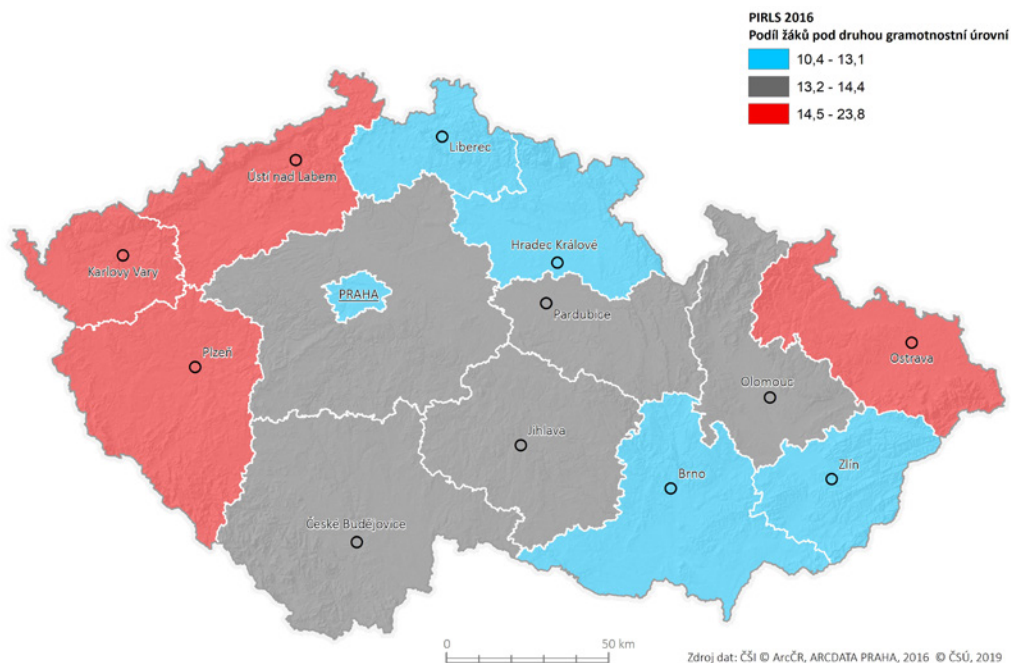
Mapy jsou vizualizovány podle rozložení podílů pomocí kvantilů na tři obdobně početné skupiny krajů.

Podíl žáků pod druhou gramotnostní úrovní v krajích – TIMSS 2015

Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

Podíl žáků pod druhou gramotnostní úrovní v krajích – PIRLS 2016

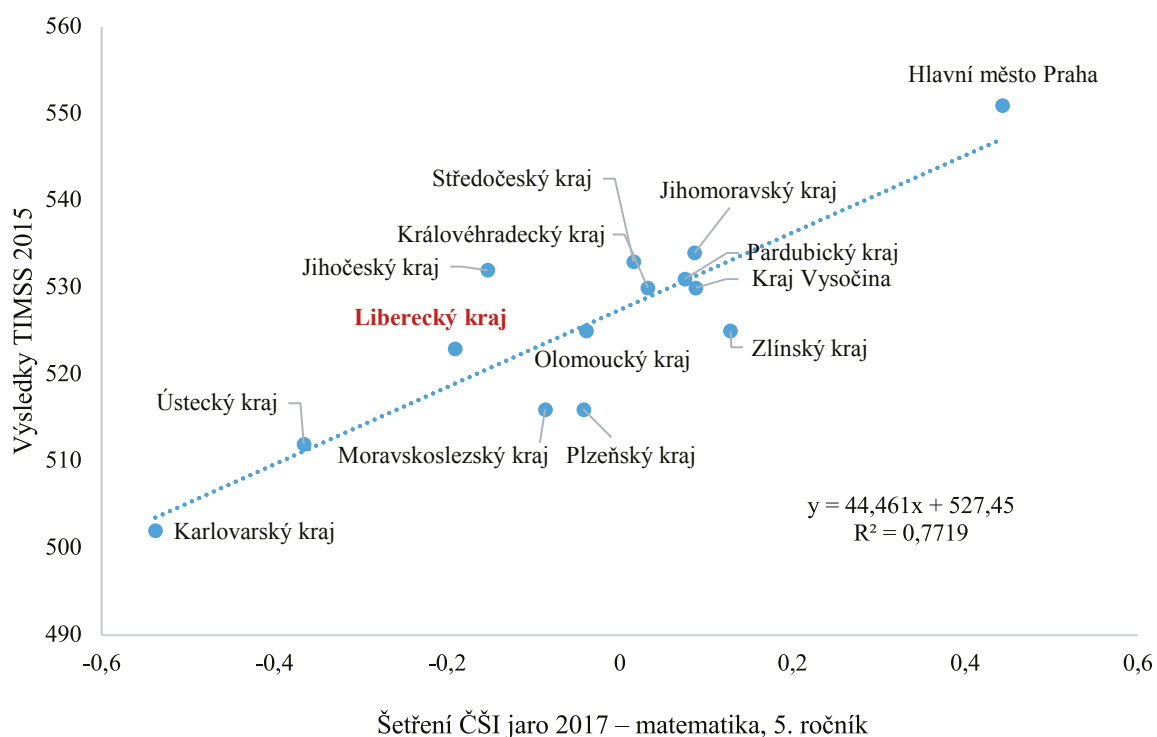
Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

Výsledky mezinárodních šetření jsou výběrem z populace všech žáků daného ročníku či věku. Je však nutno počítat s tím, že z důvodu charakteru výběrového šetření jsou výsledky na úrovni České republiky zatíženy výběrovou chybou, na úrovni krajů je pak s klesajícím vzorkem výběrová chyba větší. **Pořadí krajů tak s ohledem na náhodnou výběrovou chybu nelze zcela přesně určit.** Nicméně z výsledků

Lze vyvodit, že existují kraje, které se pravidelně umísťují na předních pozicích, a naopak kraje, které se pohybují spíše na konci. Další analýzy ukazují, že se výsledky z mezinárodních šetření odrážejí i ve výsledcích domácích šetření, kde je vzorek několikanásobně větší, popřípadě se jedná o celou populaci žáků. **Z tohoto důvodu jsou výsledky z mezinárodních šetření porovnány s výběrovým šetřením žáků 5. a 9. tříd provedeným ČŠI.**

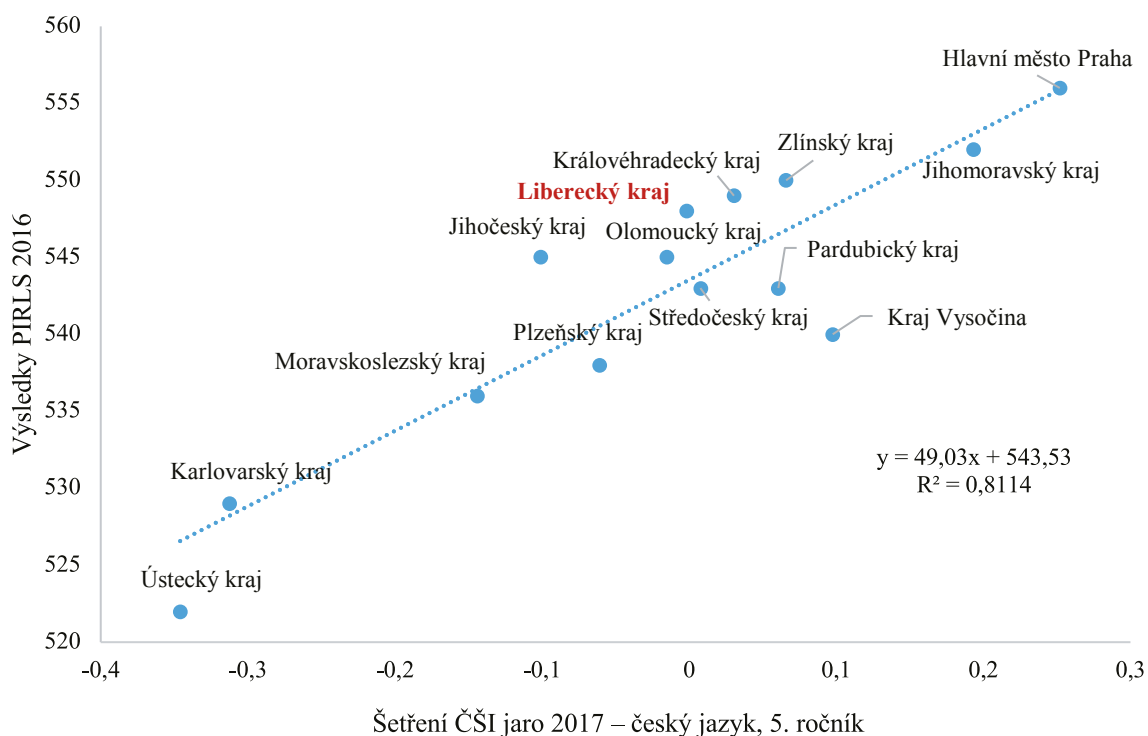
Grafy ukazují, že výsledky mezinárodních šetření velmi silně korelují s výsledky příslušných domácích šetření. Na posledních příčkách se umísťuje spolu s Ústeckým krajem i kraj Karlovarský; na prvním místě hlavní město Praha. Jedná se tedy o systémový a pravidelný jev, který není dán náhodností výběru žáků pro mezinárodní šetření. Toto zjištění se týká jak čtenářské, tak matematické gramotnosti. Grafy potvrzují závěry z mezinárodních šetření, že rozdíly mezi kraji jsou dlouhodobého charakteru. **Výsledky žáků jsou ovlivněny zejména strukturálními faktory, jako je průměrný socioekonomický status žáků (SES), nedostatek kvalifikovaných učitelů v krajích, ale i horší kvalitou škol (viz dále). Liberecký kraj v mezinárodním i národním testování dosahuje mírně podprůměrných výsledků. Lepšího výsledku ale dosáhl v testu českého jazyka.**

Vztah mezi výsledky mezinárodního šetření TIMSS 2015 (matematická gramotnost) a Výběrového zjišťování výsledků žáků 5. a 9. tříd ZŠ (matematika)

Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření, národní šetření

Vztah mezi výsledky mezinárodního šetření PIRLS 2016 (čtenářská gramotnost) a Výběrového zjišťování výsledků žáků 5. a 9. tříd ZŠ (český jazyk)

Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření, národní šetření

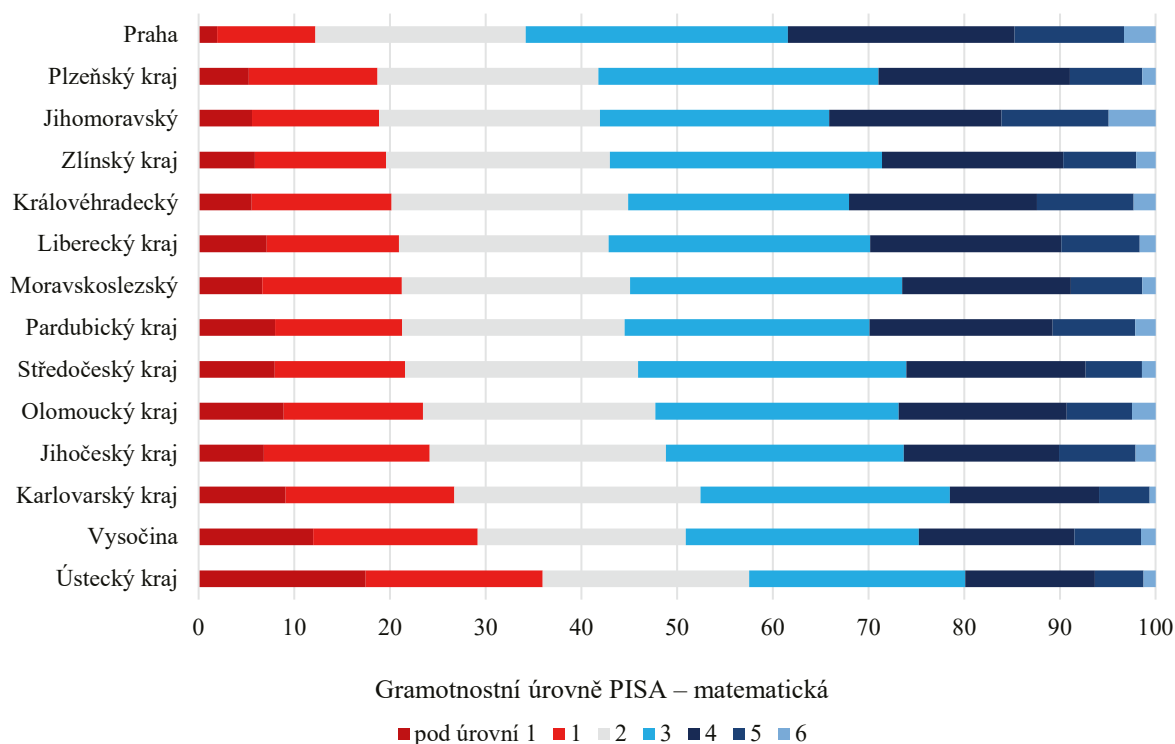
1.2 Výsledky vzdělávání na 2. stupni ZŠ a ve víceletých gymnáziích

Výsledky šetření pro druhý stupeň ZŠ a pro víceletá gymnázia vykazují stejný trend. Rozdíly ve výsledcích žáků mezi regiony a mezi školami v rámci regionů jsou ale větší (blíže sekundární analýza PISA 2015).

1.2.1 Výsledky testování PISA 2015 a podíl žáků v jednotlivých gramotnostních úrovních

Šetření PISA, realizované v rámci OECD, testuje populaci patnáctiletých žáků. V roce 2015 byla testována matematická, čtenářská a přírodovědná gramotnost. Následující graf ukazuje gramotnostní úroveň podle metodiky OECD pro šetření PISA (matematická gramotnost). Pro všechny kraje a všechny gramotnostní oblasti testování jsou pak k dispozici v příloze. Z grafu níže vyplývá, že **Liberecký kraj má mírně podprůměrný podíl žáků, kteří nedosahují druhé gramotnostní úrovně**. Stejného výsledku jako v matematice dosáhli žáci i v případě čtenářské gramotnosti PISA 2015. Výsledek kraje ale neukazuje na dlouhodobý a stálý trend, protože v jiných šetřeních žáci dosahují v rámci České republiky průměrných výsledků.

Podíl žáků v dané gramotnostní úrovni PISA – matematická gramotnost

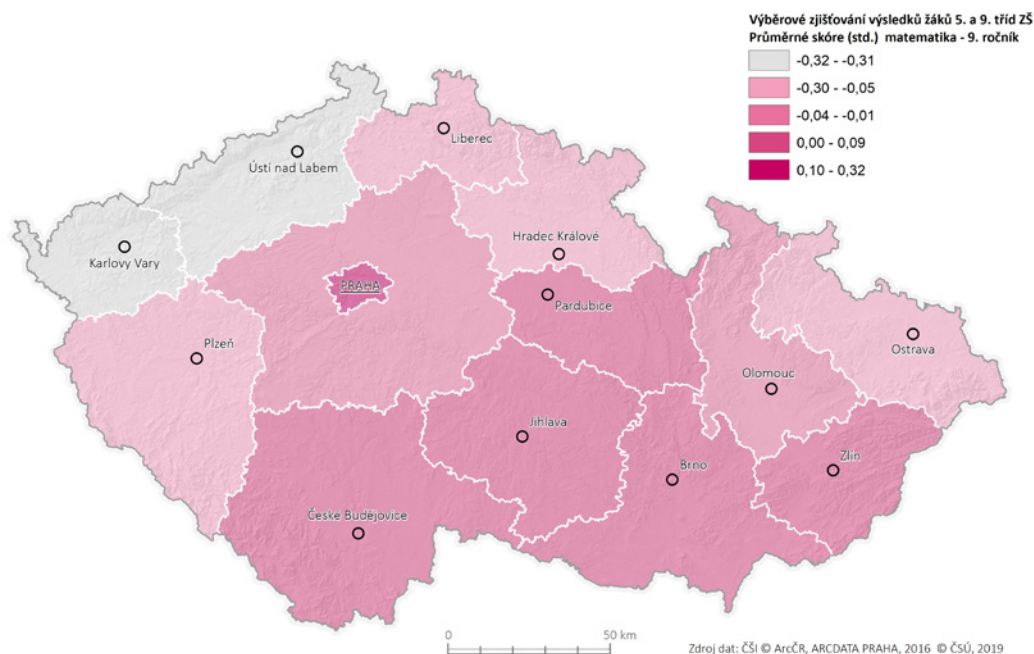
Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

Velký podíl žáků pod druhou gramotnostní úrovní je obrovskou zátěží pro daný kraj. Žáci nezvládají základní dovednosti v matematice a čtení. Nízká čtenářská gramotnost má pak takový důsledek, že **absolventi nejsou schopni vyhledávat a analyzovat informace** nejen z knih, ale ani z médií, málo se orientují v současném dění a nejsou schopni získané informace vyhodnotit a využít v osobním životě. Vysoký podíl absolventů, kteří nezvládli ani druhou gramotnostní úroveň, má dopad na socioekonomický rozvoj kraje. Liberecký kraj by se měl nadále zaměřit na snížení podílu žáků v nejnižších gramotnostních úrovních.

1.2.2 Výsledky testování žáků v 9. ročnících

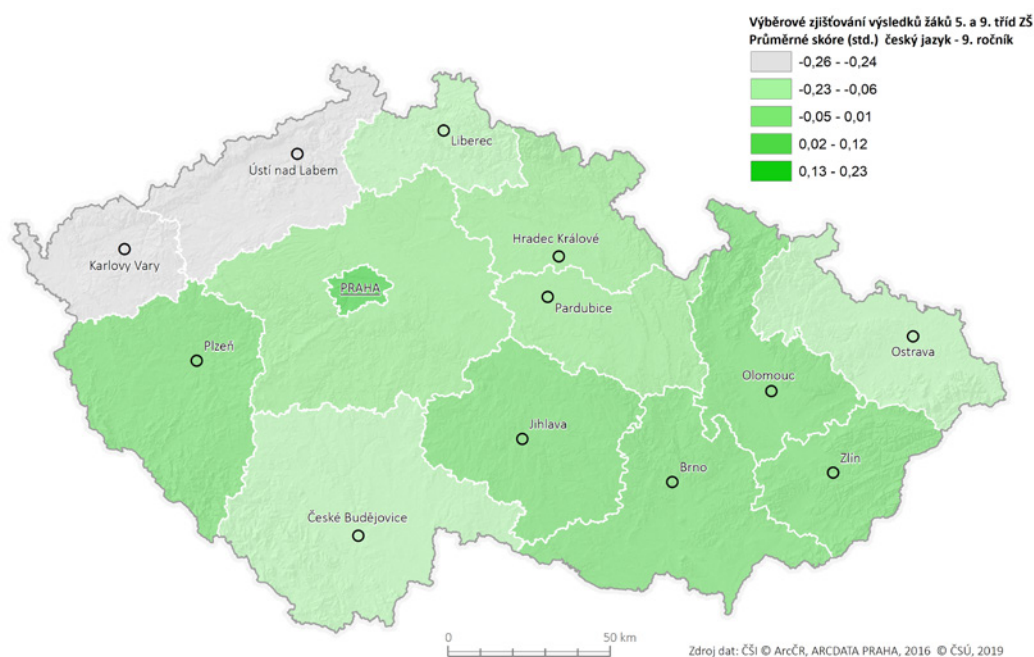
Výsledky PISA 2015 jsou zatíženy statistickou chybou z důvodu relativně malého vzorku testovaných žáků. Přesnější průměrné výsledky pak ukazuje testování žáků v 9. ročnících. **V nich pak Liberecký kraj dosahuje podprůměrných výsledků v testech z matematiky a českého jazyka. V anglickém jazyce žáci vykazují spíše nadprůměrné výsledky oproti žákům z ostatních krajů.** Výsledky testování ukazují následující mapy a grafy, kde jsou kraje seřazeny od nejúspěšnějších po ty nejméně úspěšné.

Průměrné skóre z matematiky – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

Zdroj: ČŠI, národní šetření

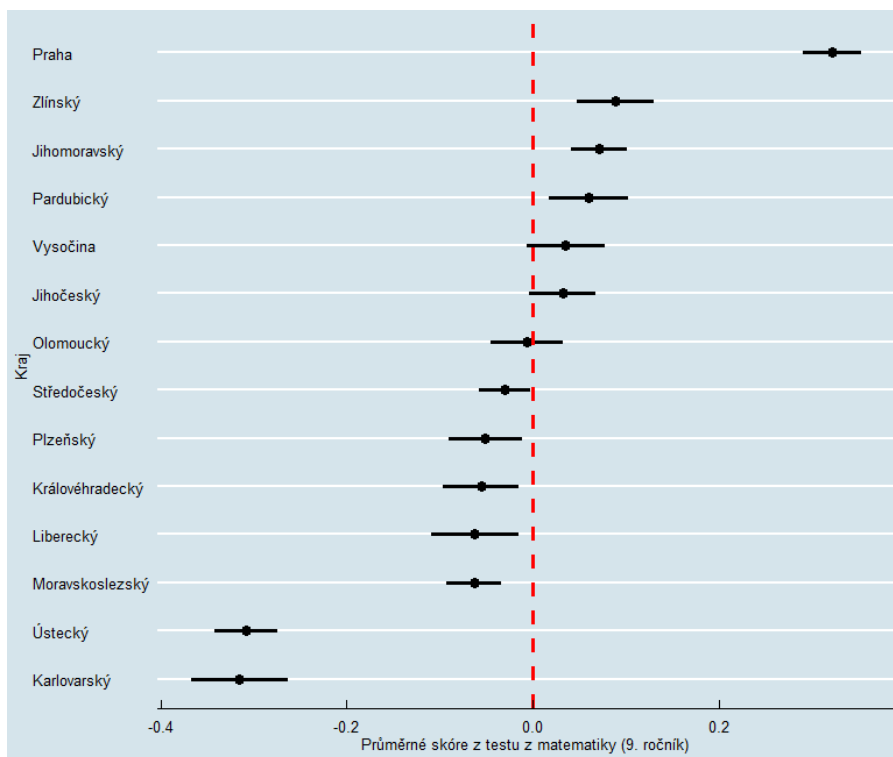
Průměrné skóre z českého jazyka – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

Zdroj: ČŠI, národní šetření

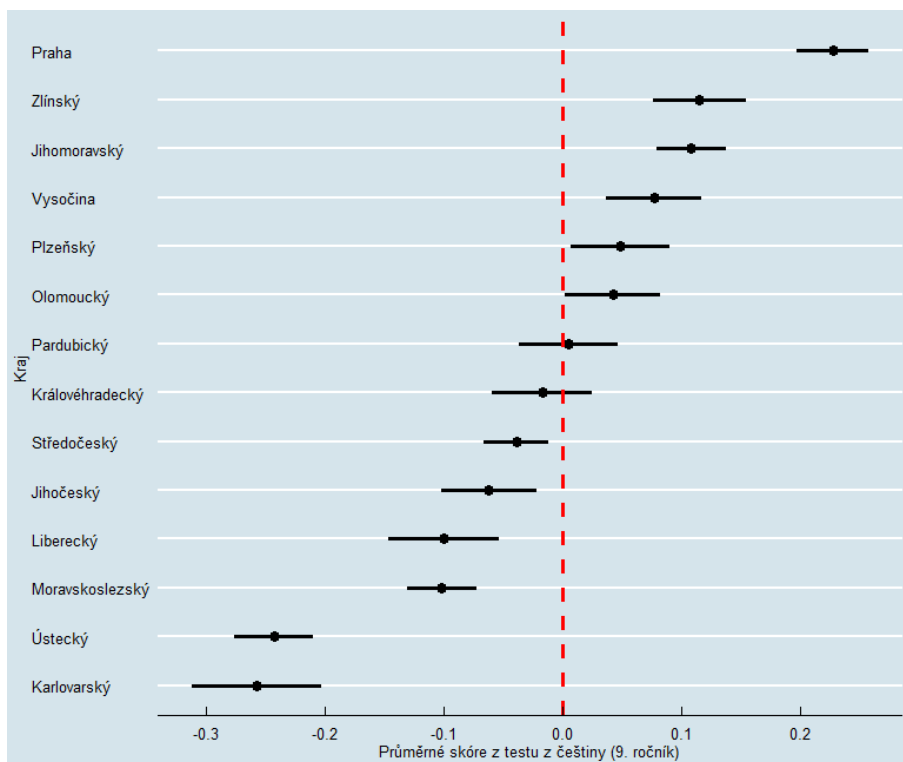
Následující grafy ukazují vždy průměrný výsledek všech žáků v daném kraji (bodový odhad) spolu s intervalem spolehlivosti (černá úsečka). Pokud se úsečky překrývají mezi dvěma kraji, nelze s určitou mírou spolehlivosti (95 %) říci, že se kraje od sebe liší. Jejich výsledek je tedy stejný, co se pořadí týče. **Liberecký kraj vykazuje statisticky odlišné výsledky oproti průměru v testu z českého jazyka a v testu z matematiky.** V případě testu z anglického jazyka vykazuje průměrné výsledky. Výsledky žáků byly pro účely analýzy standardizovány.

Průměrné skóre z matematiky – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

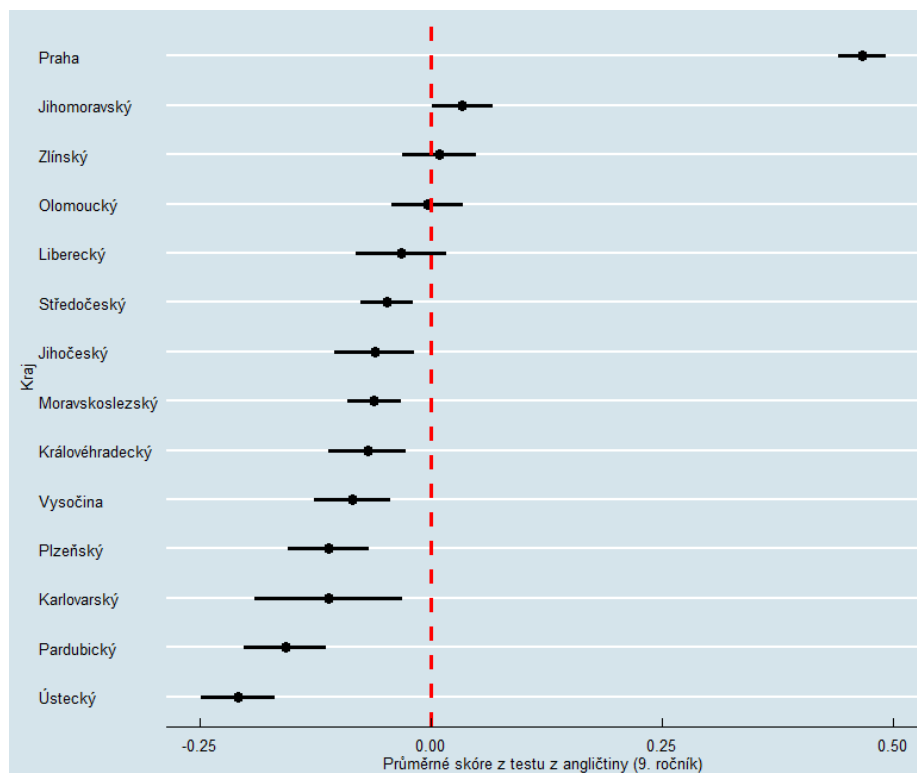
Zdroj: ČŠI, národní šetření

Průměrné skóre z českého jazyka – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

Zdroj: ČŠI, národní šetření

Průměrné skóre z anglického jazyka – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

Zdroj: ČŠI, národní šetření

1.2.3 Podíl škol, kde ani jeden žák nedosáhl očekávané úrovně v testování 9. ročníků

Tabulky níže zobrazují výsledky z testování žáků 9. tříd základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií. Pro demonstraci byly zvoleny testové výsledky žáků z dvou hlavních testovaných předmětů, kterými jsou matematika a český jazyk. Prezentované hodnoty představují procentuální podíly škol v daném kraji, ve kterých ani jeden z testovaných žáků nedosáhl hranice očekávané úrovně, která byla pro potřeby tohoto testování stanovena na 60 % testového skóre.

V Libereckém kraji se v daném testování nacházelo 3,1 % škol, ve kterých ani jeden žák v testovaném předmětu matematika nedosáhl očekávaného testového skóre, tedy nepřekročil hranici 60 %. V případě testování z českého jazyka se v Libereckém kraji nevyskytovala ani jedna taková škola.

Podíl škol v daném kraji, v nichž ani jeden žák nedosáhl očekávané úrovně v předmětu matematika

kraj	všechny školy			školy s minimálním počtem 16 testovaných žáků		
	počet škol	počet škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	podíl škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	počet škol	počet škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	podíl škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %
Jihočeský kraj	95	4	4,2 %	71	1	1,4 %
Jihomoravský kraj	160	4	2,5 %	131	2	1,5 %
Karlovarský kraj	45	9	20,0 %	38	6	15,8 %
Královéhradecký kraj	83	2	2,4 %	69	0	0,0 %
Liberecký kraj	65	2	3,1 %	49	1	2,0 %
Moravskoslezský kraj	160	15	9,4 %	133	4	3,0 %
Olomoucký kraj	95	5	5,3 %	70	3	4,3 %
Pardubický kraj	80	3	3,8 %	56	0	0,0 %
Plzeňský kraj	78	7	9,0 %	65	4	6,2 %
hlavní město Praha	132	2	1,5 %	114	0	0,0 %
Středočeský kraj	172	17	9,9 %	127	2	1,6 %
Ústecký kraj	118	18	15,3 %	90	8	8,9 %
Kraj Vysočina	80	4	5,0 %	60	2	3,3 %
Zlínský kraj	82	1	1,2 %	63	1	1,6 %
celkem	1 445	93	6,4 %	1 136	34	3,0 %

Zdroj: ČŠI, národní šetření

Podíl škol v daném kraji, v nichž ani jeden žák nedosáhl očekávané úrovně v předmětu český jazyk

kraj	všechny školy			školy s minimálním počtem 16 testovaných žáků		
	počet škol	počet škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	podíl škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	počet škol	počet škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	podíl škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %
Jihočeský kraj	96	0	0,0 %	72	0	0,0 %
Jihomoravský kraj	158	0	0,0 %	133	0	0,0 %
Karlovarský kraj	44	0	0,0 %	33	0	0,0 %
Královéhradecký kraj	85	1	1,2 %	61	0	0,0 %
Liberecký kraj	66	0	0,0 %	50	0	0,0 %
Moravskoslezský kraj	159	3	1,9 %	133	1	0,8 %
Olomoucký kraj	94	2	2,1 %	68	0	0,0 %
Pardubický kraj	80	0	0,0 %	56	0	0,0 %
Plzeňský kraj	78	1	1,3 %	56	0	0,0 %
hlavní město Praha	133	0	0,0 %	119	0	0,0 %
Středočeský kraj	172	1	0,6 %	131	0	0,0 %
Ústecký kraj	115	4	3,5 %	92	0	0,0 %
Kraj Vysočina	81	0	0,0 %	58	0	0,0 %
Zlínský kraj	82	0	0,0 %	60	0	0,0 %
celkem	1 443	12	0,8 %	1 122	1	0,1 %

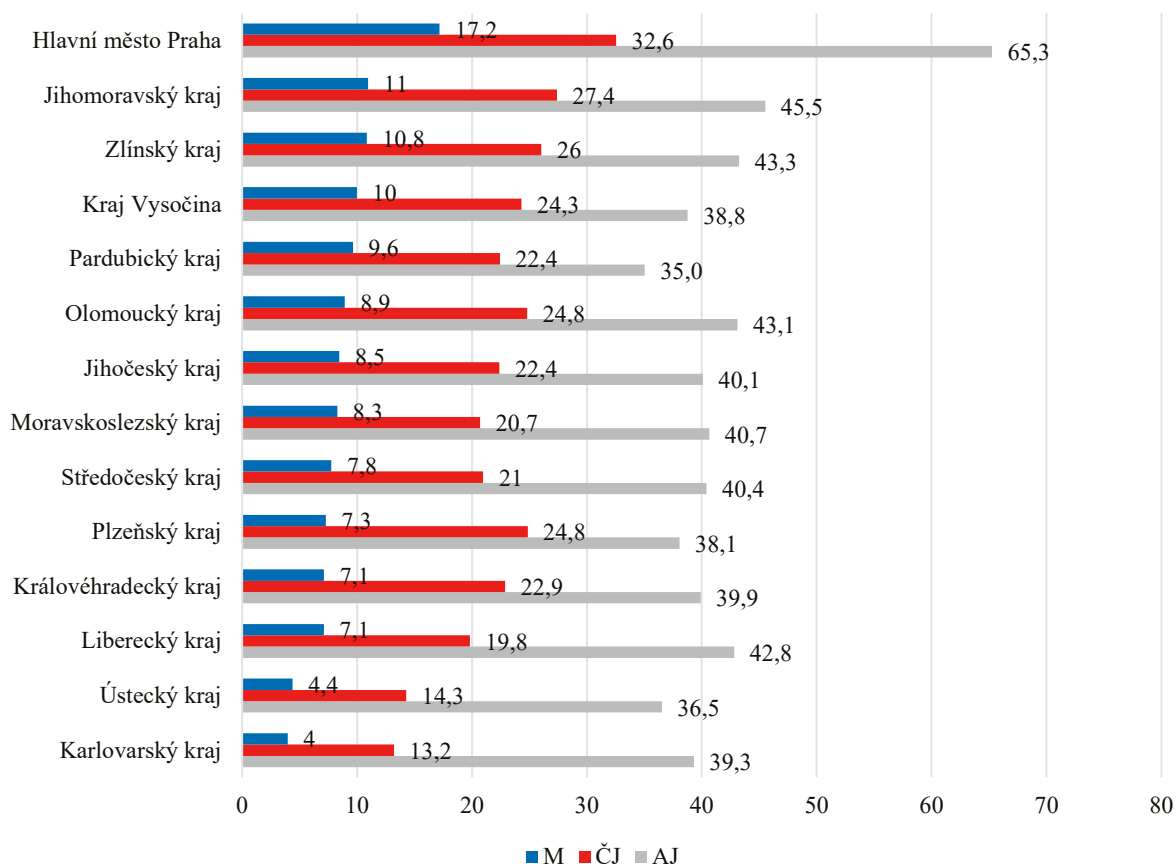
Zdroj: ČŠI, národní šetření

1.2.4 Podíly žáků s výbornými výsledky

Podobně jako v případě mezinárodních šetření je vhodné se podívat na určité gramotnostní kategorie i v rámci výběrového zjišťování výsledků žáků. V případě národního šetření byli žáci rozděleni do tří skupin podle toho, jestli jejich úspěšnost v testu náležela do intervalu do 20 % (slabý výsledek), 20–80 %, či nad 80 % (výborný výsledek). Podíly žáků 9. ročníku s výborným výsledkem v matematice, českém i anglickém jazyce v krajích zobrazuje následující graf.

V mezikrajském srovnání můžeme vidět, že procentuální podíl žáků dosahujících v příslušných testovaných předmětech výborné úrovně je v Libereckém kraji lehce podprůměrný. V případě matematiky dosáhlo výborného výsledku 7 % žáků, v českém jazyce 20 % žáků a v anglickém jazyce to bylo 43 % žáků.

Podíly žáků s výborným výsledkem – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

Zdroj: ČŠI, národní šetření

Následující tabulka zobrazuje podíly žáků, kteří v inspekčním testování dosáhli výborného výsledku (80 % a víc) ve veřejných a neveřejných školách v rámci jednotlivých krajů.

Podíly žáků veřejných a neveřejných škol s výborným výsledkem – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

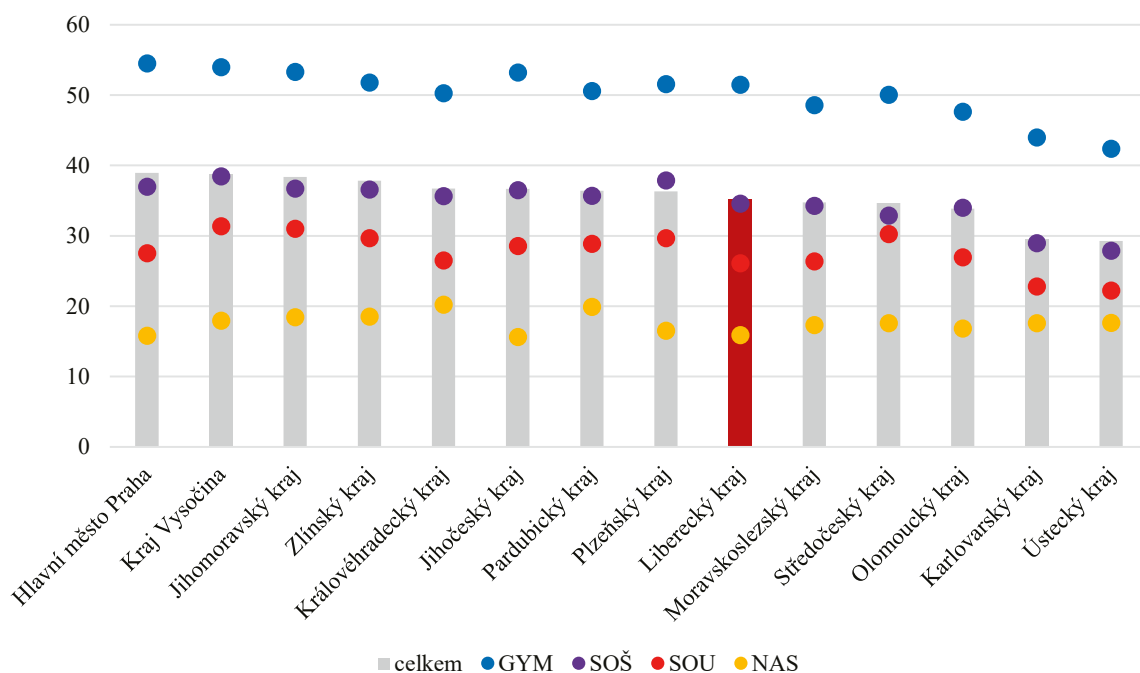
kraj	matematika		český jazyk		anglický jazyk	
	neveřejné	veřejné	neveřejné	veřejné	neveřejné	veřejné
hlavní město Praha	26,1	16,2	46,2	31,1	91,9	61,8
Jihomoravský kraj	14,6	10,8	54,4	26,2	65,6	44,6
Zlínský kraj	9,8	10,9	44,2	25,3	60,0	42,7
Kraj Vysočina	6,3	10,1	44,4	23,9	71,4	37,8
Pardubický kraj	25,8	9,4	37,5	22,4	91,3	34,4
Olomoucký kraj	40,6	8,0	49,2	24,2	31,0	43,4
Jihočeský kraj	8,9	8,4	32,2	22,0	78,6	39,3
Moravskoslezský kraj	18,3	8,0	39,2	20,4	42,4	40,6
Středočeský kraj	7,3	7,8	38,6	20,5	78,4	40,0
Plzeňský kraj	40,9	6,3	41,7	24,5	90,4	35,3
Královéhradecký kraj	15,0	6,9	46,2	21,3	67,0	38,3
Liberecký kraj	29,2	6,8	28,6	19,6	71,4	41,9
Ústecký kraj	0,9	4,5	16,0	14,2	43,0	36,3
Karlovarský kraj	-	4,0	34,5	12,7	55,2	38,6
celá ČR	19,0	8,8	43,2	22,5	73,9	42,2

Zdroj: ČŠI, národní šetření

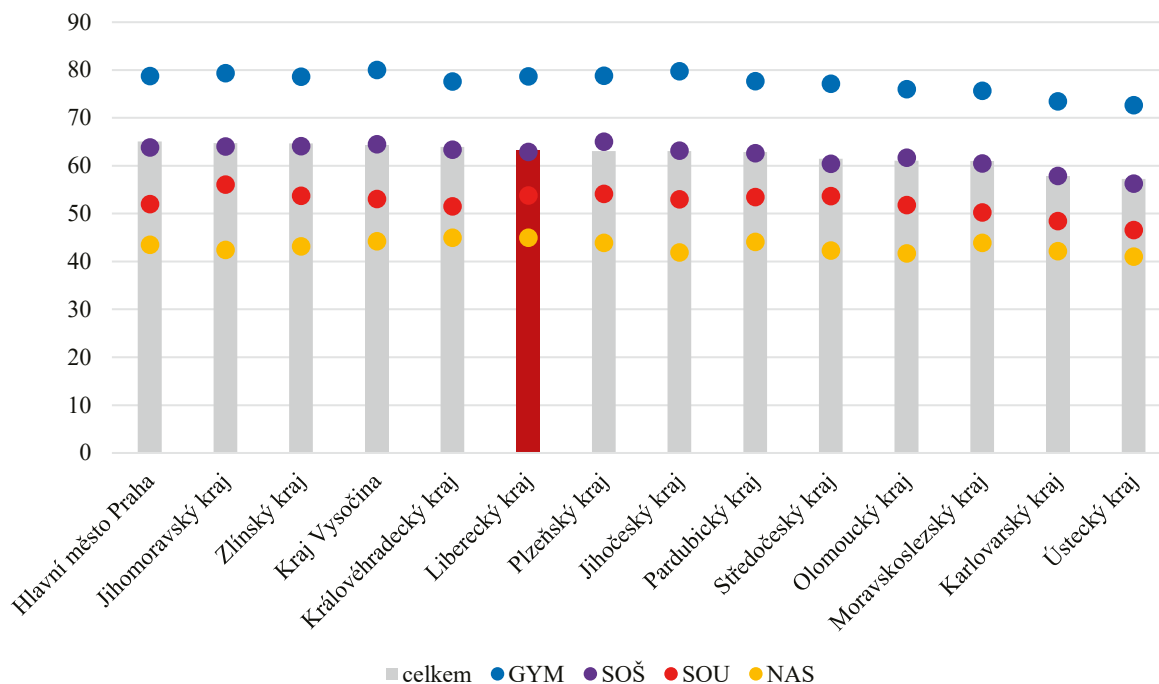
1.2.5 Výsledky přijímacích zkoušek na střední školy

Jedním z dalších možných ukazatelů výsledků vzdělávání, mimo mezinárodní či národní testování, jsou výsledky žáků v přijímacím řízení na střední školy. Krajské výsledky jednotných přijímacích zkoušek z roku 2018 ve čtyřletých oborech celkem a v jednotlivých typech škol zobrazují následující dva grafy (matematika a český jazyk).

Průměrný % skór uchazečů o čtyřleté obory v matematice – jednotné přijímací zkoušky 2018

Průměrný % skór uchazečů o čtyřleté obory v českém jazyce – jednotné přijímací zkoušky 2018

Další tabulka ukazuje podíly uchazečů o čtyřleté obory středních škol v jednotlivých krajích, kteří přijímací zkoušku nekonali. Prezentovány jsou jak celkové podíly, tak podíly v jednotlivých typech středních škol.

Podíly uchazečů o čtyřleté obory, kteří nekonali přijímací zkoušku 2018

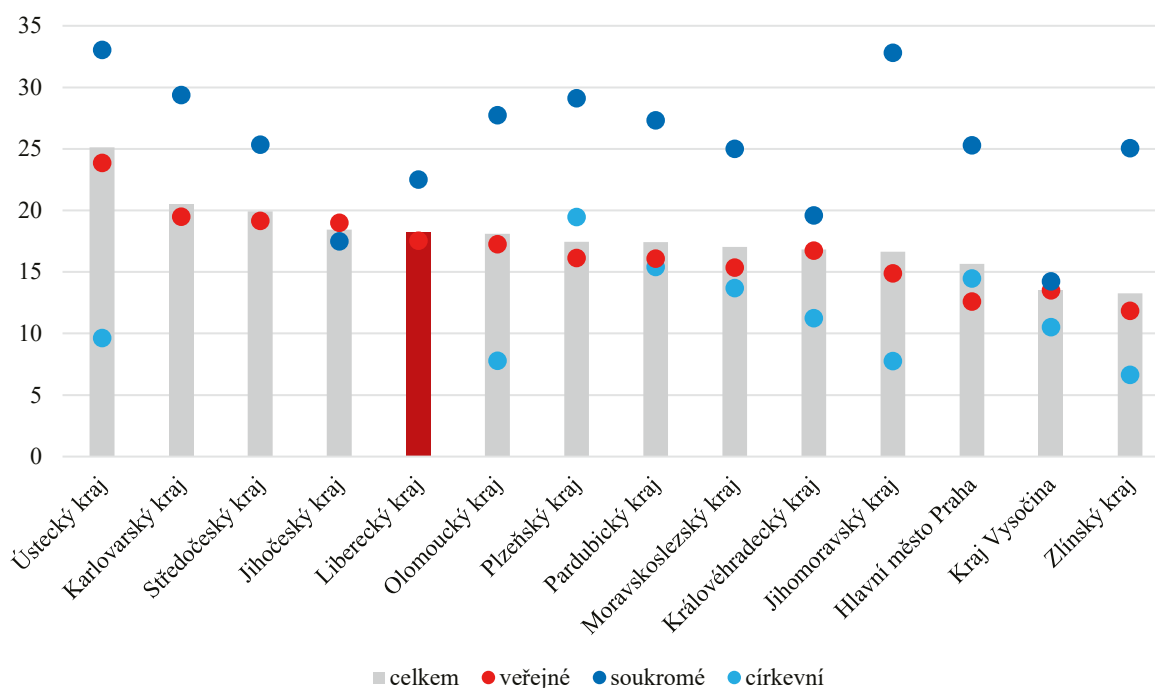
kraj	český jazyk					matematika				
	celkem	GV	SOŠ	SOU	NÁS	celkem	GV	SOŠ	SOU	NÁS
Hlavní město Praha	1,7	0,6	1,2	2,7	10,1	1,8	0,6	1,3	2,9	10,3
Jihočeský kraj	1,4	0,6	0,7	1,3	7,8	1,5	0,7	0,8	1,5	7,8
Jihomoravský kraj	2,0	0,5	1,3	1,9	8,9	2,0	0,5	1,3	1,9	8,7
Karlovarský kraj	1,4	0,4	0,9	1,1	6,9	1,3	0,3	0,8	1,1	6,9
Královéhradecký kraj	1,4	0,0	0,5	1,0	17,1	1,4	0,0	0,5	1,0	17,1
Liberecký kraj	1,5	0,3	0,9	1,5	6,6	1,6	0,3	0,9	1,5	6,6
Moravskoslezský kraj	1,1	0,2	0,6	0,6	6,2	1,1	0,2	0,7	0,6	6,2
Olomoucký kraj	1,4	0,6	0,8	0,8	6,3	1,4	0,5	0,8	1,0	6,1
Pardubický kraj	1,4	0,4	0,9	1,1	6,5	1,4	0,4	0,9	1,3	6,5
Plzeňský kraj	1,1	0,2	0,7	1,2	3,6	1,1	0,2	0,7	1,2	3,6
Středočeský kraj	1,7	0,3	0,9	1,9	8,9	1,8	0,3	0,9	2,0	9,5
Ústecký kraj	1,8	0,4	0,8	2,2	16,7	1,7	0,3	0,7	2,2	16,3
Kraj Vysočina	2,0	0,4	1,1	1,3	10,2	2,0	0,4	1,1	1,3	10,2
Zlínský kraj	1,4	0,1	0,9	2,7	6,4	1,3	0,1	0,8	2,5	6,4
celá ČR	1,7	0,4	1,0	1,6	8,5	1,7	0,4	1,0	1,7	8,5

1.3 Výsledky vzdělávání ve SŠ

1.3.1 Výsledky maturitních zkoušek

Co se týče výsledků žáků středních škol, je možné zaměřit se na výsledky maturitních zkoušek. Následující graf porovnává hrubou neúspěšnost žáků u maturit v roce 2018. Hrubá neúspěšnost je ukazatel vypovídající o tom, jaký podíl žáků z celkem přihlášených u zkoušky neuspěl, nebo zkoušku vůbec nekonal. Uvedený graf konkrétně ukazuje jak celkovou hrubou neúspěšnost žáků v krajském srovnání, tak hrubou neúspěšnost žáků v členění podle zřizovatelů škol. Průměr za kraj je značen ve sloupci, průměry podle zřizovatelů škol pak bodovým odhadem. Liberecký kraj je v tomto případě po krajích Ústeckém, Karlovarském, Středočeském a Jihočeském krajem s pátou nejvyšší hodnotou.

Hrubá neúspěšnost žáků u maturitní zkoušky 2018 (po podzimním zkušebním období; v %)

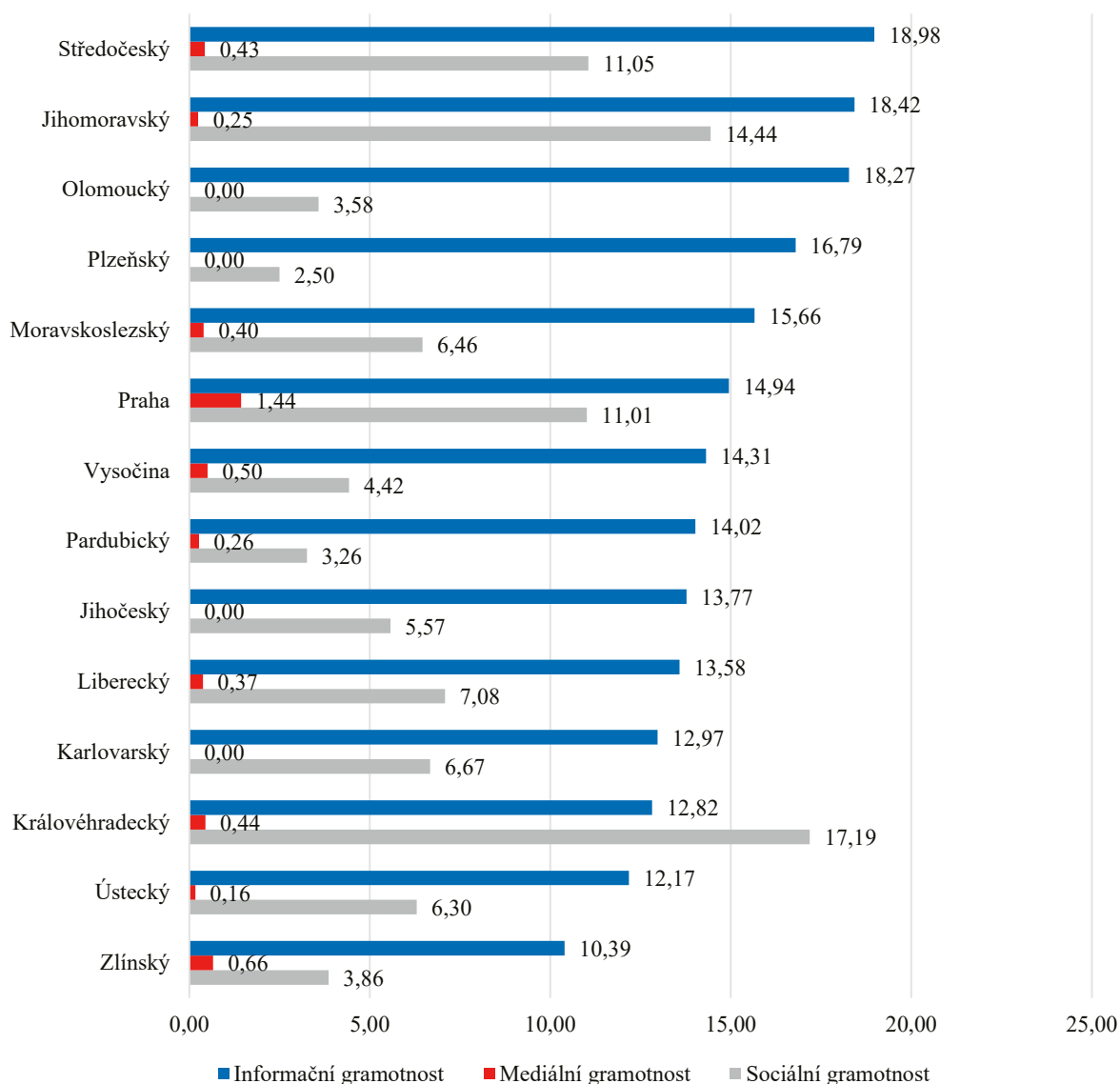

1.3.2 Podíly žáků s výbornými výsledky v národním testování gramotností

Výsledky žáků středních škol v národním testování byly sledovány třemi typy testovaných gramotností, pro které bylo vytvořeno krajské srovnání. Jednalo se o výsledky testů z mediální gramotnosti (2017) pro 2. ročník SŠ, sociální gramotnosti (2017) pro 2. ročník SŠ a informační gramotnosti (2018) pro 3. ročník SŠ. Graf zobrazuje podíly žáků, kteří dosáhli výborného výsledku (nad 80 %).

Zastoupení žáků s výbornými výsledky v testu informační gramotnosti bylo ve srovnání s ostatními kraji podprůměrné (13,6 %). Průměrné zastoupení těchto žáků bylo v testu sociální gramotnosti (7,1 %). V testu mediální gramotnosti pak dosáhlo výborného výsledku pouze 0,4 % žáků. Avšak v porovnání s ostatními kraji ČR není tento výsledek výjimečný.

Podíly žáků s výborným výsledkem – Výběrové zjišťování výsledků žáků SŠ

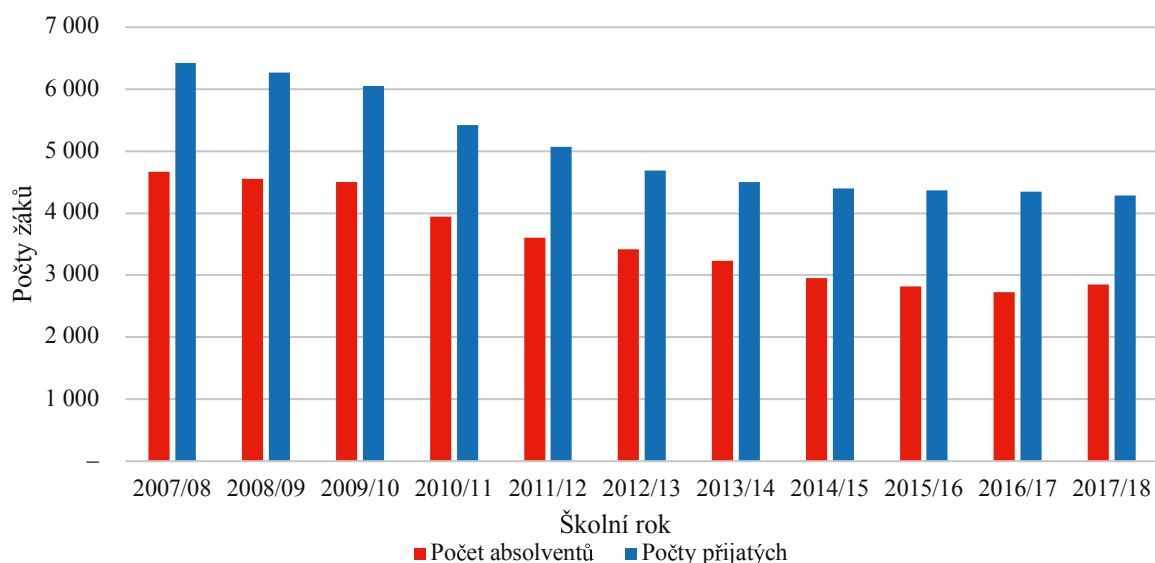

Zdroj: ČŠI, národní šetření

1.3.3 Počty přijatých do SŠ vs. počty absolventů v časové řadě

Počty absolventů a nově přijatých žáků SŠ přibližně odpovídají demografickému vývoji v ČR. V čase pozorujeme postupný pokles jak absolventů, tak počet přijatých žáků do 1. ročníku SŠ. Rozdíl mezi počtem absolventů a počtem nastupujících žáků však nelze spojovat s nedokončením studia, jelikož je dán rozdílným počtem nastupujících žáků v odpovídajícím roce nástupu do 1. ročníku absolventských ročníků v daném školním roce. **V následujících letech se očekává postupný nárůst počtu nastupujících žáků do prvních ročníků SŠ (zhruba do roku 2025), kdy se bude jednat o generaci potomků silnějších populačních ročníků narozených kolem roku 2010.**

Počet žáků přijatých do 1. ročníku SŠ v Libereckém kraji celkem v časové řadě

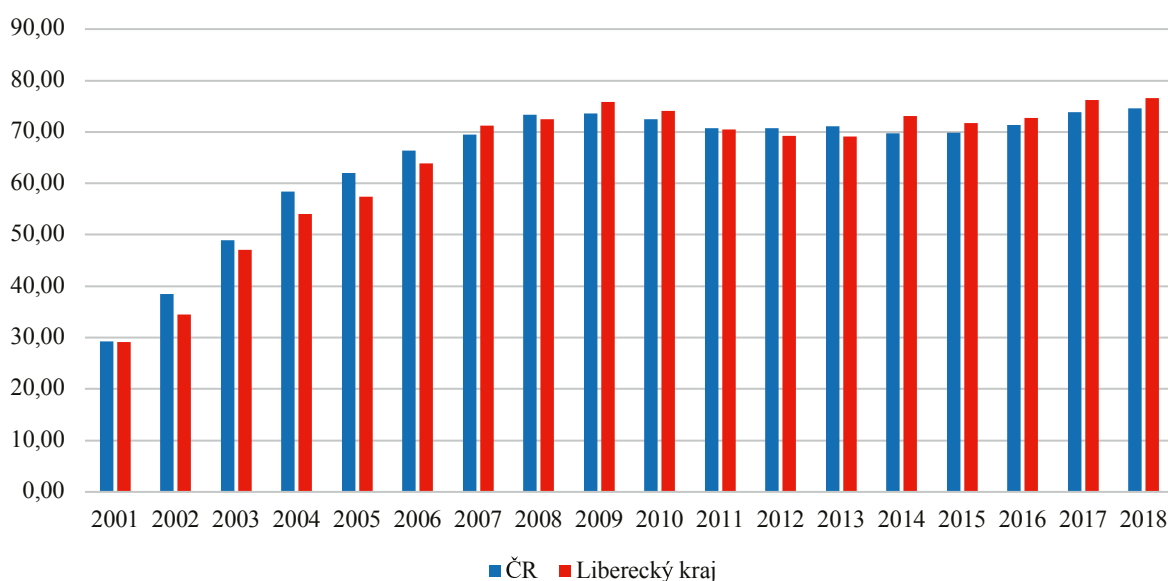

Zdroj: MŠMT

1.3.4 Přejechod do terciárního vzdělávání

Velkou překážkou ve správném vyhodnocování přechodu ze střední školy do studia na vysoké škole jsou termíny konání maturitních zkoušek, podávání přihlášek ke studiu na vysoké škole a konání případných přijímacích zkoušek ke studiu na vysoké škole. Hrubou statistikou porovnávající kraje v oblasti přechodu žáků středních škol do terciárního vzdělávání je podíl zapsaných ke studiu na vysokou školu na celkovém počtu přihlášených (ne přijatých). Statistika je vytvořena z těch, co předchozí stupeň vzdělávání ukončili v daném roce a nastoupili do bakalářského stupně vysokoškolského studia. Následující graf porovnává Liberecký kraj s Českou republikou. Hodnoty pro kraj se příliš neliší a do studia na vysokou školu nastupuje dnes stejný podíl přihlášených, jako je tomu za celou Českou republiku. Podobný trend je i u ostatních krajů.

Podíl zapsaných studentů VŠ na celkovém počtu přihlášených do terciárního vzdělávání

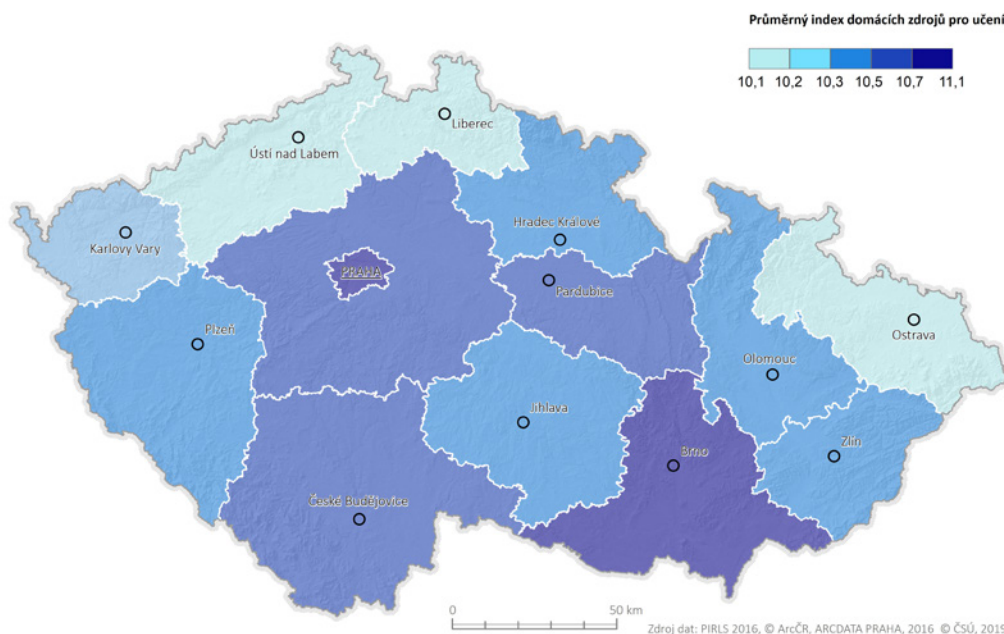
Zdroj: <http://109.238.209.120/uchazecVS.aspx>

2 NEROVNOSTI

2.1.1 Index socioekonomického statusu v krajích

Socioekonomické charakteristiky českých krajů jsou výrazným faktorem ovlivňujícím výsledky českých žáků a stojí za podstatnými rozdíly mezi školami (přibližně z poloviny). **Předchozí zjištění ukázala, že existují regionální rozdíly v průměrném socioekonomickém statusu žáků (SES), které dominantně souvisí s rozdílným výsledným skórem z různých oblastí testování v mezinárodních šetřeních** (čtenářská, přírodovědná a matematická gramotnost). Index SES je tvořen na úrovni žáka takovými ukazateli, jako je dosažené vzdělání rodičů, počet knih v domácnosti, dostupnost vlastního počítače atd. Jednotlivé indexy SES (PISA ESCS; v TIMSS a PIRLS pak index domácích zdrojů pro učení) se v konstrukci či konceptualizaci drobně liší, nicméně po agregaci na úrovni krajů jejich hodnoty spolu silně korelují. To znamená, že napříč mezinárodními šetřeními a napříč časem jsou hodnoty průměrného SES daného kraje konzistentní. Lze konstatovat, že máme pravidelnou skupinu krajů s vysokým průměrným SES žáků, ale i s nízkým průměrným SES. U krajů s průměrnou hodnotou SES se pořadí napříč šetřeními může lišit. **Přestože je index tvořen na základě měkkých dat z dotazníkového šetření, na úrovni krajů velmi silně koreluje se socioekonomickým rozvojem kraje, jako je nezaměstnanost, podíl osob v exekuci, podíl vysokoškoláků, rozvodovost, výše hrubé mzdy atd.** Průměrný SES v České republice na úrovni krajů ukazují následující mapy. **Liberecký kraj má pak podprůměrný SES při srovnání s ostatními kraji.**

Průměrný socioekonomický status – index domácích zdrojů pro učení PIRLS 2016

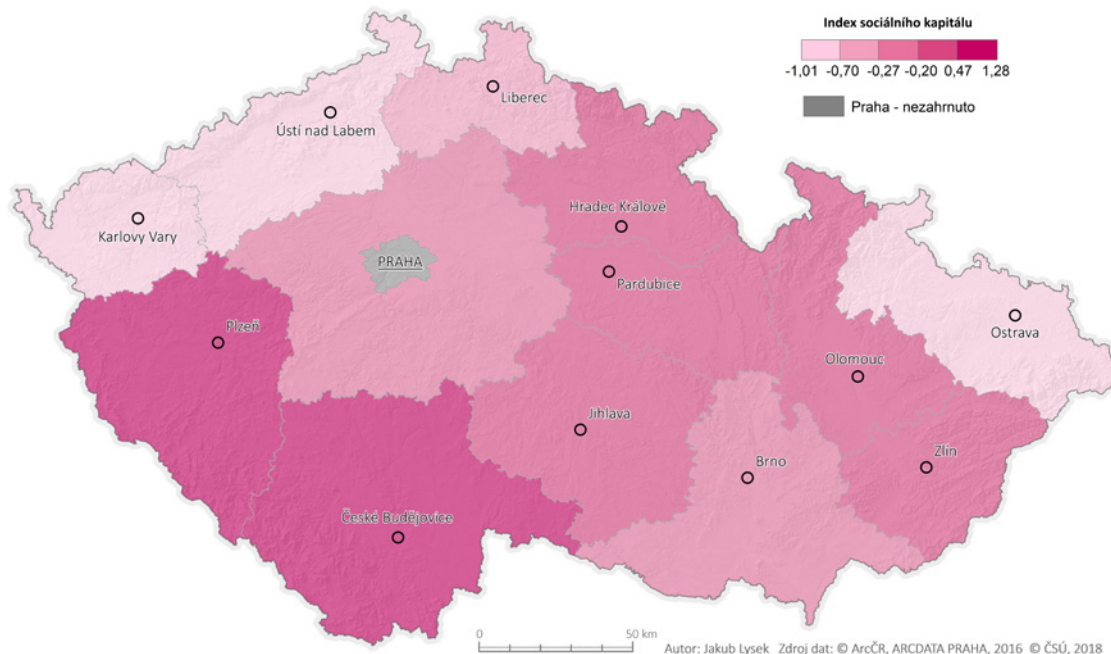
Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

2.1.2 Sociální kapitál

Socioekonomické rozdíly krajů dále ukazuje tzv. sociální kapitál, který podle mnoha vědeckých studií ovlivňuje nejen ekonomický rozvoj regionů, ale i výsledky žáků v testování v daném regionu. Vysoký sociální kapitál dané společnosti se vyznačuje například vyšší mírou občanského zapojování do veřejných záležitostí, častějším členstvím ve spolkových organizacích nebo jiných sdruženích či větší mezilidskou důvěrou. Na mapě lze pozorovat obdobné výsledky jako výše na mapě průměrného SES žáků v krajích.

Plzeňský i Jihočeský kraj nabývají i v případě indexu sociálního kapitálu nejvyšších hodnot. Stejně tak se objevuje trojice krajů s nejnižší hodnotou indexu, kterými jsou Moravskoslezský, Ústecký a Karlovarský kraj. **Nízký sociální kapitál obyvatel je tak dalším strukturálním faktorem, který ovlivňuje socioekonomický rozvoj regionu¹, ale i výsledky žáků v kraji. Liberecký kraj má pak podprůměrný sociální kapitál, nicméně v rámci kraje se hodnoty liší, kdy nejnižší je v okrese Česká Lípa, nejvyšší v okrese Semily, který sousedí s Královéhradeckým krajem.**

Index sociálního kapitálu v krajích

Pozn.: Index sociálního kapitálu zkonstruovaný pro tuto analýzu je tvořen proměnnými: podíl neziskových organizací na 1 000 obyvatel, podíl členů Českého svazu tělesné výchovy (ČSTV) / České unie sportu (ČUS), podíl členů dobrovolných hasičů, volební účast, důvěra v ústavní instituce (na základě šetření prováděných Centrem pro výzkum veřejného mínění, CVVM), čtenost seriózního tisku, podíl dárců krve v krajích. Všechny proměnné byly standardizovány do hodnot směrodatných odchylek (z-skóre) (viz Lysek 2014 a Lysek 2019). Index byl pak následně vytvořen zprůměrováním hodnot takto získaných odchylek za jednotlivé kraje. Další vizualizace na <http://cf.datawrapper.de/0ydnb/2/>

2.1.3 Rozdíly v zastoupení společenských tříd v krajích

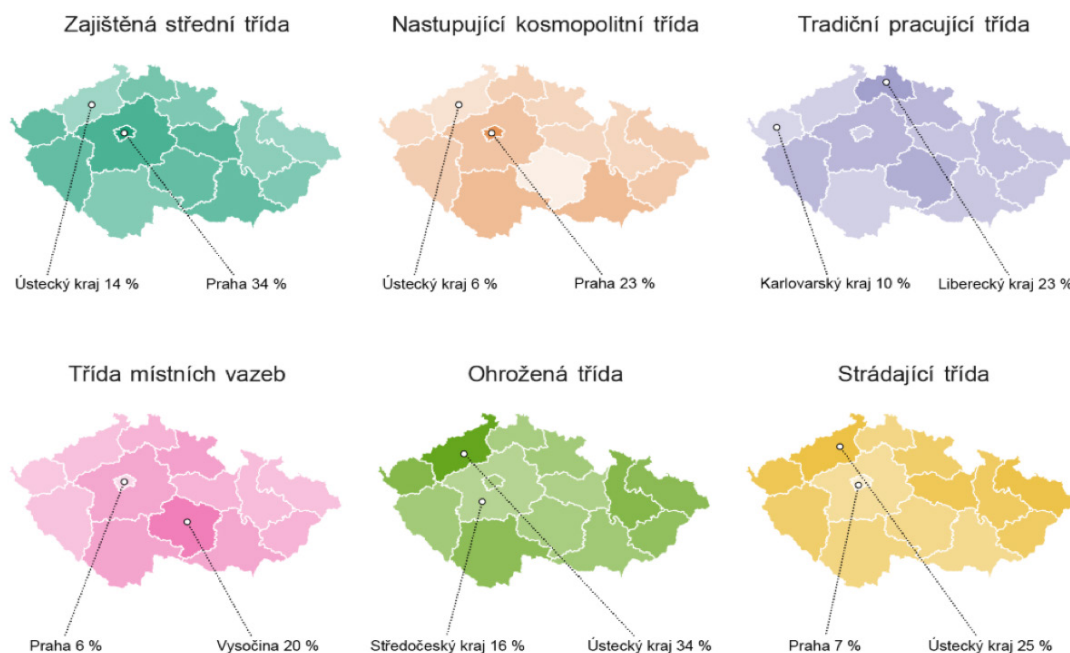
Rozsáhlý sociologický výzkum pro Český rozhlas identifikoval celkem šest společenských tříd. Zastoupení jednotlivých společenských tříd se mezi kraji liší. **Liberecký kraj má největší podíl zastoupení v tradiční pracující třídě v rámci celé České republiky.** To může souviset s průměrnými výsledky žáků v tomto kraji, přestože z hlediska materiálního zabezpečení jsou na tom žáci hůře než v jiných krajích. Rozsáhlé šetření tak na jiných datech potvrzuje průměrný index SES z mezinárodních šetření PISA, PIRLS, TIMSS.

¹ Kostecký, Tomáš; Patočková, Věra; Vobecká, Jana. 2007. Kraje v České republice – existují souvislosti mezi ekonomickým rozvojem, sociálním kapitálem a výkonem krajských vlád? Sociologický časopis / Czech Sociological Review 43 (5): 911-943. ISSN 0038-0288.

Zastoupení společenských tříd v krajích

Zastoupení tříd mezi obyvateli krajů

sytější barva = vyšší zastoupení

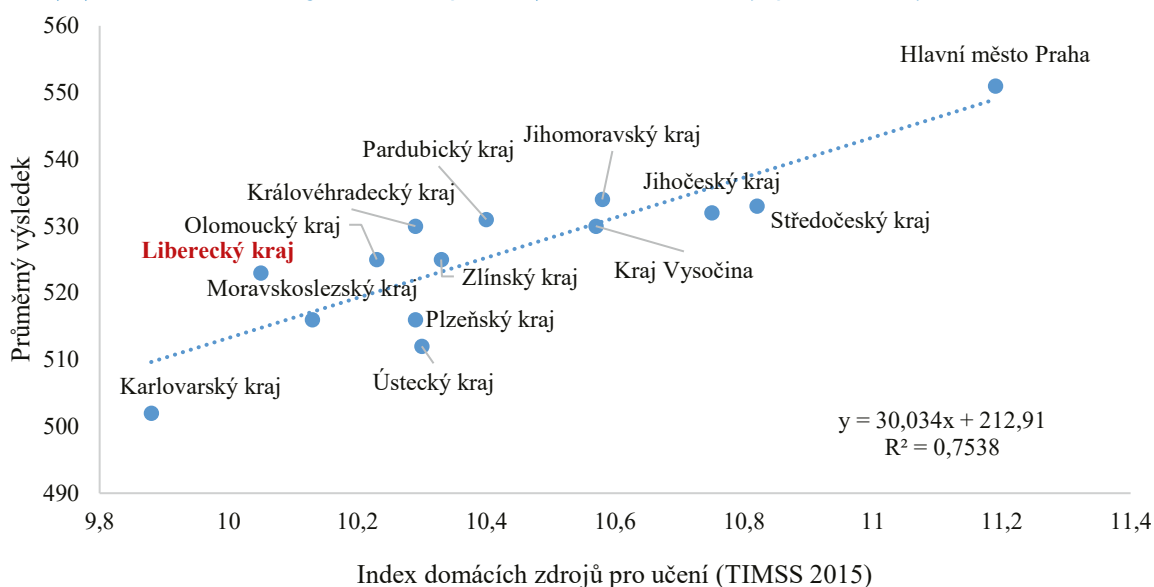

Zdroj: Český rozhlas, dostupné na https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/ceska-spolecnost-vyzkum-tridy-kalkulacka_1909171000_zlo

2.1.4 Grafy výsledků PIRLS, TIMSS a PISA v krajích vzhledem k SES

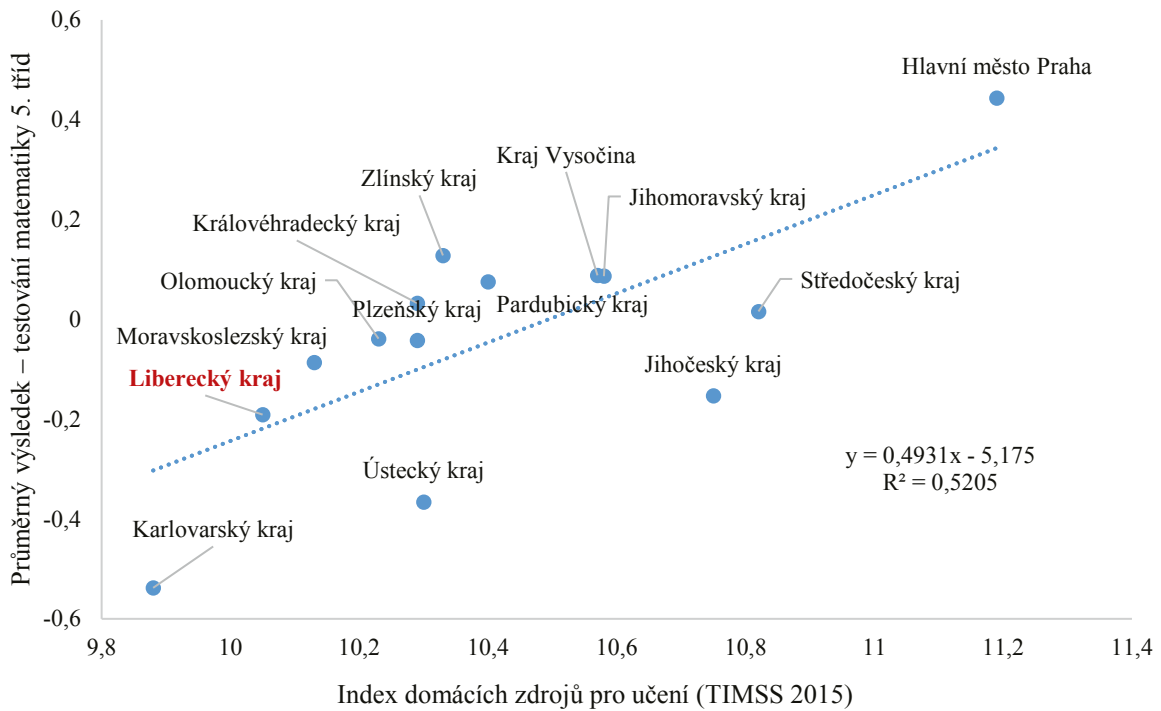
Následující grafy, které zobrazují očekávanou úroveň výsledku TIMSS či PIRLS vzhledem k SES kraje (modrá tečkovaná přímkou) a reálně dosažený výsledek. Některé kraje dokážou lépe překonávat omezení daná SES (kraje nad přímkou), jiné naopak nevyužijí ani ten potenciál, který mají z hlediska domácích zdrojů pro učení dostupný (kraje pod přímkou).

Průměrný výsledek (matematická gramotnost) a průměrný index domácích zdrojů pro učení v krajích – TIMSS 2015

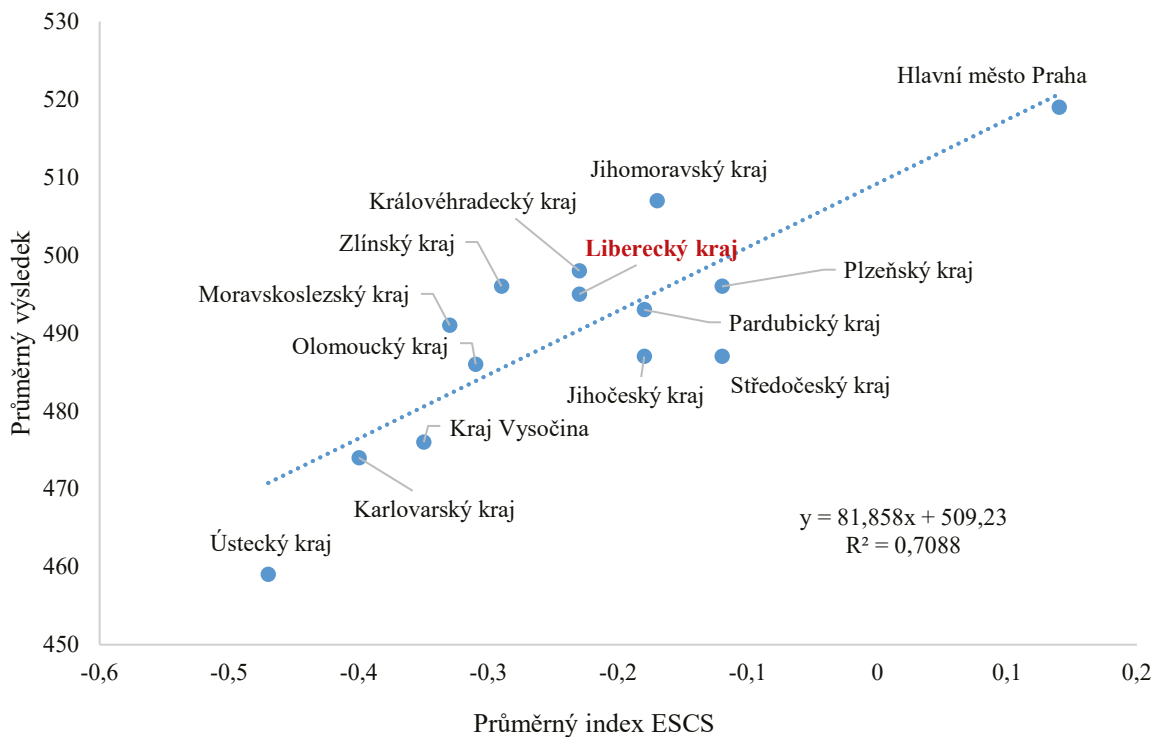
Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

Průměrný výsledek (národní testování matematiky 5. tříd) a průměrný index domácích zdrojů pro učení v krajích – TIMSS 2015

Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření, národní šetření

Průměrný výsledek (matematická gramotnost) a průměrný index ESCS v krajích – PISA 2015

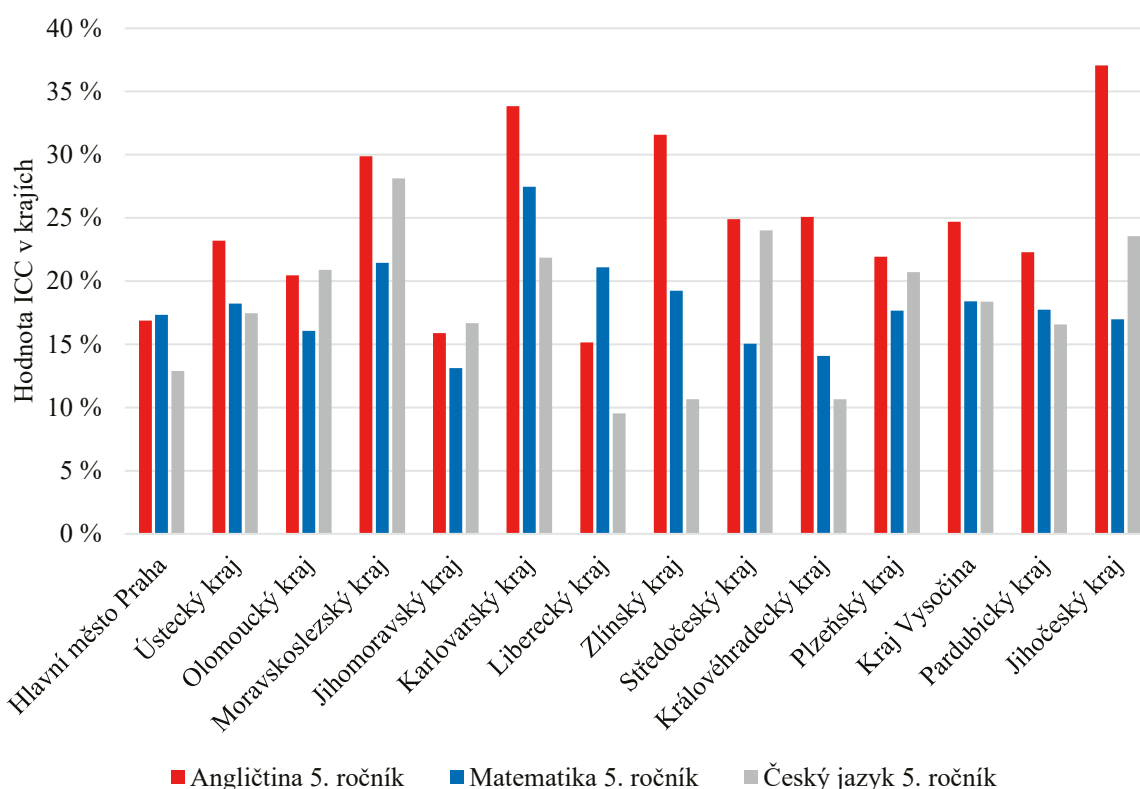
Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

2.1.5 Velikost rozdílů ve výsledcích žáků mezi školami v krajích

V edukačních vědách se pro určení toho, kolik procent rozdílů ve výsledcích žáků lze přičíst individuálním charakteristikám samotného žáka a kolik procent kontextuálním faktorům (např. vliv školy), používá tzv. vnitroskupinový koeficient korelace (ICC; intraclass correlation coefficient). Říká nám, kolik procent rozdílů v individuálních výsledcích žáků je dáno rozdíly mezi druhou (kontextuální) úrovní, kterou je zpravidla třída nebo škola. Pro účely analýzy zobrazujeme výsledné hodnoty ICC po krajích na úrovni škol. **Hodnota tak udává, kolik procent rozdílů ve výsledku žáků je přiřítelných právě rozdílům mezi školami.** Vysoké hodnoty značí, že se školy v kraji liší co do kompozice žáků (velký vliv SES, motivace, třídního klimatu atd.) či do kvalifikace a kompetence učitelů nebo do vlivu různých výukových metod či používání ICT (viz sekundární analýzy ČŠI k mezinárodním šetřením). Vysoké hodnoty značí, že školy jsou velmi heterogenní jak ve výsledcích žáků, tak z hlediska faktorů, které výsledky žáků ovlivňují. **Ideálně by měly být hodnoty ICC nízké. Nízké ICC poukazuje na to, že mezi školami v daném kraji nejsou výrazné rozdíly.** Například hodnota ICC pro Finsko je jedna z nejnižších na světě, což značí nízkou míru nerovnosti v dosahovaných testových výsledcích mezi školami.

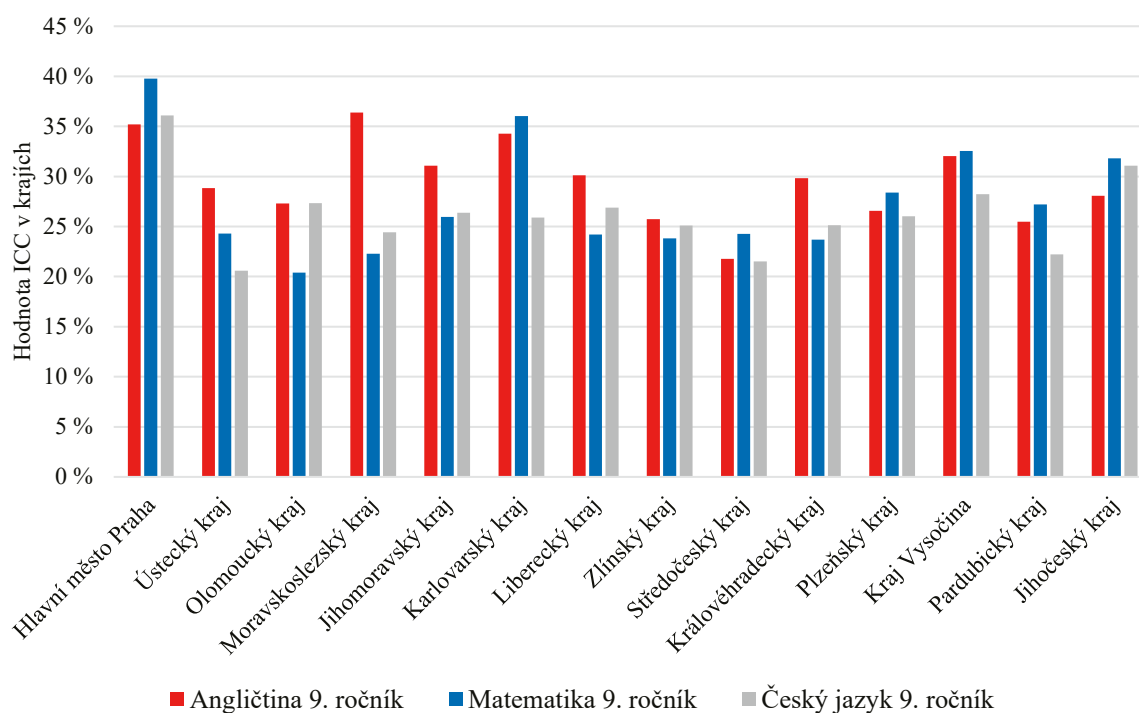
Protože data z mezinárodních šetření nemají dostatečně velký vzorek za jednotlivé české kraje, výsledné hodnoty ICC jsou spočítány ze šetření žáků 5. a 9. tříd. **Z nich vyplývá, že Liberecký kraj má lehce podprůměrné rozdíly ve výsledcích žáků mezi školami.** Výsledky se nejméně liší napříč školami v českém jazyce a v anglickém jazyce. V případě matematiky jsou rozdíly mezi školami vyšší (5. ročník).

Hodnota koeficientu – ICC v krajích – Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. a 9. tříd ZŠ – 5. ročník

Zdroj: ČŠI, národní šetření

Hodnota koeficientu – ICC v krajích – Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. a 9. tříd ZŠ – 9. ročník

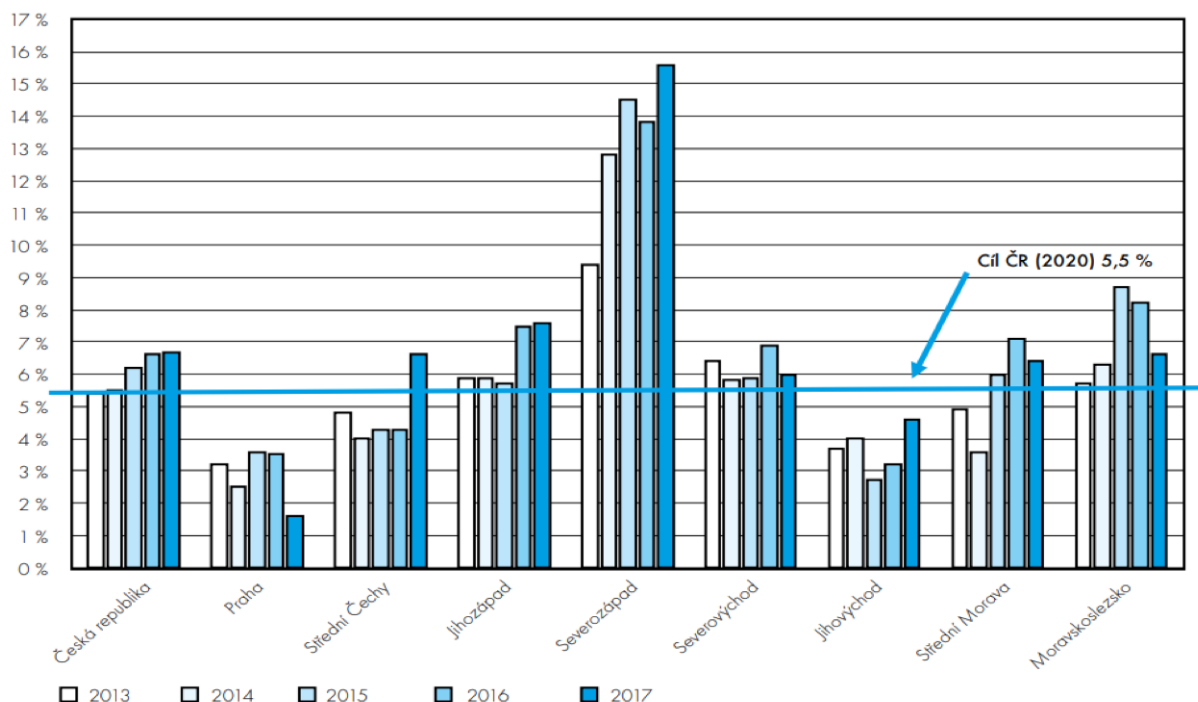

Zdroj: ČŠI, národní šetření

2.1.6 Předčasné odchody ze vzdělávání

V rámci regionálního členění České republiky je extrémně nepříznivá situace v porovnání se všemi ostatními kraji v Karlovarském a Ústeckém kraji (NUTS 2 Severozápad), kde procento předčasných odchodů ze středního vzdělávání dosáhlo v roce 2013 9,4 %, v roce 2017 vystoupalo dokonce na 15,6 %.

Předčasné odchody ze středního vzdělávání v České republice podle NUTS 2 (NÚV)

Jak ukazují statistiky na úrovni jednotlivých krajů, **Liberecký kraj má nadprůměrný podíl předčasných odchodů ze základního vzdělávání**. První tabulka ukazuje absolutní počty, druhá pak podíly žáků celkem.

Předčasné odchody ze základního školství v České republice podle NUTS 3 – počty

kraj	ročník ukončení						celkem
	6	7	8	9	10	N	
hlavní město Praha		10	23	214	12	3	262
Středočeský kraj	1	21	50	129	35	5	241
Jihočeský kraj		15	31	69	19		134
Plzeňský kraj	2	18	23	56	18		117
Karlovarský kraj		15	41	62	14	2	134
Ústecký kraj	3	62	121	200	33	19	438
Liberecký kraj	1	8	38	63	17	8	135
Královéhradecký kraj		12	25	53	17	2	109
Pardubický kraj		10	19	40	29	2	100
Kraj Vysočina			7	24	15	1	47
Jihomoravský kraj		7	26	105	45	2	185
Olomoucký kraj	1	8	28	54	20	3	114
Zlínský kraj		7	11	39	27	1	85
Moravskoslezský kraj	1	54	93	179	30	20	377
Česká republika	9	247	536	1 287	331	68	2 478

Pozn.: Předčasné odchody ze vzdělávání – žáci s ukončenou povinnou školní docházkou, kteří nepokračují ve středoškolském vzdělávání. Počty osob v odpovídající populaci 15letých v roce 2015/2016.

Předčasné odchody ze základního školství v České republice podle NUTS 3 – podíly

kraj	ročník ukončení						celkem
	6	7	8	9	10	N	
hlavní město Praha		0,10 %	0,24 %	2,24 %	0,13 %	0,03 %	2,74 %
Středočeský kraj	0,01 %	0,21 %	0,50 %	1,29 %	0,35 %	0,05 %	2,41 %
Jihočeský kraj		0,27 %	0,55 %	1,23 %	0,34 %		2,39 %
Plzeňský kraj	0,04 %	0,37 %	0,48 %	1,16 %	0,37 %		2,42 %
Karlovarský kraj		0,52 %	1,41 %	2,13 %	0,48 %	0,07 %	4,60 %
Ústecký kraj	0,04 %	0,78 %	1,52 %	2,51 %	0,41 %	0,24 %	5,51 %
Liberecký kraj	0,02 %	0,20 %	0,94 %	1,55 %	0,42 %	0,20 %	3,33 %
Královéhradecký kraj		0,24 %	0,50 %	1,07 %	0,34 %	0,04 %	2,20 %
Pardubický kraj		0,22 %	0,42 %	0,88 %	0,64 %	0,04 %	2,20 %
Kraj Vysočina			0,15 %	0,52 %	0,33 %	0,02 %	1,02 %
Jihomoravský kraj		0,07 %	0,27 %	1,09 %	0,47 %	0,02 %	1,92 %
Olomoucký kraj	0,02 %	0,14 %	0,50 %	0,96 %	0,35 %	0,05 %	2,02 %
Zlínský kraj		0,13 %	0,21 %	0,75 %	0,52 %	0,02 %	1,63 %
Moravskoslezský kraj	0,01 %	0,48 %	0,83 %	1,59 %	0,27 %	0,18 %	3,35 %
Česká republika	0,01 %	0,27 %	0,59 %	1,42 %	0,36 %	0,07 %	2,73 %

Pozn.: Předčasné odchody ze vzdělávání – žáci s ukončenou povinnou školní docházkou, kteří nepokračují ve středoškolském vzdělávání. Počty osob v odpovídající populaci 15letých v roce 2015/2016.

Obdobná je situace ve středním vzdělávání. Tabulka pak ukazuje podíly předčasných odchodů podle kategorie vzdělávání, protože v rámci těchto kategorií pozorujeme velké rozdíly. Největší podíl odchodů je v kategorii střední vzdělání s výučním listem E a H. **Liberecký kraj dosahuje nadprůměrného zastoupení kategorií E, L0 a M v rámci kraje.**

Předčasné odchody ze středního školství v České republice podle NUTS 3 – podíly

školní rok 2015/2016	podíly žáků, kteří předčasně ukončili vzdělávání				
	kategorie vzdělání				
kraj	E	H	L0	M	L5
hlavní město Praha	15,13 %	8,85 %	4,00 %	1,98 %	15,25 %
Středočeský kraj	14,94 %	9,71 %	3,76 %	2,07 %	27,35 %
Jihočeský kraj	17,32 %	9,22 %	2,44 %	1,54 %	20,75 %
Plzeňský kraj	18,39 %	9,82 %	1,78 %	1,44 %	21,14 %
Karlovarský kraj	20,55 %	10,17 %	3,56 %	2,80 %	18,81 %
Ústecký kraj	25,76 %	15,39 %	7,99 %	3,78 %	31,35 %
Liberecký kraj	19,60 %	9,87 %	5,81 %	2,35 %	21,26 %
Královéhradecký kraj	17,16 %	11,20 %	5,42 %	1,97 %	19,88 %
Pardubický kraj	13,46 %	8,35 %	5,36 %	1,67 %	30,77 %
Kraj Vysočina	16,74 %	8,44 %	3,30 %	1,25 %	21,88 %
Jihomoravský kraj	10,12 %	9,98 %	2,83 %	1,72 %	23,91 %
Olomoucký kraj	16,76 %	8,61 %	4,79 %	1,27 %	19,90 %
Zlínský kraj	15,59 %	7,97 %	1,54 %	0,98 %	18,85 %
Moravskoslezský kraj	18,59 %	12,43 %	4,42 %	1,76 %	24,33 %
Česká republika	17,39 %	10,29 %	3,92 %	1,91 %	22,73 %

Pozn.: Kategorie vzdělávání: Střední vzdělání s výučním listem – H, E. Střední odborné vzdělání s MZ a odborným výcvikem – L/0. Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou – M. Nástavbové studium – L5.

3 STRUKTURA A CHARAKTERISTIKA SOUSTAVY

3.1.1 Struktura škol v kraji z hlediska zřizovatele, počtu žáků, kapacity a naplněnosti

Počet školských zařízení, kapacita a cílová kapacita podle zřizovatele

zřizovatel	počet škol	počet žáků	kapacita	naplněnost
církev				
mateřské školy	1	47	50	94,00 %
základní školy	2	336	395	85,06 %
kraj				
mateřské školy	8	90	208	43,27 %
střední školy	37	13 180	23 317	56,53 %
vyšší odborné školy	6	165	636	25,94 %
základní školy	10	747	1 033	72,31 %
MŠMT				
základní školy	3	101	112	90,18 %
obec				
mateřské školy	215	14 456	16 354	88,39 %
střední školy	3	131	256	51,17 %
základní školy	184	39 384	54 409	72,39 %
privátní sektor				
mateřské školy	15	485	628	77,23 %
střední školy	9	1 750	3 024	57,87 %
základní školy	5	509	576	88,37 %
celkový součet	498	71 381	100 998	69,44 %

Zdroj: MŠMT, školský rejstřík

V Libereckém kraji se celkově vzdělává přes 71 tisíc žáků v mateřských, základních, středních, vyšších odborných školách a konzervatořích. Podíváme-li se na strukturu, 215 mateřských škol je zřizováno obcemi, 15 privátními subjekty, 8 krajem a 1 církví. Jejich průměrná naplněnost se pohybuje okolo 88 % u mateřských škol zřizovaných obcemi, o něco méně naplněné jsou mateřské školy privátní (77 %). Obce zřizují 184 základních škol, dalšími minoritními zřizovateli jsou privátní sektor (5), kraj (10), církev (2) a MŠMT (3). Jejich průměrná naplněnost se liší podle zřizovatele. U základních škol zřizovaných obcemi a krajem se naplněnost pohybuje okolo 72 %, u soukromých základních škol je naplněnost 88 %. Střední školy zřizované krajem, jejichž počet je 37, jsou naplněny přibližně z 56 %. Soukromé střední školy jsou naplněny z 58 %. V kraji je 6 vyšších odborných škol, které jsou naplněny z 26 %. Celkově vzato, zatímco mateřské a základní školy jsou více naplněné, než je republikový průměr, střední školy mají nižší naplněnost než republikový průměr. To je podobné například sousednímu Ústeckému regionu. To může naznačovat nižší míru pokračování ve vyšších stupních vzdělávání, odchod žáků mimo kraj nebo nesoulad kapacit s počty žáků.

Liberecký kraj má průměrný podíl žáků na jednoho učitele ve srovnání s jinými kraji jak u prvního, tak i druhého stupně ZŠ. V případě počtu žáků na jednu třídu má kraj v průměru menší třídy, než je průměr ČR. U středního školství je velikost ale nadprůměrná. Následující tabulky ukazují deskriptivní statistiku pro jednotlivé úrovně regionálního školství a pro střední školství i podle oborové struktury.

Základní školy v krajském srovnání – školy, třídy, žáci a učitelé ve školním roce 2017/2018

kraj	školy		třídy		žáci				učitelé ¹			počet žáků na jednoho učitele		
	celkem	na 1. stupni	na 2. stupni	celkem	na 1. stupni		na 2. stupni		celkem	v tom				
					z toho v 1. ročníku	z toho v posledním ročníku ²	celkem	z toho v posledním ročníku ²		na 1. stupni	na 2. stupni			
Česká republika	4 155	46 023	28 624	17 399	926 108	575 699	113 042	350 409	78 889	63 004,8	32 452,3	30 552,5	20,1	14,7
hlavní město Praha	271	4 812	3 123	1 689	102 077	66 972	13 582	35 105	7 457	6 655,4	3 560,5	3 094,9	21,2	15,3
Středočeský kraj	553	6 050	3 882	2 168	125 416	80 607	16 491	44 809	9 919	8 102,4	4 398,4	3 704,0	20,7	15,5
Jihočeský kraj	260	2 818	1 733	1 085	56 337	34 685	6 663	21 652	4 848	3 852,9	1 929,4	1 923,5	20,0	14,6
Plzeňský kraj	222	2 493	1 553	940	50 550	31 467	6 046	19 083	4 242	3 400,5	1 765,5	1 635,0	20,3	14,9
Karlovarský kraj	106	1 263	774	489	25 002	15 551	2 966	9 451	2 103	1 691,5	862,0	829,5	19,8	14,8
Ústecký kraj	278	3 753	2 242	1 511	76 079	45 968	8 924	30 111	6 639	5 130,4	2 517,8	2 612,6	20,3	14,8
Liberecký kraj	202	2 068	1 266	802	40 722	25 171	4 860	15 551	3 641	2 797,9	1 425,7	1 372,2	19,7	14,6
Královéhradecký kraj	269	2 507	1 537	970	48 917	29 945	5 581	18 972	4 222	3 461,2	1 764,4	1 696,8	19,5	14,1
Pardubický kraj	252	2 284	1 407	877	45 746	28 114	5 429	17 632	4 060	3 125,2	1 600,9	1 524,3	20,0	14,6
Kraj Vysočina	265	2 248	1 356	892	44 319	26 843	5 174	17 476	4 201	3 159,2	1 569,3	1 589,9	19,7	14,0
Jihomoravský kraj	482	5 096	3 228	1 868	101 540	63 480	12 661	38 060	8 561	6 983,9	3 640,7	3 343,2	19,9	14,5
Olomoucký kraj	297	2 781	1 721	1 060	55 049	33 904	6 566	21 145	4 805	3 870,0	1 962,1	1 907,9	19,8	14,2
Zlínský kraj	257	2 616	1 605	1 011	50 107	30 103	5 877	20 004	4 723	3 546,8	1 814,4	1 732,4	19,2	14,1
Moravskoslezský kraj	441	5 234	3 197	2 037	104 247	62 889	12 222	41 358	9 468	7 227,5	3 641,2	3 586,3	19,9	14,4

1. Přepočtení na plně zaměstnané.

2. 9. a 10. ročník celkem.

Zdroj: MŠMT, dostupné i na ČSÚ, <https://www.czso.cz/csu/skoly-a-skolska-zarizeni-skolni-rok-201718>

Střední školy v krajském srovnání – školy, třídy, žáci a učitelé ve školním roce 2017/2018

kraj	školy ¹		třídy		žáci		nově přijatí do 1. ročníku		absolventi za školní rok 2016/2017		učitelé ²		počet žáků na jednu třídu	počet žáků na jednoho učitele
	celkem	z toho poskytující denní formu vzdělávání	celkem	z toho poskytující denní formu vzdělávání	celkem	z toho v denní formě vzdělávání	celkem	z toho denní formy vzdělávání	celkem	z toho denní formy vzdělávání	celkem	z toho bez kvalifikace ³		
Česká republika	1 308	1 297	19 266	18 088	421 535	403 018	114 041	107 316	78 602	74 363	38 114,9	1 369,8	22,3	11,1
hlavní město Praha	183	180	2 902	2 628	64 060	59 460	17 006	15 313	10 481	9 457	5 719,5	273,5	22,6	11,2
Středočeský kraj	153	151	1 879	1 752	39 468	37 350	10 986	10 080	7 675	6 969	3 581,2	207,7	21,3	11,0
Jihočeský kraj	89	89	1 200	1 135	26 583	25 822	7 060	6 761	5 077	4 915	2 466,4	67,2	22,8	10,8
Plzeňský kraj	55	54	967	909	22 059	21 160	6 008	5 582	3 844	3 677	1 918,0	59,2	23,3	11,5
Karlovarský kraj	37	37	527	501	10 743	10 460	2 922	2 875	1 801	1 771	988,2	51,6	20,9	10,9
Ústecký kraj	95	94	1 584	1 486	32 388	30 978	9 174	8 696	5 381	5 173	2 872,5	192,4	20,8	11,3
Liberecký kraj	49	49	677	649	15 462	15 042	4 281	4 114	2 727	2 671	1 422,2	55,3	23,2	10,9
Královéhradecký kraj	84	84	1 082	1 051	23 184	22 696	5 974	5 878	4 536	4 405	2 153,5	77,7	21,6	10,8
Pardubický kraj	75	74	994	936	21 796	20 802	5 882	5 576	4 132	3 965	2 005,8	59,1	22,2	10,9
Kraj Vysočina	63	62	945	867	21 274	19 673	5 628	5 054	4 675	4 112	1 896,0	60,8	22,7	11,2
Jihomoravský kraj	125	125	2 069	1 976	45 920	44 616	12 437	12 031	8 865	8 590	4 181,1	97,7	22,6	11,0
Olomoucký kraj	96	96	1 265	1 208	26 880	25 940	7 167	6 860	5 255	5 097	2 520,3	62,2	21,5	10,7
Zlínský kraj	68	66	1 064	1 011	24 056	23 307	6 398	6 061	4 935	4 709	2 223,7	43,4	23,1	10,8
Moravskoslezský kraj	136	136	2 111	1 979	47 662	45 712	13 118	12 435	9 218	8 852	4 166,5	62,0	23,1	11,4

1 Jedna škola může nabízet více forem vzdělávání. Součet škol poskytujících denní a jinou formu vzdělávání tedy nemusí odpovídat celkovému počtu škol v daném školním roce.

2. Přepočtení na plně zaměstnané.

3. Nespĺňují požadavky stanovené zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů, a příslušných výjimek.

Zdroj: MŠMT, dostupné i na ČSÚ, <https://www.czso.cz/csu/czso/skoly-a-skolska-zarizeni-skolni-rok-201718>

Střední školy v krajském srovnání (obory J a C) – školy, třídy, žáci ve školním roce 2017/2018

kraj	školy ¹		třídy v denní formě vzdělávání ²	žáci		nově přijatí do 1. ročníku		absolventi za školní rok 2016/2017		počet žáků na třídu (v denní formě vzdělávání)
	celkem	z toho poskytující denní formu vzdělávání		celkem	z toho v denní formě vzdělávání	celkem	z toho do denní formy vzdělávání	celkem	z toho denní formy vzdělávání	
Česká republika	146	145	361,23	2 612	2 579	1 098	1 082	614	604	7,14
hlavní město Praha	13	13	45,00	330	330	164	164	79	79	7,33
Středočeský kraj	19	19	42,01	336	336	159	159	78	78	8,00
Jihočeský kraj	9	9	14,24	114	114	38	38	36	36	8,01
Plzeňský kraj	4	4	10,00	72	72	13	13	1	1	7,20
Karlovarský kraj	3	3	14,00	104	104	31	31	5	5	7,43
Ústecký kraj	16	16	33,20	260	260	119	119	36	36	7,83
Liberecký kraj	3	3	9,00	57	57	23	23	27	27	6,33
Královéhradecký kraj	13	13	28,08	185	185	75	75	45	45	6,59
Pardubický kraj	8	8	19,00	110	110	29	29	25	25	5,79
Kraj Vysočina	9	8	17,70	175	142	66	50	54	44	8,02
Jihomoravský kraj	16	16	33,00	246	246	103	103	65	65	7,45
Olomoucký kraj	15	15	47,00	263	263	113	113	44	44	5,60
Zlínský kraj	7	7	9,00	63	63	27	27	20	20	7,00
Moravskoslezský kraj	11	11	40,00	297	297	138	138	99	99	7,43

- Počet škol celkem není součtem počtů škol podle jednotlivých druhů třídění, protože školy mohou realizovat svou činnost souběžně v různých družích, formách a oborech vzdělávání.
- Počet tříd podle oborů je sledován pouze za denní formu vzdělávání. Počty tříd jsou uvedeny v přepočtu s přesností na dvě desetinná místa.

Střední školy v krajském srovnání (obory H a E) – školy, třídy, žáci ve školním roce 2017/2018

kraj	školy ¹		třídy v denní formě vzdělávání ²	žáci		nově přijatí do 1. ročníku		absolventi za školní rok 2016/2017		počet žáků na třídu (v denní formě vzdělávání)
	celkem	z toho poskytující denní formu vzdělávání		celkem	z toho v denní formě vzdělávání	celkem	z toho do denní formy vzdělávání	celkem	z toho denní formy vzdělávání	
Česká republika	517	511	4 502,98	87 437	84 864	31 376	30 328	22 244	21 304	18,85
hlavní město Praha	40	39	408,20	8 449	7 387	3 273	2 887	1 977	1 615	18,10
Středočeský kraj	64	63	488,03	8 932	8 751	3 248	3 183	2 319	2 259	17,93
Jihočeský kraj	35	35	273,87	5 822	5 735	2 034	1 995	1 509	1 478	20,94
Plzeňský kraj	27	27	239,98	4 792	4 675	1 706	1 589	1 234	1 144	19,48
Karlovarský kraj	19	19	158,02	2 635	2 635	1 021	1 021	583	583	16,68
Ústecký kraj	43	43	449,76	8 245	8 161	3 119	3 049	1 824	1 786	18,15
Liberecký kraj	16	16	183,98	3 765	3 715	1 354	1 332	833	816	20,19
Královéhradecký kraj	35	35	256,71	4 933	4 846	1 664	1 664	1 307	1 267	18,88
Pardubický kraj	35	34	256,04	5 095	4 827	1 732	1 623	1 306	1 231	18,85
Kraj Vysočina	30	29	230,30	4 723	4 612	1 446	1 420	1 281	1 247	20,03
Jihomoravský kraj	50	49	473,03	9 428	9 208	3 558	3 448	2 601	2 531	19,47
Olomoucký kraj	41	41	339,98	5 804	5 804	2 006	2 006	1 604	1 595	17,07
Zlínský kraj	33	32	237,07	4 560	4 434	1 489	1 455	1 338	1 270	18,70
Moravskoslezský kraj	49	49	508,01	10 254	10 074	3 726	3 656	2 528	2 482	19,83

1 Počet škol celkem není součtem počtů škol podle jednotlivých druhů třídění, protože školy mohou realizovat svou činnost souběžně v různých družích, formách a oborech vzdělávání.

2 Počet tříd podle oborů je sledován pouze za denní formu vzdělávání. Počty tříd jsou uvedeny v přepočtu s přesností na dvě desetinná místa.

Střední školy v krajském srovnání (obory M) – školy, třídy, žáci ve školním roce 2017/2018

kraj	školy ¹		třídy v denní formě vzdělávání ²	žáci		nově přijatí do 1. ročníku		absolventi za školní rok 2016/2017		počet žáků na třídu (v denní formě vzdělávání)
	celkem	z toho poskytující denní formu vzdělávání		celkem	z toho v denní formě vzdělávání	celkem	z toho do denní formy vzdělávání	celkem	z toho denní formy vzdělávání	
Česká republika	737	728	6 719,07	162 335	154 294	43 640	41 033	29 302	27 183	22,96
hlavní město Praha	93	91	1 025,23	25 651	23 810	7 173	6 614	4 190	3 786	23,22
Středočeský kraj	81	79	622,08	14 310	13 225	3 991	3 522	2 795	2 310	21,26
Jihočeský kraj	50	50	436,47	10 248	9 988	2 637	2 540	1 913	1 864	22,88
Plzeňský kraj	33	32	349,76	8 757	8 396	2 408	2 251	1 440	1 413	24,01
Karlovarský kraj	22	22	168,25	3 970	3 818	1 080	1 071	635	611	22,69
Ústecký kraj	56	55	575,60	13 187	12 507	3 491	3 311	1 975	1 891	21,73
Liberecký kraj	35	35	253,70	6 367	6 272	1 674	1 654	1 102	1 087	24,72
Královéhradecký kraj	50	50	426,77	9 551	9 422	2 430	2 416	1 799	1 772	22,08
Pardubický kraj	41	41	335,93	8 496	7 980	2 317	2 205	1 415	1 354	23,75
Kraj Vysočina	36	35	302,83	8 073	6 953	2 252	1 856	1 978	1 506	22,96
Jihomoravský kraj	70	70	701,46	16 309	15 836	4 268	4 139	3 006	2 892	22,58
Olomoucký kraj	47	47	400,64	9 650	9 218	2 559	2 422	1 834	1 735	23,01
Zlínský kraj	42	41	366,69	9 134	8 840	2 462	2 284	1 766	1 672	24,11
Moravskoslezský kraj	81	80	753,66	18 632	18 029	4 898	4 748	3 454	3 290	23,92

- Počet škol celkem není součtem počtů škol podle jednotlivých druhů třídění, protože školy mohou realizovat svou činnost souběžně v různých družích, formách a oborech vzdělávání.
- Počet tříd podle oborů je sledován pouze za denní formu vzdělávání. Počty tříd jsou uvedeny v přepočtu s přesností na dvě desetinná místa.

Střední školy v krajském srovnání (obory K) – školy, třídy, žáci ve školním roce 2017/2018

kraj	školy ¹		třídy v denní formě vzdělávání ²	žáci		nově přijatí do 1. ročníku		absolventi za školní rok 2016/2017		počet žáků na třídu (v denní formě vzdělávání)
	celkem	z toho poskytující denní formu vzdělávání		celkem	z toho v denní formě vzdělávání	celkem	z toho do denní formy vzdělávání	celkem	z toho denní formy vzdělávání	
Česká republika	358	358	4 849,22	129 554	129 207	23 683	23 641	20 466	20 403	26,64
hlavní město Praha	66	66	947,00	24 611	24 361	4 424	4 393	3 514	3 468	25,72
Středočeský kraj	35	35	460,00	12 484	12 484	2 243	2 243	1 927	1 927	27,14
Jihočeský kraj	23	23	304,01	7 784	7 778	1 389	1 388	1 222	1 222	25,58
Plzeňský kraj	15	15	216,00	6 205	6 168	1 077	1 077	860	851	28,56
Karlovarský kraj	10	10	125,62	3 300	3 300	525	525	473	473	26,27
Ústecký kraj	22	22	310,00	8 167	8 150	1 516	1 513	1 249	1 244	26,29
Liberecký kraj	13	13	151,03	3 984	3 984	738	738	645	645	26,38
Královéhradecký kraj	21	21	255,63	6 683	6 683	1 182	1 182	1 104	1 104	26,14
Pardubický kraj	20	20	224,00	5 944	5 944	1 044	1 044	1 035	1 035	26,54
Kraj Vysočina	18	18	227,00	6 191	6 191	1 138	1 138	1 004	1 004	27,27
Jihomoravský kraj	40	40	578,00	15 471	15 460	2 963	2 963	2 442	2 441	26,75
Olomoucký kraj	19	19	299,00	8 117	8 117	1 460	1 460	1 308	1 308	27,15
Zlínský kraj	16	16	259,00	7 192	7 192	1 427	1 427	1 311	1 311	27,77
Moravskoslezský kraj	40	40	492,93	13 421	13 395	2 557	2 550	2 372	2 370	27,17

- Počet škol celkem není součtem počtů škol podle jednotlivých druhů třídění, protože školy mohou realizovat svou činnost souběžně v různých družicích, formách a oborech vzdělávání.
- Počet tříd podle oborů je sledován pouze za denní formu vzdělávání. Počty tříd jsou uvedeny v přepočtu s přesností na dvě desetinná místa.

Střední školy v krajském srovnání (obory LO) – školy, třídy, žáci ve školním roce 2017/2018

kraj	školy ¹		třídy v denní formě vzdělávání ²	žáci		nově přijatí do 1. ročníku		absolventi za školní rok 2016/2017		počet žáků na třídu (v denní formě vzdělávání)
	celkem	z toho poskytující denní formu vzdělávání		celkem	z toho v denní formě vzdělávání	celkem	z toho do denní formy vzdělávání	celkem	z toho denní formy vzdělávání	
Česká republika	251	251	1 143,12	23 111	22 990	6 184	6 122	3 241	3 224	20,11
hlavní město Praha	24	24	141,77	2 762	2 699	829	773	348	345	19,04
Středočeský kraj	23	23	85,95	1 559	1 559	406	406	228	228	18,14
Jihočeský kraj	15	15	66,49	1 472	1 472	390	390	209	206	22,14
Plzeňský kraj	13	13	65,23	1 323	1 323	337	337	184	184	20,28
Karlovarský kraj	8	8	25,13	440	440	133	133	73	73	17,51
Ústecký kraj	23	23	81,40	1 359	1 359	385	385	154	154	16,70
Liberecký kraj	9	9	33,59	685	685	182	182	57	57	20,39
Královéhradecký kraj	13	13	55,62	1 114	1 114	264	264	139	139	20,03
Pardubický kraj	19	19	72,09	1 429	1 423	377	377	229	227	19,74
Kraj Vysočina	12	12	63,23	1 312	1 304	358	356	212	210	20,62
Jihomoravský kraj	25	25	133,56	2 799	2 799	778	778	454	454	20,96
Olomoucký kraj	19	19	81,38	1 732	1 732	434	434	250	250	21,28
Zlínský kraj	19	19	102,27	2 242	2 198	547	543	302	295	21,49
Moravskoslezský kraj	29	29	135,41	2 883	2 883	764	764	402	402	21,29

- Počet škol celkem není součtem počtů škol podle jednotlivých druhů třídění, protože školy mohou realizovat svou činnost souběžně v různých družích, formách a oborech vzdělávání.
- Počet tříd podle oborů je sledován pouze za denní formu vzdělávání. Počty tříd jsou uvedeny v přepočtu s přesností na dvě desetinná místa.

Střední školy v krajském srovnání (obory L5) – školy, třídy, žáci ve školním roce 2017/2018

kraj	školy ¹		třídy v denní formě vzdělávání ²	žáci		nově přijatí do 1. ročníku		absolventi za školní rok 2016/2017		počet žáků na třídu (v denní formě vzdělávání)
	celkem	z toho poskytující denní formu vzdělávání		celkem	z toho v denní formě vzdělávání	celkem	z toho do denní formy vzdělávání	celkem	z toho denní formy vzdělávání	
Česká republika	337	257	512,75	16 486	9 084	8 060	5 110	2 735	1 645	17,72
hlavní město Praha	35	24	60,86	2 257	873	1 143	482	373	164	14,34
Středočeský kraj	38	30	54,00	1 847	995	939	567	328	167	18,43
Jihočeský kraj	22	18	40,00	1 143	735	572	410	188	109	18,38
Plzeňský kraj	19	14	28,00	910	526	467	315	125	84	18,79
Karlovarský kraj	9	6	10,00	294	163	132	94	32	26	16,30
Ústecký kraj	27	19	36,00	1 170	541	544	319	143	62	15,03
Liberecký kraj	12	9	17,69	604	329	310	185	63	39	18,60
Královéhradecký kraj	22	19	28,18	718	446	359	277	142	78	15,83
Pardubický kraj	16	14	29,00	722	518	383	298	122	93	17,86
Kraj Vysočina	21	16	26,00	800	471	368	234	146	101	18,12
Jihomoravský kraj	34	26	57,01	1 667	1 067	767	600	297	207	18,72
Olomoucký kraj	25	19	40,00	1 314	806	595	425	215	165	20,15
Zlínský kraj	20	18	37,01	865	580	446	325	198	141	15,67
Moravskoslezský kraj	37	25	49,00	2 175	1 034	1 035	579	363	209	21,10

- Počet škol celkem není součtem počtů škol podle jednotlivých druhů třídění, protože školy mohou realizovat svou činnost souběžně v různých družích, formách a oborech vzdělávání.
- Počet tříd podle oborů je sledován pouze za denní formu vzdělávání. Počty tříd jsou uvedeny v přepočtu s přesností na dvě desetinná místa.

3.1.2 Podíly nově přijatých do středního vzdělávání v Libereckém kraji

Liberecký kraj má v celorepublikovém srovnání nadprůměrné zastoupení nově přijatých žáků SŠ ve středním vzdělávání v kategorii odborné vzdělávání zakončené výučním listem (H, E), maturitní obory SOV (M). Podprůměrné je zastoupení u gymnaziálního vzdělávání (K). Obecně by se Liberecký kraj měl zaměřit na zvýšení kvality učňovského školství a upřednostnit kvalitu před početními kritérii. Nabízí se podpora technického vzdělávání na středních školách v těch konkrétních oborech, které produkují budoucí zaměstnance pro profese s vyšší přidanou hodnotou. Podrobné členění oborové struktury je v příloze této zprávy.

Podíl nově přijatých žáků středních škol 2018/2019 podle kategorie vzdělávání

kraj	kategorie vzdělání				
	SV J, C	SV s VL H + E	SV s MZ a OV L0	SOV M	K (gymn.)
hlavní město Praha	1,15	18,70	5,37	46,28	28,50
Středočeský kraj	1,72	33,50	4,38	37,62	22,78
Jihočeský kraj	0,61	31,30	6,28	40,90	20,90
Plzeňský kraj	0,25	30,25	6,47	43,15	19,88
Karlovarský kraj	1,12	37,03	4,82	38,85	18,17
Ústecký kraj	1,45	36,25	4,68	40,29	17,33
Liberecký kraj	0,59	34,18	4,67	42,44	18,12
Královéhradecký kraj	1,36	29,66	4,78	43,09	21,11
Pardubický kraj	0,55	30,88	7,19	42,03	19,35
Kraj Vysočina	1,05	29,62	7,46	38,88	23,00
Jihomoravský kraj	0,96	27,97	7,12	38,56	25,38
Olomoucký kraj	1,78	30,84	6,85	38,24	22,28
Zlínský kraj	0,47	25,34	9,49	39,94	24,76
Moravskoslezský kraj	1,19	30,69	6,57	40,80	20,75
Česká republika	1,08	29,33	6,11	41,03	22,43

Pozn.: Střední nebo střední odborné vzdělání bez maturity i výučního listu – J. Vzdělávání v praktických školách – C. Střední vzdělání s výučním listem – H, E. Střední odborné vzdělání s MZ a odborným výcvikem – L/0. SŠ s maturitní zkouškou – M (bez gymnázií). Gymnázia – K. Blíže zde: <http://www.nuv.cz/t/stredni-vzdelavani>

3.1.3 Oborová struktura v kraji podle kategorií oborů

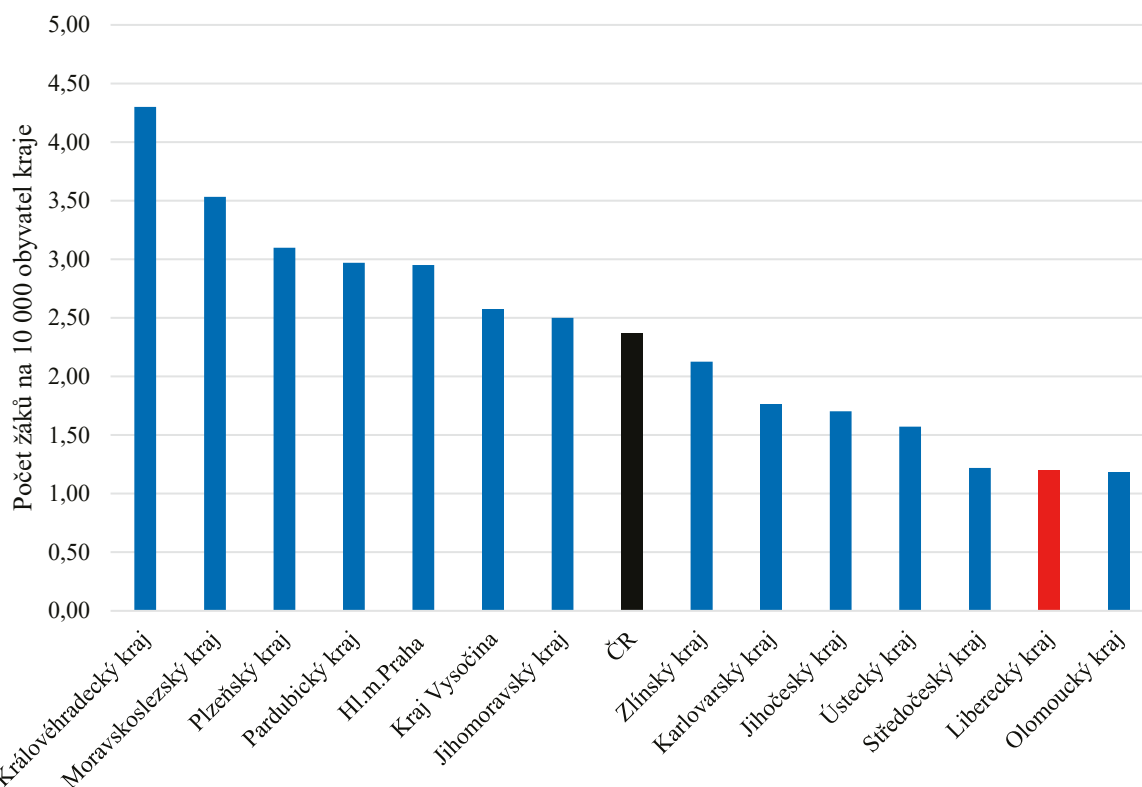
Následující tabulka ukazuje podíly nastupujících žáků do 1. ročníku SŠ podle klíčových oborů v kraji, důležitých pro rozvoj ekonomiky, která nebude založena na profesích s nízkou přidanou hodnotou. Tabulka tak sleduje počet přijatých žáků v oborech informačních technologií, telekomunikací a výpočetní techniky, zdravotnictví a v oblasti učitelství a sociální práce. Důležitá je poslední část tabulky, kdy jsou kraje srovnány podle poměru těchto žáků na 10 000 obyvatel kraje. **Z ní vyplývá, že Liberecký kraj má druhý nejmenší podíl nově přijatých žáků SŠ v oborech informačních technologií.** Protože se jedná o klíčový obor, jsou výsledky z tabulky zobrazeny i v grafu. V ostatních oborech je zastoupení absolventů podprůměrné. Všechny výše uvedené obory jsou však pro udržení kvalifikované pracovní síly v kraji klíčové. Zejména v případě IT oborů platí, že je možné činnost vykonávat i mimo velká centra, jako je Praha a Brno, a to díky *home office*, *coworkingovým centrům* atd. Kraj by se tak měl zabývat cílenou podporou těchto oborů, které produkují absolventy s uplatněním v profesích s vysokou přidanou hodnotou. Celá oborová struktura podrobně je pak uvedena v příloze.

Počet nově přijatých žáků středních škol 2018/2019 do klíčových oborů a srovnání na počet obyvatel kraje

kraj	počet				podíl žáků na 10 000 obyvatel kraje			
	18 Informatické obory	26 Elektr., telekom. a výpočetní technika	53 Zdravotnictví	75 Pedag., učitel. a soc. p.	18 Informatické obory	26 Elektr., telekom. a výpočetní technika	53 Zdravotnictví	75 Pedag., učitel. a soc. p.
hlavní město Praha	382	299	142	163	2,95	2,31	1,10	1,26
Středočeský kraj	165	401	164	218	1,22	2,96	1,21	1,61
Jihočeský kraj	109	243	173	76	1,70	3,80	2,70	1,19
Plzeňský kraj	180	262	127	82	3,10	4,51	2,19	1,41
Karlovarský kraj	52	72	50	46	1,76	2,44	1,69	1,56
Ústecký kraj	129	298	129	219	1,57	3,63	1,57	2,67
Liberecký kraj	53	153	61	70	1,20	3,47	1,38	1,59
Královéhradecký kraj	237	268	99	165	4,30	4,86	1,80	2,99
Pardubický kraj	154	222	100	65	2,97	4,28	1,93	1,25
Kraj Vysočina	131	265	139	86	2,57	5,21	2,73	1,69
Jihomoravský kraj	296	443	307	271	2,50	3,74	2,59	2,29
Olomoucký kraj	75	300	237	102	1,18	4,74	3,74	1,61
Zlínský kraj	124	278	159	143	2,13	4,77	2,73	2,45
Moravskoslezský kraj	426	516	280	196	3,53	4,28	2,32	1,63
ČR	2 513	4 020	2 167	1 902	2,37	3,79	2,04	1,79

Zdroj: NÚV

Počet nově přijatých žáků středních škol v oboru informačních technologií na počet obyvatel kraje

Zdroj: NÚV

3.1.4 Přehled projektů a dalších rozvojových a dotačních aktivit, které Liberecký kraj realizuje v oblasti vzdělávání

KAP LK

Od roku 2016 do roku 2022 se realizuje projekt Strategické plánování rozvoje vzdělávací soustavy Libereckého kraje (KAP LK), reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_002/0000002.

V rámci realizace daného projektu se průběžně setkává 5 odborných platforem pro diskuzi důležitých témat v oblasti vzdělávání. Tyto platformy jsou otevřené všem relevantním aktérům a v současné chvíli se projektový tým KAP LK může pochlubit spoluprací již s cca 400 účastníky.

Vedle řady vzdělávacích akcí je prostřednictvím tohoto projektu poskytována podpora ředitelům v oblastech řízení škol, hodnocení kvality vzdělávání a strategického plánování. V této souvislosti se uskutečňují pravidelné jednodenní či dvoudenní workshopy.

NAKAP LK

V průběhu školního roku 2017/2018 obdržel Liberecký kraj dotaci z Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání ve výši 56.791.985,89 Kč na realizaci projektu Naplňování krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání Libereckého kraje I, jehož realizace probíhá od 1. 7. 2018 do 31. 8. 2020. V rámci tohoto projektu probíhají aktivity zaměřené na podporu polytechnického vzdělávání, rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti žáků, zkvalitnění péče o nadané žáky a je tvořena Školská inkluzivní koncepce Libereckého kraje.

Centra odborného vzdělávání Libereckého kraje

Liberecký kraj obdržel v rámci výzvy č. 32, resp. č. 33 Infrastruktura středních škol a vyšších odborných škol Integrovaného regionálního operačního programu dotaci na 8 projektů center odborného vzdělávání. Ve školním roce 2017/2018 bylo započato s realizací stavební části regionálních center odborného vzdělávání s cílem vytvořit zázemí pro komplexní rozvoj odborností žáků středních škol v oblasti automobilového průmyslu, řemesel, služeb, strojírenství a informatiky, strojírenství a elektrotechniky, zemědělství, techniky a uměleckého průmyslu.

Dotace je použita na cílené investice směřující do vybraných škol nabízejících vertikálně i horizontálně propustnou skladbu oborů od oborů poskytujících střední vzdělání s výučním listem přes obory s maturitní zkouškou po obory vyššího odborného vzdělávání často propojené na vysokoškolské studium. Jedná se o investice do vybavení dílen, odborných učeben, laboratoří, včetně nezbytného zázemí a potřebných stavebních úprav.

Název projektu	Místo realizace	Celkové finanční výdaje projektu (Kč)
Centrum odborného vzdělávání Libereckého kraje pro zemědělství	Střední škola hospodářská a lesnická, Frýdlant, Bělíkova 1387, příspěvková organizace	75 020 324,97
Centrum odborného vzdělávání Libereckého kraje strojírenství a informatiky	Střední průmyslová škola, Česká Lípa, Havlíčkova 426, příspěvková organizace	60 010 644,19
Centrum odborného vzdělávání Libereckého kraje technické	Obchodní akademie, Hotelová škola a Střední odborná škola, Turnov, Zborovská 519, příspěvková organizace	54 969 234,37
Centrum odborného vzdělávání Libereckého kraje automobilového průmyslu	Integrovaná střední škola, Vysoké nad Jizerou, Dr. Farského 300, příspěvková organizace	47 367 615,62
Centrum odborného vzdělávání Libereckého kraje řemesel	Střední škola řemesel a služeb, Jablonec nad Nisou, Smetanova 66, příspěvková organizace	104 000 000,00
Centrum odborného vzdělávání Libereckého kraje služeb	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Česká Lípa, 28. října 2707, příspěvková organizace	78 808 132,23
Centrum odborného vzdělávání Libereckého kraje strojírenství a elektrotechniky	Střední průmyslová škola strojní a elektrotechnická a Vyšší odborná škola, Liberec 1, Masarykova 3, příspěvková organizace	84 835 586,76
Centrum odborného vzdělávání Libereckého kraje uměleckoprůmyslové	Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská, Kamenický Šenov, Havlíčkova 57, příspěvková organizace	90 760 000,00

Potravinová pomoc

Liberecký kraj podal v dubnu 2019 již pátou projektovou žádost projektu „Potravinová pomoc dětem v Libereckém kraji 5“ do výzvy Operačního programu Potravinové a materiální pomoci, kterou vyhlásilo Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR (MPSV). V projektu bylo zapojeno celkem 71 příspěvkových organizací z celého Libereckého kraje a bezplatné stravování bylo poskytnuto celkem 1 362 dětem, žákům v hodnotě 7.653.642,30 Kč.

Hlavním smyslem projektu je zabezpečení školního stravování dětem mateřských škol a žákům základních škol (případně žákům víceletých gymnázií odpovídajících ročníků – nižší stupeň gymnázia) ze sociálně slabých rodin ve věku 3–15 let, které se jako společně posuzované osoby z hlediska nároku na příspěvek na živobytí nacházely v hmotné nouzi, a to již bez ohledu na délku rozhodného období.

Ochrana škol a školských zařízení jako měkkých cílů

Liberecký kraj v únoru 2019 požádal v rámci Dotačního programu Ministerstva vnitra o dotaci na projekt „Liberecký kraj – Zvyšování ochrany škol a školských zařízení jako měkkých cílů“. Na tento projekt získal Liberecký kraj částku 960.000,- Kč na neinvestiční výdaje.

Cílem projektu je nejen zvyšování povědomí o smyslu ochrany škol a školských zařízení, ale zároveň postupné nastavení a koordinace aktivit vedoucích ke zvýšení ochrany a zabezpečení škol a školských zařízení v působnosti celého kraje.

U vybraných středních škol a zařízení po celém kraji bude nastaveno komplexní řešení od vyhodnocení ohroženosti, tvorby bezpečnostních plánů, vzdělávání zaměstnanců v dané problematice až po navazující praktické výcvikové akce zaměstnanců škol. Tyto školy budou v obdobných krocích částečnou předlohou pro zajištění ochrany a potřebné celkové úrovně zabezpečení obdobných škol v kraji. V projektu je ke komplexnímu řešení zařazeno pět škol a školských zařízení.

Na podzim roku 2019 se uskuteční jednodenní vzdělávací seminář. Jeho cílem je seznámit s problematikou a důležitostí ochrany měkkých cílů i další školy a školská zařízení v působnosti Libereckého kraje, včetně škol jiných zřizovatelů, a připravit je tak na další možné aktivity v rámci komplexního řešení ochrany škol a školských zařízení jako měkkých cílů v kraji.

Dotační aktivity kraje

V souladu s dlouhodobým záměrem kraje byly v roce 2019 finančně podpořeny z rozpočtu kraje projekty obsahově zaměřené na technické a přírodovědné vzdělávání, realizované různými subjekty pro žáky základních a středních škol:

- Dětská univerzita při TUL (Technická univerzita v Liberci) částkou 500.000 Kč,
- Podpora vzdělávání mládeže (IQLANDIA, o.p.s. Liberec) částkou 500.000 Kč,
- Semináře pro řešitele Matematické olympiády (Jednota českých matematiků a fyziků ČR) částkou 30.000 Kč,
- Festival vědy a techniky pro děti a mládež v LK (Asociace pro mládež, vědu a techniku AMAVET, Praha) částkou 150.000 Kč.

V rámci Dotačního fondu Libereckého kraje byly v roce 2019 vyhlášeny programy v oblasti školství a mládeže:

- 4.1 Program volnočasových aktivit (podpořeno 78 projektů v celkové částce 3.292.047 Kč),
- 4.3 Specifická primární prevence rizikového chování (podpořeno 30 projektů v celkové částce 905.992 Kč),
- 4.4 Soutěže a podpora talentovaných dětí a mládeže (podpořeno 15 projektů v částce 341.500 Kč),
- 4.7 Podpora kompenzačních pomůcek pro žáky s podpůrnými opatřeními (alokace 500.000,- Kč).

V roce 2019 byl v Libereckém kraji vyhlášen rovněž program Podpora mládeže na krajské úrovni 2019 s využitím finančních prostředků z dotačního programu MŠMT „Podpora mládeže na krajské úrovni“ ve výši 1.031.293 Kč. Podíl kraje na programu činil 376.707 Kč a celkem bylo z programu podpořeno 17 projektů v celkové výši 1.408.000 Kč. Současně byl z uvedeného programu spolufinancován projekt Hry IX. letní olympiády dětí a mládeže 2019 částkou 6 mil. Kč, podíl Libereckého kraje na LODM činil více jak 15 mil. Kč.

V rámci Dotačního fondu Libereckého kraje oblast podpory tělovýchova a sport byly vyhlášeny dvě výzvy v programech 4.23 Sportovní akce a 4.26 Podpora sportovní činnosti dětí a mládeže ve sportovních organizacích 2019. Celkově bylo žadatelům o dotace rozděleno 30,733 mil. Kč.

- 4.23 Sportovní akce – přijato 146 žádostí, z toho 71 projektů bylo podpořeno celkovou částkou 4.047.780 Kč.
- 4.26 Podpora sportovních činností dětí a mládeže ve sportovních organizacích 2019 – přijato 235 žádostí, z toho 209 projektů bylo podpořeno celkem 26.685.188 Kč.

Další dotační programy pro oblast tělovýchovy a sportu vyhlášené v roce 2019:

- Významné sportovní areály – rozděleno celkem 5 areálům v celkové výši peněžních prostředků 7 mil. Kč,
- Sportovně společenské aktivity – celková alokace programu 0,55 mil. Kč,
- Přímá podpora sportu (individuální dotace) – celková alokace programu 37,7 mil. Kč,
- Podpora sportovní infrastruktury – celková alokace programu 5,25 mil. Kč,
- Podpora mobility sportovních organizací – celková alokace programu 1,2 mil. Kč.

Podpora polytechnického vzdělávání včetně digitalizace

Podpora polytechnického vzdělávání je řešena v těchto strategických dokumentech kraje: KAP LK I.: Strategie rozvoje Libereckého kraje 2006 – 2020, Program rozvoje Libereckého kraje 2014 – 2020, Problémová analýza potřeb Libereckého kraje ve vazbě na nové programovací období EU 2014 – 2020, Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Libereckého kraje 2016 – 2020, Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Libereckého kraje na období 2011 – 2020.

V červnu 2018 schválilo Zastupitelstvo Libereckého kraje Aktualizaci Krajské přílohy k Národní

výzkumné a inovační strategii pro inteligentní specializaci České republiky pro území Libereckého kraje (RIS3 LK 2018). Dokument uvádí nutnost podpory formálního i neformálního vzdělávání v rámci přírodovědných a technických předmětů, ale také nutnost investic do moderního vybavení. Zvláštní pozornost je věnována provázanosti vzdělávání s praxí a spolupráci se zaměstnavateli a výzkumnými pracovišti. Smyslem je přilákat žáky k výběru a studiu polytechnických předmětů, motivovat rodiče žáků pro studium těchto oborů, usnadnit přenos informací, vytvořit systém průběžného hodnocení SOŠ provázaný na potřeby zaměstnavatelů a umožnit modernizaci vybavení škol. Velký důraz je kladen na provázanost vzdělávání s praxí. Stranou nezůstává ani podchycení talentovaných žáků v technických a přírodovědných oborech a systematická práce s nimi.

26. února 2019 byla Zastupitelstvem Libereckého kraje schválena Koncepce „Chytřejší kraj“ pro Liberecký kraj. Podrobněji se koncepce věnuje využívání moderních technologií nejen ve vzdělávání. Bližší informace k ní jsou uvedeny v kapitole věnující se intervenci Digitální kompetence.

Podle dostupných regionálně specifických dat pro Liberecký kraj, poskytnutých Národním ústavem pro vzdělávání, bylo do polytechnických oborů na střední a vyšší odborné školy přijato za školní rok 2017/2018 celkem 3029 žáků, což je 72 procent z celkového počtu žáků přijatých ke studiu ve školním roce. Za školní rok 2018/2019 pak bylo ke studiu polytechnických oborů přijato celkem 3010 žáků, tedy 69 procent z celkového počtu.

V KAP LK I. byly mezi tzv. polytechnické obory zařazeny obory z následující tabulky. Tabulka uvádí také meziroční srovnání žáků přijatých ke studiu podle jednotlivých skupin oborů. Gymnaziální vzdělávání je ve statistikách uváděno samostatně, nikoliv jako součást oborových skupin.

Podpora polytechnického vzdělávání – Počet přijatých žáků SŠ a VOŠ podle skupin oborů

Skupiny oborů	2017/2018	2018/2019	Rozdíl %
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	6	7	+ 17
18 Informatické obory	72	71	- 1
23 Strojírenství a strojírenská výroba	617	559	- 9
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	295	347	+ 17
28 Technická chemie a chemie silikátů	51	59	+ 16
29 Potravinářství a potravinářská chemie	87	81	- 7
31 Textilní výroba a oděvnictví	70	58	- 17
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	92	106	+ 15
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	175	150	- 14
37 Doprava a spoje	51	34	- 33
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	83	74	- 1
41 Zemědělství a lesnictví	119	115	- 3
43 Veterinářství a veterinární prevence	11	21	+ 91
53 Zdravotnictví	147	184	+ 25
78 Obecně odborná příprava	195	171	- 12
82 Umění a užité umění	252	265	+ 5
Gymnázium	706	708	+ 0,2 %

Zdroj: NÚV – Regionálně specifická data pro LK 2019

Podpora polytechnického vzdělávání v Libereckém kraji je realizována také prostřednictvím neformálního vzdělávání. Ve školách technického zaměření probíhají nepovinné předměty a kroužky s prvky polytechniky. Neformálnímu polytechnickému vzdělávání se samostatně věnují domy dětí a mládeže a střediska volného času. Zahrnují do své nabídky např. kroužky robotiky, badatelské aktivity, chovatelské a ekologické kroužky atd. Některé z těchto aktivit jsou lektorovány odborníky z praxe nebo ve spolupráci s výzkumnými pracovišti (např. Vzdělávací centrum Turnov – projekt 5 P – Pět portfolií). Technická univerzita v Liberci a Střední škola strojní, průmyslová a elektrotechnická a Vyšší odborná

škola, Masarykova, Liberec již od roku 2008 realizují úspěšnou Dětskou univerzitu TUL. Podpoře zájmu o vědu a techniku se věnuje také science centrum iQLANDIA, a to stálými expozicemi, dočasnými výstavami i organizací programů pro školy a rodiče s dětmi.

Aktivity k popularizaci průmyslu a technického vzdělávání od roku 2014 realizuje také Technické muzeum Liberec. Nabízí nejen expozice o textilním a automobilovém průmyslu, které mají v regionu dlouholetou tradici, ale také expozice týkající se různých druhů dopravy. Technické muzeum Liberec spolupracuje s DDM Větrník na organizaci tematických kroužků pro děti.

Neformální proud environmentálního vzdělávání v Libereckém kraji zajišťují především ekocentra, střediska ekologické výchovy a geoparky. Svou činnost deklarují na Portále Ministerstva životního prostředí následující subjekty: Středisko ekologické výchovy Libereckého kraje STŘEVLIK, Středisko ekologické výchovy DIVIZNA – Městské středisko ekologické výchovy při ZOO Liberec, ČMELÁK – SPOLEČNOST PŘÁTEL PŘÍRODY, Ekocentrum Brniště, Ekocentrum Sedmihorky, Ekoporadna Orsej při Vlastivědném muzeu a galerii Česká Lípa, Dům přírody Českého ráje, Geopark Ralsko, Ekocentrum Jizerka, volnočasový EKOPark Liberec, Ekocentrum Armillaria Liberec, Ekocentrum Oldřichov v Hájích a Semínko země Semily. Přírodovědné vzdělávání podporuje např. Severočeské muzeum v Liberci, Muzeum Českého ráje v Turnově a další organizace.

Informovanost potenciálních zájemců o polytechnické vzdělávání je zajišťována webovými stránkami pořádajících organizací, k centralizaci nabídky je určen Informační a vzdělávací portál Libereckého kraje EDULK dostupný z www.edulk.cz.

Realizované projekty a aktivity v území

V roce 2016 byla v rámci projektu *KAP LK* vytvořena platforma Přírodovědné a technické vzdělávání, která slučuje klíčová témata Podpora polytechnického vzdělávání a Digitální kompetence (dříve označovány jako ICT kompetence). V rámci této platformy se uskutečnily následující vzdělávací aktivity s tematikou polytechnického vzdělávání:

Podpora polytechnického vzdělávání – Přehled akcí KAP LK

Název akce	Termín	Zaměření
Práce s nadanými a talentovanými žáky v přírodovědných předmětech	16. 3. 2017	Workshop pro učitele přírodovědných předmětů zaměřený na práci s nadanými žáky v hodinách.
Polytechnické vzdělávání v praxi	18. 10. 2017	Konference pro zástupce základních a středních škol. Prezentace projektů s možností zapojení škol, sdílení příkladů dobré praxe, nabídka spolupráce s výzkumnými pracovišti v LK.
Robotika pro střední školy	7. 2. 2018	Workshop s robotickými stavebnicemi VEX, představení soutěže Vex Ringmaster Challenge.
Světlo a jeho dopady na člověka a živočichy	14. 11. 2018	Přednáška s ekologickou tematikou (fotosenzitivita a biorytmy organismů, vliv typu světla na člověka a živočichy, zdravé svícení).

Podpora polytechnického vzdělávání je v projektu *KAP LK* také zařazována do programu Dvoudenních workshopů s řediteli. Zde byly vedoucím pracovníkům škol předkládány informace o aktivitách v projektu, nabídky spolupráce s institucemi a odborníky, zapojení do projektů atd. Science centrum iQLANDIA představilo své aktivity pro školy v rámci vstupu *Badatelsky orientovaná výuka na SŠ* a připravila pro účastníky workshopu divácky zajímavou *Science show*. Ředitel České membránové platformy hovořil o činnosti platformy a možné spolupráci se středními školami v příspěvku *Zvýšení zájmu o membránové procesy na SŠ*. Zástupci Technické univerzity v Liberci informovali o úspěšném projektu *Dětská univerzita TUL*.

Ve školním roce 2017/2018 byla ukončena fáze udržitelnosti projektu *TechUp: Podpora přírodovědného a technického vzdělávání v Libereckém kraji*. Během školního roku 2017/2018 pokračovalo 29 partnerských středních škol v realizaci metodických setkání pedagogů, projektových dnů a volnočasových kroužků pro žáky základních škol. Podpora polytechnického vzdělávání je jednou z klíčových aktivit projektu *Naplňování krajského akčního plánu I (NAKAP LK I)*. V následující tabulce jsou shrnuty aktivity partnerů v projektu na podporu polytechnického vzdělávání po celou dobu realizace projektu.

Podpora polytechnického vzdělávání – Přehled aktivit NAKAP LK I

Aktivity středních škol	
Metodická centra pro pedagogy	7 metodických center na 6 středních školách
Kroužky pro žáky ZŠ	4 kroužky pro žáky ZŠ na 2 středních školách
Projektové dny pro žáky ZŠ	460 projektových dní na 24 středních školách
Volnočasové aktivity pro žáky SŠ	32 volnočasových aktivit na 14 středních školách
Aktivity iQLANDIA	
Metodické centrum pro pedagogy ZŠ na podporu badatelsky orientované výuky	8 setkání po dobu realizace projektu
Dny pro žáky SŠ v návaznosti na RVP a ŠVP	7 programů zdarma nabídnuto všem SŠ v LK

Podpora polytechnického vzdělávání na školách všech stupňů vzdělávání v Libereckém kraji byla realizována také pomocí tzv. projektů zjednodušeného vykazování. Na podporu mateřských a základních škol byla zaměřena OP VVV Výzva č. 02_16_022 Šablony pro MŠ a ZŠ I – MRR. Šablony umožňující podporu polytechnického vzdělávání včetně četnosti jejich výběru v Libereckém kraji jsou shrnuty v následující tabulce.

Podpora polytechnického vzdělávání – Přehled využitých šablon pro MŠ a ZŠ v Libereckém kraji

Název šablony	Počet ZŠ v LK	ZŠ %
Klub zábavné logiky a deskových her pro žáky ZŠ	97	47
Odborně zaměřená tematická setkávání a spolupráce s rodiči ZŠ	31	15
Sdílení zkušeností pedagogů z různých škol prostřednictvím vzájemných návštěv (pro ZŠ)	34	16

Projekty zjednodušeného vykazování pro ZŠ pokračují prostřednictvím OP VVV Výzvy č. 02_18_063 – Šablony II – mimo hlavní město Praha. Potenciální žadatelé zde byli rozšířeni o školní kluby, školní družiny, střediska volného času, domovy dětí a mládeže a domovy mládeže. Šablony byly doplněny a upraveny, aby lépe korespondovaly se současnými podmínkami ve školách.

Na podporu SŠ a VOŠ byla určena výzva Šablony pro SŠ a VOŠ I – MRR. Následující tabulka shrnuje šablony, které byly nejčastěji využívány k podpoře polytechnického vzdělávání na SŠ a VOŠ v Libereckém kraji.

Podpora polytechnického vzdělávání – Přehled využitých šablon pro SŠ a VOŠ v Libereckém kraji

Název šablony	Počet SŠ	SŠ %	Počet VOŠ	VOŠ %
Koordinátor spolupráce škol a zaměstnavatele – personální podpora SŠ/VOŠ	15	31	3	50
Vzdělávání pedagogických pracovníků SŠ/VOŠ – DVPP h) projektová výuka	6	12	1	17
Vzdělávání pedagogických pracovníků SŠ/VOŠ – DVPP j) polytechnické vzdělávání	12	24	2	33
Sdílení zkušeností pedagogů z různých škol prostřednictvím vzájemných návštěv (pro SŠ)	12	24	x	x
Stáže pedagogů u zaměstnavatelů	14	29	3	50
Zapojení odborníka z praxe do výuky	20	41	2	33
Vzájemná spolupráce pedagogů SŠ – j) polytechnické vzdělávání	3	6	x	x
Nové metody ve výuce na SŠ – j) polytechnické vzdělávání	2	4	x	x

Zdroj: NÚV

Rozvoj polytechnického vzdělávání na středních a vyšších odborných školách dále umožňuje navazující OP VVV Výzva č. 02_18_065 Šablony pro SŠ a VOŠ II – MRR. Šablony v rámci této výzvy umožňují pokračovat v činnostech, které byly zahájeny v rámci předchozí výzvy, některé šablony byly upraveny a doplněny.

V rámci projektů *Center odborného vzdělávání* (COV) bylo do infrastruktury a vybavení středních škol v Libereckém kraji investováno více než 593 milionů korun. Na 8 místech v Libereckém kraji byly

z prostředků IROP vybudovány moderní výukové prostory s odborným oborovým zaměřením, které umožňují kvalitnější odbornou přípravu žáků. Podrobnější informace o centrech odborného vzdělávání včetně jejich zaměření jsou shrnuty v předcházející kapitole Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol se zaměstnavateli. Z výzev IROP byly podpořeny projekty na modernizaci vybavení učeben na Gymnáziu Mimoň a Gymnáziu Frýdlant. Díky spolupráci se zaměstnavateli byla na Střední průmyslové škole technické v Jablonci nad Nisou zbudována robotická učebna. Díky vybavení od partnerů Škoda Mladá Boleslav, ABB a Teneo 3000 je učebna svým provozem srovnatelná s podmínkami reálného provozu u zaměstnavatelů.

Ve školním roce 2017/2018 byly Libereckým krajem finančně podpořeny projekty obsahově zaměřené na technické a přírodovědné vzdělávání, realizované různými subjekty pro žáky základních a středních škol jako např. Dětská univerzita při TUL, Podpora vzdělávání mládeže iQLANDIA, o.p.s. a Festival vědy a techniky pro děti a mládež v LK AMAVET. Festival vědy a techniky pro děti a mládež v Libereckém kraji je součástí *Programu vytváření a rozvíjení zájmu žáků o vědecké a technické obory*.

V roce 2019 byly různými subjekty v Libereckém kraji otevřeny moderní dílny, tzv. FABLABy (např. μFABLAB inovačního centra DEX nebo iQFABLAB science centra iQLANDIA). Jejich činnost spočívá v zařízení a provozování veřejně přístupné moderní technické dílny. Vhodné prostory jsou vybaveny nejen klasickými dílenskými nástroji, ale také prostředky k 3D tisku apod. Návštěvníky těchto dílen jsou nejen organizované školní skupiny, ale ve volném čase také rodiče s dětmi a zájemci z řad veřejnosti.

Fakulta mechatroniky, informatiky a mezioborových studií TUL pořádá od roku 2016 pravidelný *Kulatý stůl k problematice technického vzdělávání*. Smyslem těchto setkání je sdílení informací a zkušeností, přenos podnětů a diskuse zástupců různých, nejen vzdělávacích, institucí, zaměstnavatelů a odborných technických škol. Cílem setkání je výměna informací a diskuze zástupců institucí, zaměstnavatelů a odborných technických škol.

Praktickou ekologickou výchovu zajišťuje Liberecký kraj prostřednictvím příspěvkové organizace *Středisko ekologické výchovy Libereckého kraje (STŘEVLIK)*. Stěžejní činností organizace STŘEVLIK jsou pobytové výukové programy pro školní kolektivy. STŘEVLIK zajišťoval kromě programů pro školy také DVPP s environmentální tematikou. V oblasti DVPP působilo také *Městské středisko ekologické výchovy při ZOO Liberec Divizna*.

Liberecký kraj uděluje záštitu krajským kolům olympiád z matematiky a přírodovědných předmětů. V Libereckém kraji je polytechnické vzdělávání podporováno v rámci Dotačního fondu Libereckého kraje, a to prostřednictvím tematických programů 4.1 Program volnočasových aktivit a 4.4 Soutěže a podpora talentovaných dětí a mládeže. Environmentální výchova je podporována samostatně v rámci tematického programu 8.1 Podpora ekologické výchovy a osvěty (odbor životního prostředí a zemědělství).

Digitální kompetence v Libereckém kraji

Celkem 3 SŠ a VOŠ zřizované Libereckým krajem nabízí obory ze skupiny 18 Informatické obory. Celkem 7 SŠ a VOŠ pak nabízí obory ze skupiny 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika. Následující tabulka uvádí přehled nově přijatých žáků a absolventů v těchto skupinách oborů. Ve skupině 18 Informatické obory nedochází v počtu nově přijatých žáků ani v počtu absolventů k výrazným posunům. Ve skupině 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika pak sledujeme výrazný nárůst, zvláště v počtu absolventů.

Digitální kompetence – Přehled nově přijatých žáků a absolventů SŠ a VOŠ podle skupin oborů

Skupina oborů	Počet nově přijatých žáků			Počet absolventů		
	2017/2018	2018/2019	Rozdíl v %	2017	2018	Rozdíl v %
18 Informatické obory	72	71	- 1 %	51	53	+ 3 %
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	295	347	+ 18 %	98	169	+ 72 %

Zdroj: NÚV

Z regionálně specifických dat pro Liberecký kraj 2019 dodaných NÚV vyplývá, že obory zaměřené na digitální technologie a ICT jsou v současné době perspektivní. O tom svědčí i snadná uplatnitelnost

absolventů na trhu práce a jejich nízká nezaměstnanost. Celková nezaměstnanost v Libereckém kraji činila v dubnu 2018 3,3 %. Nezaměstnanost čerstvých absolventů Informačních oborů v dubnu 2018 činila pouhá 2 %. U skupiny oborů 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika se nezaměstnanost absolventů lišila podle způsobu ukončení vzdělávání jednotlivých oborů. Nezaměstnanost absolventů středního vzdělání s výučním listem (E+H) činila v dubnu 2018 7,3 % v Libereckém kraji (o 3,7 % více, než činila nezaměstnanost absolventů stejného studia v rámci celé ČR). Nezaměstnanost absolventů středního vzdělávání ukončeného maturitní zkouškou v Libereckém kraji činila již necelá 2 % (oproti 2,5 % v celé ČR), nezaměstnanost absolventů vyššího odborného vzdělávání dokonce v Libereckém kraji pak 0 % (1,9 % v celé ČR).

Údaje o vybavenosti SŠ a VOŠ digitálními technologiemi lze čerpat z aktualizace statistik Informační technologie na školách zveřejněných Českým statistickým úřadem. Statistiky ČSÚ využívají jako koeficient počet počítačů na 100 studentů. V Libereckém kraji tak na jedné střední škole připadá na 100 studentů průměrně 23,7 zařízení (zahrnuje stolní počítače, přenosná zařízení či tablety), 23 zařízení, počítáme-li pouze zařízení s připojením k internetu. Pozitivně vyznívají především statistiky demonstrující vývoj počtu bezdrátových školních sítí a využívání intranetu na školách v Libereckém kraji. Školní bezdrátovou síť vybudovalo 45 SŠ (94 % z celkového počtu SŠ v kraji) a 5 VOŠ (83 % VOŠ v regionu). Školní intranet využívá 31 SŠ v Libereckém kraji (65 % z celkového počtu SŠ) a 5 VOŠ (83 % VOŠ v regionu).

Realizované aktivity a projekty v území

V roce 2016 byla v rámci projektu *KAP LK* vytvořena platforma Přírodovědné a technické vzdělávání, která slučuje klíčová témata Podpora polytechnického vzdělávání a Digitální kompetence. V rámci této platformy se uskutečnily následující vzdělávací aktivity směřující k rozvoji digitálních kompetencí.

Digitální kompetence – Přehled akcí KAP LK

Název akce	Termín	Zaměření
Technologie do škol 2017	24. 4. 2019	Odborná konference s doprovodnou výstavou. Primárně zaměřeno na rozvoj digitálních kompetencí, zahrnovalo také využívání ICT v přírodovědných předmětech (metoda STEM atd.)
Technologie do škol 2018	24. 4. 2018	2. ročník odborné konference s doprovodnou výstavou. Představení aplikací s oborovým zaměřením, využívání ICT v přírodovědných předmětech (měřicí systémy, demonstrace a zpracování dat).
Technologie do škol 2019	24. 4. 2019	3. ročník odborné konference s doprovodnou výstavou. Robotické pomůcky a stavebnice v rámci programu i doprovodné výstavy. Prezentace aktivit partnerů akce na podporu polytechnického vzdělávání.

Rozvoj digitálních kompetencí je v projektu *KAP LK* také zařazován do programu Dvoudenních workshopů s řediteli (informace o aktivitách v projektu, spolupráce s institucemi a odborníky, nabídka zapojení do projektů atd.). Jednalo se například o vstup *Využívání technologií ve výuce* nebo *Geocaching a jeho využití ve výuce*.

Projekt *Naplňování krajského akčního plánu I (NAKAP LK I)* není primárně zaměřen na rozvoj digitálních kompetencí, přesto díky mezioborové dostupnosti ICT rozvoj digitálních kompetencí žáků i učitelů podporuje. Aktivity projektu jsou primárně zaměřeny na polytechnické vzdělávání, zahrnují však i oblast digitálních kompetencí. V rámci tohoto projektu vznikla metodická centra pro učitele ZŠ a SŠ, jsou také podporovány kroužky a mimoškolní aktivity pro žáky ZŠ a SŠ.

Rozvoj digitálních kompetencí je na školách v Libereckém kraji podpořen také prostřednictvím výzvy **Šablony pro SŠ a VOŠ I – MRR**. Ta obsahovala šablony sloužící především k podpoře učitelů v užívání digitálních technologií ve vzdělávání. Následující tabulka shrnuje využití šablon s tematikou digitálních kompetencí na SŠ a VOŠ v Libereckém kraji.

Digitální kompetence – Přehled využitých šablon pro SŠ a VOŠ v Libereckém kraji

Název šablony	Počet SŠ	SŠ %	Počet VOŠ	VOŠ %
Vzdělávání pedagogických pracovníků SŠ – DVPP k) ICT kompetence	16	33	1	17
Vzájemná spolupráce pedagogů SŠ	4	8	x	x
Nové metody ve výuce na SŠ	3	6	x	x
Zapojení ICT techniky do výuky na SŠ	8	16	2	33

Zdroj: NÚV

Rozvoj digitálních kompetencí žáků i pedagogů na středních a vyšších odborných školách dále zajišťuje navazující výzva *Šablony pro SŠ a VOŠ II – MRR*. Šablony v rámci této výzvy umožňují pokračovat v činnostech, které byly zahájeny v rámci předchozí výzvy, některé šablony byly upraveny a doplněny (např. šablona Využití ICT ve vzdělávání, která umožňuje nákup ICT). V této výzvě byl výčet potenciálních žadatelů rozšířen o domovy mládeže a internáty.

Z výzev IROP v rámci projektů *Center odborného vzdělávání (COV)* bylo do infrastruktury a vybavení středních škol v Libereckém kraji investováno více než 593 milionů korun. Na 8 místech v Libereckém kraji byly vybudovány moderní výukové prostory s odborným oborovým zaměřením včetně vybavení ICT, které umožňují kvalitnější odbornou přípravu žáků. Z výzev IROP byly podpořeny projekty na modernizaci vybavení učeben na Gymnáziu Mimoň a Gymnáziu Frýdlant, které rovněž zahrnovaly vybavení učeben ICT.

Při science centru iQLANDIA vzniklo roku 2018 jedno z *Center digitálních technologií Elixír do škol*. Centrum digitálních technologií zahájilo pravidelné schůzky v září 2018 v prostorách iQLANDIE. Sdružuje pedagogy základních a středních škol se zájmem o využívání digitálních technologií ve vzdělávání i sebevzdělávání, umožňuje sdílení zkušeností a příkladů inspirativní praxe, inspiraci novými pomůckami a jejich zapojením do vzdělávacího procesu.

DVPP v oblasti digitálních kompetencí a ICT zajišťuje v Libereckém kraji Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků při SŠ a MŠ Na Bojišti v Liberci a krajská pobočka Národního institutu dalšího vzdělávání. K rozvoji digitálních kompetencí je možné využívat akreditovaná školení soukromých subjektů.

Rozvoji digitálních kompetencí žáků se v oblasti neformálního vzdělávání věnují soutěže a volnočasové aktivity různých subjektů. Pod záštitou Libereckého kraje se každý rok koná Olympiáda v programování (organizuje DDM Větrník), k rozvoji digitálních kompetencí napomáhá také činnost asociace AMAVET v Libereckém kraji. Domy dětí a mládeže a střediska volného času organizují kroužky pro žáky základních a středních škol, které směřují k rozvoji jejich digitálních kompetencí. Jsou to např. kroužky robotiky, elektroniky, geocachingu, počítačové grafiky a další. Informace o vzdělávací nabídce nejen pro školy se centralizují prostřednictvím Informačního a vzdělávacího portálu Libereckého kraje EDULK (dostupný z www.edulk.cz).

Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů

Významnými strategickými dokumenty v této oblasti jsou *Program rozvoje Libereckého kraje 2014–2020*, *Strategie rozvoje lidských zdrojů Libereckého kraje 2014+* a *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Libereckého kraje 2016–2020*. Jedná se o dokumenty, ze kterých vycházel KAP LK I.

Významné organizace

Velmi významnou organizací, která se svou činností podílí na podpoře odborného vzdělávání a spolupráci škol se zaměstnavateli, je Svaz průmyslu a dopravy ČR, dále Krajská hospodářská komora (KHK) Liberec, která mimo jiné poskytuje poradenství a konzultační služby v otázkách podnikatelské činnosti či organizace vzdělávacích činností. Dalším významným subjektem je Svaz výrobců skla a bižuterie (SVSB), jenž reprezentuje zájmy výrobců bižuterie a s ní souvisejícím sklářským průmyslem v České republice.

Pakt zaměstnanosti Libereckého kraje je strategickým partnerstvím pěti subjektů (Liberecký kraj, Krajská hospodářská komora Libereckého kraje, Úřad práce ČR – krajská pobočka v Liberci, Regionální rada odborových svazů ČMKOS) v oblasti trhu práce a zaměstnanosti.

Členové paktu chtějí společně přispět k rozumnému využití evropských peněz v plánovacím období let 2014–2020. Hlavním cílem je nabídnout nezaměstnaným kvalifikaci a vzdělání, které jim skutečně pomůže při hledání nového zaměstnání. Pakt zaměstnanosti je jedinečnou formou, jejímž prostřednictvím se lze postarat o vytváření vhodného společenského klimatu a pracovních míst v regionu. Celková koncepce je založena na spolupráci veřejné správy, privátních subjektů a neziskového sektoru. Jedině efektivní spolupráce všech činitelů trhu práce může pomoci lidem k co nejrychlejšímu návratu do práce. Myšlenka společné platformy pro řešení problémů v oblasti zaměstnanosti je neustále funkční a životaschopná.

Pakt zaměstnanosti Libereckého kraje je zapojen do třech projektů podpořených z ESF v rámci Operačního programu Zaměstnanost: projekt s názvem Zavedení systémové koordinace činnosti partnerů v rámci Paktu zaměstnanosti Libereckého kraje (ukončení realizace k 31. 8. 2018), dále projekt s názvem Snadněji do práce s Paktem zaměstnanosti Libereckého kraje, zaměřený na zvýšení zaměstnanosti osob bez práce, a zapojení do celorepublikového projektu MPSV Kompas – predikce trhu práce. Na náklady spojené s Paktem zaměstnanosti, který se aktivně účastní ve výše zmíněných projektech, obdrželo Sdružení pro rozvoj Libereckého kraje z.s. z rozpočtu Libereckého kraje účelovou dotaci ve výši 200 000 Kč.

Realizované projekty a akce v území

V rámci projektu *KAP LK* byla v roce 2016 vytvořena platforma „Volba povolání“, jejíž součástí je i klíčové téma „Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů“. Platforma se sešla prozatím jednou.

Podpora odb. vzdělávání vč. spolupráce škol a zaměstnavatelů – Přehled aktivit KAP LK

Název akce	Termín	Zaměření
Přijďte se inspirovat	25. 9. 2017	Konference na téma podpory spolupráce škol se zaměstnavateli, praktické využití některých evropských nástrojů pro podporu transparentnosti a mobility (EUROPASS, EQF, EQAVET), předání praktických zkušeností z rozvoje školy jako centra dalšího profesního rozvoje)

Další aktivitou v rámci projektu *KAP LK* jsou dvoudenní workshopy s řediteli středních a vyšších odborných škol konané dvakrát ročně. V programu těchto workshopů se střídají témata napříč intervencemi řešenými projektem. Intervence „Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce se zaměstnavateli“ byla při těchto workshopech podpořena například přednáškou na téma „Šablony pro SŠ a VOŠ“, kde se ředitelé dozvěděli základní informace o projektech se zjednodušeným vykazováním, dále byli informováni, jakým způsobem bude probíhat volba šablon atd. Dalším tématem byla „Centra odborného výcviku“ – představení jednotlivých center v Libereckém kraji.

K 1. 7. 2018 započala realizace projektu Naplňování krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání Libereckého kraje I. (*NAKAP I.*), s jehož ukončením se počítá k 31. 8. 2020. Cílem projektu je podpora některých intervencí z *KAP LK I.* V oblasti podpory odborného vzdělávání *NAKAP LK I.* podpořil své partnery nákupem vybavení (např. CNC frézky, vrtačky, svářečky, keramická pec, postava se svaly a vnitřními orgány, zařízení pro zpracování mléčných výrobků, stavebnice aj.).

V rámci projektů **Center odborného vzdělávání Libereckého kraje (COV)**, které byly financovány z Výzev IROP č. 32 Infrastruktura středních škol a vyšších odborných škol a č. 33 Infrastruktura středních a vyšších odborných škol (SVL), bylo do infrastruktury a vybavení středních škol v Libereckém kraji investováno více než 593 milionů korun. Pro 8 míst v Libereckém kraji byly získány finanční prostředky na vybudování moderních výukových prostor s odborným oborovým zaměřením, které reflektují vývoj daného oboru a umožňují kvalitnější odbornou přípravu žáků. Popis center viz Dotační aktivity kraje.

Z Výzvy IROP č. 68 – Zvyšování kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení vznikly projekty Modernizace učeben, Gymnázium Mimoň a Rekonstrukce a modernizace přírodovědné laboratoře, Gymnázium Frýdlant. Ve stavu přípravy je projekt Střední školy hospodářské a lesnické, Frýdlant, Bělíkova 1387, příspěvkové organizace na modernizaci učeben pro odbornou výuku s důrazem na využití IT a cizího jazyka v rozvoji klíčových kompetencí žáků.

Díky OP VVV Výzvy č. 02_16_035 Šablony pro SŠ a VOŠ I – MMR si mohly školy zkombinovat několik typů šablon. V oblasti podpory odborného vzdělávání se jednalo zejména o následující typy šablon:

Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů – Přehled využitých šablon pro SŠ a VOŠ v Libereckém kraji

Název šablony	Počet SŠ	SŠ %	Počet VOŠ	VOŠ %
Koordinátor spolupráce školy a zaměstnavatele	15	31 %	3	50 %
Zapojení odborníka z praxe do výuky	20	41 %	2	34 %
Stáže pedagogů u zaměstnavatelů	14	29 %	3	50 %
CLIL ve výuce	11	23 %	1	17 %
Vzdělávání pedagogických pracovníků – DVPP – Cizí jazyky	26	53 %	3	53 %

Zdroj: NÚV

Neopomenutelnou součástí podpory Libereckého kraje je **Stipendijní program pro žáky SŠ**, zřizovaný Libereckým krajem ve vybraných oborech vzdělání. Celkově Liberecký kraj podporuje 17 oborů, z toho je 15 oborů ukončených výučním listem a 2 ukončené maturitní zkouškou. Na financování stipendií u vybraných oborů se i v roce 2018 podíleli zaměstnavatelé. Jednalo se o obor Technologie silikátů nabízený SUPŠS v Železném Brodě, který je vázaný na podporu společnosti Preciosa, a.s., obor Strojník silničních strojů nabízený SŠSSD v Liberci, vázaný na podporu společnosti Silnice LK a. s., a obory Zemědělec – farmář a Agropodnikání nabízené SŠHL ve Frýdlantu, podporované společností ZOD Brniště, a. s.

Významným projektem na území Libereckého kraje je **projekt KREATIV**, realizovaný Střední uměleckoprůmyslovou školou sklářskou, Kamenický Šenov, Havlíčkova 57, příspěvková organizace. Projekt vytváří celorepublikovou síť škol, která podporuje přirozené i odborné výtvarné vzdělání v oblasti SC5 c) do okolních škol a sdílí zkušenosti, spolupráci a inspiraci s využitím tzv. žákovských portfolií. Projekt řeší předávání zkušeností mezi pedagogy a vede k neformálnímu vzdělávání.

Dalším významným projektem je **projekt GEMINI** – Společná iniciativa pro česko-německý trh práce pomocí přeshraniční profesní orientace. Jedná se o společný česko-německý projekt. Vedoucím partnerem projektu je Střední škola a Mateřská škola, Liberec, Na Bojišti 15, příspěvková organizace, která ve spolupráci s partnerem Venkovský prostor o.p.s. na české straně a s partnerem Internationales Begegnungszentrum St. Marienthal Ostritz na německé straně realizuje aktivity zaměřené na společné česko-německé semináře pro žáky středních odborných škol a učilišť. Další aktivitou projektu jsou česko-německá setkávání odborníků a pedagogických pracovníků z oblasti profesní orientace a vybudování partnerské sítě, či vytvoření česko-německé publikace „Příručka přeshraniční profesní orientace v Euroregionu Nisa“.

V podobném stylu byl realizován **projekt Zemědělství a řemesla**. Ve školním roce 2017/2018 pokračovala již 10. rokem vzájemná spolupráce mezi Střední školou hospodářskou a lesnickou, Frýdlant, Bělíkova 1387, příspěvková organizace a Zittauer Bildungsgesellschaft gGmbH (Žitavská vzdělávací společnost), která tentokrát nesla název Landwirtschaft und Handwerk in der Euroregion Neiße (Zemědělství a řemeslo v Euroregionu Nisa). Jako každý rok proběhlo 8 společných projektových dnů, kterých se postupně zúčastnilo 30 žáků ze strany české školy. Jednalo se o obory Kuchař/Číšník, Opravář zemědělských strojů a Zahradník/Zahradnice. Jednotlivé projektové dny probíhaly střídavě ve Frýdlantu a v Žitavě či jejich přílehlém okolí. V Čechách měli studenti možnost se podívat, jak vypadá fungování restaurace a ubytovacího zařízení Zámecký dvůr Černousy, kde si žáci vyzkoušeli připravit valentýnské menu. Dále v Hejnicích tvořili velikonoční dekorace či ve Frýdlantu kovali podkovu. V Německu poté vyráběli bylinkový ocet a olej nebo navštívili obchod se speciálními druhy hořčice či firmu vyrábějící zařízení na zpracování masa a masných výrobků. Závěrečné setkání proběhlo v Žitavě na radnici za přítomnosti zástupců města, vedení obou škol, pedagogů, kteří se projektu zúčastnili, a žáků.

Další projekt zahrnující přeshraniční spolupráci je **projekt Škola a sklo – inkubátor na cestě do života**. Hlavním partnerem projektu je německé město Reichenbach, projektovými partnery jsou Liberecký kraj a Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská, Kamenický Šenov, Havlíčkova 57, příspěvková organizace. Cílem projektu je vybudování prostor, ve kterých se poté budou uskutečňovat společné česko-německé aktivity zaměřené na výměnné pobyty pro žáky a učitele, společné výtvarné kurzy kresby a malby, společné uměleckořemeslné workshopy. Výstupem projektu jsou pracovní podklady pro činnost inkubátoru Škola a sklo – inkubátor na cestě do života.

Významnou akcí pořádanou na území Libereckého kraje byla **Živá knihovna povolání**, kterou připravil Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR), ve spolupráci s iQLANDIÍ a vybranými zaměstnavateli z Libereckého kraje v prostorách iQLANDIE v Liberci. Cílem akce bylo seznámení dětí posledních ročníků základních škol s reálnou praxí, jako doplněk systému kariérového poradenství. Děti měly možnost diskutovat s představiteli reálných profesí. Garanty jednotlivých profesí, zejména těch nedostatkových – technických, byly převážně firmy z členské základny SP ČR. Společnost DENSO MANUFACTURING CZECH s.r.o. prostřednictvím svého technika jakosti představila provoz 3D scanneru. Z firmy MSV Systems CZ s.r.o. předvedl robota technik, který tyto roboty přímo programuje, a seřizovač robotů z ABB s.r.o. představil průmyslového robota se dvěma pažemi pro montáž drobných součástek, který dokáže spolupracovat s člověkem. Určitě zaujalo i předvedení práce zlatníka z firmy Granát, družstvo umělecké výroby Turnov, nebo malířky skla z Crystalexu CZ a.s. Zpestřením bylo seznámení s profesemi zástupců firem z integrovaného záchranného systému, včetně předvedení jejich techniky. Další firmy, které se představily, byly Lasvit s.r.o., KSM Castings CZ a.s., Fehrer Bohemia s.r.o., Magna Exteriors&Interiors (Bohemia) s.r.o. nebo Preciosy a.s.

EDUCA MYJOB LIBEREC je každoročně probíhající veletrh studijních a pracovních příležitostí pořádaný Libereckým krajem ve spolupráci s Úřadem práce České republiky – krajskou pobočkou v Liberci, agenturou EURES ČR a společností S group SPORT FACILITY MANAGEMENT, s.r.o. V roce 2018 se konal již 12. ročník. Liberecký veletrh se svým zaměřením řadí k největším v celém Libereckém kraji i jeho okolí. Letošního ročníku se zúčastnilo více jak 70 škol a dalších vzdělávacích zařízení, 60 vystavujících společností a institucí a branami veletrhu prošlo během 3 dnů 18 tisíc návštěvníků – o 4 tisíce více než v předcházejícím roce. Cílem je nabídnout komplexní zajištění potřeb každého návštěvníka veletrhu a představit všem věkovým skupinám konkrétní studijní a pracovní možnosti v Libereckém kraji, Euroregionu Nisa, České republice i v zahraničí.

Týden vědy a techniky Akademie věd ČR je největší vědecký festival v České republice, zahrnující přednášky, výstavy, akce na pracovištích, dokumentární filmy, workshopy, vědecké kavárny a mnohé další aktivity napříč celou republikou i všemi vědeckými obory. Festival je určen jak studentům středních škol, pro které jsou připraveny především přednášky a exkurze v dopoledních hodinách, tak široké veřejnosti, na kterou cílí program v odpoledních a večerních časech. V roce 2018 se v Libereckém kraji konalo několik vědecko-technických přednášek v Krajské vědecké knihovně nebo v iQLANDIÍ.

Festival vědy a techniky pro děti a mládež v Libereckém kraji. Cílem akce je podnítit co nejvíce talentovaných žáků základních a středních škol k rozvíjení tvůrčích schopností prostřednictvím řešení konkrétních vědeckých a technických projektů. Festival vědeckých a technických projektů v Libereckém kraji realizuje Asociace pro mládež, vědu a techniku AMAVET, o. s. ve spolupráci s Libereckým krajem a Nadací JABLOTRON v rámci projektu Program vytváření a rozvíjení zájmu žáků o vědecké a technické obory v Libereckém kraji od roku 2017. Festival je podporován také Krajskou hospodářskou komorou Liberec, která se podílí především na spojení teorie s praxí zapojením zaměstnavatelů do hodnocení projektů mladých autorů.

Muzeum skla a bižuterie nabízí školám a školním skupinám **výukový program Co je to sklo.** Jedná se o vzdělávací a rukodělný program pro 2. stupeň základních škol a studenty gymnázií či středních škol. Program v délce maximálně 90 minut je postaven na základě metody kooperativního učení užívaného ve výuce. Žáci se rozdělí pomocí losování do 4 týmů. Každý pracovní tým obdrží test s 10 otázkami. Otázky vychází z vyhledávání sbírkového předmětu a následného vyřešení otázky z přírodních věd, humanitních věd a cizích jazyků, která navazuje na téma sklo, bižuterie a exkluzivita muzejní kolekce. Každý tým po úspěšném vyplnění pracovního listu zjistí slovo do tajenky. Vedoucí týmů poté musí společně díky slovům z tajenky nalézt finální otázku, na niž budou hledat odpověď všechny týmy dohromady.

Liberecký kraj pořádá u příležitosti 28. března, výročí dne narození Jana Ámose Komenského, slavnostní **Den učitelů** – setkání spojené s oceněním vybraných pedagogických pracovníků ze škol a školských zařízení působících na území Libereckého kraje. Navrhovateli jsou ředitelé škol a školských zařízení, pedagogické kolektivy, odborná a profesní sdružení a školské asociace, odborové organizace, zřizovatelé škol a školských zařízení, školské rady, ČŠI, představitelé samosprávných orgánů Libereckého kraje, rovněž je výslovně jmenován Výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost Zastupitelstva Libereckého kraje. Kategorie oceněných jsou v oblastech: Výrazný přínos pro rozvoj školství v Libereckém kraji, Ocenění za dlouhodobou pedagogickou činnost a Zásluhy o rozvoj školství v Libereckém kraji.

3.1.5 Přehled využití čerpání šablon OP VVV ve veřejných středních školách podle zaměření

Ke dni 17. 9. 2019 je podle Rejstříku škol a školských zařízení v Libereckém kraji celkem 49 SŠ, z toho je 37 zřizováno krajem, 9 privátním sektorem a 3 obcí. V první vlně šablon (Šablonách I - Výzva č. 02_16_035) realizovalo/realizuje projekt 42 SŠ, z toho bylo 34 zřizováno krajem, 7 privátním sektorem a 1 obcí. Celková výše projektů SŠ v první vlně šablon v Libereckém kraji činí více než 29,6 mil. Kč, z toho 25 581 230,- čerpaly školy zřizované krajem, 3 641 045,- čerpaly školy zřizované privátním sektorem a 390 612,- čerpala škola zřizovaná obcí. Projekty v rámci Šablon I byly realizované ve 33 případech SŠ odborně zaměřenými (26 z nich je zřizováno krajem, 6 privátním sektorem a 1 obcí).

V druhé vlně šablon (Šablonách II – Výzva č. 02_18_065) jsou aktuálně realizovány na SŠ 2 projekty, z toho je 1 zřizovaný krajem a 1 zřizovaný privátním sektorem. Zároveň probíhá kontrola projektových žádostí podaných 22 SŠ, z toho bylo 19 zřizováno krajem, 2 privátním sektorem a 1 obcí. Tato výzva byla pro příjem žádostí otevřená do 29. 11. 2019.

3.1.6 Optimalizační kroky, které v posledních letech zrealizoval Liberecký kraj

Sloučení: k 1. 7. 2017

Centrum vzdělanosti Libereckého kraje – zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, příspěvková organizace se Střední školou a Mateřskou školou, Liberec, Na Bojišti 15, příspěvková organizace,

Domov mládeže, Liberec, Zeyerova 33, příspěvková organizace se Střední školou strojní, stavební a dopravní, Liberec II, Truhlářská 360/3, příspěvková organizace.

Změny zřizovatelských kompetencí z kraje na obec:

k 1. 1. 2015

z Libereckého kraje na město Turnov: Základní škola, Turnov, Sobotecká 242, příspěvková organizace,
z Libereckého kraje na město Jablonné v Podještědí: Základní škola praktická a Základní škola speciální, Jablonné v Podještědí, Komenského 453, příspěvková organizace,

k 1. 9. 2016

z Libereckého kraje na statutární město Liberec: Dům dětí a mládeže Větrník, Liberec 1, Riegrova 16, příspěvková organizace,

z Libereckého kraje na město Nové Město pod Smrkem: Základní škola, Nové Město pod Smrkem, Textilánská 661, příspěvková organizace.

K optimalizacím v Libereckém kraji je nutné zmínit rozsáhlou optimalizaci ve školním roce 2010 až 2011 a následné roky v dobíhajícím režimu změn, kdy byla celá síť významně přehodnocena vzhledem k potřebným kapacitám i zaměření oborů. Dotkla se nejvíce oborů osmiletých gymnázií, odborných škol (zvláště oborů nástavbového studia), optimalizace oborů se stejným či podobným zaměřením v kraji atd.

4 FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ VÝSLEDKY

Výsledky žáků v Libereckém kraji téměř z poloviny ovlivňuje socioekonomický status žáka. Ten je celkově podprůměrný. Podprůměrný je v kraji i sociální kapitál. Jedná se o strukturální faktor, který nelze přímo krajskou politikou ovlivnit. Při tvorbě vzdělávací politiky na úrovni kraje je nutné tyto nepříznivé strukturální podmínky přímo zohlednit. Je nutné podpořit osobní a profesní rozvoj učitelů a ředitelů, kteří budou dobře připraveni na negativní faktory, jež se mohou v některých školách vyskytovat. Dále je důležité se věnovat i práci s rodiči a podporovat předškolní vzdělávání.

4.1 Pedagogické vedení školy a personální podmínky

4.1.1 Ředitelé

V kategorii základního vzdělávání se průměrný věk ředitelů škol v Libereckém kraji pohybuje nad celorepublikovým průměrem a v mezikrajském srovnání dosahuje třetí nejvyšší hodnoty (55 let). V případě středního odborného vzdělávání se průměrný věk ředitelů v Libereckém kraji pohybuje mírně pod celorepublikovým průměrem. Z hlediska mezikrajského srovnání v případě středních odborných škol pak ředitelé dosahují čtvrtého nejnižšího průměrného věku (53 let), a řadí se tak za Karlovarský, Zlínský a Olomoucký kraj. U středních odborných škol však mohou být výsledné hodnoty ovlivněny nízkým počtem případů v těchto kategoriích.

Průměrný věk ředitelů v základních školách, gymnáziích a středních odborných školách

kraj	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	52,0	-	54,5
Jihomoravský kraj	54,0	50,8	54,4
Karlovarský kraj	58,0	62,0	47,5
Královéhradecký kraj	53,0	-	61,2
Liberecký kraj	55,0	-	53,0
Moravskoslezský kraj	52,0	-	53,5
Olomoucký kraj	52,0	-	52,4
Pardubický kraj	54,5	-	53,5
Plzeňský kraj	54,0	-	55,1
hlavní město Praha	55,0	59,7	56,0
Středočeský kraj	53,0	60,0	55,4
Ústecký kraj	55,5	-	56,4
Kraj Vysočina	52,0	-	53,6
Zlínský kraj	51,0	-	50,8
celkem v ČR	53,0	56,8	54,5

Počet pozorování pro Liberecký kraj: ZV = 40, SOV = 4

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Následující tabulky ukazují důvody pro vyhlášení konkurzu na ředitele základních a středních škol. Informace vycházejí z 1 465 konkurzních řízení realizovaných v období od 1. března 2018 do 31. července 2018, resp. z 1 325 konkurzních řízení, kterých se ČŠI v souladu s vyhláškou č. 54/2005 Sb., o náležitostech konkurzního řízení a konkurzních komisích, v tomto období účastnila. Mezi nejčastější příčiny se v obou stupních vzdělávání řadí v Libereckém kraji konec řádného funkčního období ředitelů škol anebo ukončení pracovního poměru ze strany ředitelů škol (příčemž ve většině případů se jedná o první z uvedených důvodů), což se shoduje také s celorepublikovým stavem. Jiné příčiny ředitelé škol prakticky neuváděli. V převážné většině případů byla znovu obsazována místa, na nichž působili ředitelé s několikaletou praxí ve vedení dané školy. Průměrný počet let, po která působili ředitelé ve funkci, se v kategorii základních škol rovná hodnotě 12,92 (nejméně pak 3 roky a nejvíce 29 let) a v případě středních škol hodnotě 15,32 (nejméně čtyři roky a nejvíce 28 let). V případě základních škol byla více než třetina konkurzů spíše formálním potvrzením předem známého favorita (přesně v 36,07 % případů, což je v tomto ohledu mezi kraji nejvyšší podíl).

Bližší informace ke konkurzním řízením jsou k dispozici v příloze nebo ve zprávě ČŠI *Konkurzy na ředitele škol a školských zařízení v období od 1. 3. 2018 do 31. 7. 2018*.

Důvod vyhlášení konkurzu na ředitele – ZŠ

kraj	konec řádného funkčního období ředitele školy	návrh na vyhlášení konkurzu podaný Českou školní inspekcí	odvolání ředitele školy na návrh školské rady	odvolání ředitele školy z funkce z jiného důvodu	opakovaný konkurz (v předešlém konkurzu na ředitele téže školy nebyl nikdo vybrán)	opakovaný konkurz (žádného z vybraných uchazečů zřizovatel nejmenoval ředitelem školy)	ukončení pracovního poměru na straně ředitele školy, rezignace	jiný	celkový součet
Jihočeský kraj	33	0	0	0	0	0	7	0	40
Jihomoravský kraj	45	0	1	0	1	1	13	2	63
Karlovarský kraj	17	2	0	1	2	0	2	0	24
Královéhradecký kraj	41	0	0	0	0	0	12	1	54
Liberecký kraj	52	0	0	1	0	0	11	2	66
Moravskoslezský kraj	45	0	0	1	2	0	20	0	68
Olomoucký kraj	20	3	0	0	0	1	18	0	42
Pardubický kraj	32	1	0	2	2	0	15	0	52
Plzeňský kraj	11	0	0	0	0	0	12	0	23
hlavní město Praha	13	0	1	1	0	0	3	1	19
Středočeský kraj	42	0	0	1	1	0	36	4	84
Ústecký kraj	25	1	0	1	0	0	10	0	37
Kraj Vysočina	34	0	0	0	0	0	9	3	46
Zlínský kraj	39	0	0	0	2	0	8	1	50
celkový součet	449	7	2	8	10	2	176	14	668

Zdroj: ČŠI, konkurzní řízení

Důvod vyhlášení konkurzu na ředitele – SŠ

kraj	konec řádného funkčního období ředitele školy	návrh na vyhlášení konkurzu podaný Českou školní inspekcí	odvolání ředitele školy na návrh školské rady	odvolání ředitele školy z funkce z jiného důvodu	odvolání ředitele školy z funkce z jiného důvodu	opakovaný konkurz (v předešlém konkurzu nebyl nikdo vybrán)	opakovaný konkurz (žádného z vybraných uchazečů zřizovatel nejmenoval ředitelem školy)	ukončení pracovního poměru na straně ředitele školy, rezignace	jiné	celkový počet konkurzů v kraji
Jihočeský kraj	38	0	0	0	0	0	0	3	0	41
Jihomoravský kraj	10	0	1	1	0	0	0	2	0	14
Karlovarský kraj	6	0	0	0	0	0	0	0	0	6
Královéhradecký kraj	30	0	0	0	0	1	0	1	5	37
Liberecký kraj	15	0	0	0	0	0	0	3	1	19
Moravskoslezský kraj	2	0	0	0	0	0	0	3	0	5
Olomoucký kraj	2	0	0	0	0	0	0	1	0	3
Pardubický kraj	30	0	0	0	0	2	0	2	0	34
Plzeňský kraj	2	0	0	0	0	0	0	3	0	5
hlavní město Praha	4	0	1	1	0	0	0	0	0	6
Středočeský kraj	8	0	0	0	0	0	0	1	0	9
Ústecký kraj	3	0	0	0	0	0	0	1	1	5
Kraj Vysočina	4	0	0	0	1	0	0	3	0	8
Zlínský kraj	17	2	0	0	1	3	2	3	0	28

Zdroj: ČŠI, konkurzní řízení

Česká školní inspekce provádí hodnocení škol na základě stanovených kritérií vycházejících z modelu tzv. kvalitní školy. Kvalitu řízení školy sledují kritéria oblastí 1 a 2. V rámci oblasti 1 (Koncepce a rámec školy) je důraz kladen na pravidla a mechanismy, které vedení školy využívá pro její řízení, efektivní organizaci a rozvoj a k zajištění bezpečného a vstřícného prostředí pro vzdělávání žáků. Ve školním roce 2017/2018 bylo hodnoceno celkem 707 základních škol, 34 gymnázií a 192 středních odborných škol. Z toho 38 základních škol bylo v Libereckém kraji. Jejich hodnocení podle kritérií v oblasti 1 jak v rámci Libereckého kraje, tak pro srovnání v celé republice zobrazuje následující tabulka.

Oblast 1 a podíly škol s hodnocením vyžadujícím zlepšení vs. výborné (ZV)

		Liberecký kraj (v %)	celá ČR (v %)
1.1 Škola má jasně formulovanou vizi a realistickou strategii rozvoje, které pedagogové sdílejí a naplňují.	nevyhovující a vyžadující zlepšení	21,1	10,5
	výborná	31,6	16,1
1.2 Škola má vzdělávací program (ŠVP), který vychází z vize a strategie rozvoje školy a je v souladu s kurikulárními dokumenty (RVP); jeho cíle jsou srozumitelné pro pedagogy i rodiče.	nevyhovující a vyžadující zlepšení	7,9	13,2
	výborná	5,3	2,8
1.3 Škola funguje podle jasných pravidel umožňujících konstruktivní komunikaci všech aktérů (vedení, pedagogové, rodiče) a jejich participaci na chodu školy.	nevyhovující a vyžadující zlepšení	7,9	8,8
	výborná	23,7	12,6
1.4 Škola je vstřícné a bezpečné místo pro žáky, jejich rodiče i pedagogy.	nevyhovující a vyžadující zlepšení	7,9	6,6
	výborná	10,5	13,3
1.5 Škola spolupracuje s vnějšími partnery.	nevyhovující a vyžadující zlepšení	0,0	1,4
	výborná	26,3	28,7

Počet pozorování pro Liberecký kraj: ZV = 38

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Kritéria v oblasti 2 (Pedagogické vedení školy) se soustředí na aktivitu vedení školy při řízení pedagogických procesů. Níže uvedené kritérium 2.5 se zaměřuje na zjišťování, zda „vedení školy klade důraz na vlastní profesní rozvoj“. V Libereckém kraji dosáhla úrovně nevyhovující či vyžadující zlepšení 3 % hodnocených základních škol. Pro porovnání v celé České republice dosáhlo této úrovně 6 % základních škol.

Kritérium 2.5 – Vedení školy klade důraz na vlastní profesní rozvoj (ZV)

	Liberecký kraj (v %)	celá ČR (v %)
nevyhovující a vyžadující zlepšení	2,6	5,7
výborná	7,9	9,1

Počet pozorování pro Liberecký kraj: ZV = 38

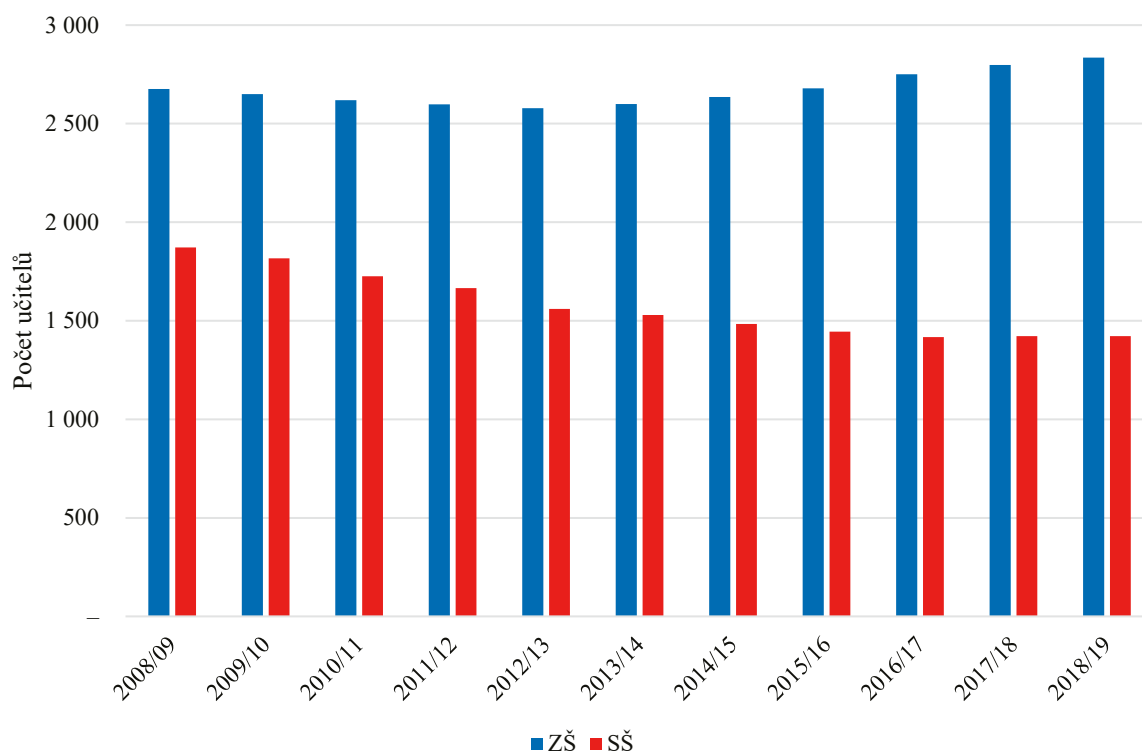
Zdroj: ČŠI

4.1.2 Učitelé

Graf níže ukazuje celkový průměrný počet pedagogických pracovníků v regionálním školství v Libereckém kraji – pro základní a střední školy. Časový trend ukazuje mírně klesající tendence v počtu pedagogických pracovníků v minulých letech, přičemž výrazněji se tento trend projevuje v případě středních

škol. U základních škol lze od roku 2015 pozorovat opět mírný nárůst, ovšem v případě středních škol průměrný počet pedagogických pracovníků stagnuje.

Průměrný přepočtený počet pedagogických pracovníků v regionálním školství celkem – Liberecký kraj

Zdroj: MŠMT

Tabulka na následující straně ukazuje celkové počty učitelů a z toho počty učitelů bez potřebné kvalifikace v časové řadě od roku 2010. Z tabulky vyplývá, že v čase rostl počet učitelů a současně klesal počet nekvalifikovaných učitelů. Avšak od roku 2015 počet nekvalifikovaných učitelů obecně roste.

Počty učitelů a počty kvalifikovaných učitelů v časové řadě – celkem

kraj	2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018	
	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace
Česká republika	132 298,1	16 227,3	131 777,1	18 104,4	130 522,7	14 998,0	130 321,1	13 449,9	130 623,5	11 006,0	131 238,3	6 737,7	132 294,5	6 362,0	134 232,6	6 605,4	135 855,3	7 209,4
Hlavní město Praha	15 079,7	1 926,8	15 378,2	2 251,9	15 451,0	1 985,6	15 658,5	1 878,1	15 929,0	1 608,4	16 350,1	1 154,5	16 607,0	1 106,6	17 019,1	1 240,0	17 577,6	1 392,7
Středočeský kraj	14 195,3	2 611,1	14 368,6	2 966,1	14 495,3	2 567,7	14 692,5	2 441,6	14 895,5	2 087,7	15 198,1	1 397,8	15 612,3	1 376,7	16 060,9	1 545,3	16 412,6	1 631,3
Jihočeský kraj	8 267,8	643,5	8 192,5	704,6	8 150,7	585,2	8 094,1	526,0	8 107,3	376,0	8 132,7	225,3	8 184,0	192,5	8 274,2	213,2	8 356,9	224,7
Pízeňský kraj	6 866,6	759,5	6 845,0	834,5	6 798,7	679,8	6 817,3	582,5	6 848,8	543,6	6 863,1	304,4	6 914,6	273,9	7 052,6	328,1	7 122,1	345,6
Karlovarský kraj	3 680,7	1 000,0	3 617,8	974,0	3 535,6	822,3	3 472,7	712,0	3 445,4	509,3	3 431,2	317,0	3 460,3	327,0	3 478,1	345,3	3 471,2	387,2
Ústecký kraj	10 715,2	2 032,4	10 610,5	2 134,6	10 522,9	1 866,6	10 440,2	1 607,3	10 376,7	1 360,5	10 299,3	889,7	10 322,9	833,4	10 409,4	833,7	10 475,2	869,4
Liberecký kraj	5 550,1	697,3	5 514,2	798,6	5 420,4	692,2	5 442,1	620,7	5 446,0	480,7	5 442,3	279,8	5 482,1	320,5	5 521,1	288,9	5 560,4	337,4
Královéhradecký kraj	7 435,8	936,0	7 371,8	1 074,1	7 300,2	831,4	7 243,8	710,1	7 245,5	550,1	7 248,6	301,2	7 232,8	259,2	7 288,9	280,3	7 277,5	335,2
Pardubický kraj	6 773,0	788,4	6 734,2	817,1	6 666,8	655,8	6 659,0	603,1	6 674,1	480,2	6 660,3	247,7	6 661,1	215,3	6 739,0	237,3	6 808,0	244,7
Kraj Vysočina	6 859,2	636,3	6 756,1	740,7	6 649,3	609,0	6 543,3	507,3	6 541,7	410,0	6 527,6	213,7	6 527,3	323,0	6 618,4	191,3	6 683,1	187,3
Jihomoravský kraj	14 684,1	1 318,4	14 562,1	1 638,7	14 357,3	1 174,4	14 336,5	1 047,4	14 318,0	829,6	14 413,3	448,0	14 594,3	381,9	14 859,2	406,5	15 057,8	480,0
Olomoucký kraj	8 410,1	717,5	8 372,3	819,9	8 283,6	679,5	8 251,9	610,9	8 238,8	525,6	8 244,9	249,1	8 282,9	211,8	8 353,9	206,8	8 435,1	221,3
Zlínský kraj	7 792,7	638,7	7 675,1	636,4	7 527,1	544,4	7 463,5	461,9	7 434,3	339,3	7 482,6	191,7	7 483,0	141,5	7 548,0	156,0	7 609,3	164,8
Moravskoslezský kraj	15 987,8	1 521,4	15 778,7	1 713,2	15 363,8	1 304,1	15 205,7	1 141,0	15 122,4	905,0	14 944,2	517,8	14 929,9	398,7	15 009,8	332,7	15 008,5	387,8

Zdroj: MŠMT, tabulka A1.2.1a Kapitoly A

Pro srovnání krajů slouží tabulka, která ukazuje podíly nekvalifikovaných učitelů. Liberecký kraj se v průběhu let vyznačuje klesajícím podílem nekvalifikovaných učitelů. Jejich podíl v roce 2018 činil 6,07 %, což je z hlediska mezikrajského srovnání pátý nejvyšší podíl.

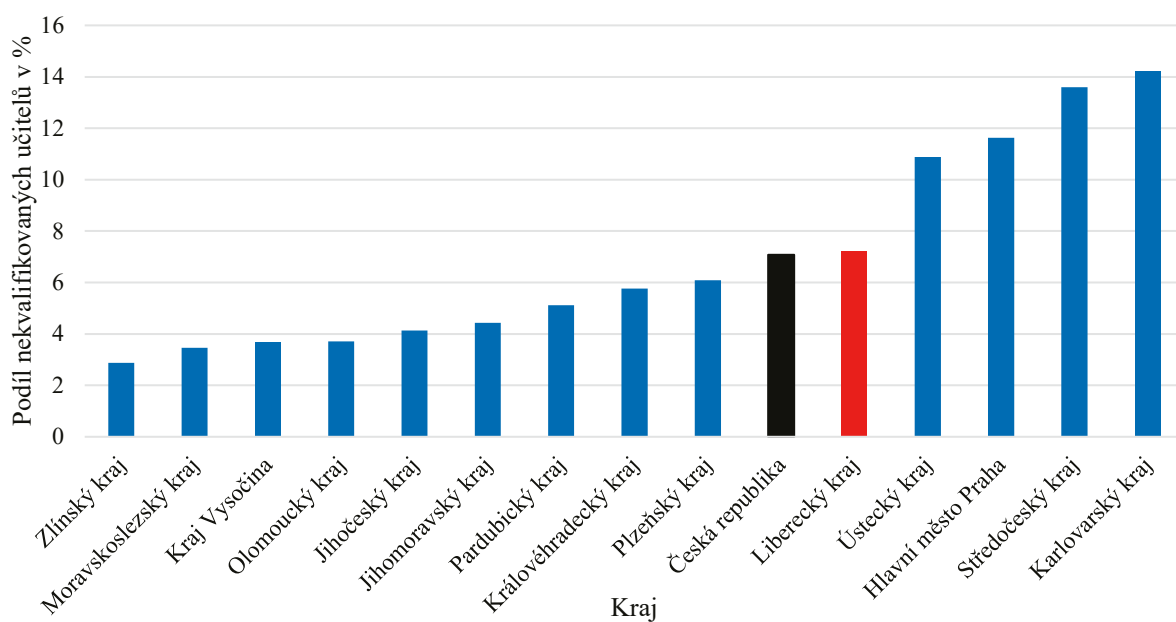
Podíl nekvalifikovaných učitelů v časové řadě – celkem

kraj	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Česká republika	12,27	13,74	11,49	10,32	8,43	5,13	4,81	4,92	5,31
hlavní město Praha	12,78	14,64	12,85	11,99	10,10	7,06	6,66	7,29	7,92
Středočeský kraj	18,39	20,64	17,71	16,62	14,02	9,20	8,82	9,62	9,94
Jihočeský kraj	7,78	8,60	7,18	6,50	4,64	2,77	2,35	2,58	2,69
Plzeňský kraj	11,06	12,19	10,00	8,54	7,94	4,44	3,96	4,65	4,85
Karlovarský kraj	27,17	26,92	23,26	20,50	14,78	9,24	9,45	9,93	11,15
Ústecký kraj	18,97	20,12	17,74	15,40	13,11	8,64	8,07	8,01	8,30
Liberecký kraj	12,56	14,48	12,77	11,41	8,83	5,14	5,85	5,23	6,07
Královéhradecký kraj	12,59	14,57	11,39	9,80	7,59	4,16	3,58	3,85	4,61
Pardubický kraj	11,64	12,13	9,84	9,06	7,19	3,72	3,23	3,52	3,59
Kraj Vysočina	9,28	10,96	9,16	7,75	6,27	3,27	4,95	2,89	2,80
Jihomoravský kraj	8,98	11,25	8,18	7,31	5,79	3,11	2,62	2,74	3,19
Olomoucký kraj	8,53	9,79	8,20	7,40	6,38	3,02	2,56	2,48	2,62
Zlínský kraj	8,20	8,29	7,23	6,19	4,56	2,56	1,89	2,07	2,17
Moravskoslezský kraj	9,52	10,86	8,49	7,50	5,98	3,46	2,67	2,22	2,58

Zdroj: MŠMT, tabulka A1.2.1a Kapitoly A

Následující graf ukazuje podíl nekvalifikovaných učitelů v regionálním školství napříč kraji pro rok 2019. Jedná se o aktuální data z mimořádného šetření MŠMT 2019. I v tomto ohledu zaujímá Liberecký kraj z hlediska mezikrajského srovnání středovou pozici (7,2% podíl nekvalifikovaných učitelů), přičemž se pohybuje mírně nad celorepublikovým průměrem (7,08% podíl). Nejvyšším podílem nekvalifikovaných učitelů se vyznačuje Karlovarský kraj (14,23 %) a nejnižším Zlínský kraj (2,87 %).

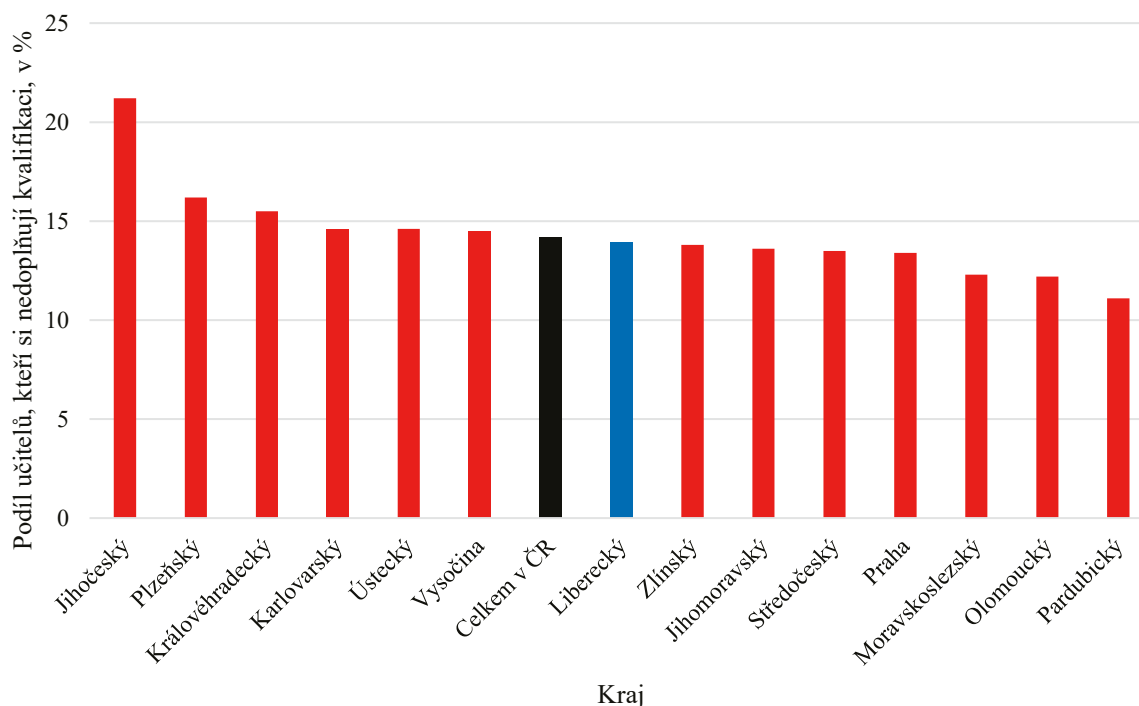
Podíl nekvalifikovaných učitelů ve středním školství podle krajů – mimořádné šetření MŠMT 2019

Zdroj: MŠMT, mimořádné šetření 2019

V souvislosti s úbytkem pedagogických pracovníků a nadprůměrným podílem nekvalifikovaných učitelů je třeba zmínit také další vzdělávání pedagogických pracovníků. Níže uvedený graf ukazuje procentuální podíl nekvalifikovaných učitelů, kteří uvedli, že si žádným způsobem nedoplňují kvalifikaci. Celorepublikový průměr se v tomto případě rovná hodnotě 14,2 % dotázaných učitelů, přičemž výsledné hodnoty napříč kraji se v této oblasti výrazně neliší (s výjimkou Jihočeského kraje, kde je podíl těchto učitelů 21,2 %). **Liberecký kraj se pohybuje mírně pod celorepublikovým průměrem – 13,9 % dotázaných nekvalifikovaných učitelů uvedlo, že si nedoplňuje kvalifikaci.**

Podíl nekvalifikovaných učitelů v %, kteří si dále nedoplňují kvalifikaci

Zdroj: MŠMT

Model kvalitní školy stanovuje taktéž kritéria pro hodnocení kvality pedagogického sboru. Kvalitě pedagogického sboru se věnuje oblast 3, která je dále rozdělena do pěti dílčích hodnotících kritérií (3.1 až 3.5) vztahujících se k profesnímu rozvoji a dalším aspektům učitelské profese. V Libereckém kraji byly v těchto případech inspektovány pouze 2 gymnázia a 2 střední odborné školy, prezentovány jsou z toho důvodu pouze výsledky pro základní školy, jež mají vypovídající hodnotu. V rámci kritéria 3.1 *Pedagogové jsou pro svou práci náležitě kvalifikovaní a odborně zdatní a ke své práci přistupují profesionálně* byla situace v Libereckém kraji hodnocena obdobně, jako je celorepublikový průměr. „Výborně“ byla situace hodnocena v 7,9 % případů a naopak jako „nevyhovující a vyžadující zlepšení“ byla situace hodnocena v 21,1 % případů základních škol, což je hodnota mírně nižší než celorepublikový průměr, ale stále se jedná o vysoký podíl škol.

Kritérium 3.1 – Pedagogové jsou pro svou práci kvalifikovaní a odborně zdatní a ke své práci přistupují profesionálně (ZV)

	Liberecký kraj (v %)	celá ČR (v %)
nevyhovující a vyžadující zlepšení	21,1	24,9
výborná	7,9	7,2

Počet pozorování pro Liberecký kraj: ZV = 38

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Dalším hodnoceným bylo kritérium vztahující se k vzájemné komunikaci, a to kritérium 3.2 *Pedagogové důsledně uplatňují při komunikaci s žáky a rodiči a kolegy vstřícný, respektující přístup*. Oproti

výsledkům za všechny hodnocené školy v ČR byla situace v Libereckém kraji hodnocena z hlediska tohoto kritéria jako „výborná“ u menšího podílu základních škol (10,5 % oproti celorepublikovému 16,3 %). Podíl škol v kategorii „nevyhovující a vyžadující zlepšení“ je téměř totožný s celorepublikovým stavem.

Kritérium 3.2 – Pedagogové důsledně uplatňují při komunikaci s žáky a rodiči a kolegy vstřícný, respektující přístup (ZV)

	Liberecký kraj (v %)	celá ČR (v %)
nevyhovující a vyžadující zlepšení	2,6	1,6
výborná	10,5	16,3

Počet pozorování pro Liberecký kraj: ZV = 38

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Úvazky učitelů, u nichž byl avizován odchod od školního roku 2019/2020

kraj	úvazky učitelů, u nichž byl avizován odchod od školního roku 2019/2020											
	celkem		MŠ		1. stupeň ZŠ		2. stupeň ZŠ		SŠ		VOŠ	
	úv.	proc.	úv.	proc.	úv.	proc.	úv.	proc.	úv.	proc.	úv.	proc.
Česká republika	8 652,30	6,40 %	2 095,50	6,80 %	2 260,50	6,60 %	2 003,70	6,50 %	2 224,30	5,80 %	68,3	5,50 %
hlavní město Praha	1 110,80	6,50 %	275,1	7,30 %	269,6	7,10 %	216,6	6,70 %	326,1	5,50 %	23,4	5,90 %
Středočeský kraj	1 189,00	7,20 %	323,8	7,50 %	342,7	7,40 %	287	7,40 %	230,3	6,50 %	5,2	5,70 %
Jihočeský kraj	498,9	6,00 %	127,5	6,90 %	93,4	4,70 %	110,1	5,80 %	164,9	6,50 %	3	3,90 %
Plzeňský kraj	437,8	6,20 %	110	6,80 %	90,6	5,00 %	101,1	6,10 %	134,8	7,00 %	1,3	1,70 %
Karlovarský kraj	257,2	7,40 %	58,2	7,80 %	74,6	7,90 %	83,7	10,20 %	39,7	4,10 %	1,1	4,50 %
Ústecký kraj	659,6	6,30 %	136,2	6,10 %	148,6	5,50 %	190,1	7,20 %	178	6,20 %	6,7	11,40 %
Liberecký kraj	346,9	6,20 %	71,9	5,70 %	107,1	7,20 %	97,1	7,10 %	69,3	4,80 %	1,6	6,20 %
Královéhradecký kraj	478,4	6,50 %	97,4	6,10 %	129,5	7,00 %	109,9	6,40 %	138,8	6,50 %	2,8	5,10 %
Pardubický kraj	415	6,20 %	103,6	6,70 %	118,5	7,00 %	82,2	5,40 %	107,3	5,50 %	3,3	8,00 %
Kraj Vysočina	411,8	6,10 %	96	6,40 %	114,7	7,00 %	86,9	5,40 %	113	5,90 %	1,3	2,70 %
Jihomoravský kraj	908	6,00 %	217,2	6,30 %	240,9	6,20 %	215,3	6,30 %	227,2	5,50 %	7,3	5,70 %
Olomoucký kraj	518,6	6,20 %	134,7	7,10 %	138	6,70 %	115,5	6,10 %	125,1	5,10 %	5,4	7,70 %
Zlínský kraj	474	6,30 %	119,4	7,30 %	136,1	7,20 %	92,9	5,30 %	124,1	5,50 %	1,6	3,40 %
Moravskoslezský kraj	946,2	6,30 %	224,5	6,80 %	256,3	6,80 %	215,3	6,00 %	245,7	5,90 %	4,4	4,20 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Mimořádné šetření MŠMT zjišťovalo průměrný věk učitelů v jednotlivých druzích škol od základní až po vyšší odborné podle krajského členění, ve srovnání s celorepublikovými průměry. Jak ukazuje tabulka níže, celkový průměrný věk učitelů ve všech typech škol se v Libereckém kraji výrazným způsobem neodlišuje od celorepublikového průměru. Na prvním a druhém stupni základních škol dosahují ženy v učitelské profesi mírně vyššího průměrného věku než muži, na středních a vyšších odborných školách zase dosahují mírně vyššího věku muži. Z hlediska mezikrajského srovnání nenajdeme výraznější rozdíly, Liberecký kraj se pohybuje na středových hodnotách.

Pokud se podíváme na tabulku průměrného věku učitelů v ČR obecně, pak vidíme, že průměrný věk učitelů se pohybuje okolo 50 let (plus minus několik let) a rozdíly mezi jednotlivými kraji nejsou nijak výrazné. Stávající situace spojená s problematickou situací vysokého průměrného věku pedagogického sboru i vedení škol je alarmující a v případě, že nebude nalezeno adekvátní řešení, může v budoucnu docházet k personálním problémům spojeným s nedostatkem nových učitelů.

Průměrný věk učitelů v regionálním školství podle jednotlivých druhů škol (krajské členění)

kraj	1. stupeň ZŠ			2. stupeň ZŠ			SŠ			VOŠ		
	ženy	muži	celkem	ženy	muži	celkem	ženy	muži	celkem	ženy	muži	celkem
celkem za ČR	47,3	46,0	47,2	46,7	45,3	46,3	49,1	49,8	49,4	50,4	49,8	50,2
Hlavní město Praha	46,8	42,3	46,4	47,7	43,2	46,5	49,3	47,7	48,6	51,7	48,8	50,5
Středočeský kraj	47,4	44,7	47,2	46,9	45,2	46,5	50,2	51,3	50,6	50,9	52,4	51,3
Jihočeský kraj	47,4	48,4	47,5	46,4	46,1	46,3	49,1	50,6	49,7	50,1	53,8	51,7
Plzeňský kraj	47,8	46,2	47,7	47,0	44,8	46,4	49,3	51,5	50,1	50,1	47,4	49,1
Karlovarský kraj	48,8	47,3	48,7	48,0	47,7	47,9	49,8	51,8	50,6	53,7	47,0	51,7
Ústecký kraj	47,3	43,9	47,2	46,6	44,7	46,1	49,2	50,7	49,8	50,2	53,2	51,0
Liberecký kraj	47,7	46,7	47,6	47,4	45,5	46,9	49,2	49,8	49,4	48,6	48,9	48,8
Královéhradecký kraj	47,7	48,0	47,7	46,3	45,9	46,2	49,0	50,2	49,6	49,6	49,0	49,4
Pardubický kraj	47,1	49,8	47,3	45,8	47,0	46,1	48,3	48,8	48,5	48,9	54,1	50,2
Kraj Vysočina	47,5	48,8	47,6	46,6	46,2	46,5	48,6	50,5	49,4	49,4	50,4	49,7
Jihomoravský kraj	46,5	45,5	46,4	45,8	45,4	45,7	48,3	49,3	48,7	49,9	51,2	50,2
Olomoucký kraj	47,3	47,7	47,3	46,6	45,6	46,3	48,6	49,4	48,9	47,9	46,9	47,6
Zlínský kraj	46,9	48,6	47,0	46,5	45,9	46,4	48,9	50,0	49,3	50,4	51,4	50,8
Moravskoslezský kraj	47,6	45,3	47,4	46,9	45,0	46,4	49,2	49,7	49,4	49,4	48,9	49,3

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Z hlediska rozsahu neaprobované výuky je v ČR situace nejhorší na 2. stupni základních škol, kde dosahuje v celorepublikovém průměru podílu 27,4 %. Kritická je situace Karlovarského kraje, kde tento podíl činí 48,2 %, což představuje bezmála každou druhou odučenou hodinu. Vysoký podíl neaprobované výuky je spojen i s Ústeckým krajem (39,2 %) nebo Středočeským krajem (34,5 %), nad hodnotou 30 % je ještě Liberecký kraj (30,1 %). U žádného z krajů hodnota neklesá pod 20 %, nejnižší je v případě Jihomoravského kraje (20,5 %). V případě 1. stupně základních škol a středních škol se rozsah neaprobované výuky příliš neodlišuje od celorepublikového průměru, nižší než celorepublikový průměr je rozsah neaprobované výuky v Libereckém kraji v případě vyšších odborných škol (5,8 % hodin PPČ oproti celorepublikovým 12,8 %).

Počty neaprobovaně odučených hodin

neaprobovaná výuka – hodiny PPČ										
kraj			v tom							
			1. st. ZŠ		2. st. ZŠ		SŠ		VOŠ	
	celkem	jako proc. z PH	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.
Česká republika	379 226,67	17,8 %	118 318,92	17,7 %	169 513,57	27,4 %	88 295,53	10,8 %	3 098,66	12,8 %
hlavní město Praha	54 615,32	19,9 %	19 547,50	25,4 %	18 172,60	27,7 %	16 355,39	13,2 %	539,83	7,3 %
Středočeský kraj	61 938,25	25,6 %	24 328,64	27,5 %	26 867,50	34,5 %	10 528,56	14,2 %	213,56	12,1 %
Jihočeský kraj	19 331,62	14,7 %	4 885,00	12,6 %	9 085,20	24,1 %	5 040,32	9,4 %	321,10	20,1 %
Plzeňský kraj	19 693,31	17,6 %	5 893,00	16,7 %	8 730,50	26,3 %	4 578,25	11,0 %	491,57	29,4 %
Karlovarský kraj	15 589,64	27,9 %	4 966,79	27,8 %	7 944,50	48,2 %	2 622,35	12,5 %	56,00	11,5 %
Ústecký kraj	41 401,69	24,1 %	9 287,96	17,1 %	20 515,53	39,2 %	11 436,70	17,9 %	161,50	14,1 %
Liberecký kraj	16 510,03	19,0 %	4 833,20	17,4 %	8 233,50	30,1 %	3 416,33	10,9 %	27,00	5,8 %
Královéhradecký	19 642,99	16,9 %	5 308,00	15,2 %	9 471,00	27,4 %	4 774,89	10,4 %	89,10	8,4 %
Pardubický kraj	16 615,77	15,8 %	4 684,91	14,3 %	7 920,91	26,2 %	4 000,63	9,6 %	9,33	1,2 %
Kraj Vysočina	16 165,11	15,3 %	3 876,35	12,0 %	7 367,03	23,7 %	4 834,65	11,6 %	87,08	10,0 %
Jihomoravský kraj	32 009,60	13,6 %	9 797,40	13,0 %	13 847,50	20,5 %	7 732,84	8,6 %	631,86	24,0 %
Olomoucký kraj	17 485,25	13,3 %	5 253,72	13,1 %	8 273,50	22,1 %	3 834,53	7,2 %	123,50	9,4 %
Zlínský kraj	15 352,20	12,8 %	5 098,00	14,0 %	7 410,00	21,4 %	2 813,20	5,8 %	31,00	3,6 %
Moravskoslezský kraj	32 875,90	13,8 %	10 558,45	13,9 %	15 674,30	21,9 %	6 326,90	7,1 %	316,25	14,5 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Při pohledu na podíly neaprobovaně odučených přespočetných hodin je zřejmé, byť s jistými odchylkami, že víceméně kopírují situaci identifikovanou u rozsahu hodin přímé pedagogické činnosti obecně. V případě vyšších odborných škol je zde sice situace relativně lepší, u 2. stupně základních škol ale naopak horší, kdy celorepublikový průměr odpovídá 34,0 % (více než tři tisíce hodin). Procentuální podíl přespočetných hodin vyučovaných neaprobovaným učitelem se v Libereckém kraji neodchyluje od celorepublikového průměru, z hlediska mezikrajského srovnání se tento kraj pohybuje na středových hodnotách. Tyto údaje napovídají, že přespočetné hodiny v řadě krajů víceméně nesouvisí se snahou škol zajistit kvalitní výuku, jako spíše se snahou zajistit výuku vůbec.

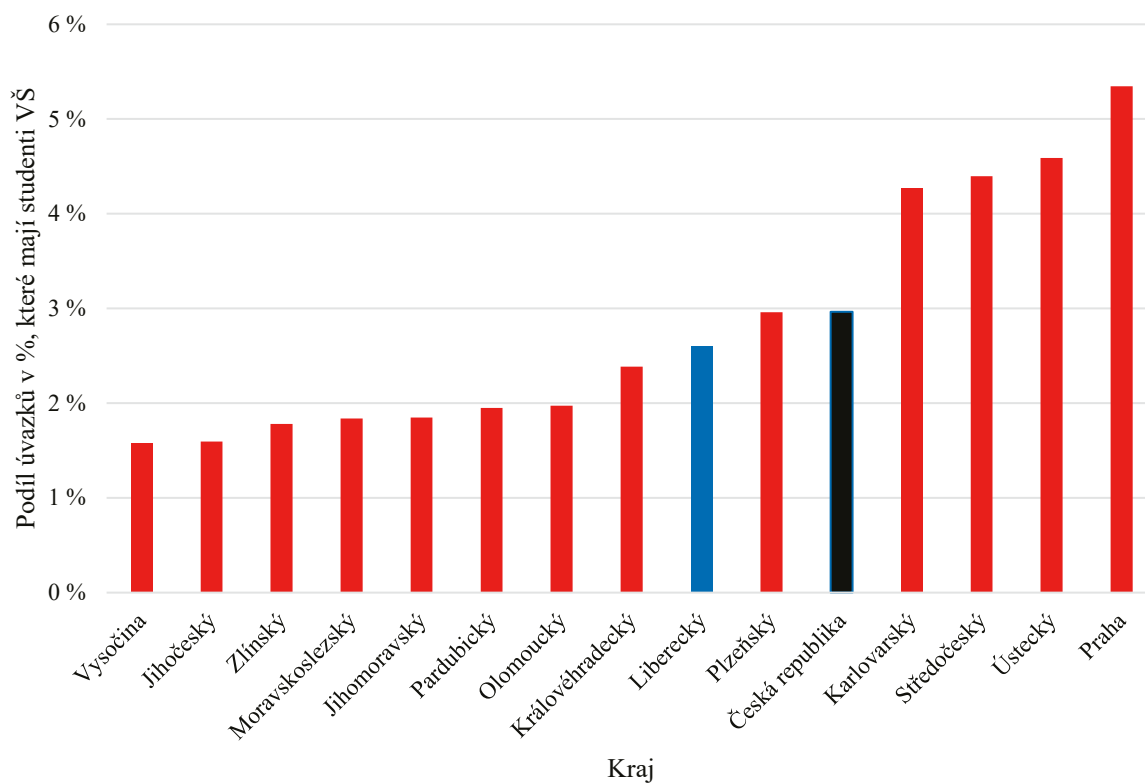
Počty přespočetných hodin, které jsou vyučovány neaprobovaným učitelem

neaprobovaná výuka – hodiny PH										
kraj			v tom							
			1. st. ZŠ		2. st. ZŠ		SŠ		VOŠ	
	celkem	jako proc. z PH	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.
Česká republika	6 302,10	15,60 %	1 076,50	16,10 %	3 012,10	34,00 %	2 148,50	9,00 %	65	6,00 %
hlavní město Praha	1 116,96	17,70 %	176	25,60 %	492	35,30 %	439,63	10,90 %	9,33	4,20 %
Středočeský kraj	1 242,49	21,50 %	282	23,40 %	735,5	37,60 %	223,99	8,90 %	1	0,80 %
Jihočeský kraj	298,95	11,80 %	41	10,30 %	180,5	37,00 %	72,45	4,80 %	5	3,20 %
Plzeňský kraj	254,75	16,50 %	33	10,90 %	126	32,60 %	91,75	11,40 %	4	8,40 %
Karlovarský kraj	348	24,00 %	66	34,60 %	143,5	49,20 %	132,5	14,10 %	6	22,20 %
Ústecký kraj	783,5	21,30 %	50	11,90 %	311,5	42,10 %	413	17,00 %	9	10,70 %
Liberecký kraj	260,6	16,60 %	38	19,00 %	89,6	34,50 %	131	12,20 %	2	6,30 %
Královéhradecký	313,83	14,50 %	57	12,70 %	147	36,60 %	103,53	8,10 %	6,3	13,60 %
Pardubický kraj	296,5	14,80 %	63	14,30 %	137,5	33,00 %	96	8,50 %	0	0,00 %
Kraj Vysočina	300,25	12,50 %	54	10,20 %	106,5	27,70 %	133,75	9,50 %	6	7,40 %
Jihomoravský kraj	425,27	10,50 %	77	9,70 %	227	26,00 %	108,9	4,70 %	12,37	19,40 %
Olomoucký kraj	129,3	8,50 %	32	9,20 %	56	22,40 %	39,3	4,60 %	2	2,90 %
Zlínský kraj	205,5	8,70 %	55	16,80 %	100,5	27,60 %	48	2,90 %	2	3,70 %
Moravskoslezský kraj	326,2	10,50 %	52,5	12,80 %	159	24,70 %	114,7	5,70 %	0	0,00 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Problematiku aprobovanosti učitelů dokresluje následující graf, který zobrazuje podíly pracovních úvazků, jež mají studenti VŠ. Liberecký kraj se v mezikrajském srovnání nachází přibližně na středové hodnotě (2,6 %). Zcela nejnižším podílem těchto úvazků disponuje Kraj Vysočina (1,58 %), naopak nejvyšším podílem Praha (5,35 %). Oproti celorepublikovému průměru (2,96 % úvazků) se Liberecký kraj pohybuje mírně pod touto hodnotou. Podíl úvazků, které mají studenti VŠ, tak kopíruje výše uvedená zjištění o podílu nekvalifikovaných učitelů a podílu neaprobované výuky, kdy se Liberecký kraj pohybuje v mezikrajském srovnání na středových hodnotách a celkově se neodchyluje od celorepublikového průměru.

Podíl úvazků, které mají studenti VŠ

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

4.2 Kvalita a pracovní podmínky učitelů

4.2.1 Vybavenost škol z hlediska možnosti naplňovat ŠVP – v porovnání s průměrem ČR

Stav aktuálních prostorových a materiálních podmínek vybraných škol byl zjišťován také z hlediska naplňování školního vzdělávacího plánu (ŠVP). Obecná rovina zjišťování se zaměřovala na to, zda prostorové a materiální podmínky konkrétní školy umožňují, aby bylo vzdělávání organizováno právě v souladu s ŠVP. Výsledky zjišťování pro Liberecký kraj a také průměrné hodnoty za celou ČR ukazuje tabulka níže. V případě základních škol je situace velmi dobrá, většina škol spadá v tomto ohledu do kategorie odpovědi „rozhodně ano“ a „spíše ano“. To se shoduje taktéž s celorepublikovým průměrem. V případě středních odborných škol spadají všechny inspektované instituce do kategorie odpovědi „rozhodně ano“, a celorepublikový průměr tak v tomto případě převyšují o více než 30 % (je ovšem potřeba brát v úvahu to, že výsledky mohou být u středních odborných škol ovlivněny velmi nízkým počtem případů).

Prostorové a materiální podmínky umožňují vzdělávání podle všech oblastí ŠVP

	Liberecký kraj (v %)		celá ČR (v %)	
	ZV	SOV	ZV	SOV
rozhodně ano	63,4	100	67	68
spíše ano	34,1	-	23	22
spíše ne	2,4	-	1,5	1
rozhodně ne	-	-	-	-

Počet pozorování pro Liberecký kraj: ZV = 41, SOV = 3

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.2.2 Důvody ukončení pracovního poměru – rozdíly oproti průměru ČR

Tabulka ukazuje v procentuálním vyjádření podíl učitelů, kteří ve zjišťování uváděli různé důvody vedoucí k ukončení pracovního poměru. V případě Libereckého kraje můžeme vidět, že mezi nejčastěji uváděné příčiny patří nedostatečné finanční ohodnocení a lepší pracovní uplatnění mimo učitelskou profesi (41 % a 26 % učitelů uvedlo tyto důvody). Situace v tomto kraji se tak procentuálně téměř shoduje s celorepublikovým průměrem, kde jsou dva uvedené faktory taktéž nejčastější příčinou pro ukončení pracovního poměru (celorepublikově 37 % u prvního faktoru a 26 % u druhého faktoru). Jako další důležité důvody uváděli učitelé v Libereckém kraji nízkou prestiž učitelské profese a lepší pracovní uplatnění v oboru vzdělávání.

Důvody ukončení pracovního poměru

	nedostatečné finanční ohodnocení	nízká prestiž učitelské profese	lepší pracovní uplatnění v oboru vzdělávání (neziskový sektor, soukromý vzdělávací sektor, státní správa)	lepší pracovní uplatnění mimo učitelskou profesi	špatné kolegiální vztahy a absence spolupráce, odlišná hodnotová orientace	vysoká míra administrativní zátěže, která ztěžuje výuku i přípravu na ni	vysoké nároky kladené na učitele a nízká podpora, ať již ze strany vedení školy, nebo personálního nedostatku	nedostatek spolupráce ze strany rodičů, jejich nepřátelský postoj, nerealistická / příliš vysoká očekávání rodičů
ČR	37 %	9 %	10 %	26 %	4 %	7 %	2 %	5 %
Liberecký kraj	41 %	12 %	9 %	26 %	4 %	4 %	2 %	2 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

4.2.3 Podpora začínajících učitelů

V souvislosti se vzdělávacím systémem České republiky se delší dobu hovoří o potřebě sledovat problematiku začínajících učitelů. Podle řady průzkumů velká část studentů pedagogických fakult neplánuje v profesním životě pracovat na pozici pedagoga, což se v dlouhodobém horizontu projevuje jako nedostatek pedagogické síly na všech typech škol. Průzkumy uvádí, že v některých regionech je situace s náborem nových pedagogů na kritické hranici a je potřeba přijímat adekvátní opatření, např. navýšení mezd (nejen) pro začínající pedagogy či poskytnutí jiných benefitů a dodatečné péče.

Tabulka níže ukazuje formy podpory pro začínající učitele na základních školách (v případě gymnázií a středních škol bylo v daném období posuzováno velmi málo případů, proto nejsou v tabulce uvedeny). V nejčastější míře se v Libereckém kraji uvádí podpora ve formě přidělení mentora a konzultace s vedením školy, dále kurzy a semináře DVPP. Oproti celorepublikovému průměru pak méně začínajících učitelů v kraji uvedlo podporu ve formě zaškolovacího programu nebo konzultací s vyučujícími stejných předmětů.

Podpora učitelů

	formální zaškolovací program (nový PP je seznámen s fungováním konkrétní školy a povoláním PP)		přidělení mentora (uvádějícího učitele)		vzájemné hospitace učitelů, následky		konzultace s ředitelem / vedením školy		konzultace s vyučujícími stejných předmětů		kurzy, semináře (DVPP)		jiné formy podpory – jaké	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Liberecký kraj	5	26,3	17	89,5	11	57,9	16	84,2	11	57,9	12	63,2	0	0,0
celkem v ČR	164	47,4	303	87,6	249	72,0	319	92,2	297	85,8	225	65,0	4	1,2

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.2.4 Sebedůvěra učitelů podle šetření TALIS 2018

Šetření TALIS 2018 se týká přímo učitelů. Empirické studie dokládají, že sebedůvěra učitele ve vlastní schopnosti úzce souvisí s jejich výukovými postupy, s tím, nakolik aktivně ke své výuce přistupují a nakolik se celkově ve své práci dobře cítí. V šetření TALIS 2018 byla zjišťována subjektivně vnímaná zdatnost učitelů spadající do oblasti vedení a řízení třídy, samotné výuky a motivace a angažování žáků. Učitelé v Libereckém kraji odpovídali podobně celostátnímu průměru v oblasti motivace a zapojení žáků do výuky a zvládání řízení třídy. Nicméně v oblasti motivace žáků **učitelé Libereckého méně často odpovídali, že zvládají přesvědčit žáky, že mohou mít dobré výsledky.**

Podíl učitelů, kteří „docela ano či do velké míry“ zvládají při výuce uvedené skutečnosti

kraj	motivace a aktivní zapojování žáků do výuky				řízení třídy žáků				vyučovací postupy				
	Přesvědčit žáky, že mohou mít dobré výsledky	Pomáhat žákům myslet kriticky	Pomoci žákům uvědomit si, jakou má učení hodnotu	Motivovat žáky, kteří nemají zájem o školní práci	Dosáhnout toho, aby žáci dodržovali pravidla ve třídě	Mít pod kontrolou vyrušování ve třídě	Uklidnit žáka, který vyrušuje nebo je hluchý	Vyjasnit svá očekávání ohledně chování žáků	Poskytovat alternativní vysvětlení, např. jsou-li žáci zmateni	Využívat ve třídě různé vyučovací metody	Připravit žákům podnětné otázky	Využívat různé postupy hodnocení výsledků	Podpořit vzdělávání žáků pomocí digitálních technologií
hlavní město Praha	73,2 %	71,0 %	63,9 %	43,8 %	84,7 %	81,7 %	81,8 %	77,8 %	90,8 %	84,1 %	80,3 %	74,9 %	58,7 %
Středočeský kraj	66,5 %	64,5 %	53,6 %	38,2 %	83,4 %	79,8 %	81,5 %	77,7 %	92,5 %	86,4 %	79,1 %	75,9 %	60,0 %
Jihočeský kraj	67,3 %	64,7 %	57,0 %	37,7 %	82,8 %	87,5 %	80,8 %	76,7 %	92,6 %	86,6 %	79,6 %	78,9 %	68,0 %
Plzeňský kraj	66,8 %	63,0 %	59,7 %	39,0 %	75,5 %	81,6 %	82,3 %	79,5 %	90,6 %	83,6 %	75,3 %	82,1 %	63,8 %
Karlovarský kraj	71,7 %	80,2 %	67,0 %	44,7 %	93,4 %	86,3 %	90,2 %	81,3 %	91,4 %	81,1 %	83,4 %	71,2 %	59,3 %
Ústecký kraj	68,3 %	64,7 %	59,8 %	44,7 %	86,2 %	85,8 %	87,0 %	79,8 %	89,8 %	82,0 %	78,6 %	79,6 %	58,6 %
Liberecký kraj	62,2 %	66,1 %	53,0 %	39,0 %	83,6 %	83,7 %	79,0 %	75,4 %	86,0 %	77,9 %	79,7 %	73,1 %	62,3 %
Královéhradecký kraj	64,0 %	55,6 %	44,7 %	34,8 %	81,9 %	80,9 %	81,3 %	78,0 %	89,2 %	79,4 %	70,5 %	74,9 %	64,9 %
Pardubický kraj	67,3 %	66,6 %	47,6 %	38,1 %	79,4 %	80,9 %	81,8 %	77,1 %	90,5 %	83,4 %	75,9 %	66,3 %	60,8 %
Kraj Vysočina	70,2 %	65,7 %	50,6 %	36,5 %	89,8 %	86,6 %	86,0 %	86,3 %	90,2 %	84,7 %	79,8 %	77,5 %	71,8 %
Jihomoravský kraj	69,0 %	64,1 %	52,9 %	39,8 %	82,9 %	81,2 %	84,7 %	77,2 %	90,1 %	86,4 %	76,2 %	74,0 %	59,7 %
Olomoucký kraj	69,2 %	64,8 %	57,7 %	33,5 %	76,8 %	81,1 %	78,6 %	75,5 %	91,6 %	89,3 %	83,6 %	71,9 %	64,0 %
Zlínský kraj	70,5 %	69,3 %	65,3 %	47,3 %	92,0 %	86,7 %	90,8 %	87,1 %	92,8 %	87,2 %	84,6 %	81,4 %	69,9 %
Moravskoslezský kraj	65,5 %	60,6 %	54,7 %	43,4 %	86,4 %	88,1 %	84,3 %	80,1 %	91,1 %	86,2 %	81,1 %	76,3 %	68,0 %
celá ČR	68,0 %	65,8 %	56,3 %	40,0 %	84,2 %	83,7 %	83,6 %	79,2 %	90,7 %	84,2 %	79,1 %	75,6 %	63,6 %

Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

4.3 Profesní rozvoj ředitelů a učitelů

4.3.1 Další vzdělávání ředitelů a učitelů

V rámci dotazníkového šetření mezi řediteli v jednotlivých krajích bylo zjišťováno, zda se vedení školy účastní nějaké formy dalšího vzdělávání jako výrazu zkvalitňování práce vedení škol a nabývání nových znalostí a dovedností. V Libereckém kraji se vedení školy, obdobně jako v ostatních krajích, nejčastěji účastní studia k prohlubování odborné kvalifikace z kategorie kurzů a seminářů DVPP (90 %). Druhý nejvyšší procentuální podíl dosahuje Liberecký kraj také v případě účasti vedení škol na studiích ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů (25 %) (viz příloha). Pouze 2,5 % dotázaných ředitelů v kraji pak uvedlo, že se neúčastnilo žádného z kurzů DVPP (jedná se o hodnotu nižší, než je celorepublikový průměr).

Tabulka níže ukazuje na příkladu základních škol procentuální podíly oblastí DVPP, kterých se ředitelé škol napříč kraji účastnili. Podrobné údaje pro gymnázia a střední odborné školy lze nalézt v příloze. Vedení základních škol v Libereckém kraji se nejčastěji účastnilo kurzů zaměřených na legislativní oblast (právní předpisy) a vedení pedagogického procesu. Vysokého podílu dosahuje i účast na kurzech organizačního řízení školy a společného vzdělávání (právní aspekty, úprava ŠVP apod.). Je patrné, že DVPP v uvedených oblastech napomáhá navyšování odborných a organizačních kapacit vedení základních škol v Libereckém kraji. Naopak nízký podíl účasti u vedení základních škol v Libereckém kraji se projevuje v oblasti zájmového a neformálního vzdělávání nebo výuky v multikulturním či vícejazyčném prostředí. Je však nutné zmínit, že poslední uvedené oblasti jsou zásadní spíše pro řadové pedagogické zaměstnance.

Oblasti vzdělávání ředitelů základních škol v % (základní školy)

kraj	vedení pedagogického procesu (pedagogické vedení školy)	organizační řízení školy	ekonomická a finanční oblast	legislativní oblast (právní předpisy)	manažerské dovednosti	výuka (vědomosti a znalosti o vyučovaných předmětech, metody a formy výuky a vedení třídy)	vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (metody, formy, podpora)	společné vzdělávání (právní aspekty, úprava ŠVP apod.)	prevence a projevy rizikového chování dětí a žáků	bezpečnost a ochrana zdraví	dovednosti v oblasti ICT	dovednosti v oblasti cizích jazyků	výuka v multikulturním nebo vícejazyčném prostředí	zájmové a neformální vzdělávání	jiné
Jihočeský kraj	46	44	50	82	35	46	63	56	28	50	15	11	3,7	7,4	11
Jihomoravský kraj	48	65	35	83	50	50	46	50	28	46	22	17	3,7	11	9,3
Karlovarský kraj	47	67	27	87	33	27	80	60	33	27	20	13	6,7	6,7	6,7
Královéhradecký kraj	54	56	26	74	33	41	44	39	39	44	23	23	0	5,1	5,1
Liberecký kraj	59	55	45	90	45	45	45	55	31	48	21	21	6,9	3,4	14
Moravskoslezský kraj	61	70	46	92	41	43	62	43	37	38	32	22	5,4	8,1	14
Olomoucký kraj	41	44	28	84	47	52	64	55	19	42	20	22	3,1	20	9,4
Pardubický kraj	44	50	30	72	37	59	59	44	30	35	28	24	0	13	6,5
Plzeňský kraj	43	54	46	71	21	50	57	50	36	36	29	14	7,1	0	3,6
hlavní město Praha	38	59	47	94	56	47	59	56	50	59	29	27	27	18	18
Středočeský kraj	52	59	38	80	34	55	52	48	31	51	19	26	1,2	7	9,3
Ústecký kraj	53	51	47	80	38	42	60	67	29	36	13	20	2,2	4,4	8,9
Kraj Vysočina	40	49	40	69	40	40	53	53	20	44	31	29	1,8	16	16
Zlínský kraj	65	55	42	84	58	42	58	48	32	48	13	23	0	13	9,7
celkem v ČR	49	56	39	82	41	47	57	51	31	44	23	21	4,1	10	10

Pozn.: Procenta udávají, kolik ředitelů danou odpověď zmínilo. Součty v kategoriích tak nedávají 100 %.

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Model kvalitní školy sleduje v oblasti 3 také profesní rozvoj pedagogických pracovníků. Kritérium 3.3 *Pedagogové aktivně spolupracují a poskytují si vzájemně podporu a zpětnou vazbu* se zaměřuje na vzájemnou spolupráci mezi učiteli za účelem zlepšení kvality výuky. Na úrovni základního vzdělávání je v Libereckém kraji oproti celorepublikovému průměru procentuálně méně případů institucí ohodnocených jako „nevyhovující a vyžadující zlepšení“ (2,6 % oproti 8,4 %). Jako výborná pak byla v tomto ohledu hodnocena situace v 18,4 % základních škol, což se téměř shoduje s průměrem za celou ČR.

Kritérium 3.3 – Pedagogové aktivně spolupracují a poskytují si vzájemně podporu a zpětnou vazbu (ZV)

	Liberecký kraj (v %)	celá ČR (v %)
nevyhovující a vyžadující zlepšení	2,6	8,4
výborná	18,4	17,5

Počet pozorování pro Liberecký kraj: ZV = 38

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Dalším hodnoceným je kritérium 3.5 *Pedagogové aktivně spolupracují na svém profesním rozvoji*. Z hlediska tohoto kritéria se Liberecký kraj nijak výrazně neodchyluje od celorepublikového průměru. V 7,9 % základních škol byla situace hodnocena jako „výborná“ (oproti 6,2 % celorepublikově) a rovněž v 7,9 % byla hodnocena jako „nevyhovující a vyžadující zlepšení“ (oproti 9,1 %).

Kritérium 3.5 – Pedagogové aktivně spolupracují na svém profesním rozvoji (ZV)

	Liberecký kraj (v %)	celá ČR (v %)
nevyhovující a vyžadující zlepšení	7,9	9,1
výborná	7,9	6,2

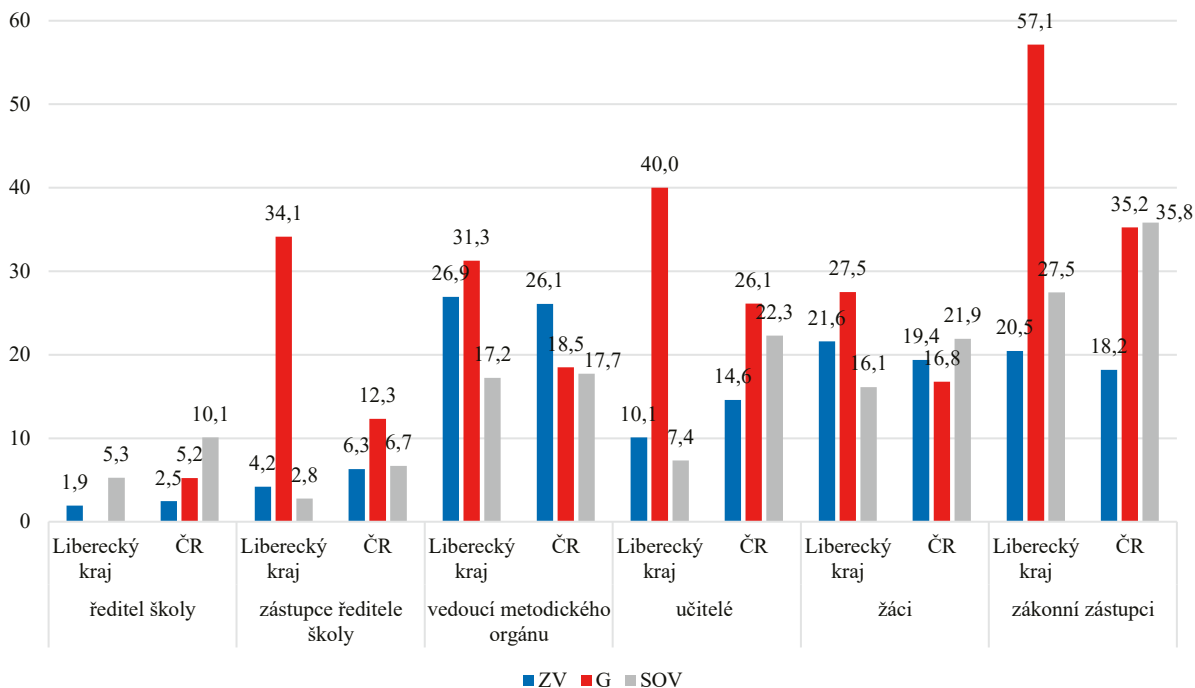
Počet pozorování pro Liberecký kraj: ZV = 38

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.3.2 Poskytování zpětné vazby učitelům

V dotazníkovém šetření učitelé vybraných škol uváděli, kdo a jak často jim poskytuje zpětnou vazbu. Četnost poskytování zpětné vazby od daných aktérů či skupin určovali na čtyřbodové škále: *vícekrát za rok, jednou ročně, méně než jednou za rok a nikdy*. Podíly učitelů základních škol, gymnázií a středních odborných škol, kteří u jednotlivých aktérů uvedli, že jim zpětnou vazbu neposkytují nikdy, a to jak v Libereckém kraji, tak pro srovnání v celé republice, zobrazuje následující graf.

Poskytování zpětné vazby učitelům – odpověď nikdy (podíl učitelů)

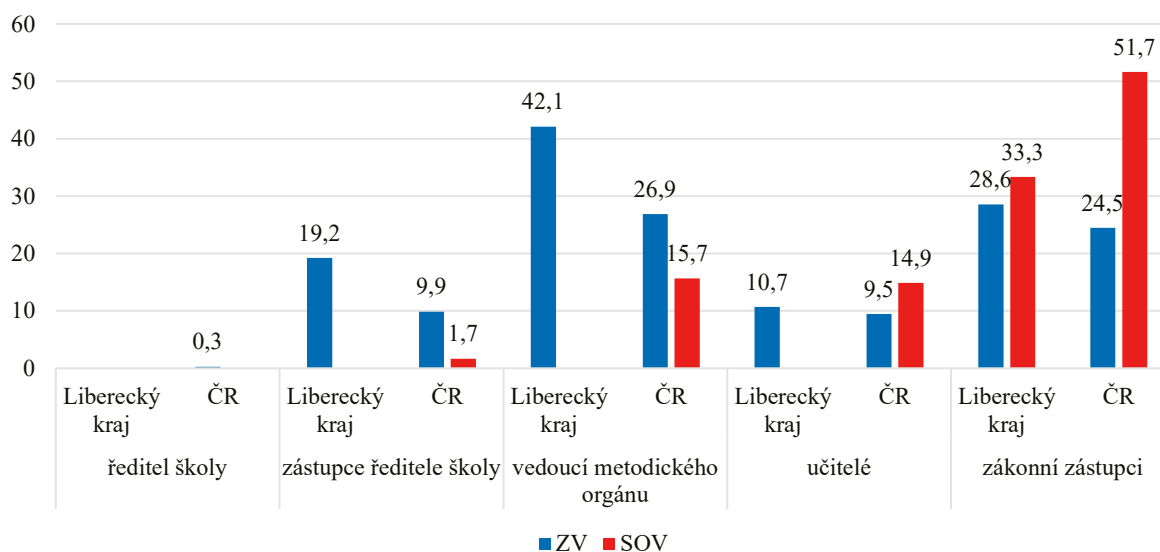

Počet pozorování pro Liberecký kraj: ZV = 546, GV = 49, SOV = 83 (počet pozorování se může pro jednotlivé položky lišit)

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Na to, kdo a jak často hodnotí výuku učitelů nebo jim poskytuje zpětnou vazbu, byli dotazováni také ředitelé vybraných škol. Četnost poskytování zpětné vazby aktérů nebo skupin aktérů byla rovněž určována na čtyřbodové škále: *vícekrát za rok, jednou ročně, méně než jednou za rok a nikdy*. Podíly ředitelů základních a středních odborných škol, kteří u jednotlivých aktérů nebo skupin uvedli, že nikdy nehodnotí výuku učitelů nebo jim neposkytují zpětnou vazbu, a to jak v Libereckém kraji, tak v celé republice, ukazuje následující graf.

Poskytování zpětné vazby učitelům – odpověď nikdy (podíl ředitelů)

Počet pozorování pro Liberecký kraj: ZV = 40, SOV = 4 (počet pozorování se může pro jednotlivé položky lišit)

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.3.3 Spolupráce učitelů mezi sebou

V dotazníkovém šetření učitelé uváděli, v jakých oblastech spolupracují s dalšími učiteli. Odpovědi učitelů základních škol, gymnázií a středních odborných škol v Libereckém kraji a pro srovnání v celé republice zobrazuje následující tabulka.

Spolupráce učitelů mezi sebou (podíl učitelů)

	Liberecký kraj			celá ČR		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
výměna informací o žácích	98,2	98,0	100,0	98,1	97,0	97,5
výměna informací o metodách a formách výuky	91,2	77,6	85,4	90,8	86,4	78,3
výměna materiálů	90,6	83,7	87,8	89,7	85,6	78,7
spolupráce v rámci předmětových komisí / metodických orgánů	58,4	85,7	89,0	63,9	80,3	75,5
spolupráce na projektech	72,6	59,2	52,4	71,8	58,9	51,8
vzájemné hospitace	53,6	8,2	61,0	43,1	28,4	34,3
mimoškolní aktivity	66,9	55,1	59,8	67,5	64,9	50,5
spolupráce s učiteli dalších škol	29,8	30,6	34,1	30,5	33,0	29,7
v jiných	1,3	0,0	1,2	1,4	2,0	2,0
v žádné z uvedených	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1

Počet pozorování pro Liberecký kraj: ZV = 543, GV = 49, SOV = 82

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Spolupráce a zpětná vazba mezi učiteli byla hodnocena také Českou školní inspekcí. Následující tabulka zobrazuje hodnocení škol s ohledem na aktivní spolupráci učitelů v nich. S výjimkou dvou základních škol ve všech dalších sledovaných školách v Libereckém kraji na základě hodnocení učitelé aktivně spolupracovali a poskytovali si zpětnou vazbu.

Učitelé aktivně spolupracují a poskytují si zpětnou vazbu (podíl škol)

kraj	ZV				GV				SOV			
	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
Jihočeský kraj	52,5	42,4	5,1	0	-	-	-	-	41,7	50	8,3	0
Jihomoravský kraj	58,7	38,1	3,2	0	25	75	0	0	17,6	64,7	17,6	0
Karlovarský kraj	35,3	58,8	5,9	0	33,3	66,7	0	0	25	25	50	0
Královéhradecký kraj	64,9	35,1	0	0	-	-	-	-	22,2	44,4	33,3	0
Liberecký kraj	47,5	47,5	5	0	-	-	-	-	50	50	0	0
Moravskoslezský kraj	72	25,3	2,7	0	-	-	-	-	57,7	34,6	7,7	0
Olomoucký kraj	53,7	43,3	3	0	-	-	-	-	36,4	54,5	9,1	0
Pardubický kraj	42	50	8	0	-	-	-	-	25	75	0	0
Plzeňský kraj	38,7	61,3	0	0	-	-	-	-	36,4	63,6	0	0
hlavní město Praha	55	40	5	0	41,7	58,3	0	0	20	75	5	0
Středočeský kraj	45,5	52,5	2	0	33,3	50	16,7	0	43,8	53,1	3,1	0
Ústecký kraj	70,5	27,3	2,3	0	-	-	-	-	25	75	0	0
Kraj Vysočina	64,3	35,7	0	0	-	-	-	-	25	75	0	0
Zlínský kraj	64,7	26,5	5,9	2,9	-	-	-	-	41,7	41,7	16,7	0
celá ČR	55,6	41	3,2	0,1	38,2	55,9	5,9	0	35,1	56,7	8,2	0

Počet pozorování pro Liberecký kraj: ZV = 40, SOV = 4

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.3.4 Účelnost využití didaktické techniky

Hospitační činnost ČŠI se v oblasti prostorových a materiálních podmínek zaměřila mimo jiné také na zjišťování míry a účelnosti využívání didaktické techniky při výuce různých předmětů. Využívání didaktické techniky bylo sledováno jak v případě učitelů, tak v případě žáků. Tabulky níže ukazují výsledky inspekční činnosti pro vybrané předměty (český jazyk, matematika a cizí jazyky) v základním, gymnaziálním i středním odborném vzdělávání, a to vždy jakožto procentuální i četnostní vyjádření pro Liberecký kraj i průměr za celou ČR. Podrobné tabulky pro ostatní předměty lze nalézt v souhrnné příloze. Zajímavým zjištěním může být skutečnost, že ve všech níže uvedených předmětech byla didaktická technika využívána učitelem v mnohem větší míře než žáky, a to ve všech typech škol. Nejčastěji pak byla z uvedených tří předmětů využívána ve výuce cizích jazyků. V případě českého jazyka a cizích jazyků nebyla na středních odborných školách didaktická technika účelně využita v procentuálně vyšším podílu případů, než je celorepublikový průměr. Vysoký podíl učitelů matematiky na gymnáziích a středních odborných školách rovněž uvedlo, že využití didaktické techniky nebylo vzhledem k cíli výuky zapotřebí.

Účelnost využití didaktické techniky v českém jazyce

ČESKÝ JAZYK		účelné využití didaktické techniky učitelem		účelné využití didaktické techniky některými žáky		účelné využití didaktické techniky všemi žáky		didaktická technika nebyla účelně využita		didaktická technika nebyla k dispozici		didaktická technika byla k dispozici, ale její využití nebylo vzhledem k cíli zapotřebí	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Liberecký kraj	ZV	99	41,8	43	18,1	10	4,2	33	13,9	38	16	55	23,2
	GV	5	50	1	10	0	0	0	0	2	20	2	20
	SOV	6	30	1	5	0	0	5	25	2	10	7	35
celkem v ČR	ZV	962	32,4	306	10,3	237	8	293	9,9	515	17,3	993	33,4
	GV	70	50,4	12	8,6	2	1,4	21	15,1	4	2,9	38	27,3
	SOV	259	41,4	24	3,8	21	3,4	94	15	73	11,7	177	28,3

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Účelnost využití didaktické techniky v matematice

MATEMATIKA		účelné využití didaktické techniky učitelem		účelné využití didaktické techniky některými žáky		účelné využití didaktické techniky všemi žáky		didaktická technika nebyla účelně využita		didaktická technika nebyla k dispozici		didaktická technika byla k dispozici, ale její využití nebylo vzhledem k cíli zapotřebí	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Liberecký kraj	ZV	51	27,1	30	16	8	4,3	32	17	52	27,7	42	22,3
	GV	2	25	0	0	1	12,5	0	0	2	25	4	50
	SOV	2	11,8	0	0	0	0	1	5,9	2	11,8	12	70,6
celkem v ČR	ZV	797	29,2	368	13,5	176	6,4	357	13,1	538	19,7	836	30,6
	GV	43	33,1	5	3,8	3	2,3	20	15,4	5	3,8	61	46,9
	SOV	144	25,5	12	2,1	12	2,1	81	14,4	74	13,1	254	45

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Účelnost využití didaktické techniky v cizím jazyce

CIZÍ JAZYKY		účelné využití didaktické techniky učitelem		účelné využití didaktické techniky některými žáky		účelné využití didaktické techniky všemi žáky		didaktická technika nebyla účelně využita		didaktická technika nebyla k dispozici		didaktická technika byla k dispozici, ale její využití nebylo vzhledem k cíli zapotřebí	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Liberecký kraj	ZV	71	64	14	12,6	7	6,3	13	11,7	16	14,4	11	9,9
	GV	8	66,7	1	8,3	0	0	0	0	2	16,7	2	16,7
	SOV	13	46,4	2	7,1	0	0	8	28,6	1	3,6	4	14,3
celkem v ČR	ZV	1 191	58,8	176	8,7	206	10,2	219	10,8	200	9,9	306	15,1
	GV	127	60,5	16	7,6	10	4,8	20	9,5	6	2,9	48	22,9
	SOV	528	54,4	35	3,6	70	7,2	121	12,5	64	6,6	217	22,3

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

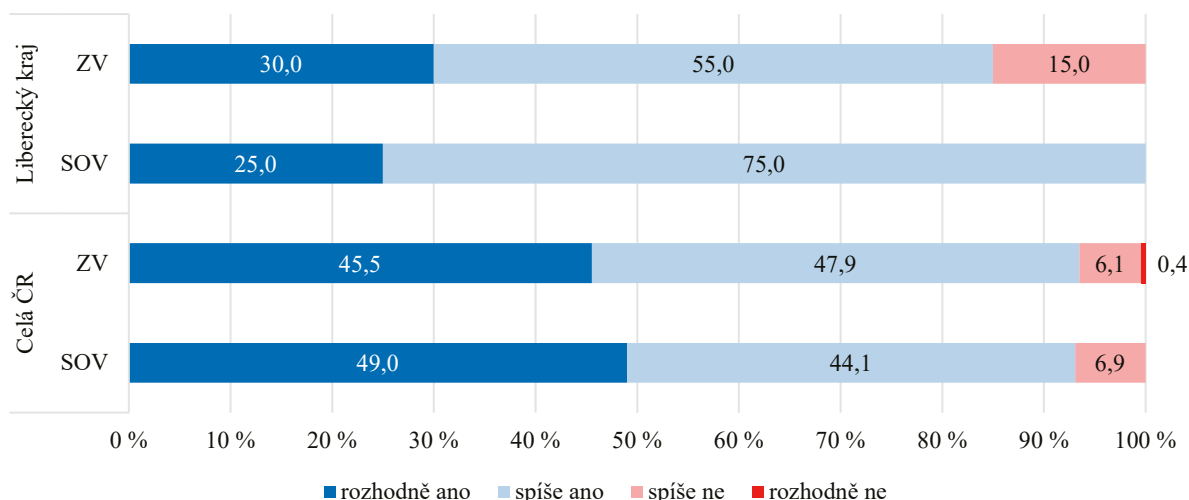
4.4 Bezpečné a spolupracující prostředí

4.4.1 Příležitosti pro vzájemnou spolupráci rodičů a učitelů

V dotazníkovém šetření ředitelé sledovaných škol uváděli, zda je v průběhu roku dostatek příležitostí pro spolupráci učitelů a rodičů žáků. Z ředitelů základních škol v Libereckém kraji zvolilo možnost „rozhodně ano“ 30 %. Spolu s možností „spíše ano“ se dohromady jednalo o 85 % ředitelů. V celé republice s tvrzením „rozhodně ano“ či „spíše ano“ souhlasilo 93 % ředitelů základních škol. Ze čtyř dotázaných ředitelů středních odborných škol v Libereckém kraji s tvrzením souhlasili všichni.

Dostatek příležitostí pro vzájemnou spolupráci učitelů a zákonných zástupců v průběhu roku (podíl ředitelů)

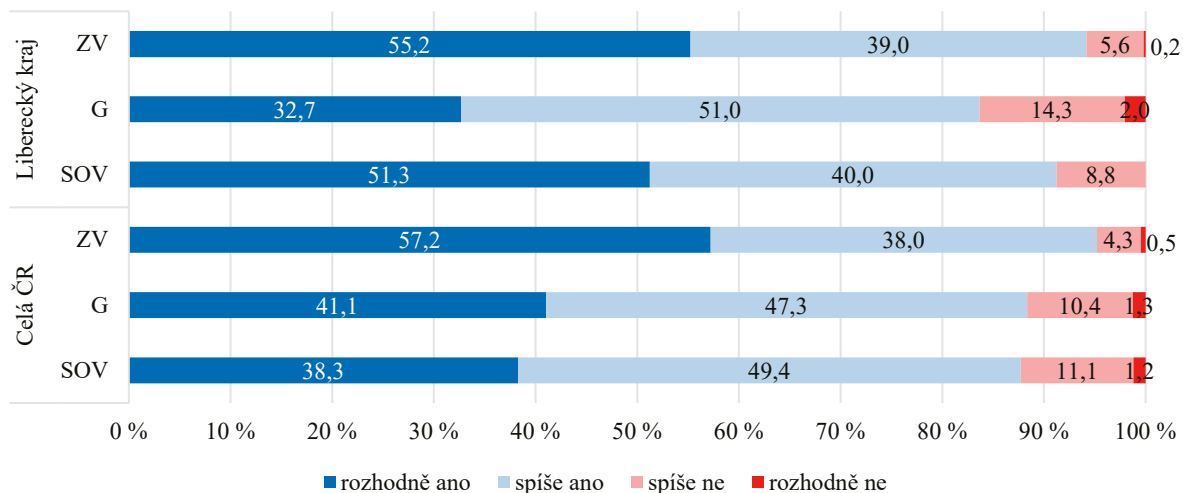

Počet pozorování pro Liberecký kraj: ZV = 40, SOV = 4

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Na to, zda je v průběhu roku dostatek příležitostí pro vzájemnou spolupráci učitelů a zákonných zástupců, odpovídali také sami učitelé. Odpovědi učitelů základních škol, gymnázií a středních odborných škol za Liberecký kraj a v celé republice zobrazuje následující graf.

Dostatek příležitostí pro vzájemnou spolupráci učitelů a zákonných zástupců v průběhu roku (podíl učitelů)

Počet pozorování pro Liberecký kraj: ZV = 534, GV = 49, SOV = 80

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.4.2 Absence žáků a neomluvené hodiny

Tabulka níže obsahuje údaje o počtu zameškaných a neomluvených hodin v přepočtu na žáky daného kraje. V případě Libereckého kraje můžeme vidět, že průměrný počet absencí na jednoho žáka v základním vzdělávání je 85 hodin, v gymnaziálním vzdělávání 100 hodin a ve středním odborném vzdělávání 158 hodin. Ve srovnání s celorepublikovým průměrem se jedná o příznivá čísla. Toto zjištění samozřejmě neznamená, že by systematické sledování zameškaných, respektive neomluvených hodin žáků mělo být opomíjeno. Vždy je potřeba dostupnými prostředky tyto negativní jevy, zejména pak neomluvené hodiny, minimalizovat.

Údaje o počtech absencí, přepočteno na žáky v daném kraji

kraj	průměrný počet zameškaných hodin na žáka			průměrný počet neomluvených hodin na žáka		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	107,40	124,34	160,04	0,28	0,09	8,43
Jihomoravský kraj	85,19	162,57	173,32	0,67	1,29	8,85
Karlovarský kraj	98,32	79,96	199,40	1,99	0,12	10,70
Královéhradecký kraj	83,54	-	154,04	0,54	-	8,93
Liberecký kraj	84,52	99,74	158,25	4,57	0,79	3,49
Moravskoslezský kraj	88,55	134,93	180,77	0,93	0,26	14,44
Olomoucký kraj	82,54	-	159,98	0,57	-	6,27
Pardubický kraj	84,69	179,49	144,70	0,26	1,11	4,73
Plzeňský kraj	104,40	-	149,24	0,76	-	6,84
hlavní město Praha	90,98	126,90	153,51	0,41	2,35	6,03
Středočeský kraj	111,75	99,07	147,18	0,60	0,24	8,70
Ústecký kraj	103,84	-	200,91	2,24	-	14,95
Kraj Vysočina	75,95	-	144,73	0,25	-	4,12
Zlínský kraj	62,36	138,56	131,45	0,18	0,03	4,00
průměr ČR	91,43	119,37	160,52	0,89	1,24	8,42

Počet pozorování pro Liberecký kraj (žáci): ZV = 8 461, GV = 328, SOV = 1 064

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Následující tabulka souvisí s předchozím zjištěním a dále jej rozšiřuje o procentuální podíl žáků daného kraje, kteří měli minimálně jednu neomluvenou hodinu v uzavřeném školním roce. Zde se ukazuje, že mezi žáky navštěvující základní školy bylo skoro 5 % těch, kteří měli alespoň jednu neomluvenou hodinu, tato hodnota překračuje celorepublikový průměr více než dvojnásobně. Podobný stav vidíme v případě gymnaziálního vzdělávání, kde se v Libereckém kraji vyskytlo až 6,4 % žáků, kteří měli neomluvenou hodinu.

Procentuální podíl žáků daného kraje, kteří měli minimálně jednu neomluvenou hodinu

kraj	podíl žáků, kteří měli neomluvené hodiny		
	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	1,67	1,36	19,62
Jihomoravský kraj	3,91	1,90	15,71
Karlovarský kraj	4,74	2,32	39,78
Královéhradecký kraj	1,35	-	21,96
Liberecký kraj	4,89	6,40	16,64
Moravskoslezský kraj	2,33	1,17	21,22
Olomoucký kraj	2,19	-	10,69
Pardubický kraj	0,96	15,81	15,03
Plzeňský kraj	1,94	-	17,80
hlavní město Praha	1,29	4,51	22,36
Středočeský kraj	1,99	0,73	15,82
Ústecký kraj	6,46	-	19,57
Kraj Vysočina	0,98	-	8,06
Zlínský kraj	0,56	0,79	12,97
průměr ČR	2,41	3,33	17,45

Počet pozorování pro Liberecký kraj (žáci): ZV = 8 461, GV = 328, SOV = 1 064

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Tabulka níže představuje odpovědi ředitelů z mezinárodního šetření PISA 2015. Ředitelé odpovídali na otázku: „Do jaké míry je výuka žáků ve vaší škole omezována následujícími skutečnostmi?“ Protože se jedná o datový soubor na úrovni žáka, je nutné prezentované hodnoty interpretovat následovně: pro uvedený procentuální podíl žáků je charakteristická konkrétní odpověď ředitele. V tomto konkrétním případě vidíme, zda absence žáků z pohledu ředitele omezuje výuku ve škole.

V případě Libereckého kraje je uvedené tvrzení platné „do určité míry“ a „značně“ pro 63 % 15letých žáků tohoto kraje a „velmi málo“ pro 60 % z nich. Je ovšem nutné mít na paměti, že se jedná o dotazníkové šetření, ve kterém odpovídali ředitelé škol. Je tedy možné, že subjektivní vnímání situace ředitelem dané školy nemusí nutně odpovídat skutečnému stavu.

Do jaké míry ohrožuje absence žáků výuku?

kraj	vůbec ne	velmi málo	do určité míry	značně
Jihočeský kraj	2,49	36,20	52,39	8,92
Jihomoravský kraj	0,00	45,06	41,08	13,86
Karlovarský kraj	0,00	28,68	71,32	0,00
Královéhradecký kraj	6,25	43,97	31,27	18,51
Liberecký kraj	5,65	34,22	46,58	13,54
Moravskoslezský kraj	3,21	34,21	57,02	5,57
Olomoucký kraj	0,00	43,84	52,05	4,12
Pardubický kraj	8,52	39,36	39,19	12,92
Plzeňský kraj	0,00	60,10	35,63	4,27
hlavní město Praha	0,00	38,21	59,87	1,92
Středočeský kraj	5,11	34,29	46,03	14,57
Ústecký kraj	0,00	8,84	70,98	20,18
Kraj Vysočina	0,00	36,77	54,09	9,14
Zlínský kraj	20,47	46,70	32,83	0,00
celkem ČR	3,15	37,64	49,86	9,35

Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

4.4.3 Domácí příprava a spolupráce se zákonnými zástupci

Kritérium 1.4 – Škola je vstřícné a bezpečné místo pro žáky, jejich rodiče i pedagogy (ZV)

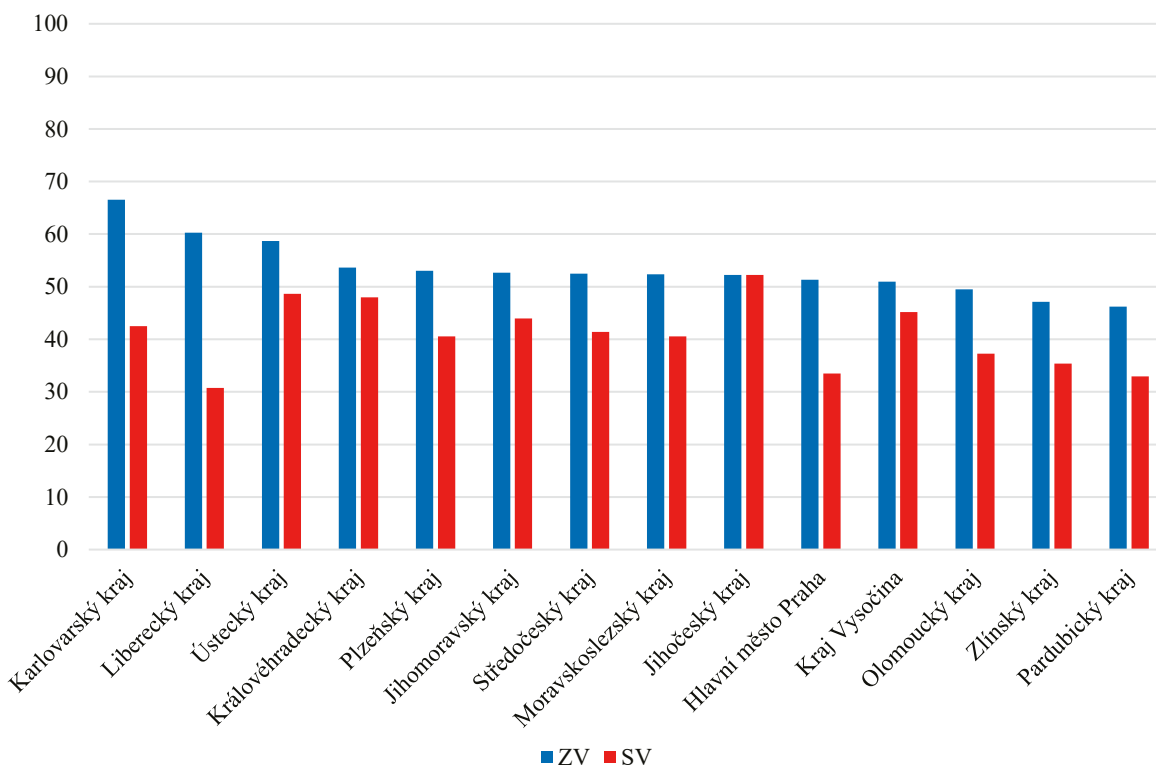
	Liberecký kraj (v %)	celá ČR (v %)
nevyhovující a vyžadující zlepšení	7,9	6,6
výborná	10,5	13,3

Počet pozorování pro Liberecký kraj: ZV = 38

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Následující graf vychází z dotazníkových položek, které byly předloženy k zodpovězení učitelům základních i středních škol. Položená otázka zjišťovala, zda učitelé považují komunikaci s některými zákonnými zástupci žáků za problematickou. Procentuální podíly souhlasných odpovědí učitelů na tuto otázku byly vizualizovány v následujícím sloupcovém grafu. Z něj je zřejmé, že v porovnání s ostatními kraji byl v Libereckém kraji podíl učitelů základních škol, kteří považují komunikaci s některými zákonnými zástupci za problematickou, spíše vyšší, podíl dotázaných učitelů středních odborných škol, kteří s tvrzením souhlasili, se však řadí spíše k nižším.

Procentuální podíl dotázaných učitelů, kteří považují komunikaci s některými zákonnými zástupci za problematickou (řazeno sestupně podle hodnot ze ZV)

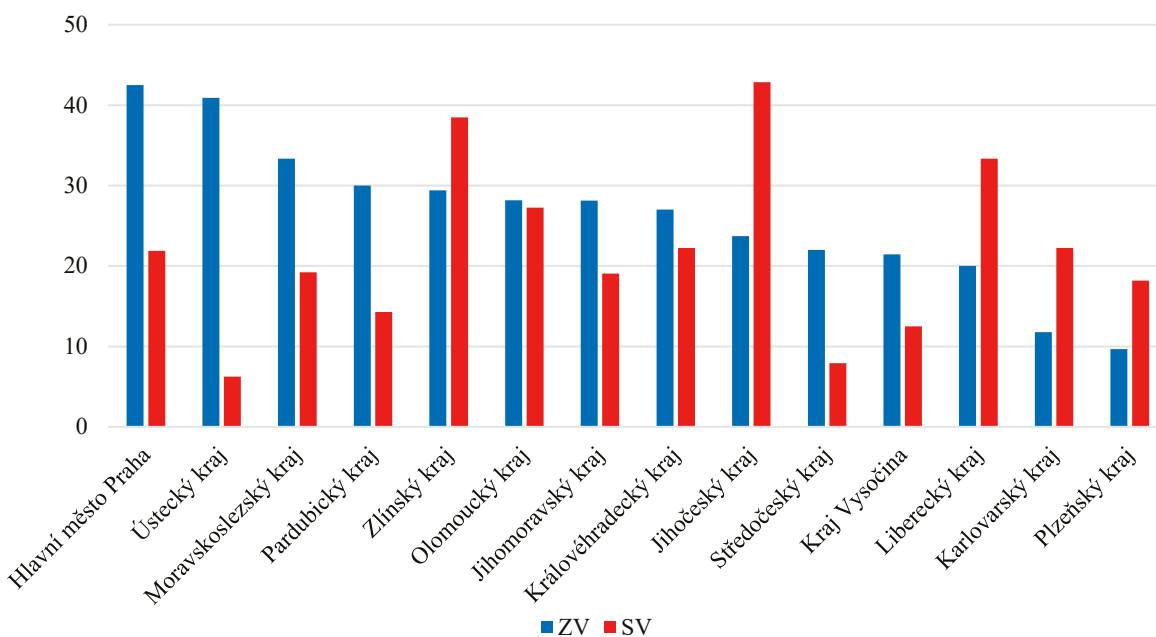

Počet pozorování pro Liberecký kraj: ZV = 539, SV = 130

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Jednou z možných dimenzí participace zákonných zástupců žáků na chodu školy je zapojování do chodu školy. Následující graf znázorňuje procentuální podíly souhlasných odpovědí základních a středních škol na otázku, zda se zákonní zástupci podílejí na tvorbě vnitřních pravidel školy.

Procentuální podíl škol, ve kterých se zákonní zástupci podílejí na tvorbě vnitřních pravidel školy

Počet pozorování pro Liberecký kraj: ZV = 40, SV = 6

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.4.4 Rizikové chování

Tabulka zobrazuje procentuální podíl škol, v nichž ředitel uvedl alespoň jeden výskyt rizikového chování, který za poslední uzavřený školní rok řešilo vedení školy. Mezi sledované rizikové jevy se řadí šikana; kyberšikana; verbální agrese vůči učiteli; fyzická agrese vůči učiteli; agrese, násilí, ublížení na zdraví; užívání návykových látek; kouření; poškozování majetku, vandalismus; krádeže; záškoláctví a jiné.

Podíl škol s alespoň jedním výskytem rizikového jevu, krajské srovnání

kraj	podíl škol v %		
	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	73,21	-	76,92
Jihomoravský kraj	70,97	75,00	70,00
Karlovarský kraj	76,47	100,00	100,00
Královéhradecký kraj	83,33	-	77,78
Liberecký kraj	83,33	-	100,00
Moravskoslezský kraj	72,46	-	80,77
Olomoucký kraj	72,06	-	75,00
Pardubický kraj	62,50	-	91,67
Plzeňský kraj	79,31	-	90,91
hlavní město Praha	72,97	83,33	76,19
Středočeský kraj	70,83	66,67	78,13
Ústecký kraj	89,47	-	70,59
Kraj Vysočina	61,29	-	50,00
Zlínský kraj	77,42	-	83,33
celá ČR	73,05	77,14	77,83

Počet pozorování pro Liberecký kraj: ZV = 30, SOV = 4

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Níže jsou uvedeny výsledky odpovědí ředitelů ze šetření PISA 2015 na otázku, zda daný jev z pohledu ředitele omezuje výuku ve škole. Stejně jako v tabulce zabývající se absencí žáků je nutné mít na paměti, že se jedná o datový soubor na úrovni žáka, a proto prezentované hodnoty interpretujeme následovně: pro uvedený procentuální podíl žáků (jednotlivé hodnoty v tabulce) je charakteristická konkrétní odpověď ředitele.

Do jaké míry ohrožuje záškoláctví žáků výuku?

kraj	vůbec ne	velmi málo	do určité míry	značně
Jihočeský kraj	12,33	68,83	7,86	10,98
Jihomoravský kraj	39,89	35,23	13,56	11,31
Karlovarský kraj	11,88	40,12	48,00	0,00
Královéhradecký kraj	29,90	42,08	15,07	12,95
Liberecký kraj	24,40	35,67	35,16	4,78
Moravskoslezský kraj	15,47	62,72	17,16	4,64
Olomoucký kraj	25,40	51,73	19,45	3,42
Pardubický kraj	31,58	29,27	39,15	0,00
Plzeňský kraj	21,72	59,02	14,99	4,27
hlavní město Praha	20,28	72,26	6,59	0,87
Středočeský kraj	26,40	58,71	10,33	4,56
Ústecký kraj	9,24	33,70	45,36	11,71
Kraj Vysočina	29,84	48,86	17,41	3,89
Zlínský kraj	55,66	41,38	2,97	0,00
celkem ČR	25,18	51,22	18,04	5,56

Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

Do jaké míry ohrožuje užívání alkoholu nebo drog mezi žáky výuku?

kraj	vůbec ne	velmi málo	do určité míry	značně
Jihočeský kraj	61,47	36,47	2,06	0,00
Jihomoravský	63,40	35,55	1,05	0,00
Karlovarský kraj	36,43	63,57	0,00	0,00
Královéhradecký	53,26	33,48	13,25	0,00
Liberecký kraj	54,14	28,66	17,20	0,00
Moravskoslezský	55,38	42,72	1,90	0,00
Olomoucký kraj	42,01	42,43	15,56	0,00
Pardubický kraj	67,83	24,40	7,77	0,00
Plzeňský kraj	48,18	47,55	4,27	0,00
hlavní město Praha	61,43	35,20	3,37	0,00
Středočeský kraj	61,44	36,61	1,94	0,00
Ústecký kraj	57,32	40,72	1,96	0,00
Kraj Vysočina	48,85	37,88	13,26	0,00
Zlínský kraj	67,12	32,88	0,00	0,00
celkem ČR	57,18	37,77	5,05	0,00

Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

4.5 Důraz na vzdělávací výsledky a podpora žáků

4.5.1 Systém poradenských služeb

Počty školských poradenských zařízení, klientů těchto zařízení a podíly klientů z potenciálních klientů, tedy všech žáků mateřských, základních a středních škol, a to v jednotlivých krajích, zobrazují následující tabulky.

Pedagogicko-psychologické poradny – počet klientů podle převažujícího závěru vyšetření

kraj	počet PPP	počet odloučených pracovišť	počet klientů	z celku							kulturní prostředí nebo jiné životní podmínky	nadání
				specifické poruchy učení (SPU)	specifické poruchy chování (SPCH)	mentální postižení	vady řeči	poruchy autistického spektra (PAS)	jiné znevýhodnění dle § 16 odst. 9 školského zákona	ostatní		
hlavní město Praha	11	15	34 471	9 777	2 980	342	1 172	193	231	19 776	1 145	370
Středočeský kraj	9	25	17 447	5 310	2 231	445	807	341	175	8 138	935	157
Jihočeský kraj	1	9	9 375	4 186	618	134	121	19	73	4 224	145	148
Plzeňský kraj	2	8	12 001	3 215	1 006	163	615	32	42	6 928	205	54
Karlovarský kraj	1	4	6 542	1 949	423	259	118	12	367	3 414	1 035	69
Ústecký kraj	1	14	12 307	4 618	1 339	601	434	45	524	4 746	310	131
Liberecký kraj	4	8	8 551	2 334	540	1 086	218	34	176	4 163	50	40
Královéhradecký kraj	1	6	9 642	4 627	516	51	20	13	13	4 402	163	58
Pardubický kraj	2	14	9 448	4 831	1 200	354	393	76	29	2 565	377	73
Kraj Vysočina	1	8	8 482	3 498	556	386	552	6	73	3 411	172	73
Jihomoravský kraj	7	17	25 694	9 350	3 282	225	325	38	49	12 425	530	862
Olomoucký kraj	1	5	12 049	7 139	1 841	117	1 081	2	43	1 826	63	24
Zlínský kraj	1	8	11 480	4 165	1 463	13	25	2	1	5 811	24	179
Moravskoslezský kraj	6	19	14 824	6 263	1 733	119	69	7	144	6 489	505	152
celá ČR	48	160	192 313	71 262	19 728	4 295	5 950	820	1 940	88 318	5 659	2 390

Zdroj: MŠMT

Pedagogicko-psychologické poradny – počty klientů s vydaným doporučením pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

kraj	počet klientů s příznáním stupněm podpůrného opatření	příznaný převažující stupeň podpůrného opatření				
		celkem	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň	4. stupeň
hlavní město Praha	9 880	1 824	6 140	1 844	84	1
Středočeský kraj	10 617	1 610	6 221	2 671	111	4
Jihočeský kraj	3 910	661	2 810	437	3	0
Plzeňský kraj	3 735	517	2 429	772	17	0
Karlovarský kraj	3 272	381	1 657	1 174	57	4
Ústecký kraj	7 373	851	5 047	1 453	22	0
Liberecký kraj	4 128	413	2 186	1 506	23	0
Královéhradecký kraj	4 236	524	3 007	694	11	0
Pardubický kraj	6 605	2 299	3 374	875	56	1
Kraj Vysočina	4 585	405	3 381	871	21	0
Jihomoravský kraj	10 951	2 295	6 561	2 079	16	0
Olomoucký kraj	5 727	1 185	3 115	1 379	48	0
Zlínský kraj	4 279	626	3 173	471	9	0
Moravskoslezský kraj	8 072	1 342	5 864	831	54	0
celá ČR	87 370	14 933	54 965	17 057	532	10

Zdroj: MŠMT

Pedagogicko-psychologické poradny – počty pracovníků

kraj	počet PPP	počet odloučených pracovišť	počet speciálních pedagogů	počet psychologů	celkový počet odborných pracovníků	přepočtení na plně zaměstnané celkem
hlavní město Praha	11	15	47	131	274	186,3
Středočeský kraj	9	25	67	69	174	131,6
Jihočeský kraj	1	9	25	28	72	63,8
Plzeňský kraj	2	8	25	26	67	60
Karlovarský kraj	1	4	17	10	34	31
Ústecký kraj	1	14	48	20	89	81,9
Liberecký kraj	4	8	26	18	60	46,4
Královéhradecký kraj	1	6	24	20	66	59,8
Pardubický kraj	2	14	27	23	62	54,1
Kraj Vysočina	1	8	24	23	53	46,4
Jihomoravský kraj	7	17	61	87	180	155,8
Olomoucký kraj	1	5	28	35	65	57,8
Zlínský kraj	1	8	25	32	66	61,4
Moravskoslezský kraj	6	19	51	49	126	117
celá ČR	48	160	495	571	1 388	1 153,3

Zdroj: MŠMT

Speciálně pedagogická centra – počet klientů podle převažujícího závěru vyšetření

kraj	počet SPC	počet pracovišť, kde je poskytováno poradenství	počet klientů	z celku								
				mentální postižení	sluchové postižení	zrakové postižení	vady řeči	tělesné postižení	s více vadami	PAS	jiný zdravotní stav	ostatní
hlavní město Praha	17	18	6 899	1 034	552	455	1 599	194	1 694	808	20	543
Středočeský kraj	15	18	4 164	1 434	41	9	910	60	896	198	58	558
Jihočeský kraj	6	12	4 249	1 185	155	181	1 802	172	306	367	14	67
Plzeňský kraj	5	6	4 171	1 148	174	167	986	82	1 077	282	29	226
Karlovarský kraj	2	8	2 034	502	4	2	613	27	513	147	3	223
Ústecký kraj	9	14	11 890	2 774	227	130	5 674	244	1 710	647	81	403
Liberecký kraj	4	5	2 635	222	155	156	1 420	138	419	5	60	60
Královéhradecký kraj	6	7	5 310	1 399	317	157	1 551	206	792	623	79	186
Pardubický kraj	5	8	2 335	680	41	48	468	73	387	450	98	90
Kraj Vysočina	2	3	4 137	404	134	105	2 075	86	248	586	3	496
Jihomoravský kraj	10	17	11 921	1 554	234	172	7 559	386	780	1 129	65	42
Olomoucký kraj	4	7	7 050	64	195	172	3 613	7	132	22	610	2 235
Zlínský kraj	4	9	3 741	1 008	248	101	1 131	165	599	394	50	45
Moravskoslezský kraj	10	15	10 717	4 003	275	190	3 486	555	481	1 462	40	225
celá ČR	99	147	81 253	17 411	2 752	2 045	32 887	2 395	10 034	7 120	1 210	5 399

Zdroj: MŠMT

Speciálně pedagogická centra – počty klientů s vydaným doporučením pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

kraj	počet klientů s přiznaným stupněm podpůrného opatření	přiznaný převažující stupeň podpůrného opatření				
		celkem	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň	4. stupeň
hlavní město Praha	5 054	44	437	3 187	1 128	326
Středočeský kraj	3 360	15	270	2 236	751	134
Jihočeský kraj	2 643	22	317	1 689	488	127
Plzeňský kraj	2 931	6	200	1 897	724	104
Karlovarský kraj	1 192	146	41	758	190	57
Ústecký kraj	5 559	86	1 012	3 262	923	276
Liberecký kraj	1 395	24	188	783	308	95
Královéhradecký kraj	3 416	8	403	2 097	825	83
Pardubický kraj	1 524	69	182	767	446	82
Kraj Vysočina	1 853	3	279	1 118	378	75
Jihomoravský kraj	5 001	22	318	3 522	987	153
Olomoucký kraj	3 980	56	537	2 644	649	94
Zlínský kraj	2 229	12	189	1 345	551	147
Moravskoslezský kraj	7 690	73	840	4 111	2 038	628
celá ČR	47 827	586	5 213	29 416	10 386	2 381

Zdroj: MŠMT

Speciálně pedagogická centra – počty pracovníků

kraj	počet SPC	počet pracovišť, kde je poskytováno poradenství	počet speciálních pedagogů	počet psychologů	celkový počet odborných pracovníků	přepočtení na plně zaměstnané celkem
hlavní město Praha	17	18	78	35	129	85,9
Středočeský kraj	15	18	62	24	99	54,1
Jihočeský kraj	6	12	25	8	39	34
Plzeňský kraj	5	6	21	6	32	26,9
Karlovarský kraj	2	8	17	4	27	20,1
Ústecký kraj	9	14	49	16	78	59
Liberecký kraj	4	5	26	6	36	24,1
Královéhradecký kraj	6	7	33	15	57	43,1
Pardubický kraj	5	8	21	5	30	22,8
Kraj Vysočina	2	3	22	8	33	26,8
Jihomoravský kraj	10	17	58	22	97	80,4
Olomoucký kraj	4	7	41	17	67	60,7
Zlínský kraj	4	9	38	10	54	44,9
Moravskoslezský kraj	10	15	58	26	103	90,7
celá ČR	99	147	549	202	881	673,5

Zdroj: MŠMT

V hodnocených školách ČŠI sledovala dostupnost pedagogů specialistů. Podíly navštívených škol v krajích, v nichž specialisté působili, jsou zobrazeny v následující tabulce.

Dostupnost pedagogů specialistů (podíl škol)

kraj	výchovný poradce			školní metodik prevence			školní speciální pedagog			školní psycholog		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	93,2	-	91,7	93,2	-	91,7	15,3	-	16,7	18,6	-	8,3
Jihomoravský kraj	87,5	100	100	96,9	100	100	42,2	25	23,5	25	25	35,3
Karlovarský kraj	94,4	100	80	88,9	100	100	22,2	33,3	0	16,7	0	0
Královéhradecký kraj	97,3	-	100	100	-	100	35,1	-	11,1	18,9	-	11,1
Liberecký kraj	88,1	-	100	88,1	-	100	16,7	-	0	4,8	-	0
Moravskoslezský kraj	90,9	-	96,2	93,5	-	100	32,5	-	12	24,7	-	16
Olomoucký kraj	85,9	-	100	97,2	-	100	22,5	-	8,3	19,7	-	16,7
Pardubický kraj	86	-	100	92	-	100	22,0	-	8,3	20	-	25
Plzeňský kraj	81,3	-	100	87,5	-	100	21,9	-	18,2	0	-	18,2
hlavní město Praha	97,5	100	85	92,5	100	95	45	0	10	57,5	66,7	35
Středočeský kraj	97	100	100	95	100	100	30,7	0	6,3	23,8	16,7	9,4
Ústecký kraj	93,2	-	100	95,5	-	100	27,3	-	18,8	9,1	-	0
Kraj Vysočina	83,9	-	100	85,7	-	100	21,4	-	12,5	8,9	-	37,5
Zlínský kraj	82,4	-	100	79,4	-	100	23,5	-	8,3	26,5	-	8,3
celá ČR	90,2	100	96,9	92,7	100	99	27,6	6,1	11,8	20,3	33,3	16,9

Počet pozorování pro Liberecký kraj: ZV = 42, SOV = 4

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.5.2 Ostatní pedagogické pozice a počty pracovníků

Pedagogičtí pracovníci vykonávající specializované, metodické nebo metodologické činnosti – ZŠ

kraj	počet				počet na 10 000 žáků kraje		
	vychovatelé	psychologové	speciální pedagogové	počet žáků ZŠ celkem	vychovatelé	psychologové	speciální pedagogové
hlavní město Praha	4	96	171	102 077	0,39	9,40	16,75
Středočeský kraj	4	74	113	125 416	0,32	5,90	9,01
Jihočeský kraj	0	18	33	56 337	0,00	3,20	5,86
Plzeňský kraj	6	12	23	50 550	1,19	2,37	4,55
Karlovarský kraj	0	6	21	25 002	0,00	2,40	8,40
Ústecký kraj	0	16	46	76 079	0,00	2,10	6,05
Liberecký kraj	6	9	23	40 722	1,47	2,21	5,65
Královéhradecký kraj	0	17	40	48 917	0,00	3,48	8,18
Pardubický kraj	0	29	27	45 746	0,00	6,34	5,90
Kraj Vysočina	1	7	30	44 319	0,23	1,58	6,77
Jihomoravský kraj	0	93	146	101 540	0,00	9,16	14,38
Olomoucký kraj	0	39	41	55 049	0,00	7,08	7,45
Zlínský kraj	0	40	42	50 107	0,00	7,98	8,38
Moravskoslezský kraj	16	67	114	104 247	1,53	6,43	10,94
Česká republika	37	523	870	926 108	0,40	5,65	9,39

Zdroj: MŠMT, mimořádné šetření

Pedagogičtí pracovníci vykonávající specializované, metodické nebo metodologické činnosti – SŠ

kraj	počet				počet na 10 000 žáků kraje		
	vychovatelé	psychologové	speciální pedagogové	počet žáků SŠ celkem	vychovatelé	psychologové	speciální pedagogové
hlavní město Praha	0	49	16	64 060	0,00	7,65	2,50
Středočeský kraj	0	5	8	39 468	0,00	1,27	2,03
Jihočeský kraj	0	3	1	26 583	0,00	1,13	0,38
Plzeňský kraj	0	3	1	22 059	0,00	1,36	0,45
Karlovarský kraj	0	2	1	10 743	0,00	1,86	0,93
Ústecký kraj	0	3	4	32 388	0,00	0,93	1,24
Liberecký kraj	0	2	2	15 462	0,00	1,29	1,29
Královéhradecký kraj	3	3	5	23 184	1,29	1,29	2,16
Pardubický kraj	0	2	0	21 796	0,00	0,92	0,00
Kraj Vysočina	17	5	0	21 274	7,99	2,35	0,00
Jihomoravský kraj	0	17	6	45 920	0,00	3,70	1,31
Olomoucký kraj	0	16	1	26 880	0,00	5,95	0,37
Zlínský kraj	0	8	1	24 056	0,00	3,33	0,42
Moravskoslezský kraj	0	15	6	47 662	0,00	3,15	1,26
Česká republika	20	133	52	421 535	0,47	3,16	1,23

Zdroj: MŠMT, výkaz R13 Ředitelství

4.5.3 Neobsazené ostatní pedagogické pozice

Pedagogičtí pracovníci vykonávající specializované, metodické nebo metodologické činnosti – SŠ

kraj	asistenti pedagoga	speciální pedagogové	školní psychologové	kuchaři ve školních jídelnách	pomocní kuchaři ve školních jídelnách
Česká republika	885,1	923,1	816,2	578,4	489,6
hlavní město Praha	188,7	90,7	66,5	122,5	136,2
Středočeský kraj	147,4	152,1	133,6	79,4	74,2
Jihočeský kraj	99	29,4	41,2	28,4	17,9
Plzeňský kraj	29,3	32,1	31,6	26,3	21,6
Karlovarský kraj	10	50	26,5	10,5	17,1
Ústecký kraj	67,3	92,6	99,7	49,1	22,9
Liberecký kraj	32,9	43,4	34,1	18,8	16,5
Královéhradecký kraj	41,4	56,1	56,4	26,5	25,5
Pardubický kraj	29,6	50,5	40,1	20,1	20,7
Kraj Vysočina	25,3	40,3	42,6	18	15
Jihomoravský kraj	77,9	64,6	69	56,6	39,8
Olomoucký kraj	56,4	69,7	54,2	37,3	23,7
Zlínský kraj	30,1	58	46,9	42,6	30,3
Moravskoslezský kraj	49,8	93,8	73,9	42,4	28,6

Zdroj: MŠMT, mimořádné šetření

4.5.4 Poskytování podpůrných opatření 1. stupně bez vypracování plánu pedagogické podpory

Z hodnocených základních škol v Libereckém kraji poskytovalo podpůrná opatření bez vypracování plánu pedagogické podpory 68 % a dále tři ze čtyř hodnocených středních odborných škol.

Poskytování podpůrných opatření 1. stupně bez vypracování plánu pedagogické podpory (podíl škol)

kraj	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	59,6	-	63,6
Jihomoravský kraj	56,7	100	35,7
Karlovarský kraj	68,8	66,7	25
Královéhradecký kraj	67,6	-	42,9
Liberecký kraj	67,6	-	75
Moravskoslezský kraj	64,3	-	61,9
Olomoucký kraj	66,7	-	81,8
Pardubický kraj	51,1	-	54,5
Plzeňský kraj	71,4	-	60
hlavní město Praha	74,3	75	82,4
Středočeský kraj	52,8	33,3	63
Ústecký kraj	70,5	-	68,8
Kraj Vysočina	41,2	-	66,7
Zlínský kraj	66,7	-	33,3
celá ČR	61	66,7	60,2

Počet pozorování pro Liberecký kraj: ZV = 34, SOV = 4

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.5.5 Promyšlený systém podpůrných opatření na základě složení žáků školy a jejich potřeb

V rámci inspekční činnosti bylo ve sledovaných školách zjišťováno, zda mají promyšlený systém podpůrných opatření na základě složení žáků školy a jejich potřeb. Z hodnocených základních i středních odborných škol v Libereckém kraji měla promyšlený systém podpůrných opatření většina. Čtyři základní školy a jedna střední odborná škola v tomto kraji organizovaly jednu nebo více izolovaných aktivit, které vycházely z potřeb školy či poptávky rodičů nebo žáků, a jedna základní škola nerealizovala žádné podpůrné aktivity.

Promyšlený systém podpůrných opatření na základě složení žáků školy a jejich potřeb (podíl škol)

kraj	ZV			GV			SOV		
	ano	ne, izolované aktivity	ne, žádné aktivity	ano	ne, izolované aktivity	ne, žádné aktivity	ano	ne, izolované aktivity	ne, žádné aktivity
Jihočeský kraj	71,2	26,9	1,9	-	-	-	54,5	36,4	9,1
Jihomoravský kraj	61,7	31,7	6,7	75	0	25	64,3	28,6	7,1
Karlovarský kraj	43,8	56,3	0	33,3	33,3	33,3	75	25	0
Královéhradecký kraj	91,2	8,8	0	-	-	-	42,9	42,9	14,3
Liberecký kraj	85,3	11,8	2,9	-	-	-	75	25	0
Moravskoslezský kraj	90,1	4,2	5,6	-	-	-	90,5	9,5	0
Olomoucký kraj	80,6	16,4	3	-	-	-	80	10	10
Pardubický kraj	61,7	31,9	6,4	-	-	-	8,3	75	16,7
Plzeňský kraj	89,3	7,1	3,6	-	-	-	80	10	10
hlavní město Praha	88,6	5,7	5,7	83,3	16,7	0	82,4	11,8	5,9
Středočeský kraj	88,8	10,1	1,1	83,3	16,7	0	53,6	42,9	3,6
Ústecký kraj	88,6	11,4	0	-	-	-	68,8	18,8	12,5
Kraj Vysočina	86,3	5,9	7,8	-	-	-	83,3	16,7	0
Zlínský kraj	90,9	6,1	3	-	-	-	75	25	0
celá ČR	81,1	15,3	3,6	72,7	18,2	9,1	66,3	27,3	6,4

Pozn.: Celé znění možnosti: ano, škola na základě znalostí a vyhodnocení složení žáků školy a jejich potřeb realizuje podpůrná opatření; ne, škola organizuje jednu nebo více izolovaných aktivit, které vychází z aktuálních potřeb školy či poptávky rodičů či žáků; ne, škola nerealizuje žádné podpůrné aktivity.

Počet pozorování pro Liberecký kraj: ZV = 34, SOV = 4

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.5.6 Využití podpůrných opatření

V dotazníkovém šetření ředitelé vybraných škol uváděli, jaká podpůrná opatření využívají pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Podíly škol uplatňující tato opatření v Libereckém kraji a pro srovnání v celé republice zobrazuje následující tabulka. Z přehledu byly vyřazeny speciální školy a školy, jejichž ředitelé uvedli, že je žáci se speciálními vzdělávacími potřebami nenavštěvují.

Využívaná podpůrná opatření pro děti se SVP (podíl ředitelů)

	Liberecký kraj		celá ČR	
	ZV	SOV	ZV	SOV
poradenská pomoc	91,7	100,0	92,0	95,1
úprava organizace	79,2	50,0	82,9	52,5
úprava podmínek přijímání	8,3	75,0	5,9	82,1
komenzační pomůcky	87,5	50,0	86,0	44,4
úprava očekávaných výstupů	41,7	0,0	54,2	15,4
individuální vzdělávací plán	100,0	25,0	93,4	71,6
asistent pedagoga	95,8	0,0	82,1	29,0
další pedagogický pracovník, tlumočnick, přepisovatel	0,0	0,0	4,3	1,2
upravené prostory	0,0	0,0	4,4	9,9

Pozn.: Celé znění možnosti: poradenská pomoc školy a školského poradenského zařízení; úprava organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb, včetně zabezpečení výuky předmětů speciální pedagogické péče; úprava podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání; použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek, využívání podpůrných nebo náhradních komunikačních systémů; úprava očekávaných výstupů vzdělávání v mezích státních rámcových vzdělávacích programů; vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu; využití asistenta pedagoga; využití dalšího pedagogického pracovníka, tlumočnicka znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící nebo možnosti působení osob poskytujících žákovi podporu; poskytování vzdělávání nebo školských služeb v prostorách stavebně nebo technicky upravených.

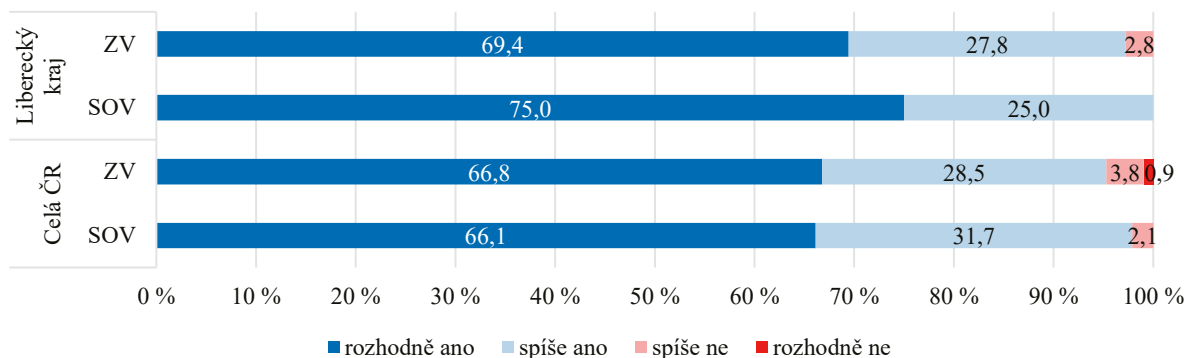
Počet pozorování pro Liberecký kraj: ZV = 24, SOV = 4

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.5.7 Podpora nadání

Graf níže zobrazuje podíly základních i středních odborných škol v Libereckém kraji a pro srovnání v celé republice s ohledem na to, zda v nich výchovný poradce koordinuje přístup ke vzdělávání žáků se SVP, OMJ a (mimořádně) nadaných a informuje ostatní učitele o jejich potřebách.

Koordinace přístupu ke vzdělávání žáků se SVP, OMJ a (mimořádně) nadaných výchovným poradcem (podíl škol)

Počet pozorování pro Liberecký kraj: ZV = 36, SOV = 4

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Ředitelé škol v dotaznících uváděli, prostřednictvím koho realizují metodické vedení asistenta pedagoga. Podíly ředitelů základních škol v jednotlivých krajích, kteří realizují metodické vedení asistenta pedagoga prostřednictvím různých aktérů, zobrazuje následující tabulka.

Metodické vedení asistenta pedagoga prováděno prostřednictvím – základní školy (podíl ředitelů)

kraj	třídního učitele	ostatních učitelů	vých. poradce	školního psychologa	školního speciálního pedagoga	dalšího vzdělávání	realizují sám	jiným způsobem	nerealizují
Jihočeský kraj	98	49	60,8	17,6	13,7	29,4	17,6	3,9	0
Jihomoravský kraj	90,6	69,8	60,4	18,9	30,2	34	22,6	9,4	0
Karlovarský kraj	100	27,3	63,6	9,1	36,4	45,5	27,3	9,1	0
Královéhradecký kraj	96,9	65,6	46,9	6,3	21,9	28,1	12,5	12,5	0
Liberecký kraj	97,1	64,7	64,7	2,9	17,6	23,5	14,7	8,8	0
Moravskoslezský kraj	91,9	43,5	69,4	17,7	27,4	43,5	17,7	11,3	0
Olomoucký kraj	90,2	43,1	54,9	19,6	25,5	35,3	29,4	13,7	0
Pardubický kraj	94,4	55,6	58,3	22,2	27,8	47,2	13,9	8,3	0
Plzeňský kraj	96,2	61,5	61,5	0	19,2	30,8	42,3	7,7	0
hlavní město Praha	92,3	43,6	64,1	25,6	46,2	38,5	12,8	12,8	0
Středočeský kraj	92,4	55,7	53,2	15,2	30,4	43	25,3	10,1	0
Ústecký kraj	92,3	59,0	59	5,1	17,9	30,8	25,6	10,3	0
Kraj Vysočina	91,7	56,3	39,6	6,3	25	29,2	33,3	4,2	0
Zlínský kraj	88,5	53,8	76,9	26,9	23,1	30,8	15,4	11,5	0
celá ČR	93,2	54,2	58,6	14,7	25,9	35,4	22,1	9,5	0

Počet pozorování pro Liberecký kraj: ZV = 34

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.5.8 Důvody pro asistenta pedagoga

Hodnoty jsou reportovány z hospitovaných hodin pouze z běžných škol. Jedná se o procentuální podíl hodin daného kraje, resp. ČR, ve kterých asistent pedagoga působil z uvedeného důvodu.

Důvody pro působení asistenta pedagoga

kraj	Z důvodu zdravotního postižení žáka			Z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek žáka			Sdílený asistent		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	95,7	100	100	1,49	0	0	12,9	0	0
Jihomoravský kraj	95,54	100	100	3,23	0	0	10,78	0	8
Karlovarský kraj	78,49	100	-	1,08	0	-	32,26	0	-
Královéhradecký kraj	86,51	-	-	4,76	-	-	12,7	-	-
Liberecký kraj	96,4	-	-	3,6	-	-	7,19	-	-
Moravskoslezský kraj	92,61	100	100	4,35	0	0	11,74	0	28,57
Olomoucký kraj	92,77	-	100	6,02	-	0	12,45	-	0
Pardubický kraj	95,24	100	100	6,12	0	0	17,01	0	0
Plzeňský kraj	88,28	-	100	4,69	-	0	12,5	-	0
Hlavní město Praha	88,2	100	100	11,24	0	0	11,24	0	0
Středočeský kraj	93,72	100	100	7,29	0	0	10,3	0	0
Ústecký kraj	98,45	-	100	4,66	-	0	4,15	-	0
Kraj Vysočina	98,15	-	100	0	-	33,33	2,47	-	0
Zlínský kraj	95,74	-	100	5,32	-	13,33	3,19	-	0
celá ČR	92,25	100	100	4,82	0	3,33	10,96	0	4,44

Počet pozorování pro Liberecký kraj: ZV = 140

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.5.9 Průběh výuky

Kritérium 4.1 a 4.2 (ZV)

		Liberecký kraj (v %)	celá ČR (v %)
4.1 Pedagogové systematicky promýšlejí a připravují výuku v souladu s vědomostními, dovednostními i postojovými cíli definovanými v kurikulárních dokumentech školy a potřebami žáků.	nevyhovující a vyžadující zlepšení	7,89	8,63
	výborná	39,47	28,29
4.2 Pedagogové využívají široké spektrum výchovně-vzdělávacích strategií pro naplnění stanovených cílů.	nevyhovující a vyžadující zlepšení	28,95	23,6
	výborná	21,05	13,72

Počet pozorování pro Liberecký kraj: ZV = 38

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.5.10 Jevy v hospitacích

Způsoby hodnocení žáků ve výuce

kraj	Jediným hodnocením v hodině bylo stručné hodnocení okamžitých výkonů (např. „dobře“ vs. „špatně“).			Žákovské hodnocení své práce nebo práce spolužáků bylo podle předem známých kritérií.		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	38,02	58,06	44,66	21,75	9,68	13,83
Jihomoravský kraj	30,29	19,00	27,66	29,47	22,00	18,03
Karlovarský kraj	29,64	25,53	44,12	9,97	10,64	4,90
Královéhradecký kraj	39,24	-	45,30	40,76	-	6,08
Liberecký kraj	31,63	22,95	37,40	32,70	32,79	8,13
Moravskoslezský kraj	33,85	31,71	31,36	33,41	17,07	29,89
Olomoucký kraj	30,70	-	28,90	34,22	-	26,15
Pardubický kraj	46,64	22,45	39,67	16,13	20,41	6,06
Plzeňský kraj	28,34	14,29	27,21	24,52	14,29	24,82
hlavní město Praha	18,85	30,99	24,94	30,49	16,93	21,59
Středočeský kraj	34,29	22,42	32,47	31,42	27,27	12,45
Ústecký kraj	23,87	50,00	43,77	24,54	0,00	11,94
Kraj Vysočina	26,48	0,00	40,10	38,98	0,00	20,77
Zlínský kraj	25,17	0,00	20,60	31,94	46,51	25,14
celá ČR	31,61	26,17	32,56	29,89	20,67	18,28

Počet pozorování pro Liberecký kraj: ZV = 842, GV = 61, SOV = 123

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Způsoby hodnocení ze strany učitele

kraj	Učitel poskytoval alespoň některým žákům zpětnou vazbu využitelnou k jejich dalšímu učení.			V hodině byly ověřovány znalosti a dovednosti.		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	59,87	25,81	54,55	45,33	41,94	42,29
Jihomoravský kraj	60,74	65,00	49,18	39,59	45,00	45,90
Karlovarský kraj	48,20	64,89	59,80	36,84	51,06	46,08
Královéhradecký kraj	72,91	-	50,83	67,97	x	38,67
Liberecký kraj	73,13	59,02	62,60	82,52	68,85	56,91
Moravskoslezský kraj	66,30	48,78	55,99	53,55	53,66	46,80
Olomoucký kraj	71,10	-	59,63	50,69	x	50,46
Pardubický kraj	65,73	53,06	55,37	33,60	48,98	35,54
Plzeňský kraj	63,85	71,43	74,94	48,89	14,29	59,43
hlavní město Praha	68,51	52,60	57,07	50,33	43,23	45,24
Středočeský kraj	58,44	66,06	50,64	52,33	44,85	50,07
Ústecký kraj	61,14	0,00	33,69	34,75	50,00	43,50
Kraj Vysočina	64,09	20,00	46,86	38,64	20,00	42,51
Zlínský kraj	56,56	48,84	57,28	53,45	58,14	69,75
celá ČR	63,94	56,42	54,41	49,84	47,05	49,18

Počet pozorování pro Liberecký kraj: ZV = 842, GV = 61, SOV = 123

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.5.11 Budování kultury hodnocení

Kritérium 5.4 – Škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků v průběhu, při ukončování vzdělávání a v dalším vzdělávání či profesní dráze a aktivně s výsledky pracuje (ZV)

	Liberecký kraj (v %)	celá ČR (v %)
nevyhovující a vyžadující zlepšení	10,53	11,8
výborná	7,89	7,9

Počet pozorování pro Liberecký kraj: ZV = 38

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.5.12 Užívané formy hodnocení

V dotaznicích ředitelé sledovaných škol uváděli, jaké formy hodnocení škola užívá pro naplnění cílů ŠVP. Podíly škol využívající podle jejich ředitelů jednotlivé formy hodnocení v Libereckém kraji a celkově jsou zobrazeny v tabulce.

Užívané formy hodnocení (podíl ředitelů)

	Liberecký kraj		celá ČR	
	ZV	SOV	ZV	SOV
individuální hodnocení učitele	96,8	100,0	98,4	95,8
mapa pokroku žáků	0,0	0,0	5,4	5,3
hodnocení žákovského portfolia	25,8	25,0	31,1	12,2
vlastní školní srovnávací testy	29,0	0,0	32,8	31,7
komerční testování	48,4	25,0	42,5	27,0
externí hodnocení národní	38,7	25,0	48,8	37,6
externí hodnocení mezinárodní	16,1	0,0	14,5	16,9
výsledky závěrečných / maturitních zkoušek	-	100,0	-	88,4
jiné nástroje	3,2	25,0	4,6	6,9

Počet pozorování pro Liberecký kraj: ZV = 31, SOV = 4

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

5 SOUHRN ZJIŠTĚNÍ

Již z předchozích zjištění víme, že v České republice existují regionální rozdíly v průměrném socioekonomickém statusu žáků (SES), které souvisí s rozdílným výsledným skóre z různých oblastí testování v mezinárodních šetřeních (čtenářská, přírodovědná, matematická gramotnost) i národních zjišťováních. Socioekonomické charakteristiky představují výrazný faktor ovlivňující výsledky žáků a stojí za podstatnými rozdíly mezi školami. Liberecký kraj se z pohledu průměrného socioekonomického statusu žáků, vypočítaného na základě datových souborů z mezinárodních šetření PISA 2015, TIMSS 2015 a PIRLS 2016, řadí mezi kraje s **nižším SES**.

Socioekonomické rozdíly krajů souvisí také s tzv. sociálním kapitálem, který podle mnoha vědeckých studií ovlivňuje nejen ekonomický rozvoj, ale i výsledky žáků v testování. Vysoký sociální kapitál dané společnosti se vyznačuje například vyšší mírou občanského zapojování do veřejných záležitostí, častějším členstvím ve spolkových organizacích nebo jiných sdruženích či větší mezilidskou důvěrou. Liberecký kraj má **podprůměrný sociální kapitál**, nicméně v rámci jednotlivých okresů kraje se hodnoty liší.

Z tohoto pohledu patří mezi problematické oblasti kraje Frýdlantský výběžek, Českolipsko a některé oblasti Jablonecka a Semilská, kde mj. přetrvává vliv dřívějšího útlumu některých tradičních průmyslových odvětví (např. textilní průmysl, těžba uranu) a zemědělské výroby.

Podíváme-li se na testové výsledky z mezinárodních šetření, Liberecký kraj dosahuje ve srovnání s ostatními kraji **průměrných výsledků**. Na dosahované výsledky lze nahlížet také z hlediska tzv. druhé gramotnostní úrovně, která je považována za hraniční pro úspěch v dalším vzdělávání. Pod tuto úroveň spadají žáci, kteří nezvládají základní dovednosti v matematice a čtení. To má následně obrovský vliv na výskyt negativních jevů, jako je např. podíl exekucí pramenících z nízké finanční gramotnosti, která je se základními dovednostmi úzce provázána. Nízká čtenářská gramotnost může mít za následek neschopnost absolventů vyhledávat a analyzovat informace nejen z knih, ale také z médií, sníženou orientaci v současném dění a špatné vyhodnocování a využívání získaných informací v osobním, občanském i pracovním životě. Vysoký podíl absolventů základních škol, kteří nezvládli ani druhou gramotnostní úroveň, má dopad na budoucí socioekonomický rozvoj kraje. V době ekonomické krize se lidé s nižším vzděláním o sebe nedokážou tak dobře postarat, což může mít za následek nárůst počtu žadatelů o sociální podporu.

Procentuální zastoupení žáků, kteří se nacházejí pod druhou gramotnostní úrovní, se výrazně nepochybuje od republikového průměru. Obdobnou situaci pozorujeme také v případě zastoupení žáků v nejvyšší gramotnostní úrovni.

V národním testování, které realizuje Česká školní inspekce, dosáhl Liberecký kraj **podprůměrných výsledků** v testech z **matematiky** i **českého jazyka**, které byly určeny pro žáky 9. ročníků základních škol a víceletých gymnázií. V testu z **anglického jazyka** se výsledky přibližují **republikovému průměru**.

V případě národního šetření byli žáci rozděleni do tří skupin podle výsledků, kterých v testech dosáhli. První skupina zahrnovala výsledek v intervalu do 20 % (slabý výsledek), druhá v rozmezí od 20 % do 80 %, do třetí skupiny spadali žáci, kteří v příslušném testování dosáhli nad 80 % (výborný výsledek). V mezikrajském srovnání je zastoupení žáků dosahujících výborné úrovně v Libereckém kraji lehce podprůměrné. V případě matematiky dosáhlo výborného výsledku 7 % žáků, v českém jazyce 20 % žáků a v anglickém jazyce to bylo 43 % žáků.

Jako očekávaná úroveň byla pro účely zmíněného testování stanovena 60% bodová hranice. V Libereckém kraji se v daném testování nacházela 3 % škol, ve kterých ani jeden žák v testovaném předmětu matematika nedosáhl očekávaného testového skóre, tedy nepřekročil hranici 60 %. V případě testování z českého jazyka se v Libereckém kraji nevyskytovala ani jedna taková škola. Ač se při srovnání s celorepublikovým průměrem jedná o příznivý výsledek, v kontextu celé vzdělávací soustavy je žádoucí, aby zastoupení takovýchto škol bylo co nejnižší.

Určitý vliv na uvedené výsledky vzdělávání může mít i rostoucí podíl žáků s odlišným mateřským jazykem, kteří přicházejí do regionu se svými rodiči (nedostatek pracovních sil v nově vznikajících výrobních kapacitách). Kraj by se měl zaměřit na cílenou a efektivní metodickou pomoc školám v oblasti vzdělávání žáků s nízkou počáteční znalostí vyučovacího jazyka.

Studie ukazují, že horší výsledky žáků jsou způsobeny také špatnou bytovou situací jejich rodin, což se týká zejména dětí žijících na ubytovnách či v malých pokojích, nebo dětí, které se často stěhují. Zřizovatelé v této věci mohou ovlivňovat bytovou politiku tak, aby cílila i na tyto skupiny občanů. K důležitým faktorům usnadňujícím cestu ke vzdělání patří i dopravní dostupnost a napojení odlehlejších oblastí na městská centra (např. Českolipsko, Frýdlantský výběžek).

Dalšími ukazateli výsledků vzdělávání, mimo mezinárodní či národní testování, jsou výsledky žáků v přijímacím řízení na střední školy nebo výsledky maturitní zkoušky. I v těchto typech testování dosahují žáci Libereckého kraje průměrných výsledků. V případě maturitních zkoušek byla sledována tzv. hrubá neúspěšnost, tedy ukazatel vypovídající o tom, jaký podíl žáků z celkem přihlášených žáků u zkoušky neuspěl, anebo zkoušku vůbec nekonal. Ani z tohoto pohledu nebyly výsledky nijak vychýleny od celorepublikového průměru.

Postupné snižování předčasných odchodů žáků ze vzdělávání představuje jednu z podstatných výzev české vzdělávací politiky. V rámci regionu Severovýchod (který je tvořen Libereckým, Královéhradeckým a Pardubickým krajem) poklesly předčasné odchody na 6 %. Předčasné odchody pouze na úrovni základního školství v případě Libereckého kraje dosáhly 3,3 %, což představuje vyšší hodnotu ve srovnání s republikovým průměrem. Na úrovni středního školství se procentuálně nejvyšší zastoupení žáků, kteří opustili vzdělávání, nachází v nástavbovém studiu (L5) a středním vzdělávání s výučním listem (E a H). I když se hodnoty předčasných odchodů žáků Libereckého kraje výrazně neodlišují od republikového průměru, stále se jedná o vysoká procenta ve srovnání např. s odchody žáků ze středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou (M).

Liberecký kraj má v celorepublikovém srovnání nadprůměrné zastoupení nově přijatých žáků středních škol ve středním vzdělávání v kategorii odborné vzdělávání zakončené výučním listem (H, E), maturitní obory SOV (M). Naopak podprůměrné je zastoupení u gymnaziálního vzdělávání (K). Obecně by se Liberecký kraj měl zaměřit na zvýšení kvality učňovského školství a upřednostnit kvalitu před početními kritérii. Kraj by se měl zabývat cílenou podporou těch oborů, které produkují absolventy s uplatněním v profesích s vysokou přidanou hodnotou. Ze sledovaných oborů v rámci oborové struktury má Liberecký kraj druhý nejmenší podíl nově přijatých žáků středních škol v oborech informačních technologií. Specifikem kraje je výrazné zastoupení škol poskytujících střední vzdělávání v některém z uměleckých oborů (skupina oborů 82). Silná uměleckořemeslná tradice vychází mj. z koncentrace některých uměleckořemeslných a průmyslových odvětví regionu (sklářství a světelné objekty, bižuterie, zpracování drahých kamenů, medailérství a mincovnictví). Sportovní tradice především zimních sportů se promítla do poskytování gymnaziálního vzdělávání se sportovní přípravou (Jablonec nad Nisou, Jilemnice).

Při tvorbě vzdělávací politiky na úrovni kraje je potřeba vzít v úvahu také personální situaci ve školách. V kraji je **vysoký věkový průměr učitelů**, který se však výrazně neliší od průměrného věku učitelů za celou Českou republiku. Závažnějším problémem je relativně **vysoký podíl nekvalifikovaných učitelů** (6 %). V otázce doplňování kvalifikace se Liberecký kraj pohybuje mírně pod celorepublikovým průměrem, 13,9 % dotázaných učitelů uvedlo, že si nedoplňuje kvalifikaci. S kvalifikovaností souvisí také aprobovanost. **Neaprobované vedené výuka** se v Libereckém kraji vyskytovala téměř v **pětině vyučovacích hodin**. Nejhorší byla situace na druhém stupni základních škol, kde bylo vyučováno neaprobované 30 % hodin.

Významným aspektem může být skutečnost, že Liberecký kraj je geografickou polohou některých svých částí a z toho plynoucím rozmístěním škol ve srovnání s ostatními kraji poměrně atypický (např. vysoký podíl malých škol). Tato skutečnost může mít vliv na zájem kvalifikovaných (a aprobovaných) pedagogů o práci např. v horských nebo jinak odlehlejších oblastech vzdálených od větších center.

Jedním z důvodů, proč se někteří učitelé nezapojují do dalšího vzdělávání a nedoplňují si kvalifikaci, může být také slabší a méně kvalitní nabídka vzdělávacích aktivit obecně. Dobrá zkušenost je s realizací vzdělávacích aktivit přímo ve školách. Vzájemná spolupráce učitelů v Libereckém kraji spočívá především ve výměně informací o žácích, metodách a formách výuky či výměně materiálů. Nejméně pak učitelé spolupracují v oblasti vzájemných hospitací nebo s učiteli jiných škol. Pro efektivní podporu dalšího vzdělávání by bylo vhodné podpořit na úrovni kraje existující platformy určené ke sdílení vlastních zkušeností škol s konkrétními vzdělávacími aktivitami (např. v rámci krajského akčního plánu a místních akčních plánů).

Je nutné **podpořit osobní a profesní rozvoj učitelů a ředitelů**, kteří budou dobře připraveni na zvládnutí negativních faktorů charakteristických pro Liberecký kraj. Nabízí se přizpůsobení metod výuky pro žáky s nízkým socioekonomickým statusem. Dále je důležitá podpora profesí, jako jsou školní psychologové, speciální pedagogové a asistenti pedagoga.

Školy a zřizovatelé nemohou sice přímo ovlivňovat socioekonomický status dětí a žáků, mohou však významně přispět k dalším podstatným prvkům kvality škol, jako je např. podpora prostředí vhodného pro učení a podpora žáků při dosahování dobrých výsledků. Z hodnocených základních i středních odborných škol v Libereckém kraji měla promyšlený systém podpurných opatření většina. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami využívala podpurná opatření velká většina škol. Nejčastěji šlo o individuální vzdělávací plán, asistenta pedagoga a poradenskou pomoc.

DATOVÁ PŘÍLOHA

VÝSLEDKY ŽÁKŮ
NEROVNOSTI
STRUKTURA A CHARAKTERISTIKA SOUSTAVY
FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ VÝSLEDKY

OBSAH

1	VÝSLEDKY ŽÁKŮ	4
1.1	Výsledky vzdělávání na 1. stupni ZŠ	4
1.1.1	Výsledek testování TIMSS 2015, PIRLS 2016 a testování 5. ročníků	4
1.2	Výsledky vzdělávání na 2. stupni ZŠ a ve víceletých gymnáziích	14
1.2.1	Výsledek testování PISA 2015 a podíl žáků v jednotlivých gramotnostních úrovních	14
1.2.2	Výsledky testování žáků v 9. ročnících	20
1.2.3	Podíl škol, kde ani jeden žák nedosáhl očekávané úrovně v testování 9. ročníků	22
1.2.4	Podíly žáků s výbornými výsledky	24
1.2.5	Výsledky přijímacích zkoušek na střední školy	26
1.3	Výsledky vzdělávání ve SŠ	28
1.3.1	Výsledky maturitních zkoušek	28
1.3.2	Podíly žáků s výbornými výsledky v národním testování gramotností	29
1.3.3	Analýza výsledků maturitních zkoušek 2018 ve vztahu k SES	31
1.3.4	Počty přijatých do SŠ a počty absolventů	32
1.3.5	Přechod do terciárního vzdělávání	33
1.4	Doprovodné tabulky	34
2	NEROVNOSTI	37
2.1.1	Index socioekonomického statusu v krajích	37
2.1.2	Socioekonomický rozvoj a kvalita života	39
2.1.3	Velikost rozdílů ve výsledcích žáků mezi školami v krajích	40
3	STRUKTURA A CHARAKTERISTIKA SOUSTAVY	42
3.1.1	Podíly absolventů SŠ dle skupiny oborů 2017/2018	42
4	FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ VÝSLEDKY	48
4.1	Pedagogické vedení školy a personální podmínky	49
4.1.1	Ředitelé	49
4.1.2	Učitelé	55
4.2	Kvalita a pracovní podmínky učitelů	70
4.2.1	Vybavenost škol z hlediska možnosti naplňovat ŠVP – v porovnání s průměrem ČR	70
4.2.2	Důvody ukončení pracovního poměru – rozdíly oproti průměru ČR	74
4.2.3	Podpora začínajících učitelů	75
4.3	Profesní rozvoj ředitelů a učitelů	77
4.3.1	Další vzdělávání ředitelů a učitelů	77
4.3.2	Poskytování zpětné vazby učitelům	83
4.3.3	Spolupráce učitelů mezi sebou	83
4.3.4	Účelnost využití didaktické techniky	84
4.4	Bezpečné a spolupracující prostředí	89
4.4.1	Příležitosti pro vzájemnou spolupráci rodičů a učitelů	89
4.4.2	Absence žáků a neomluvené hodiny	89
4.4.3	Domácí příprava a spolupráce se zákonnými zástupci	91
4.4.4	Rizikové chování	93
4.5	Důraz na vzdělávací výsledky a podpora žáků	96

4.5.1	System poradenských služeb	96
4.5.2	Ostatní pedagogické pozice a počty pracovníků	100
4.5.3	Neobsazené ostatní pedagogické pozice	101
4.5.4	Poskytování podpůrných opatření 1. stupně bez vypracování plánu pedagogické podpory ..	101
4.5.5	Promyšlený systém podpůrných opatření na základě složení žáků školy a jejich potřeb	103
4.5.6	Podpora nadání	104
4.5.7	Důvody pro asistenta pedagoga	105
4.5.8	Jevy v hospitacích	106

1 VÝSLEDKY ŽÁKŮ

1.1 Výsledky vzdělávání na 1. stupni ZŠ

1.1.1 Výsledky testování TIMSS 2015, PIRLS 2016 a testování 5. ročníků

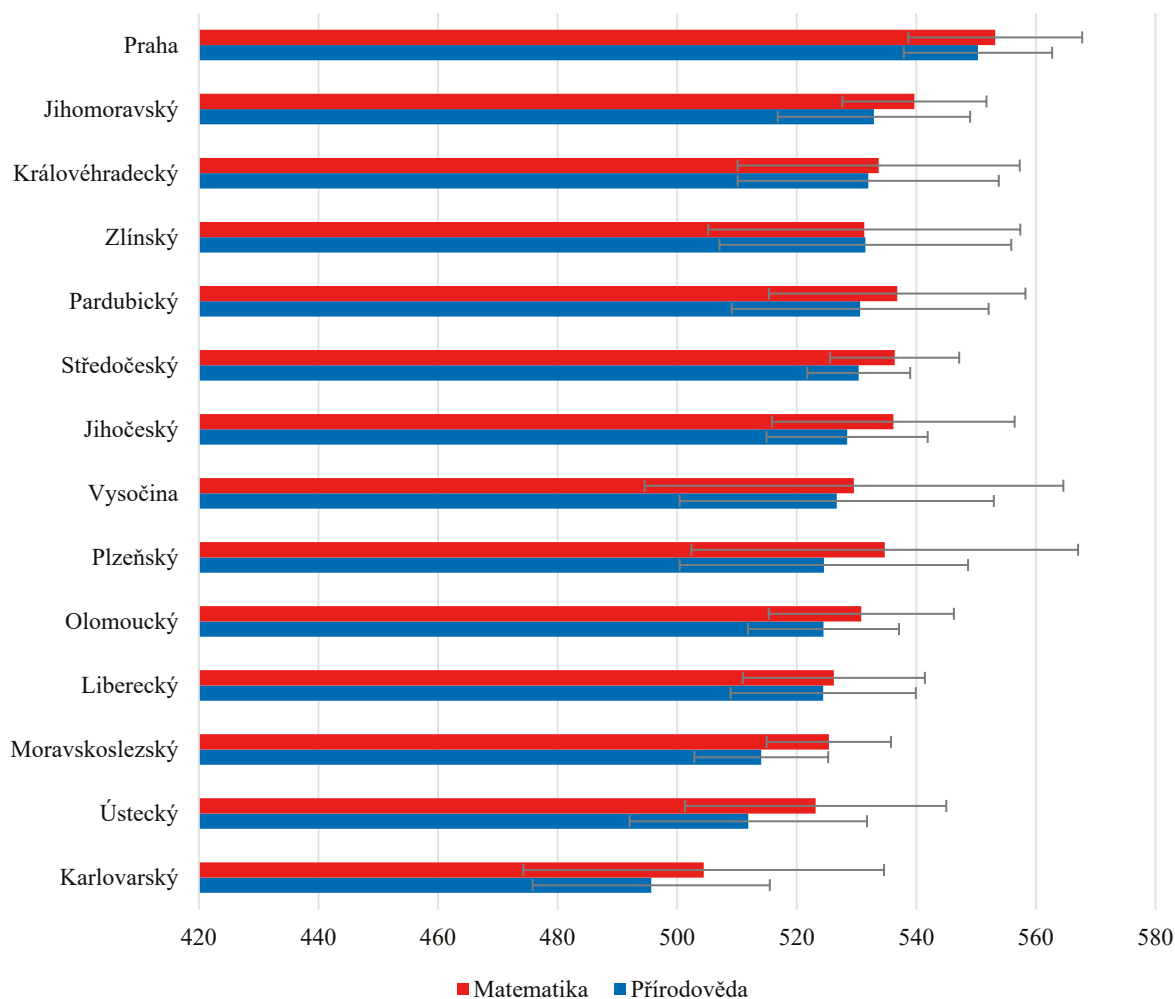
Mezinárodní šetření TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study, Mezinárodní studie trendů v oblasti matematiky a přírodních věd) a PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study) je realizováno nezávislou mezinárodní organizací IEA (International Association for the Evaluation of Educational Achievement, Mezinárodní asociace pro hodnocení výsledků vzdělávání). Cílem šetření TIMSS je sledovat trendy a výsledky vzdělávání s důrazem na oblasti matematiky a přírodních věd. Hlavním cílem šetření PIRLS však není pouhé sledování čtenářské gramotnosti jako takové, ale také zkoumání nejrůznějších faktorů, které mohou čtenářskou úroveň žáků v každé zemi ovlivňovat. Vzorek v rámci testování PIRLS a TIMSS tvoří zpravidla žákovská populace 4. ročníků základních škol.

V souladu s Plánem hlavních úkolů České školní inspekce na školní rok 2016/2017 a v rámci zákonem definovaných úkolů získávat a analyzovat informace o vzdělávání a také hodnotit podmínky, průběh a výsledky vzdělávání provedla Česká školní inspekce v termínu 9. až 26. 5. 2017 zjišťování výsledků žáků 5. a 9. ročníků základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií (dále jen „výběrové zjišťování“ nebo „zjišťování“). Zjišťování bylo provedeno elektronickou cestou prostřednictvím inspekčního systému elektronického testování InspIS SET. Výběrové zjišťování navázalo na předchozí zjišťování realizované v podobném rozsahu škol v roce 2013 v oblastech český jazyk, matematika a cizí jazyk.

Nejdříve jsou ukázány výsledky mezinárodního šetření a v závěru této části pak výsledky výběrového zjišťování žáků 5. ročníků základních škol.

Výsledky šetření TIMSS 2015 za české kraje jsou ukázány v grafu níže. Průměrné výsledky za kraje jsou tzv. bodovým odhadem. Avšak pro názornost jsou průměrné výsledky na úrovni krajů zobrazeny sloupcovým grafem, kraje jsou seřazeny dle nejvyššího průměrného dosaženého výsledku. Z důvodu malého počtu pozorování za kraje se sice intervaly spolehlivosti překrývají, nicméně z národních dat rozsáhlých šetření víme, že pořadí krajů zhruba odpovídá i rozsáhlému národnímu testování. První graf tak ukazuje průměrné výsledky v šetření TIMSS 2015 v matematické (červenou) a přírodovědné gramotnosti (modrou), interval spolehlivosti je vyznačen pomocí černé chybové úsečky.

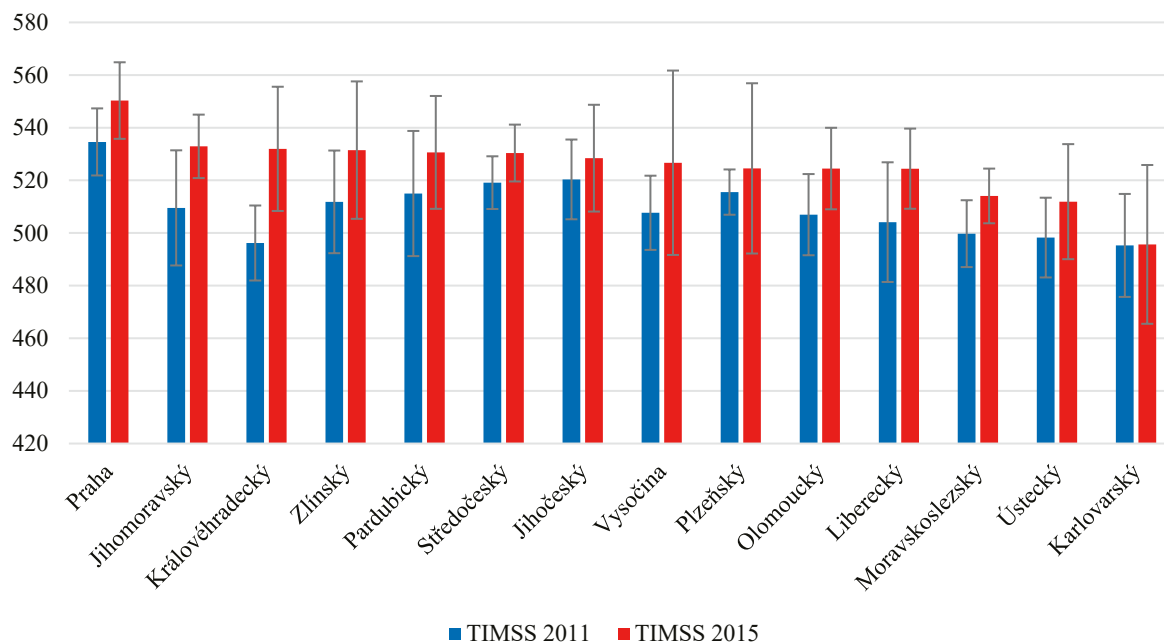
Výsledky českých žáků v krajích (TIMSS 2015 – matematika, přírodověda, 4. ročník)

Pozn.: Řazeno dle pořadí v testu z matematiky. Intervaly spolehlivosti, spočítáno v programu R balíček pro mezinárodní šetření INSTVY. Blíže IEA newsletter: *The R package ,intsvy’ - An alternative statistical tool for data analysis.*

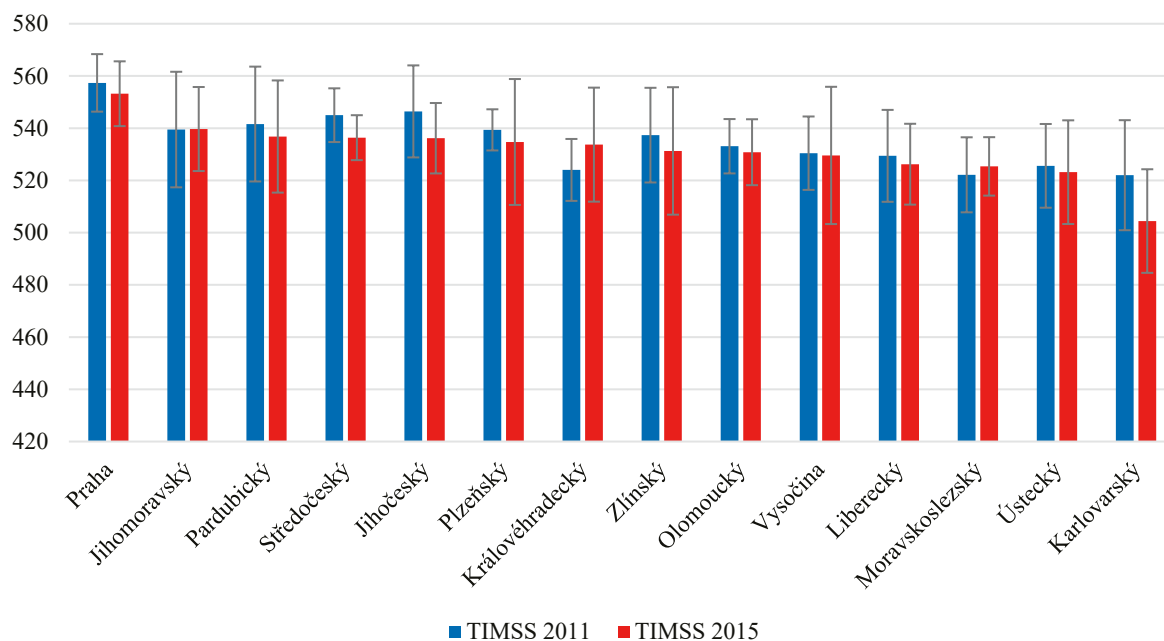
Následující graf ukazuje srovnání v čase, kdy jsou vyneseny výsledky TIMSS 2011 a TIMSS 2015. Nejdříve pro test z matematiky, poté pro test přírodovědné gramotnosti. Pořadí krajů je poměrně konzistentní, nejnižších průměrných výsledků dosahují kraje Ústecký a Karlovarský. Nejlepších výsledků pravidelně dosahuje Praha a kraje Jihomoravský a Zlínský.

Výsledky českých žáků v krajích v časovém srovnání (TIMSS 2011–2015, matematika)

Pozn.: Intervaly spolehlivosti, spočítáno v programu R balíček pro mezinárodní šetření INSTVY. Blíže IEA newsletter: *The R package 'intsvy' - An alternative statistical tool for data analysis.*

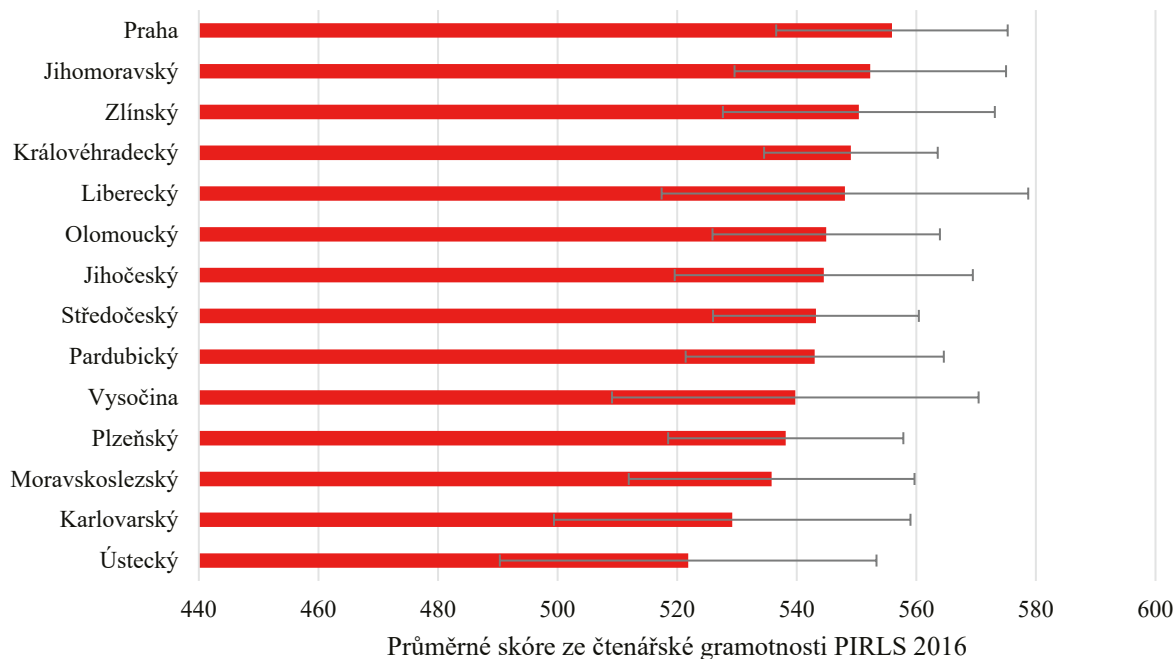
Výsledky českých žáků v krajích v časovém srovnání (TIMSS 2011–2015, přírodovědná gramotnost)

Pozn.: Intervaly spolehlivosti, spočítáno v programu R balíček pro mezinárodní šetření INSTVY. Blíže IEA newsletter: *The R package 'intsvy' - An alternative statistical tool for data analysis.*

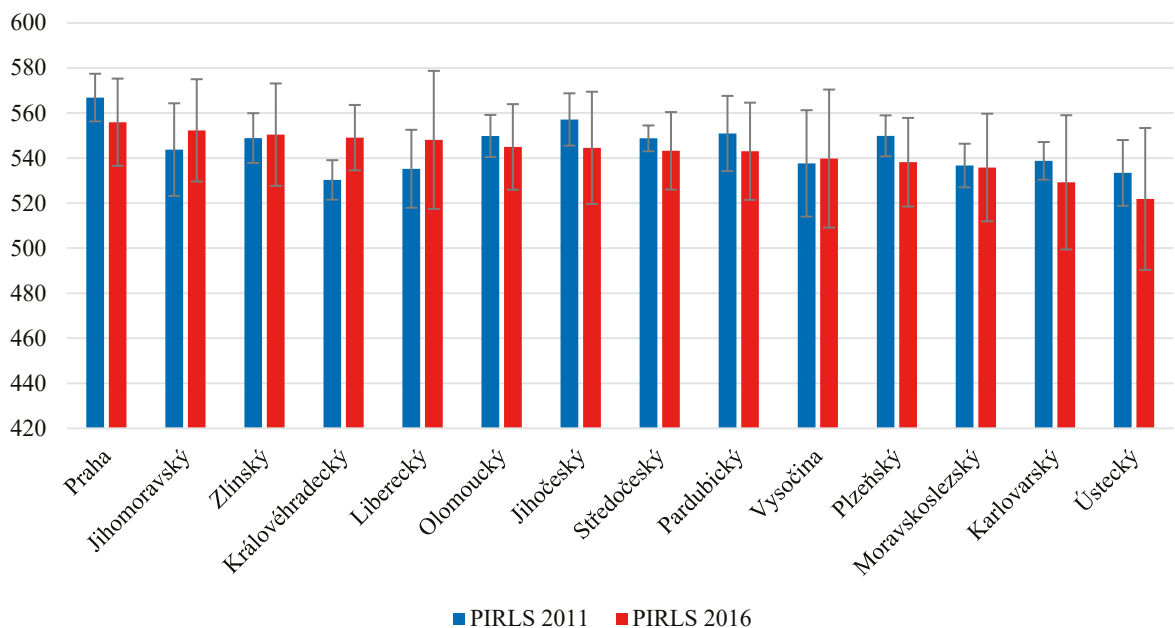
Grafy níže ukazují výsledky obdobného šetření PIRLS 2016, které je zaměřeno na čtenářskou gramotnost. Metodologie a další aspekty mezinárodního šetření jsou shodné s výzkumem TIMSS, rozdílné je načasování testování, kdy nejnovější vlna testování se v ČR konala v roce 2016. Přestože se intervaly spolehlivosti opět překrývají, pořadí krajů je velmi podobné, respektive se nemění pořadí u Prahy, na posledním místě jsou opět Karlovarský a Ústecký kraj, ačkoliv tyto rozdíly nejsou statisticky signifikantní z důvodu malého testovaného vzorku.

Výsledky českých žáků v krajích (PIRLS 2016 – čtenářská gramotnost, 4. ročník)

Pozn.: Intervaly spolehlivosti, spočítáno v programu R balíček pro mezinárodní šetření INSTVY. Blíže IEA newsletter: *The R package 'intsvy' - An alternative statistical tool for data analysis.*

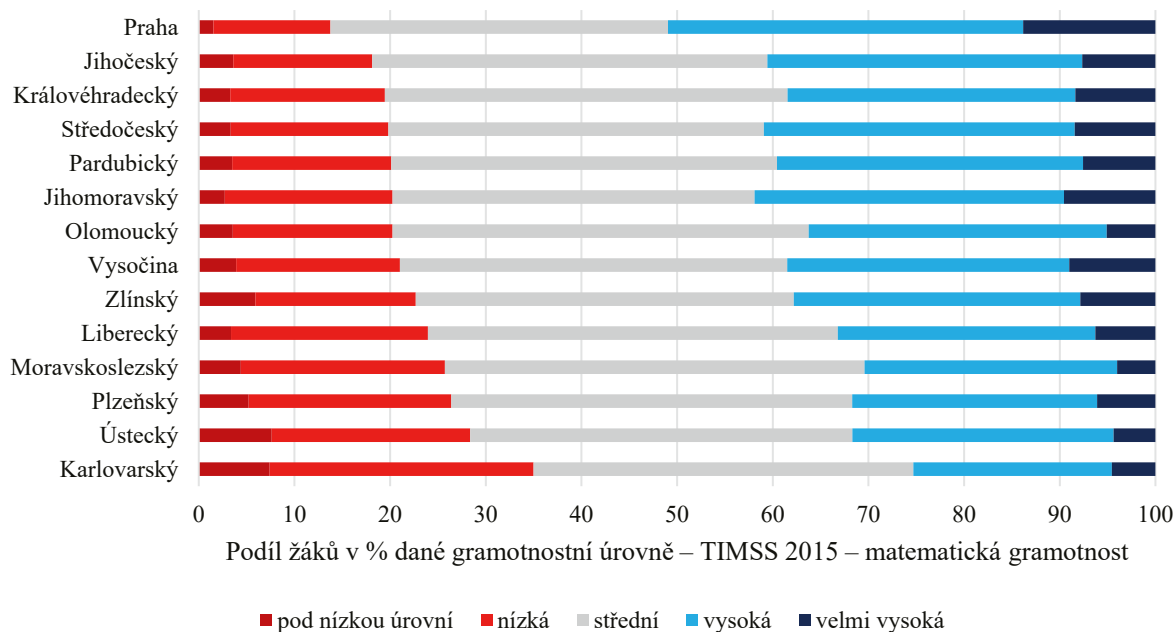
Výsledky českých žáků v krajích v časovém srovnání PIRLS 2011–2016, čtenářská gramotnost

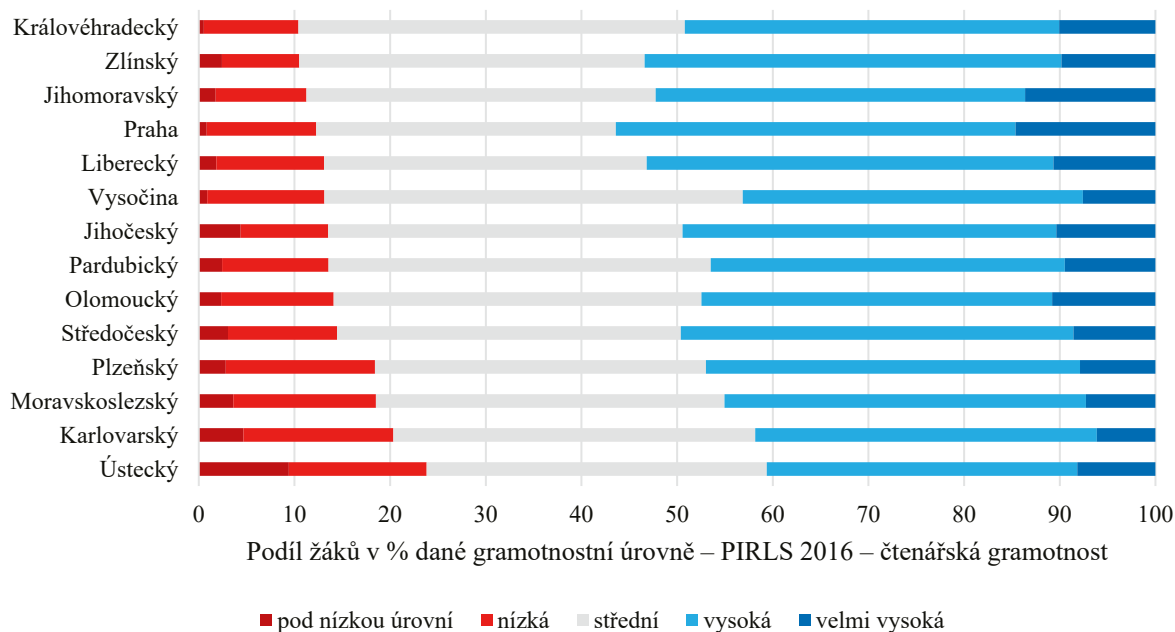
Pozn.: Intervaly spolehlivosti, spočítáno v programu R balíček pro mezinárodní šetření INSTVY. Blíže IEA newsletter: *The R package 'intsvy' - An alternative statistical tool for data analysis.*

Prozatím u obou šetření byly ukázány průměrné bodové výsledky za daný kraj. Následující tabulky a grafy ukazují podíl žáků pod danou gramotnostní úrovní nebo v dané gramotnostní úrovni dle metodiky IEA organizující šetření TIMSS a PIRLS. Celkem je pět gramotnostních kategorií. První kategorií je podíl žáků, kteří nedosáhnou ani nízké úrovně gramotnosti v šetření TIMSS a PIRLS. Druhá kategorie je podíl žáků v nízké kategorii, analogicky postupujeme až po pátou kategorii představující velmi vysokou dosaženou gramotnost.

Gramotnostní úrovně v krajích – TIMSS 2015 – matematická gramotnost

Gramotnostní úrovně v krajích – PIRLS 2016 – čtenářská gramotnost

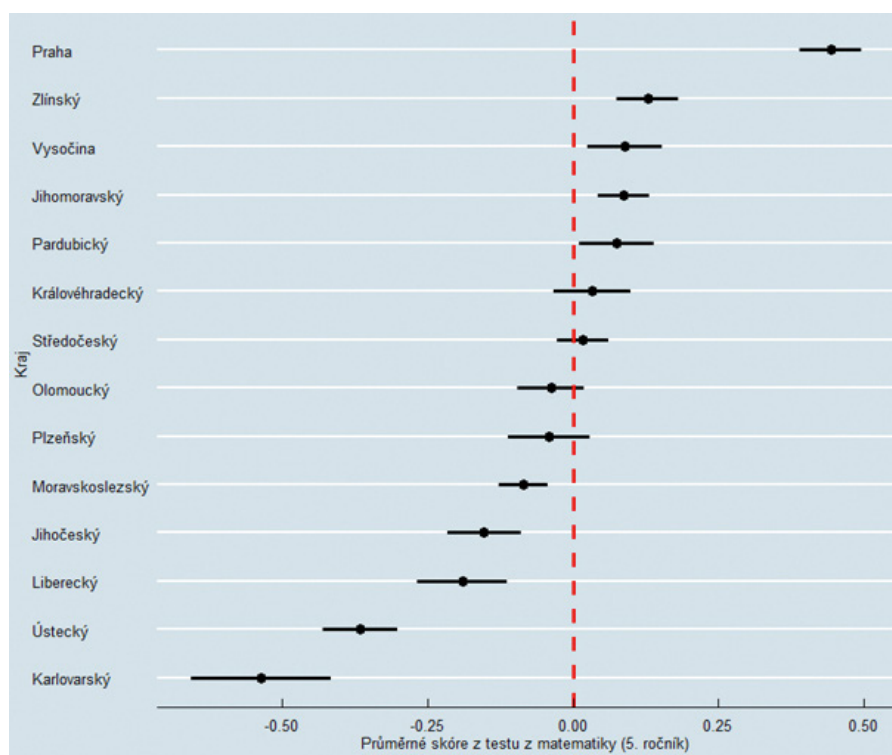

Výsledky mezinárodních šetření jsou výběrem z populace všech žáků daného ročníku či věku. Je však nutno počítat s tím, že z důvodu charakteru výběrového šetření jsou výsledky na úrovni České republiky zatíženy výběrovou chybou, na úrovni krajů je pak s klesajícím vzorkem výběrová chyba větší. **Pořadí krajů tak s ohledem na náhodnou výběrovou chybu nelze zcela přesně určit.** Nicméně z výsledků lze dovodit, že existují kraje, které se pravidelně umísťují na předních pozicích, a naopak kraje, které se pohybují spíše na konci. Další analýzy ukazují, že se výsledky z mezinárodních šetření odrážejí i ve výsledcích domácích šetření, kde je vzorek několikanásobně větší, popřípadě se jedná o celou populaci žáků. Z tohoto důvodu jsou výsledky z mezinárodních šetření porovnány s výběrovým šetřením žáků 5. a 9. tříd provedeným ČŠI.

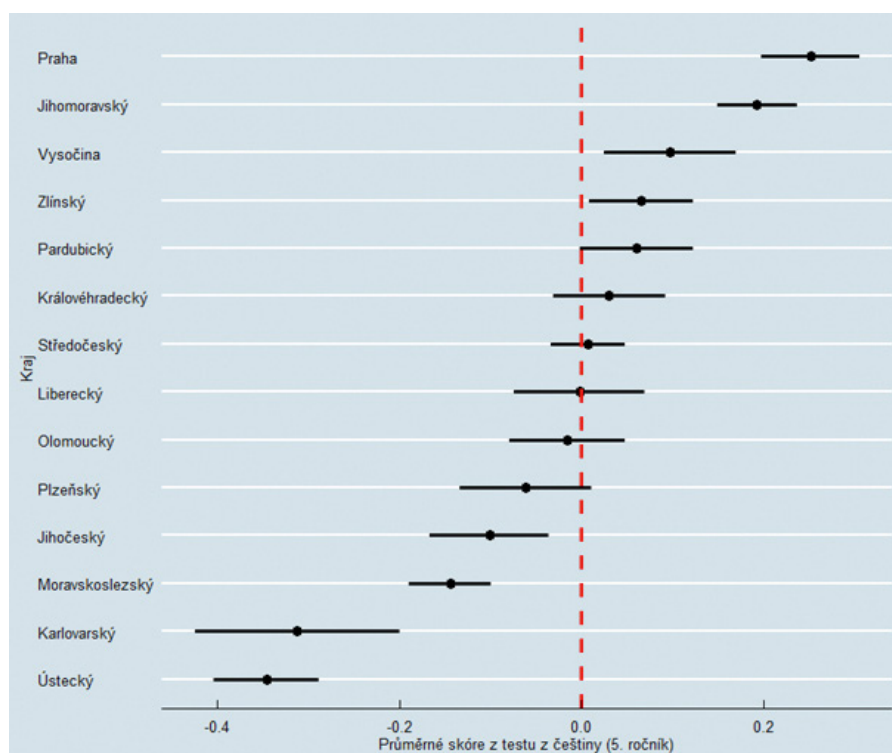
Mapy a grafy potvrzují závěry z mezinárodních šetření, že rozdíly mezi kraji jsou dlouhodobého charakteru. **Nejnižších průměrných výsledků dosahují kraje Ústecký a Karlovarský. Nejlepších výsledků pravidelně dosahuje Praha a kraje Jihomoravský a Zlínský.** Výsledky žáků jsou ovlivněny zejména

strukturálními faktory, jako je průměrný socioekonomický status žáků (SES), nedostatek kvalifikovaných učitelů v krajích, ale i horší kvalitou škol (viz dále).

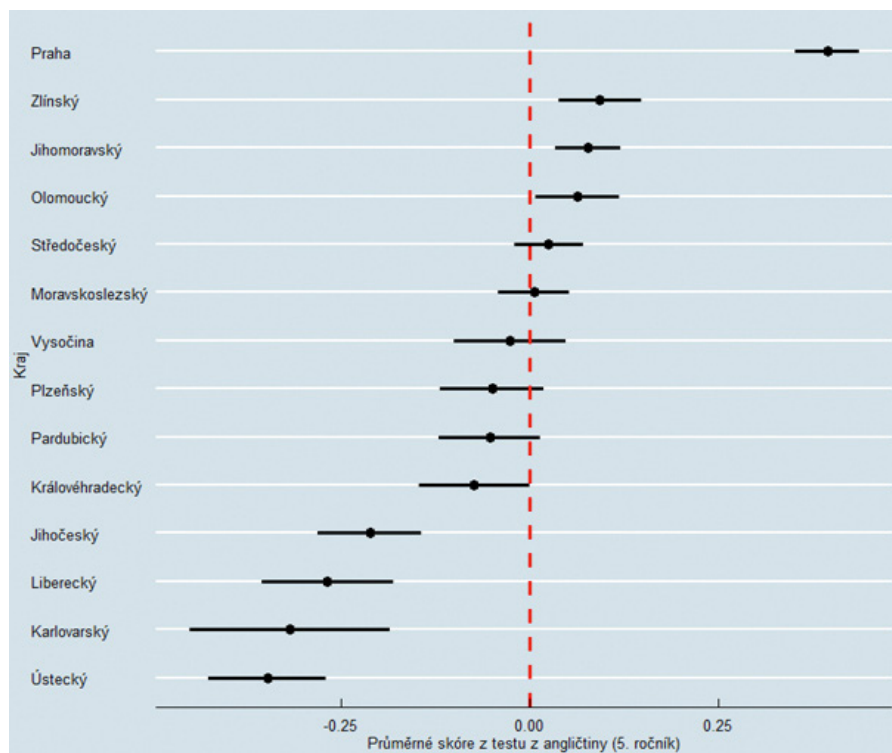
Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. ročníku – matematika

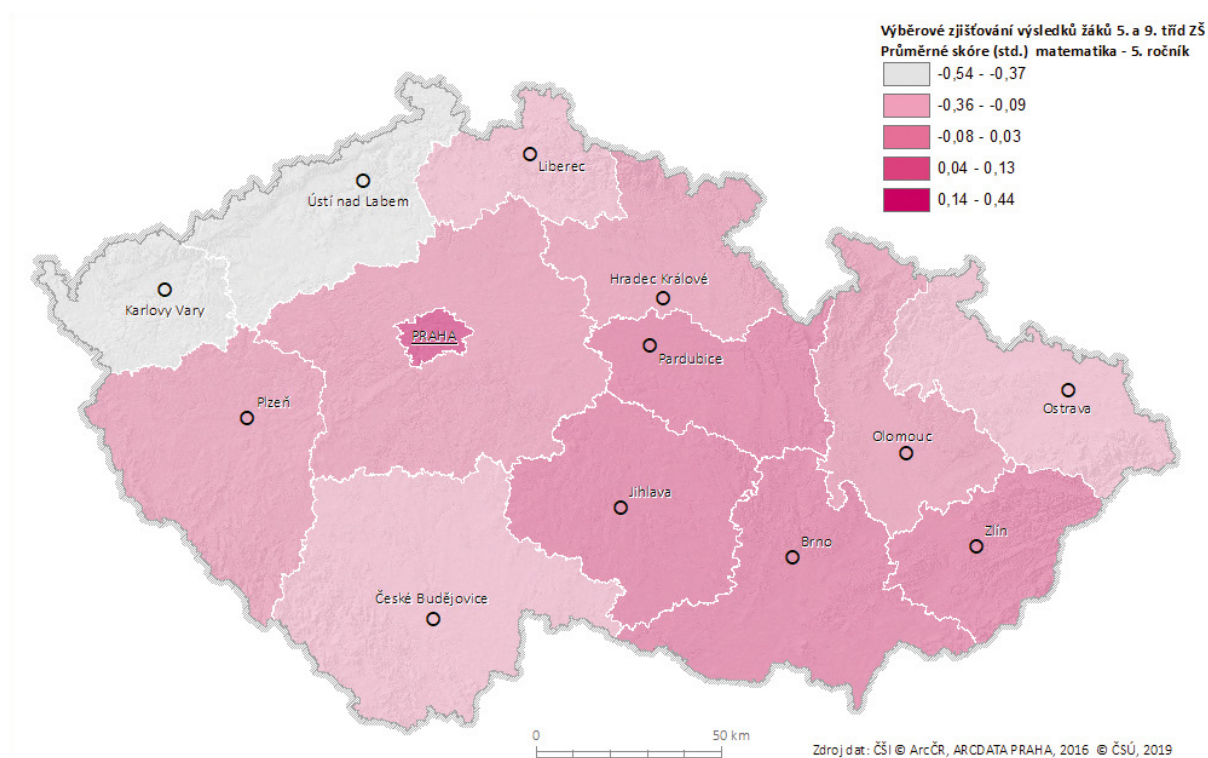
Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. ročníku – český jazyk

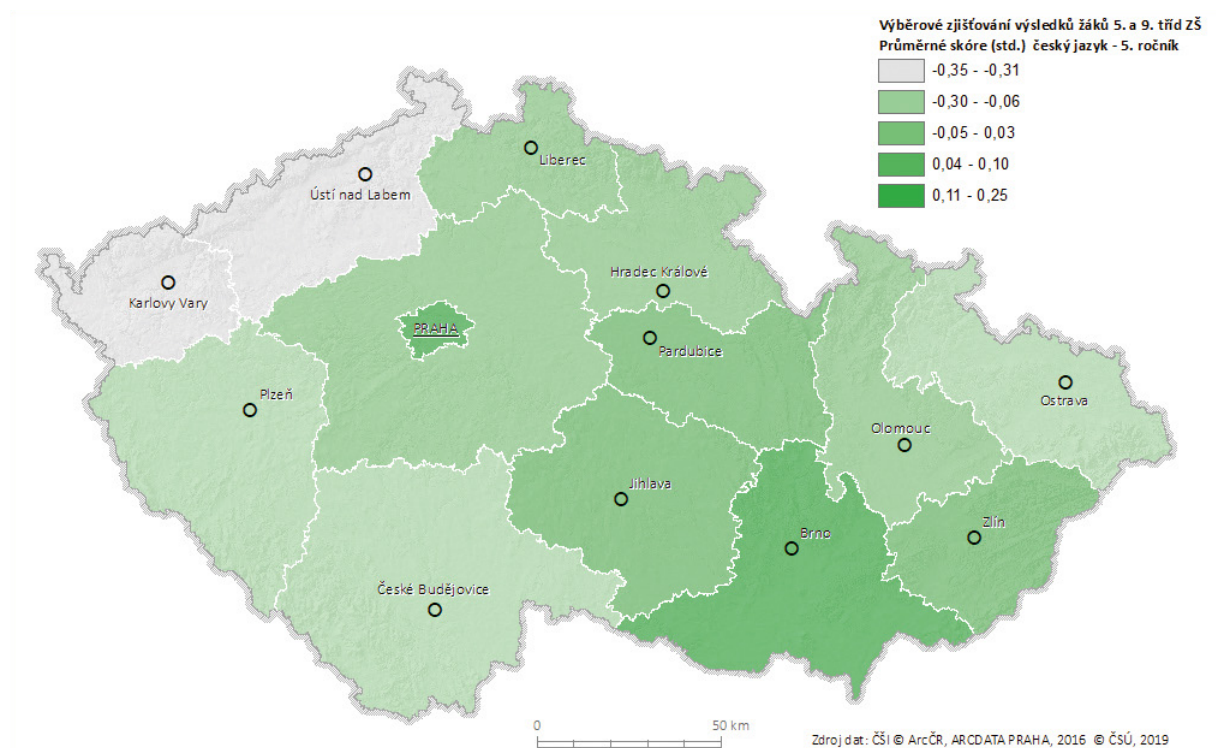
Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. ročníku – anglický jazyk

Průměrné skóre z matematiky – Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. ročníku

Průměrné skóre z českého jazyka – Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. ročníku

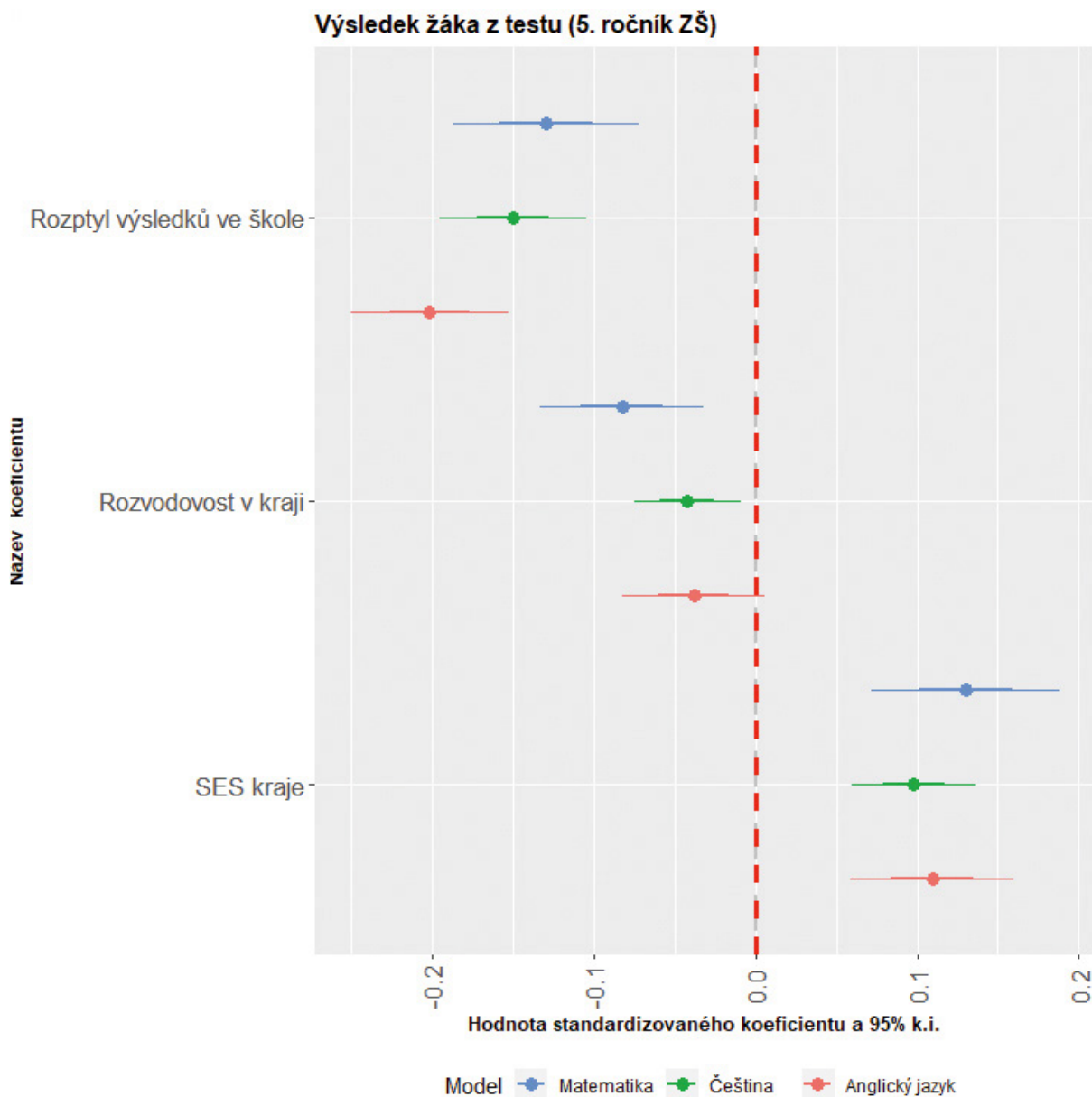

Podobně jako v případě mezinárodních šetření je možné se podívat na určité kategorie i v rámci výběrového zjišťování výsledků žáků. V případě národního šetření byli žáci rozděleni do tří skupin podle toho, jestli jejich úspěšnost v testu náležela do intervalu do 20 % (slabý výsledek), 20–80 %, či nad 80 % (výborný výsledek). Podíly žáků 5. ročníku v jednotlivých krajích se slabým a výborným výsledkem v matematice, českém a anglickém jazyce zobrazuje následující tabulka.

Podíly žáků se slabým/výborným výsledkem – Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. ročníku

kraj	matematika		český jazyk		anglický jazyk	
	slabý	výborný	slabý	výborný	slabý	výborný
Jihočeský kraj	1	12,2	1,8	14,3	0	46,8
Jihomoravský kraj	0,7	14,6	0,6	17,5	0	55,8
Karlovarský kraj	4	5,4	1	7,9	0,4	39,4
Královéhradecký kraj	0,9	14,1	0,7	14,4	0,5	51,5
Liberecký kraj	1,6	12,4	0,7	14,0	0	41,4
Moravskoslezský kraj	1,3	11,6	1,7	10,5	0,1	54,4
Olomoucký kraj	1,7	12,6	1,6	14,7	0	57,4
Pardubický kraj	0,7	14,8	0,9	15,0	0,2	51,4
Plzeňský kraj	1,3	15,4	1,7	14,7	0,1	50,5
hlavní město Praha	0,3	27,9	0,6	21,1	0	68,6
Středočeský kraj	1,1	16,1	1,3	15,2	0	55,3
Ústecký kraj	3,7	7,6	2,6	6,3	0,2	41,5
Kraj Vysočina	0,8	16,1	0,6	13,6	0	50,6
Zlínský kraj	0,4	14,5	0,7	13,6	0	57,5
celá ČR	1,2	14,6	1,2	14,2	0,1	53,7

Statistický model vysvětlující regionální výsledky žáků z matematiky, češtiny a anglického jazyka (5. ročník)

Zdroj: Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. a 9. tříd ZŠ. Model vytvořen v jazyku R. Testování nemělo za cíl plošně zjišťovat individuální charakteristiky žáků, rodičů a školy, jako je tomu u mezinárodních šetření (PISA, TIMSS, PIRLS), proto tyto faktory v následující analýze chybí. Doplnit tak lze charakteristiky na úrovni kraje, k tomu slouží průměrný socioekonomický status, který vznikl agregací indexů SES v šetření PISA (ESCS) a PIRLS/TIMSS index domácích zdrojů pro učení. Tento index silně koreluje s HDP kraje, nezaměstnaností kraje, indexem stáří, počtem knihoven na počet obyvatel kraje a dalšími sociodemografickými charakteristikami. Slabší korelace je s rozvodovostí, což umožňuje tento indikátor vložit do modelu, ostatní socioekonomické proměnné mají stejný efekt jako SES, a protože jsou s ním logicky zkorelované (SES odráží socioekonomický výkon kraje), nemohou vstoupit do modelu.

Rozdílné výsledky žáků lze částečně vysvětlit pomocí několika málo faktorů, které jsou na úrovni školy a na úrovni kraje. Klíčovou proměnnou je zde rozptyl individuálních výsledků žáků za danou školu (model klastrovaný za třídu dá stejné výsledky). **Čím je rozptyl výsledků žáků v dané škole vyšší, respektive čím vyšší heterogenita výsledků, tím je skóre žáka z testování v průměru horší.** Tento vztah je velmi silný. Protože hodnoty koeficientu jsou standardizované, tak původní škály byly převedeny do jednotek směrodatných odchylek, kdy hodnoty ± 3 představují reálně minima a maxima a hodnota 0 značí, že se jedná o průměrnou hodnotu. Závislá proměnná *výsledek z testování* je rovněž agregovaným ukazatelem v podobě směrodatných odchylek (z-skór). Například žák s nejhorším bodovým výsledkem v matematice z 5. ročníku dosáhl skóre -2,9, žák s nejlepším výsledkem dosáhl skóre 2,2 indexu na škále směrodatných odchylek (z-skór). Žáci s hodnotou nula pak byli v testu průměrní. Analýza naznačuje,

že pro lepší výsledky na úrovni školy je lepší, pokud školu navštěvují žáci, kteří se v úspěšnosti testování od sebe dramaticky neliší. Takovou školou či třídou může být ta, kde je velký počet nadprůměrných studentů a velký počet podprůměrných studentů v rámci této třídy/školy, a to nezávisle na průměrném výsledku této třídy/školy. Takováto třída bude mít horší výsledek než ta, která má vyšší homogenitu, resp. výsledky žáků v rámci jedné školy si jsou podobné. Nemusí se ale jednat o kauzální vztah znamenající, že by heterogenní třídy z hlediska výsledků způsobovaly horší výsledky. Rozptyl výsledků neznamena heterogenitu z hlediska socioekonomického statusu. Z jiných zjištění víme, že rozptyl SES s výsledky příliš nesouvisí (sekundární analýzy PIRLS). Přestože individuální SES žáka souvisí s jeho výsledkem v testování, výsledek negativního efektu rozptylu na průměrné výsledky žáků ve škole nelze chápat tak, že by se měli segregovat žáci na základě SES. I homogenní třída z hlediska SES, která má ale heterogenní výsledky, bude mít v průměru horší výsledky než srovnatelná třída, kde jsou rozdíly ve výsledcích žáků menší, a to právě i po kontrole vlivu faktorů individuálního SES, SES na úrovni školy a jeho rozptylu. **Na základě těchto i dalších zjištění je doporučení pro školy takové, že by se měly snažit věnovat všem žákům tak, aby v rámci školy nepanovaly velké rozdíly ve výsledcích žáků.**

Model nám dále potvrzuje, že **průměrný SES kraje koreluje pozitivně s výsledky žáků v testech z matematiky, češtiny a anglického jazyka. Dalším zjištěním je, že míra rozvodovosti v kraji velmi negativně ovlivňuje výsledky žáků v kraji.** Rozvodovost je proměnná, která měří kulturní hodnoty a souvisí s nízkou religiozitou v krajích. Jedná se taky o proměnnou, která částečně vystihuje lokální kulturní identitu a konzervativnost regionu. Žáci v krajích s vysokou rozvodovostí dosahují horších výsledků. Přestože se jedná o agregovaná data, kauzální mechanismus funguje i na mikroúrovni, kdy děti z rozvedených rodin rovněž dosahují horších výsledků. **Vysoké rozvodovosti dosahují kraje Ústecký, Karlovarský a Moravskoslezský. Nabízí se zvýšení podpory žákům za pomoci školních psychologů a podpora těchto podpůrných pedagogických profesí ve výše zmíněných krajích.**

1.2 Výsledky vzdělávání na 2. stupni ZŠ a ve víceletých gymnáziích

Výsledky šetření pro druhý stupeň ZŠ a pro víceletá gymnázia vykazují stejný trend. Rozdíly ve výsledcích žáků mezi regiony a mezi školami v rámci regionů jsou ale větší (blíže sekundární analýza PISA 2015).

1.2.1 Výsledky testování PISA 2015 a podíl žáků v jednotlivých gramotnostních úrovních

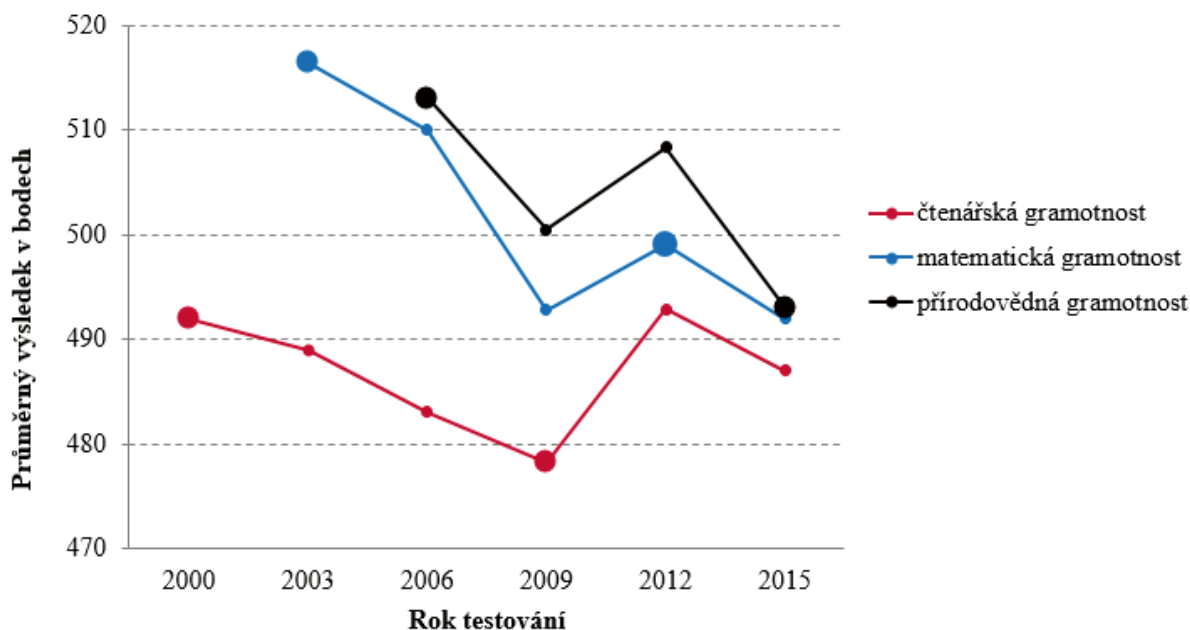
Program pro mezinárodní hodnocení žáků PISA (The Programme for International Student Assessment) je mezinárodní šetření realizované Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (Organisation for Economic Cooperation and Development, OECD). V současnosti je šetření PISA považováno za největší a nejdůležitější šetření měřící výsledky vzdělávání na mezinárodní úrovni. Jeho hlavním cílem je pomocí pravidelného testování znalostí patnáctiletých, respektive šestnáctiletých žáků hodnotit vzdělávací systémy zúčastněných zemí. Kromě členských zemí OECD se testování PISA účastní také nečlenské země z celého světa. Stejně jako v případě ostatních mezinárodních šetření v oblasti vzdělávání je hlavním přínosem šetření PISA zejména možnost srovnání vzdělávacích systémů napříč zúčastněnými zeměmi, a to jak z geografického hlediska, tak v čase.

Mezinárodní testování PISA probíhá od roku 2000 v pravidelných intervalech, přičemž cyklus testování je tříletý. Testovanou skupinu tvoří patnáctiletí a šestnáctiletí žáci základních škol a víceletých gymnázií, tedy žáci končící povinnou školní docházku, a dále žáci prvních ročníků čtyřletých gymnázií a středních škol všech druhů. Mimo zjišťování vzdělávací úrovně žáků tak mohou výsledky šetření PISA posloužit ke zhodnocení faktu, nakolik budou tito žáci schopni začlenit se do moderních ekonomik a do běžného života moderní společnosti.

V rámci šetření PISA jsou žáci testováni vždy ve třech oblastech, konkrétně v oblasti matematické, přírodovědné a čtenářské gramotnosti, přičemž jedna z těchto oblastí je v každém cyklu vždy primární. Gramotnost je zde chápána jako schopnost žáků aplikovat získané znalosti v situacích reálného světa. V aktuálním šestém cyklu z roku 2015, kterému se věnuje i následující sekundární analýza, byla hlavní testovanou oblastí přírodovědná gramotnost. Tato skutečnost bude zohledněna i v této zprávě a většina sekundárních analýz bude proto zaměřena právě na oblast přírodovědné gramotnosti.

Konkrétní školy i žáci, kteří se mezinárodního testování PISA účastní, jsou vybíráni na základě přesných technických instrukcí takovým způsobem, aby byla zajištěna reprezentativita vzorku na národní úrovni (respektive aby bylo možné závěry testovaných žáků zobecnit na celou definovanou populaci žáků dané země), a zároveň tak, aby byly dodrženy jednotné mezinárodní standardy vybrané žákovské populace. Za výběr vzorku a organizaci celého šetření je v každé zemi zodpovědný národní koordinátor, kterým je stejně jako v jiných mezinárodních šetřeních v případě České republiky Česká školní inspekce. Pro testování PISA v roce 2015 bylo v každé zemi vybráno minimálně 150 škol, v rámci každé školy pak bylo vybráno zpravidla 42 žáků (v zemích, kde probíhalo testování na počítačích), resp. 35 žáků (v zemích, kde probíhalo testování papírovou formou). Pro každou zemi tak byl stanoven minimální počet žáků pro testování 5 250 (v zemích, kde probíhalo testování na počítačích) nebo 4 500 (v zemích, kde probíhalo testování papírovou formou). Dále bylo stanoveno, že v každé zúčastněné škole musel být minimální počet testovaných žáků 20, a to z důvodu, abychom mohli co nejpřesněji měřit a sledovat rozdíly způsobené mezi školami a uvnitř škol. To je také hlavním analytickým cílem šetření PISA.

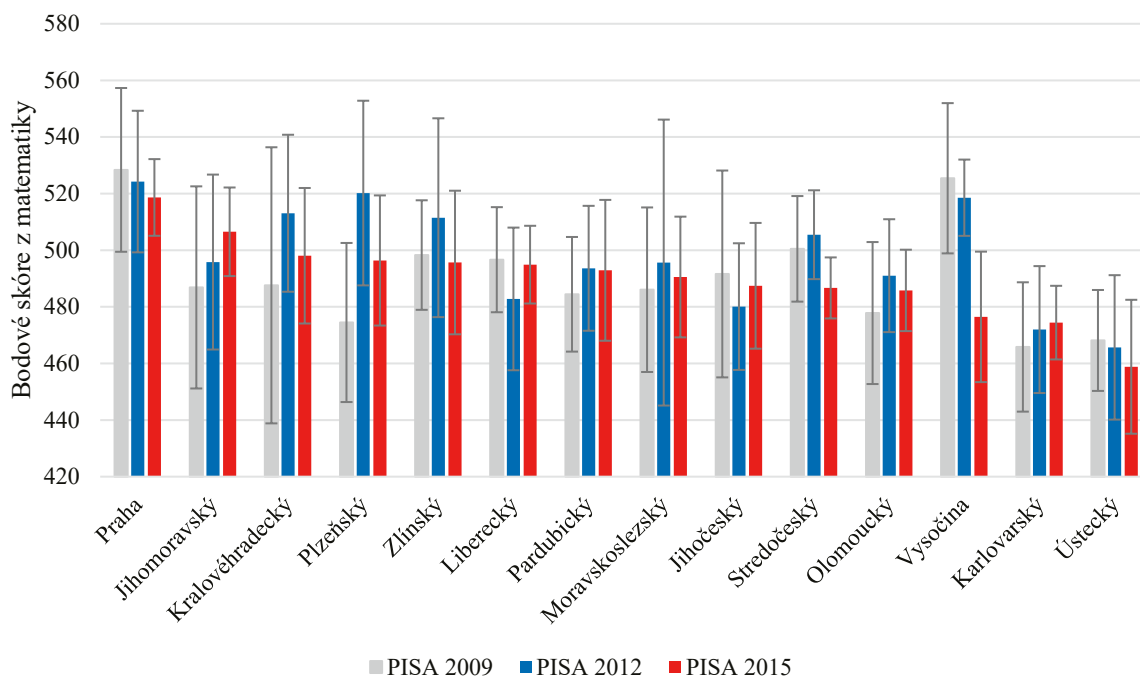
Souhrnné výsledky českých žáků v gramotnostních oblastech od roku 2000 – PISA

Zdroj: Národní zpráva PISA 2015, ČŠI

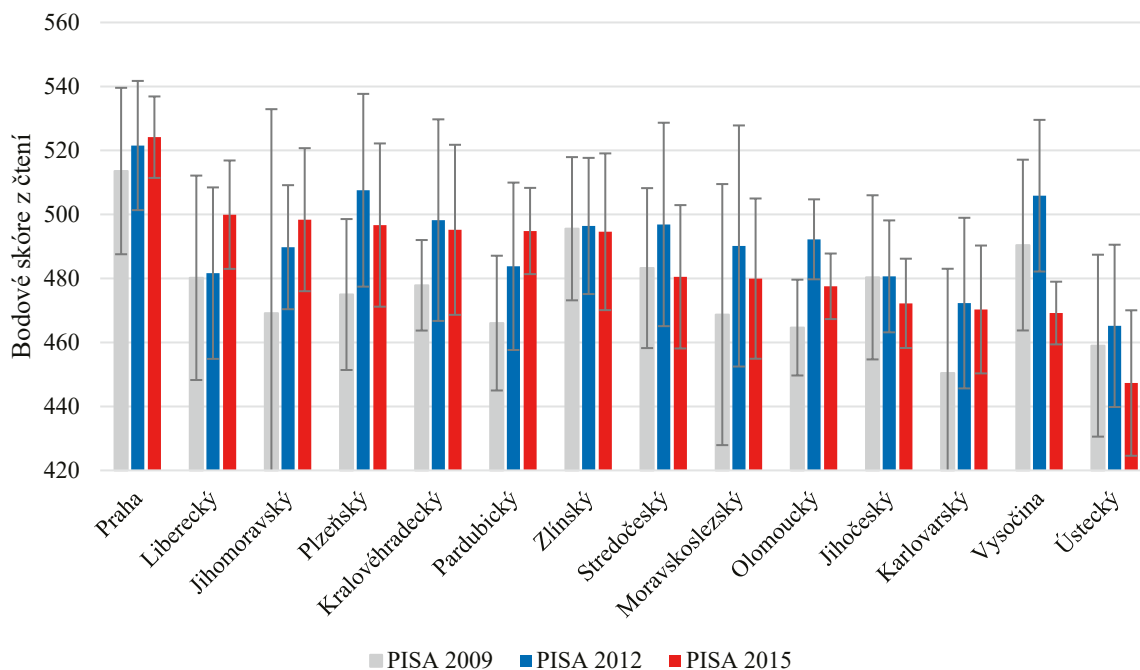
Nejnovější výsledky šetření PISA 2015 jsou ukázány v následujících grafech, a to ve srovnání v rámci dané gramotnostní oblasti v čase. Zobrazeny jsou rovněž intervaly spolehlivosti. Pořadí krajů je velmi podobné šetření TIMSS a PIRLS – s tím, že rozdíl mezi nejlepšími kraji a těmi, které dosahují nejnižších průměrných výsledků, se u patnáctiletých žáků zvyšuje. Rozdíly mezi kraji se tak ve srovnání s šetřením TIMSS a PIRLS u žáků 4. tříd zvyšují.

Výsledky českých žáků v testování PISA 2009–2015 za kraje – matematická gramotnost

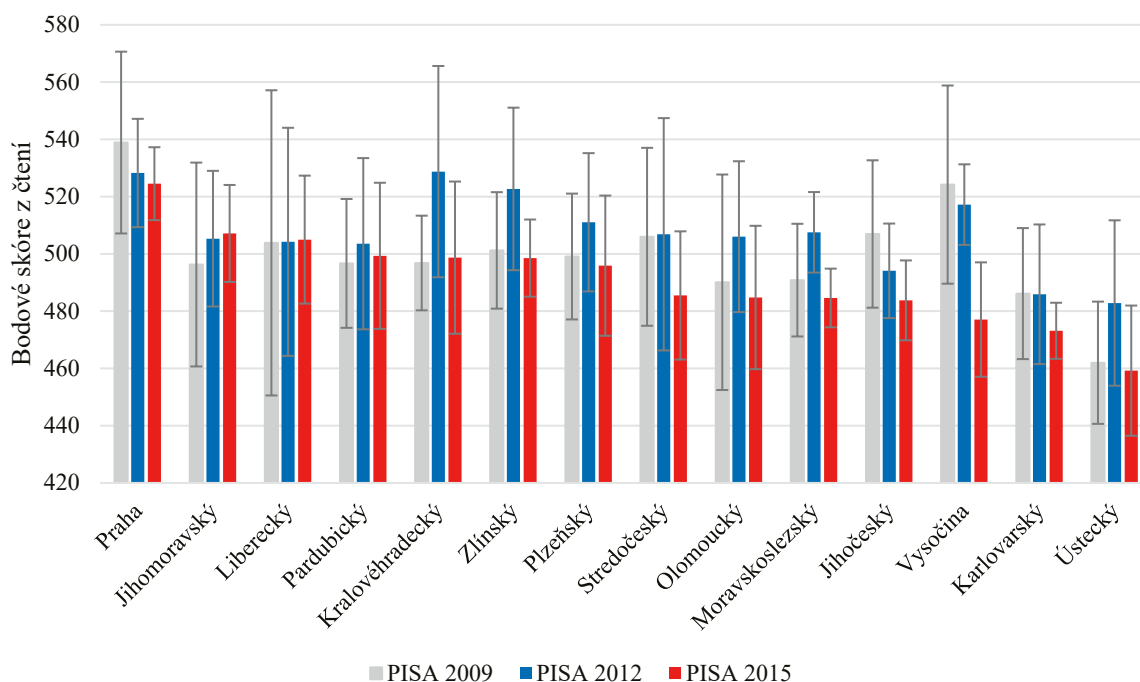
Pozn.: Intervaly spolehlivosti, spočítáno v programu R balíček pro mezinárodní šetření INSTVY.

Výsledky českých žáků v testování PISA 2009–2015 za kraje – čtenářská gramotnost

Pozn.: Intervaly spolehlivosti, spočítáno v programu R balíček pro mezinárodní šetření INSTVY.

Výsledky českých žáků v testování PISA 2009–2015 za kraje – přírodovědná gramotnost

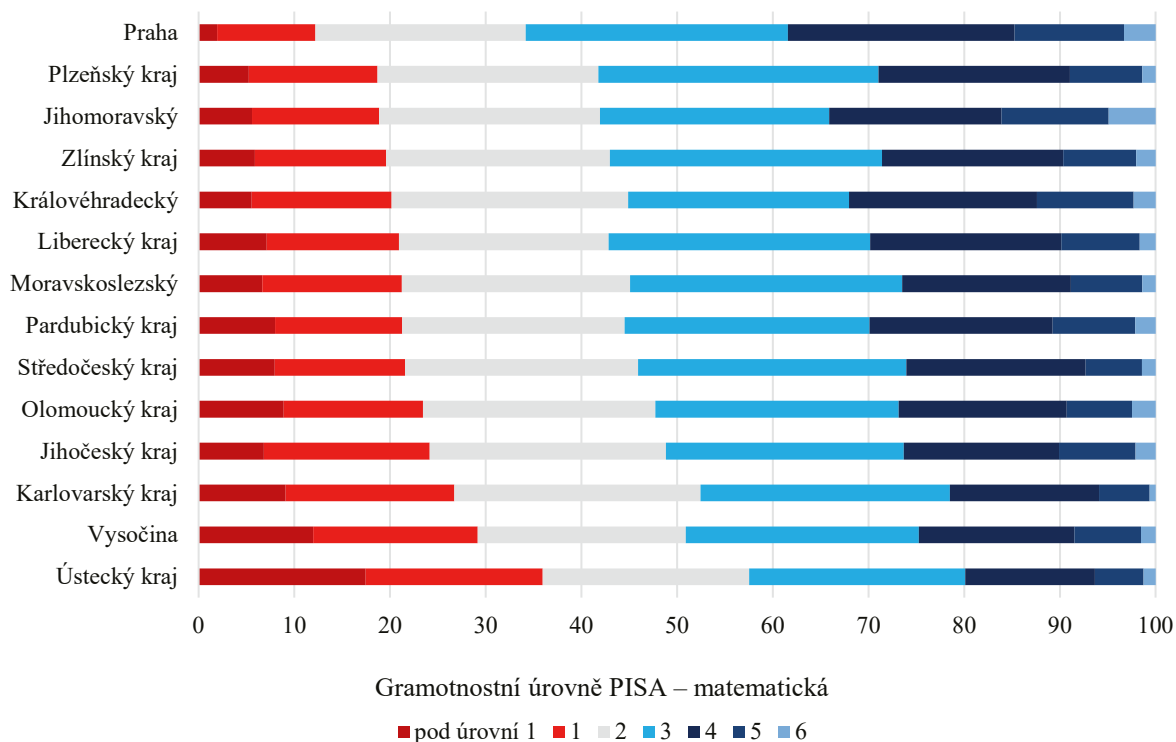

Pozn.: Intervaly spolehlivosti, spočítáno v programu R balíček pro mezinárodní šetření INSTVY.

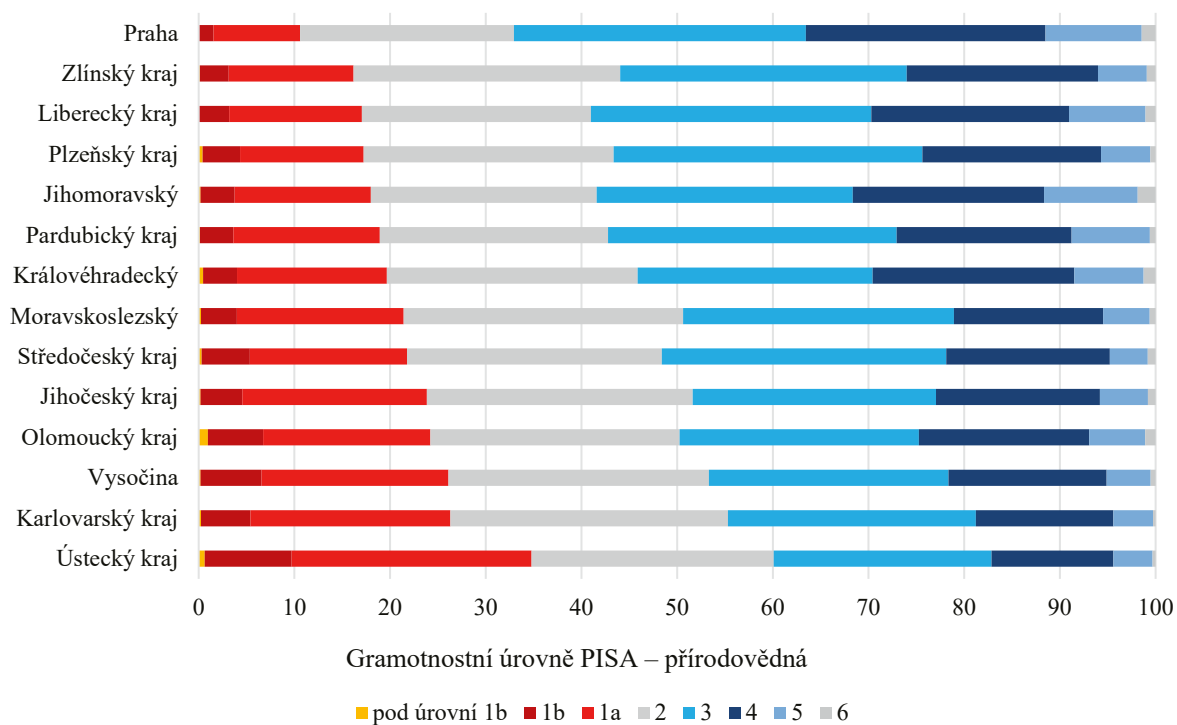
Výsledky ukazují, že spolu silně souvisí výsledky matematické a přírodovědné gramotnosti. Naopak některé kraje mají výrazně horší čtenářskou gramotnost.

Dosud byla ukázána průměrná bodová skóre z gramotnostních testů. Následující analýzy ukazují gramotnostní úrovně dle metodiky OECD pro šetření PISA.

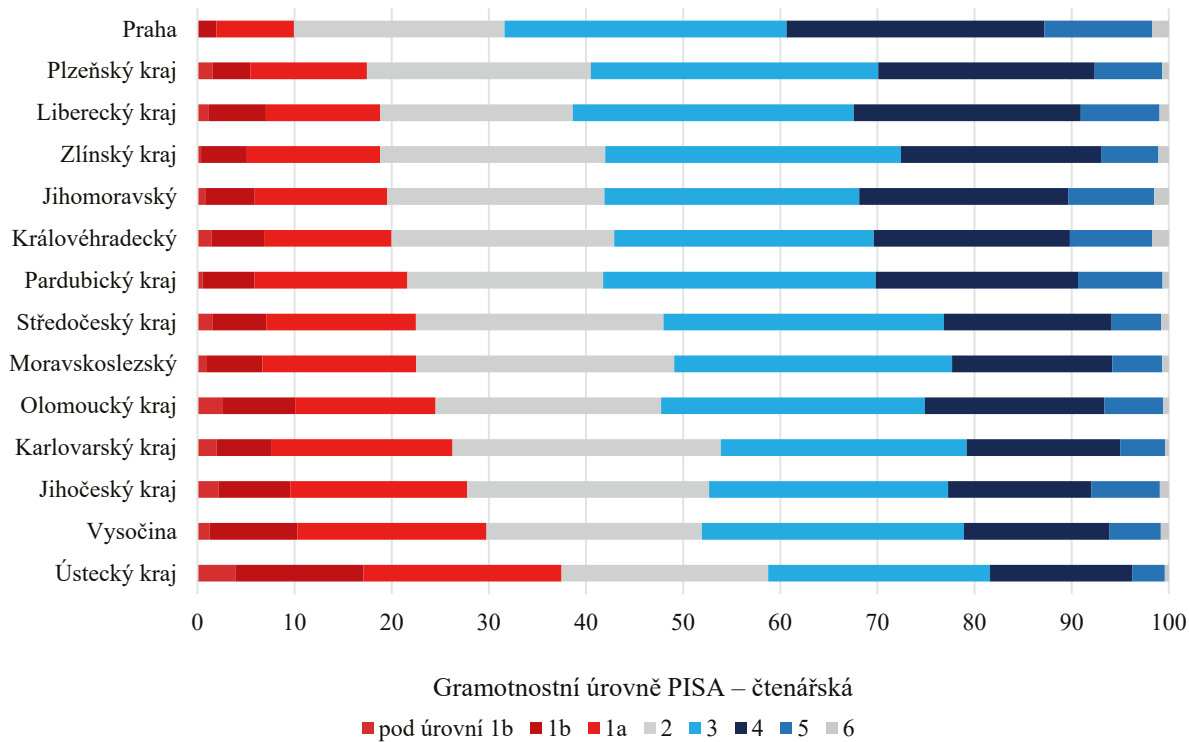
Podíl žáků v dané gramotnostní úrovni PISA – matematická gramotnost

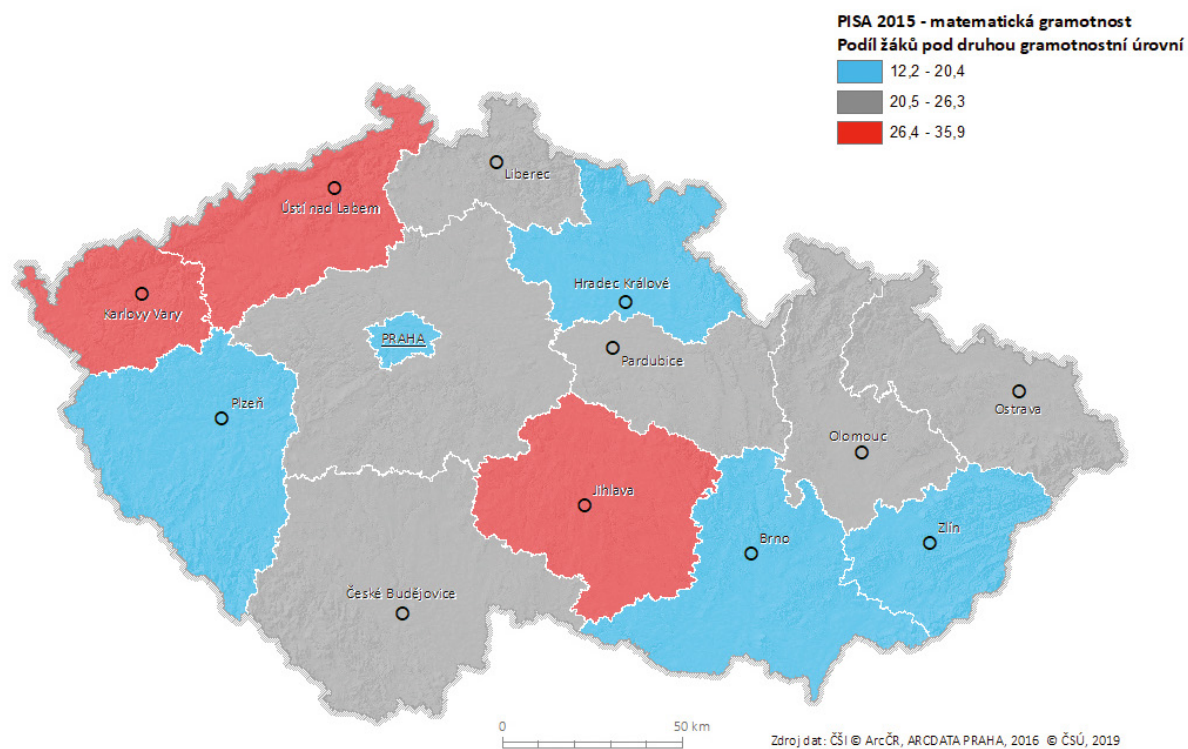
Gramotnostní úrovně v krajích – PISA 2015 – přírodovědná gramotnost

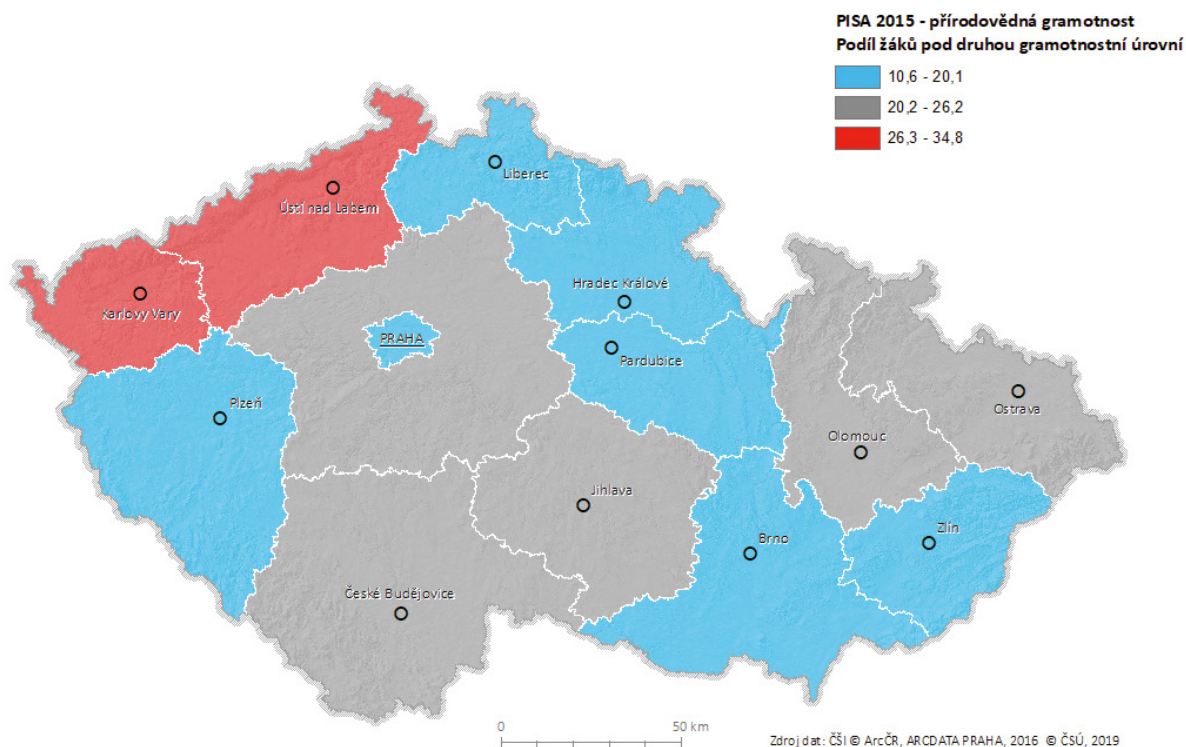
Gramotnostní úrovně v krajích – PISA 2015 – čtenářská gramotnost

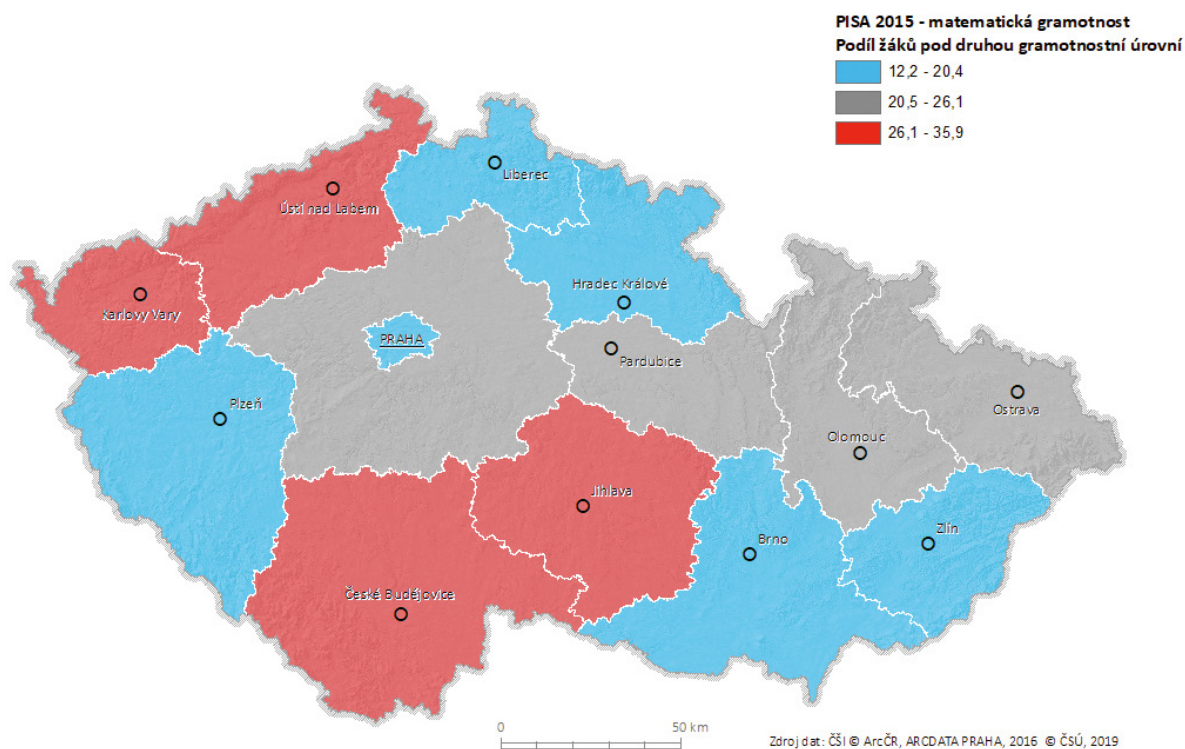
Podíl žáků pod druhou gramotnostní úrovní v krajích – PISA 2015 – matematická gramotnost

Podíl žáků pod druhou gramotnostní úrovní v krajích – PISA 2015 – přírodovědná gramotnost

Podíl žáků pod druhou gramotnostní úrovní v krajích – PISA 2015 – čtenářská gramotnost

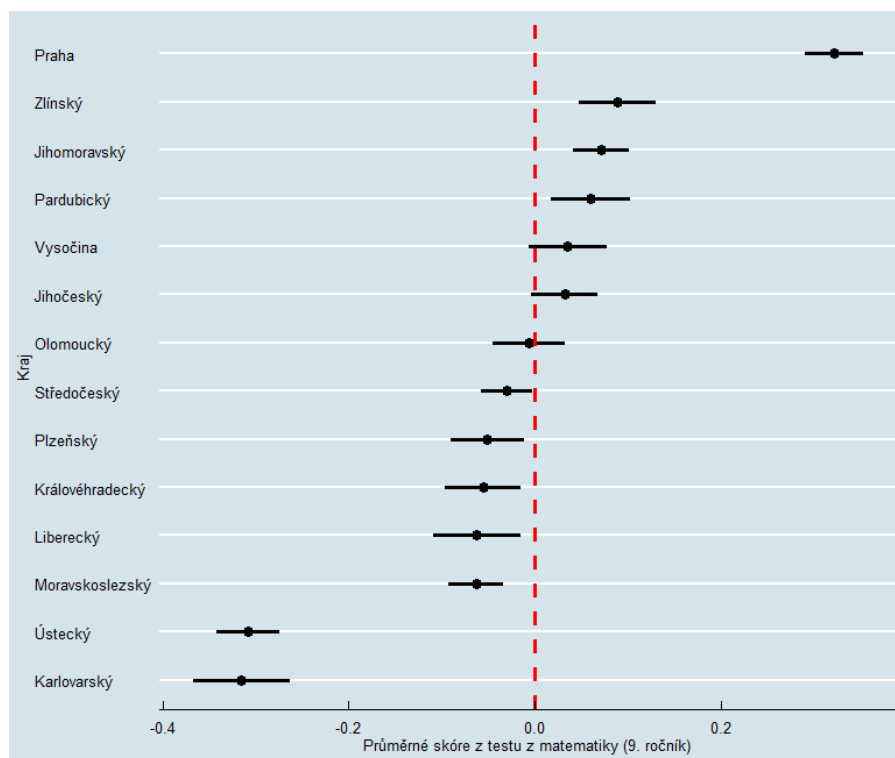

Velký podíl žáků pod druhou gramotnostní úrovní je obrovskou zátěží pro daný kraj. Žáci nezvládají základní dovednosti v matematice a čtení. Nízká čtenářská gramotnost má pak důsledek takový, že **absolventi nejsou schopni vyhledávat a analyzovat informace** nejen z knih, ale ani z médií, málo se orientují v současném dění a nejsou schopni získané informace vyhodnotit a využít v osobním životě.

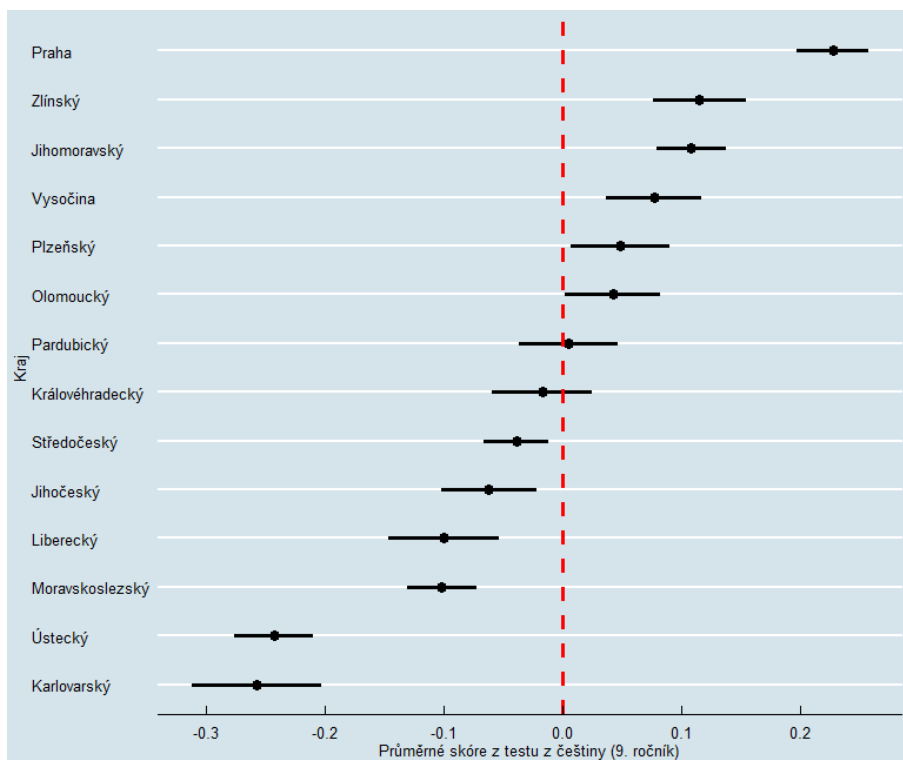
1.2.2 Výsledky testování žáků v 9. ročnících

Výsledky PISA 2015 jsou zatíženy statistickou chybou z důvodu relativně malého vzorku testovaných žáků. Přesnější průměrné výsledky pak ukazuje výběrové testování žáků v 9. ročnících. Následující grafy ukazují vždy průměrný výsledek všech žáků v daném kraji (bodový odhad) spolu s intervalem spolehlivosti (černá úsečka). Pokud se úsečky překrývají mezi dvěma kraji, nelze s určitou mírou spolehlivosti (95 %) říci, že se kraje od sebe liší. Jejich výsledek je tedy stejný, co se pořadí týče.

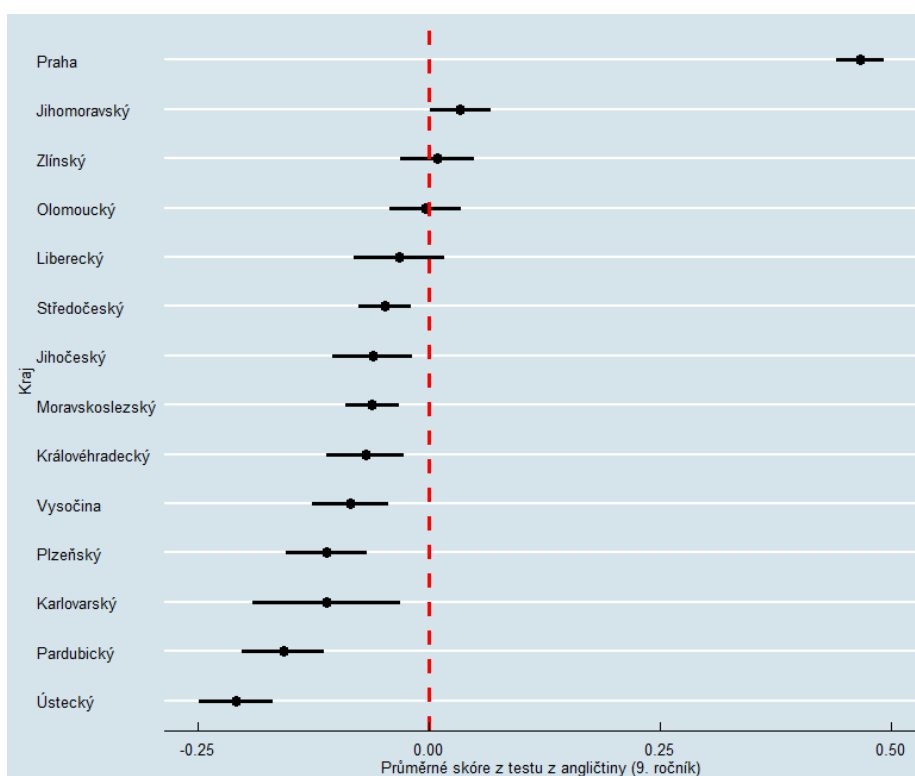
Průměrné skóre z matematiky – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

Průměrné skóre z českého jazyka – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

Průměrné skóre z anglického jazyka – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

1.2.3 Podíl škol, kde ani jeden žák nedosáhl očekávané úrovně v testování 9. ročníků

Tabulky níže zobrazují výsledky z testování žáků 9. tříd základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií. Pro demonstraci byly zvoleny testové výsledky žáků z dvou hlavních testovaných předmětů, kterými jsou matematika a český jazyk. Prezentované hodnoty představují procentuální podíly škol v daném kraji, ve kterých ani jeden z testovaných žáků nedosáhl hranice očekávané úrovně, která byla pro potřeby tohoto testování stanovena na 60 % testového skóre.

Podíl škol v daném kraji, v nichž ani jeden žák nedosáhl očekávané úrovně v předmětu matematika

kraj	všechny školy			školy s minimálním počtem 16 testovaných žáků		
	počet škol	počet škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	podíl škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	počet škol	počet škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	podíl škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %
Jihočeský kraj	95	4	4,2 %	71	1	1,4 %
Jihomoravský kraj	160	4	2,5 %	131	2	1,5 %
Karlovarský kraj	45	9	20,0 %	38	6	15,8 %
Královéhradecký kraj	83	2	2,4 %	69	0	0,0 %
Liberecký kraj	65	2	3,1 %	49	1	2,0 %
Moravskoslezský kraj	160	15	9,4 %	133	4	3,0 %
Olomoucký kraj	95	5	5,3 %	70	3	4,3 %
Pardubický kraj	80	3	3,8 %	56	0	0,0 %
Plzeňský kraj	78	7	9,0 %	65	4	6,2 %
hlavní město Praha	132	2	1,5 %	114	0	0,0 %
Středočeský kraj	172	17	9,9 %	127	2	1,6 %
Ústecký kraj	118	18	15,3 %	90	8	8,9 %
Kraj Vysočina	80	4	5,0 %	60	2	3,3 %
Zlínský kraj	82	1	1,2 %	63	1	1,6 %
celkem	1 445	93	6,4 %	1 136	34	3,0 %

Zdroj: ČŠI

Podíl škol v daném kraji, v nichž ani jeden žák nedosáhl očekávané úrovně v předmětu český jazyk

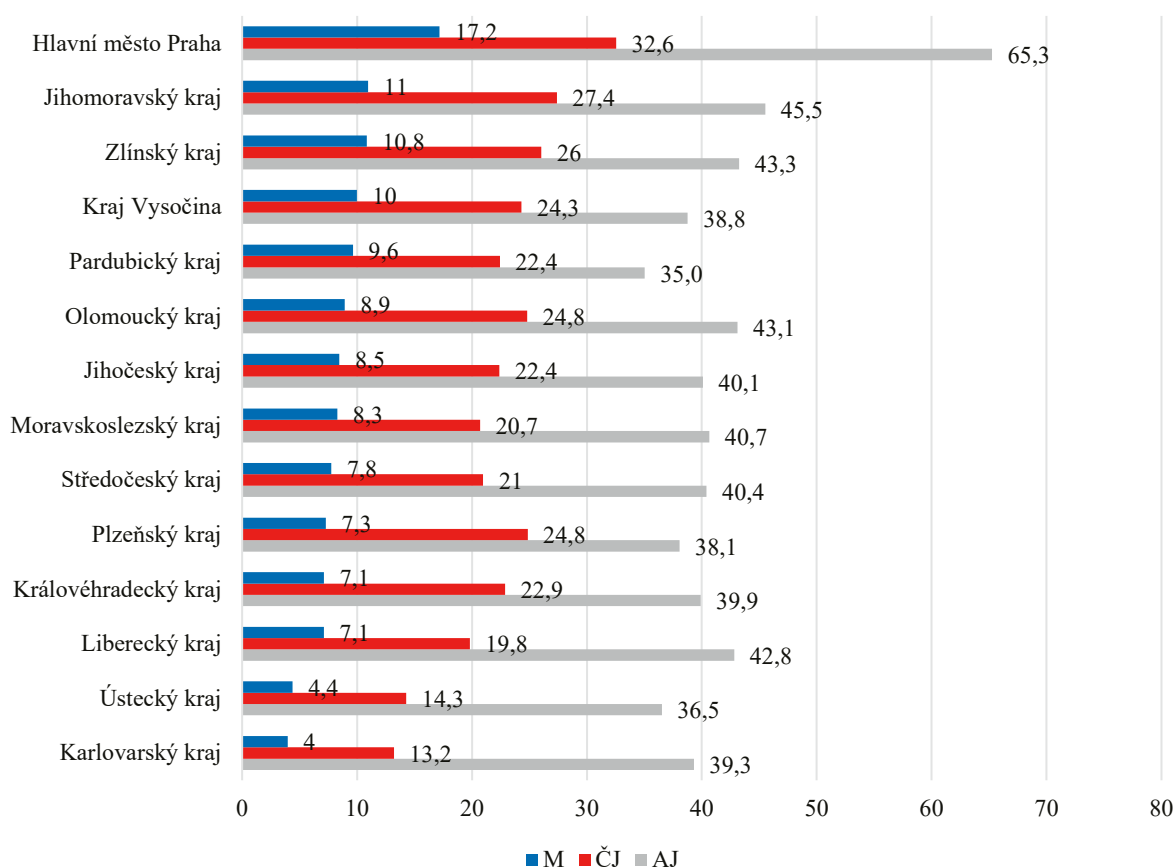
kraj	všechny školy			školy s minimálním počtem 16 testovaných žáků		
	počet škol	počet škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	podíl škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	počet škol	počet škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	podíl škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %
Jihočeský kraj	96	0	0,0 %	72	0	0,0 %
Jihomoravský kraj	158	0	0,0 %	133	0	0,0 %
Karlovarský kraj	44	0	0,0 %	33	0	0,0 %
Královéhradecký kraj	85	1	1,2 %	61	0	0,0 %
Liberecký kraj	66	0	0,0 %	50	0	0,0 %
Moravskoslezský kraj	159	3	1,9 %	133	1	0,8 %
Olomoucký kraj	94	2	2,1 %	68	0	0,0 %
Pardubický kraj	80	0	0,0 %	56	0	0,0 %
Plzeňský kraj	78	1	1,3 %	56	0	0,0 %
hlavní město Praha	133	0	0,0 %	119	0	0,0 %
Středočeský kraj	172	1	0,6 %	131	0	0,0 %
Ústecký kraj	115	4	3,5 %	92	0	0,0 %
Kraj Vysočina	81	0	0,0 %	58	0	0,0 %
Zlínský kraj	82	0	0,0 %	60	0	0,0 %
celkem	1 443	12	0,8 %	1 122	1	0,1 %

Zdroj: ČŠI

1.2.4 Podíly žáků s výbornými výsledky

Také v tomto případě je vhodné zaměřit se na určité gramotnostní kategorie. Žáci byli rozděleni do tří skupin podle toho, jestli jejich úspěšnost v testu náležela do intervalu do 20 % (slabý výsledek), 20–80 %, či nad 80 % (výborný výsledek). Podíly žáků 9. ročníku s výborným výsledkem v matematice, českém i anglickém jazyce v krajích zobrazuje následující graf. Zjištění dále rozšiřuje tabulka zobrazující podíly žáků jak s výborným, tak se slabým výsledkem.

Podíly žáků s výborným výsledkem – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

Podíly žáků se slabým/výborným výsledkem – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

kraj	matematika		český jazyk		anglický jazyk	
	slabý	výborný	slabý	výborný	slabý	výborný
Jihočeský kraj	4,9	8,5	0,6	22,4	0,1	40,1
Jihomoravský kraj	5	11	0,7	27,4	0,1	45,5
Karlovarský kraj	9,8	4	1,3	13,2	0,2	39,3
Královéhradecký kraj	5,8	7,1	1	22,9	0,1	39,9
Liberecký kraj	6,5	7,1	0,6	19,8	0,1	42,8
Moravskoslezský kraj	7,3	8,3	1	20,7	0,2	40,7
Olomoucký kraj	5,5	8,9	0,6	24,8	0,2	43,1
Pardubický kraj	4,5	9,6	0,8	22,4	0,1	35,0
Plzeňský kraj	5,8	7,3	0,7	24,8	0,2	38,1
hlavní město Praha	3,7	17,2	1	32,6	0,1	65,3
Středočeský kraj	5,3	7,8	0,7	21	0,1	40,4
Ústecký kraj	10,5	4,4	0,8	14,3	0,1	36,5
Kraj Vysočina	4,9	10	0,4	24,3	0	38,8
Zlínský kraj	4,4	10,8	0,4	26	0,1	43,3
celá ČR	5,9	9,2	0,8	23,3	0,1	43,5

Následující tabulka zobrazuje podíly žáků, kteří v inspekčním testování dosáhli výborného výsledku (80 % a víc) ve veřejných a neveřejných školách v rámci jednotlivých krajů.

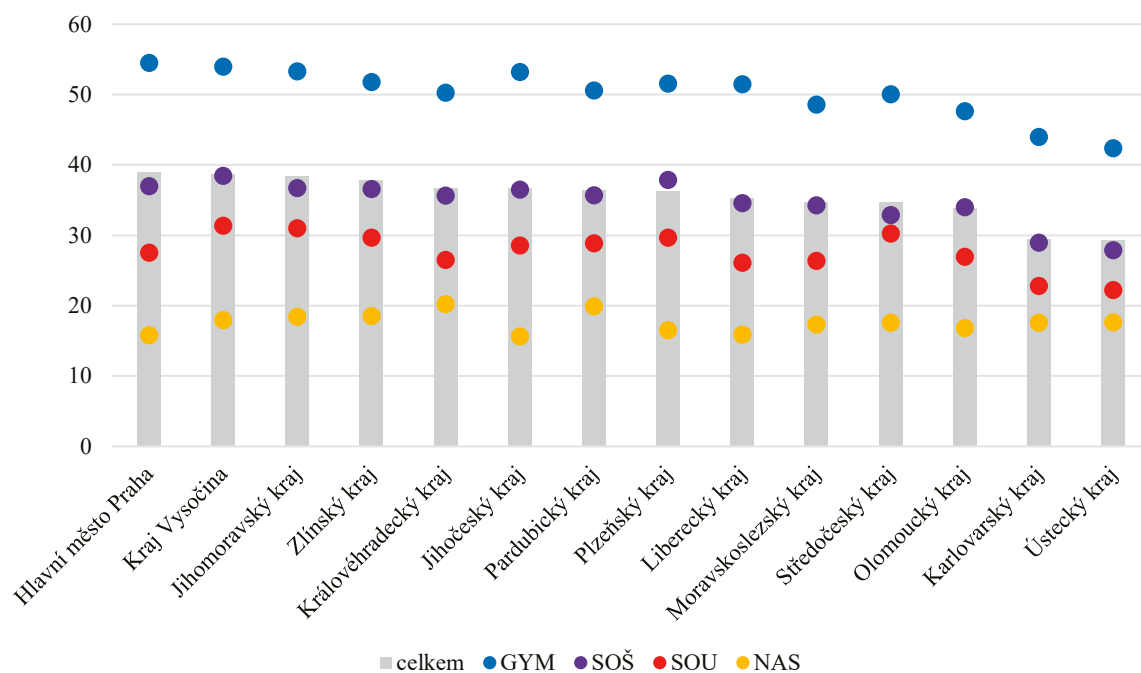
Podíly žáků veřejných a neveřejných škol s výborným výsledkem – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

kraj	matematika		český jazyk		anglický jazyk	
	neveřejné	veřejné	neveřejné	veřejné	neveřejné	veřejné
hlavní město Praha	26,1	16,2	46,2	31,1	91,9	61,8
Jihomoravský kraj	14,6	10,8	54,4	26,2	65,6	44,6
Zlínský kraj	9,8	10,9	44,2	25,3	60,0	42,7
Kraj Vysočina	6,3	10,1	44,4	23,9	71,4	37,8
Pardubický kraj	25,8	9,4	37,5	22,4	91,3	34,4
Olomoucký kraj	40,6	8,0	49,2	24,2	31,0	43,4
Jihočeský kraj	8,9	8,4	32,2	22,0	78,6	39,3
Moravskoslezský kraj	18,3	8,0	39,2	20,4	42,4	40,6
Středočeský kraj	7,3	7,8	38,6	20,5	78,4	40,0
Plzeňský kraj	40,9	6,3	41,7	24,5	90,4	35,3
Královéhradecký kraj	15,0	6,9	46,2	21,3	67,0	38,3
Liberecký kraj	29,2	6,8	28,6	19,6	71,4	41,9
Ústecký kraj	0,9	4,5	16,0	14,2	43,0	36,3
Karlovarský kraj	-	4,0	34,5	12,7	55,2	38,6
celá ČR	19,0	8,8	43,2	22,5	73,9	42,2

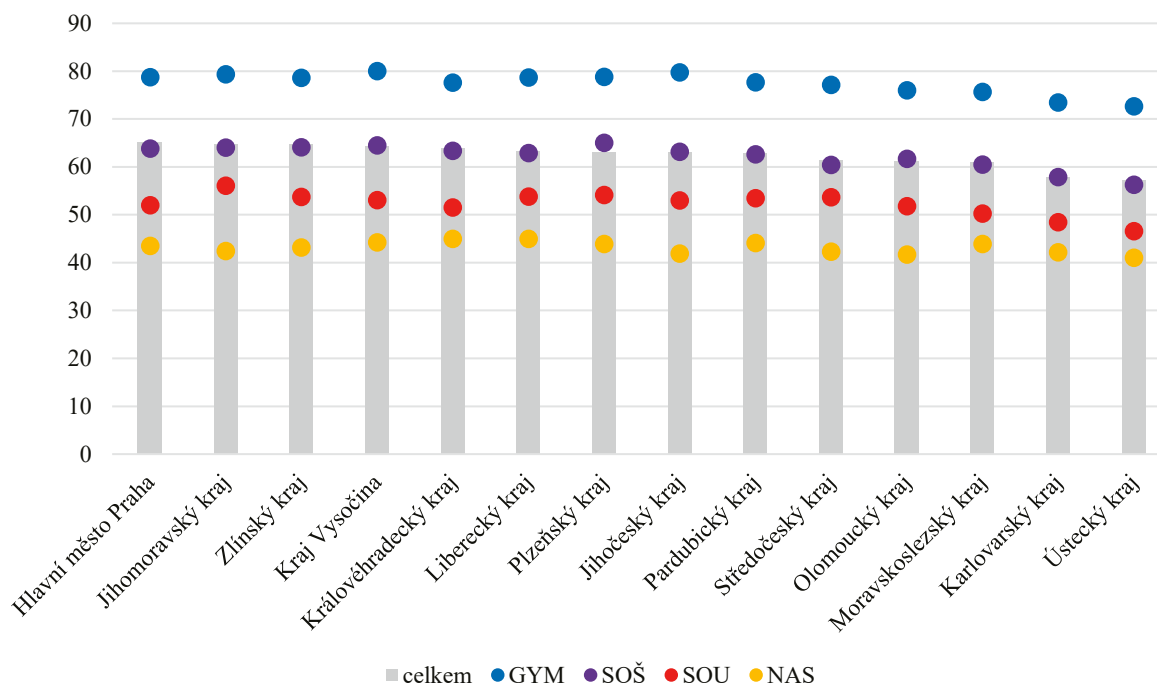
1.2.5 Výsledky přijímacích zkoušek na střední školy

Jedním z dalších možných ukazatelů výsledků vzdělávání, mimo mezinárodní či národní testování, jsou výsledky žáků v přijímacím řízení na střední školy. Krajské výsledky jednotných přijímacích zkoušek z roku 2018 ve čtyřletých oborech celkem a v jednotlivých typech škol zobrazují následující dva grafy (matematika a český jazyk).

Průměrný % skór uchazečů o čtyřleté obory v matematice – jednotné přijímací zkoušky 2018

Průměrný % skór uchazečů o čtyřleté obory v českém jazyce – jednotné přijímací zkoušky 2018

Další tabulka ukazuje podíly uchazečů o čtyřleté obory středních škol v jednotlivých krajích, kteří přijímací zkoušku nekonali. Prezentovány jsou jak celkové podíly, tak podíly v jednotlivých typech středních škol.

Podíly uchazečů o čtyřleté obory, kteří nekonali přijímací zkoušku 2018

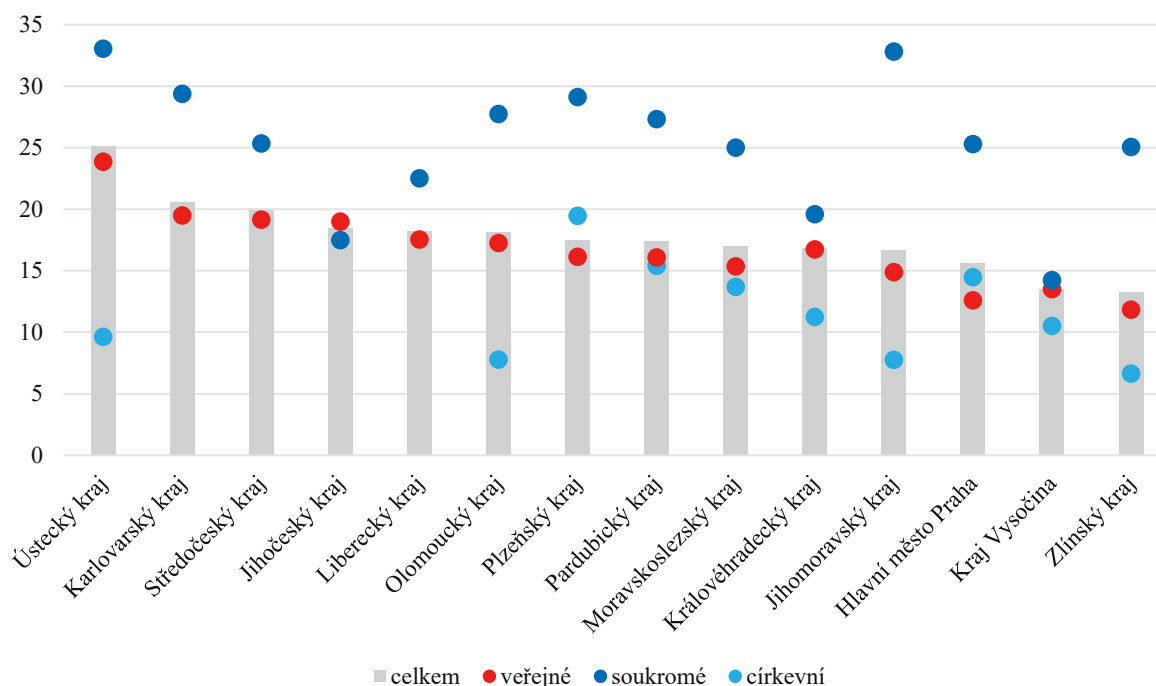
kraj	český jazyk					matematika				
	celkem	GV	SOŠ	SOU	NÁS	celkem	GV	SOŠ	SOU	NÁS
hlavní město Praha	1,7	0,6	1,2	2,7	10,1	1,8	0,6	1,3	2,9	10,3
Jihočeský kraj	1,4	0,6	0,7	1,3	7,8	1,5	0,7	0,8	1,5	7,8
Jihomoravský kraj	2,0	0,5	1,3	1,9	8,9	2,0	0,5	1,3	1,9	8,7
Karlovarský kraj	1,4	0,4	0,9	1,1	6,9	1,3	0,3	0,8	1,1	6,9
Královéhradecký kraj	1,4	0,0	0,5	1,0	17,1	1,4	0,0	0,5	1,0	17,1
Liberecký kraj	1,5	0,3	0,9	1,5	6,6	1,6	0,3	0,9	1,5	6,6
Moravskoslezský kraj	1,1	0,2	0,6	0,6	6,2	1,1	0,2	0,7	0,6	6,2
Olomoucký kraj	1,4	0,6	0,8	0,8	6,3	1,4	0,5	0,8	1,0	6,1
Pardubický kraj	1,4	0,4	0,9	1,1	6,5	1,4	0,4	0,9	1,3	6,5
Plzeňský kraj	1,1	0,2	0,7	1,2	3,6	1,1	0,2	0,7	1,2	3,6
Středočeský kraj	1,7	0,3	0,9	1,9	8,9	1,8	0,3	0,9	2,0	9,5
Ústecký kraj	1,8	0,4	0,8	2,2	16,7	1,7	0,3	0,7	2,2	16,3
Kraj Vysočina	2,0	0,4	1,1	1,3	10,2	2,0	0,4	1,1	1,3	10,2
Zlínský kraj	1,4	0,1	0,9	2,7	6,4	1,3	0,1	0,8	2,5	6,4
celá ČR	1,7	0,4	1,0	1,6	8,5	1,7	0,4	1,0	1,7	8,5

1.3 Výsledky vzdělávání ve SŠ

1.3.1 Výsledky maturitních zkoušek

Co se týče výsledků žáků středních škol, je možné zaměřit se na výsledky maturitních zkoušek. Následující graf porovnává hrubou neúspěšnost žáků u maturit v roce 2018. Hrubá neúspěšnost je ukazatel vypovídající o tom, jaký podíl žáků z celkem přihlášených u zkoušky neuspěl anebo zkoušku vůbec nekonal. Uvedený graf konkrétně ukazuje jak celkovou hrubou neúspěšnost žáků v krajském srovnání, tak hrubou neúspěšnost žáků v členění podle zřizovatelů škol. Průměr za kraj je značen ve sloupci, průměry dle zřizovatelů škol pak bodovým odhadem.

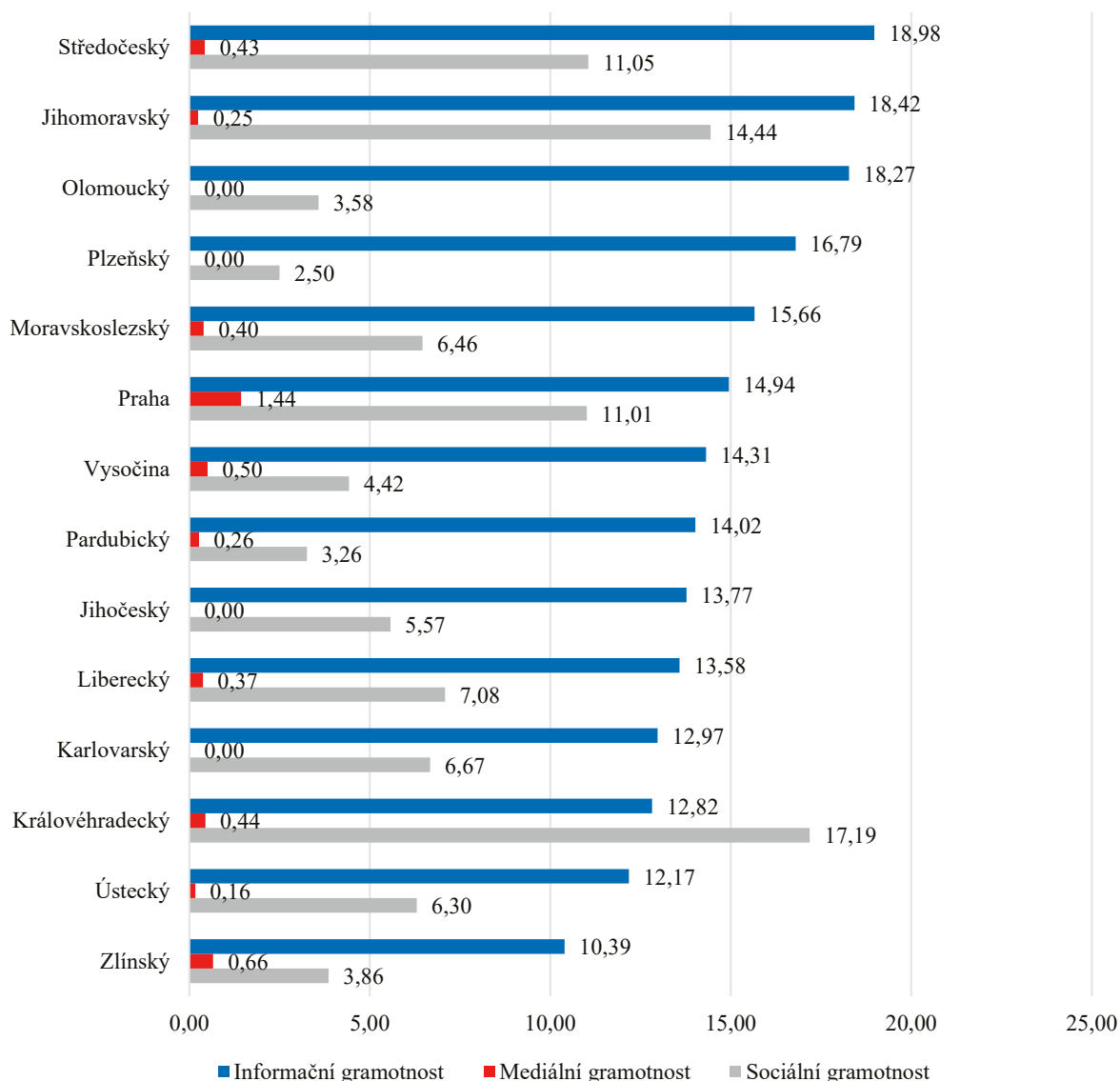
Hrubá neúspěšnost žáků u maturitní zkoušky 2018 (po podzimním zkušebním období; v %)

1.3.2 Podíly žáků s výbornými výsledky v národním testování gramotností

Výsledky žáků středních škol v národním testování byly sledovány třemi typy testovaných gramotností, pro které bylo vytvořeno krajské srovnání. Jednalo se o výsledky testů z mediální gramotnosti (2017) pro 2. ročník SŠ, sociální gramotnosti (2017) pro 2. ročník SŠ a informační gramotnosti (2018) pro 3. ročník SŠ. Graf zobrazuje podíly žáků v krajích, kteří dosáhli výborného výsledku (nad 80 %). Následující tabulka pak zobrazuje podíly žáků jak s výborným, tak se slabým výsledkem.

Podíly žáků s výborným výsledkem – Výběrové zjišťování výsledků žáků SŠ

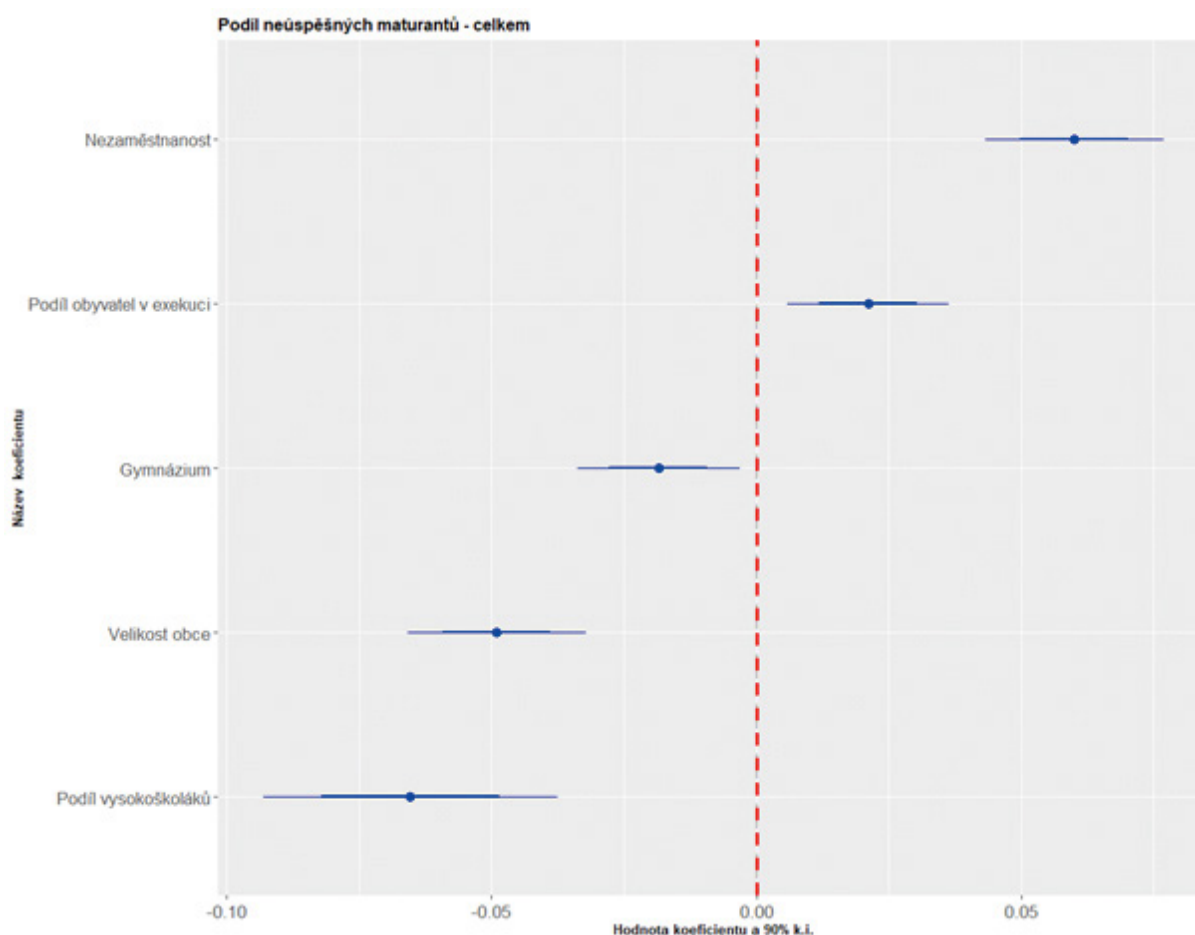
Podíly žáků se slabým/výborným výsledkem – Výběrové zjišťování výsledků žáků SŠ

kraj	sociální gramotnost		mediální gramotnost		informační gramotnost	
	výborné výsledky	slabé výsledky	výborné výsledky	slabé výsledky	výborné výsledky	slabé výsledky
Jihočeský kraj	5,57	0,76	0,00	0,00	13,77	0,60
Jihomoravský kraj	14,44	0,00	0,25	0,49	18,42	0,35
Karlovarský kraj	6,67	0,74	0,00	4,24	12,97	0,84
Královéhradecký kraj	17,19	0,00	0,44	0,44	12,82	0,61
Liberecký kraj	7,08	0,44	0,37	1,50	13,58	0,22
Moravskoslezský kraj	6,46	0,24	0,40	1,85	15,66	0,22
Olomoucký kraj	3,58	0,42	0,00	0,55	18,27	0,22
Pardubický kraj	3,26	0,00	0,26	0,79	14,02	0,37
Plzeňský kraj	2,50	0,23	0,00	0,34	16,79	0,57
hlavní město Praha	11,01	0,00	1,44	1,74	14,94	0,72
Středočeský kraj	11,05	0,00	0,43	1,72	18,98	0,21
Ústecký kraj	6,30	0,00	0,16	1,32	12,17	0,36
Kraj Vysočina	4,42	0,00	0,50	0,75	14,31	0,19
Zlínský kraj	3,86	0,45	0,66	0,66	10,39	0,00

1.3.3 Analýza výsledků maturitních zkoušek 2018 ve vztahu k SES

Vliv SES je patrný i při analýze úspěšnosti žáků u maturitních zkoušek v roce 2018. Jednotkou analýzy jsou jednotlivé obory středních škol a závisle proměnná je podíl neúspěšných maturantů v daném oboru školy (čistá neúspěšnost bez těch, kteří se nedostavili). Školy byly napárovány s výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2011, a to dle volebních okrsků a obcí, pro která jsou socioekonomická data k dispozici. Graf níže ukazuje výsledné hodnoty koeficientů z regresního modelu, kdy koeficienty s hodnotou větší než 0 (červená přerušovaná linie) zvyšují podíl neúspěšných maturantů, naopak koeficienty s hodnotou menší než 0 neúspěšnost snižují. Model prokazuje korelaci mezi nezaměstnaností a podílem obyvatel v exekuci v místě (proxy proměnné pro SES), kde se škola nachází. V těchto oblastech školy dosahují horší úspěšnosti svých maturantů. Naopak školy, které se nacházejí v oblastech s vyšším podílem vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva a ve velkých městech, dosahují lepších výsledků (nižší neúspěšnosti maturantů). Pokud se jedná o gymnázia, oproti ostatním typům středních škol mají nižší podíl neúspěšných maturantů. Nicméně i pro ně platí, že pokud jsou gymnázia v oblasti s nepříznivým socioekonomickým rozvojem, žáci dosahují horší úspěšnosti u maturit.

Model vysvětlující podíl neúspěšných maturantů z roku 2018

Pozn.: Jedná se o Poissonovu regresi pro číselná data s velkou disperzí, vytvořeno v jazyku R. Podíl osob v exekuci, zdroj: www.mapaexekuci.cz. CERMAT, ČŠI, ČSÚ.

Model je za všechny školy a nelze jej vytvořit na úrovni malých krajů, jako je Karlovarský kraj (pouze 26 středních škol). Nicméně model za celou republiku ukazuje, že rozdílná úspěšnost maturantů u zkoušek je dána socioekonomickým prostředím. Strukturálně postižené kraje, jako Karlovarský a Ústecký, budou mít horší úspěšnost u maturit ve srovnání s těmi kraji, které jsou ekonomickými jádry země.

1.3.4 Počty přijatých do SŠ a počty absolventů

Počet nově přijatých žáků SŠ v krajích ČR

kraj	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Česká republika	160 978	158 824	153 897	138 874	128 453	121 583	120 053	117 725	116 077	115 617	114 041
hlavní město Praha	20 449	20 013	19 445	17 953	16 652	16 118	15 876	15 919	16 508	17 030	17 006
Středočeský kraj	14 423	14 609	13 793	12 910	11 966	11 749	11 868	11 680	10 887	10 939	10 986
Jihočeský kraj	10 196	10 176	9 872	8 853	8 286	8 004	7 719	7 534	7 357	7 205	7 060
Plzeňský kraj	8 003	8 055	8 055	7 113	6 466	6 058	6 031	6 167	5 896	6 159	6 008
Karlovarský kraj	4 847	4 667	4 585	4 208	3 592	3 180	3 226	2 992	2 972	3 055	2 922
Ústecký kraj	13 678	13 663	13 235	12 115	10 970	10 332	10 041	9 612	9 530	9 518	9 174
Liberecký kraj	6 422	6 274	6 056	5 423	5 069	4 690	4 498	4 397	4 369	4 347	4 281
Královéhradecký kraj	8 943	8 680	8 526	7 414	7 187	6 682	6 701	6 634	6 316	6 276	5 974
Pardubický kraj	7 628	7 445	7 147	6 691	6 134	5 733	5 800	5 838	5 961	5 848	5 882
Kraj Vysočina	7 856	7 885	7 765	6 812	6 554	6 154	6 099	6 030	5 759	5 730	5 628
Jihomoravský kraj	17 918	17 585	17 004	15 250	14 160	13 158	13 158	12 931	12 813	12 472	12 437
Olomoucký kraj	10 408	10 167	9 923	8 913	8 226	7 945	7 778	7 442	7 297	7 320	7 167
Zlínský kraj	9 798	9 434	9 068	7 825	7 081	6 687	6 614	6 605	6 540	6 471	6 398
Moravskoslezský kraj	20 409	20 171	19 423	17 394	16 110	15 093	14 644	13 944	13 872	13 247	13 118

Počet absolventů SŠ v krajích ČR

kraj	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
hlavní město Praha	16 018	15 728	14 640	13 217	13 100	12 336	11 350	10 778	10 155	10 481	10 697
Středočeský kraj	10 986	10 881	10 512	9 761	9 573	9 261	8 419	8 014	7 372	7 675	7 251
Jihočeský kraj	7 996	8 224	7 803	7 200	7 109	6 759	5 960	5 400	5 114	5 077	4 959
Plzeňský kraj	6 321	6 130	6 136	5 288	5 313	5 002	4 639	4 050	3 881	3 844	3 988
Karlovarský kraj	3 205	3 212	2 687	2 690	2 581	2 469	2 218	1 881	1 713	1 801	1 685
Ústecký kraj	9 102	9 124	8 653	8 012	7 576	7 155	6 305	5 713	5 379	5 381	5 341
Liberecký kraj	4 668	4 554	4 503	3 948	3 601	3 416	3 229	2 958	2 818	2 727	2 852
Královéhradecký kraj	6 913	6 794	6 458	6 619	6 328	6 063	5 069	5 138	4 548	4 536	4 600
Pardubický kraj	5 974	5 909	5 735	5 544	5 459	5 211	4 677	4 173	3 972	4 132	4 072
Kraj Vysočina	6 517	6 439	6 544	5 876	5 903	5 643	4 988	4 843	4 846	4 675	4 631
Jihomoravský kraj	15 111	14 336	13 277	12 905	12 467	11 687	10 352	9 538	8 824	8 865	8 784
Olomoucký kraj	8 158	7 929	7 221	7 519	6 973	6 624	6 029	5 535	5 315	5 255	5 200
Zlínský kraj	8 149	8 234	6 900	7 214	7 111	6 692	5 702	5 311	4 959	4 935	4 933
Moravskoslezský kraj	16 375	15 657	15 377	13 721	13 722	12 737	11 139	10 490	9 489	9 218	9 063

1.3.5 Přechod do terciárního vzdělávání

Velkou překážkou ve správném vyhodnocování přechodu ze střední školy do studia na vysoké škole jsou termíny konání maturitních zkoušek, podávání přihlášek ke studiu na vysoké škole a konání případných přijímacích zkoušek ke studiu na vysoké škole. Hrubou statistikou porovnávající kraje v oblasti přechodu žáků středních škol do terciárního vzdělávání je podíl zapsaných ke studiu na vysokou školu na celkovém počtu přihlášených (ne přijatých). Statistika je vytvořena z těch, co předchozí stupeň vzdělávání ukončili v daném roce a nastoupili do bakalářského stupně vysokoškolského studia.

Přechody do terciárního vzdělávání – podíl zapsaných ke studiu

kraj	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ČR	73,38	73,64	72,46	70,75	70,71	71,13	69,71	69,83	71,37	73,86	74,65
hlavní město Praha	74,71	75,69	74,60	73,29	72,49	72,38	71,55	70,99	71,16	73,75	77,10
Středočeský kraj	72,75	75,06	73,09	72,49	71,25	72,27	69,44	69,43	71,74	75,57	76,20
Jihočeský kraj	71,68	69,63	76,19	76,77	75,92	75,76	73,62	73,77	75,18	78,32	77,79
Plzeňský kraj	69,73	69,95	68,44	69,91	71,29	69,16	67,15	69,30	69,98	73,70	76,37
Karlovarský kraj	70,22	73,96	72,82	66,18	70,70	68,97	67,45	69,44	66,85	74,59	73,73
Ústecký kraj	71,16	73,33	71,59	68,46	68,07	70,72	69,51	65,88	71,15	71,33	74,25
Liberecký kraj	72,53	75,81	74,09	70,46	69,23	69,17	73,12	71,75	72,69	76,18	76,56
Královéhradecký kraj	71,31	71,71	69,25	68,97	70,30	68,61	67,79	68,32	70,24	71,46	72,67
Pardubický kraj	72,91	73,29	71,12	71,43	70,30	71,17	69,40	69,22	71,47	71,99	76,08
Kraj Vysočina	75,89	72,32	69,69	73,51	72,80	74,24	73,31	73,22	74,59	74,94	75,35
Jihomoravský kraj	69,25	68,28	57,66	63,87	64,43	65,91	63,95	64,82	67,74	69,59	70,42
Olomoucký kraj	73,30	73,53	68,59	66,02	67,82	68,09	67,08	66,79	69,68	72,82	72,88
Zlínský kraj	75,55	74,87	70,02	72,83	72,40	71,38	70,99	70,71	71,52	74,93	72,86
Moravskoslezský kraj	76,90	78,20	73,85	72,57	72,79	73,12	71,72	72,70	72,83	75,19	73,86

1.4 Doprovodné tabulky

Do této podkapitoly byly zařazeny doprovodné tabulky, které se věnují oběma stupňům vzdělávání.

Hodnoty v následujících tabulkách zobrazují procentuální podíl žáků, kteří prospěli s vyznamenáním, respektive neprospěli v předchozím uzavřeném školním roce z navštívených škol Českou školní inspekcí. Jedná se o krajské srovnání.

Procentuální podíl žáků, kteří prospěli s vyznamenáním

kraj	žáci s vyznamenáním		
	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	62,04	31,63	6,57
Jihomoravský kraj	66,45	34,39	7,30
Karlovarský kraj	54,69	45,98	4,60
Královéhradecký kraj	59,80	-	5,41
Liberecký kraj	54,91	34,30	3,95
Moravskoslezský kraj	59,81	25,93	9,84
Olomoucký kraj	64,25	-	11,59
Pardubický kraj	54,17	12,16	9,38
Plzeňský kraj	58,10	-	8,91
hlavní město Praha	65,45	30,35	11,35
Středočeský kraj	61,32	29,01	6,31
Ústecký kraj	53,61	-	6,12
Kraj Vysočina	61,18	-	6,61
Zlínský kraj	59,66	38,49	10,03
průměr ČR	60,48	31,94	8,23

Procentuální podíl žáků, kteří neprospěli

kraj	neprospívající žáci		
	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	1,38	0,34	9,03
Jihomoravský kraj	1,09	1,90	8,25
Karlovarský kraj	3,38	0,65	10,15
Královéhradecký kraj	1,35	-	9,82
Liberecký kraj	2,53	1,22	7,99
Moravskoslezský kraj	1,99	0,00	10,13
Olomoucký kraj	1,28	-	7,46
Pardubický kraj	1,72	0,00	8,99
Plzeňský kraj	1,54	-	8,26
hlavní město Praha	0,84	1,50	7,85
Středočeský kraj	1,16	0,92	11,24
Ústecký kraj	3,66	-	13,20
Kraj Vysočina	0,95	-	5,72
Zlínský kraj	0,53	1,59	4,77
průměr ČR	1,56	1,17	8,94

V rámci dotazníkového šetření ředitelé sledovaných škol uváděli, jaká opatření přijímají pro žáky ohrožené školní neúspěšností či neúspěšné žáky. Podíly základních škol, gymnázií a středních odborných škol v krajích, v nichž ředitelé potvrdili využívání jednotlivých opatření, jsou zobrazeny v následujících tabulkách.

Využívaná opatření pro žáky ohrožené školní neúspěšností – ZV (v %)

kraj	individuální práce v hodinách	diferencovaná práce v hodinách	podpůrná opatření ve výuce	spolupráce se školním poradenským pracovištěm	spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, diagnostika	zvýšená spolupráce se zákonnými zástupci	konzultace	individuální doučování	skupinové doučování	koncepce domácí přípravy
Jihočeský kraj	87,3	65,5	89,1	80,0	98,2	89,1	52,7	72,7	45,5	27,3
Jihomoravský kraj	88,7	69,4	88,7	72,6	90,3	93,5	69,4	75,8	40,3	19,4
Karlovarský kraj	88,2	58,8	88,2	70,6	88,2	76,5	64,7	70,6	58,8	17,6
Královéhradecký kraj	94,6	83,8	94,6	81,1	91,9	91,9	62,2	81,1	37,8	29,7
Liberecký kraj	83,3	63,3	93,3	63,3	80,0	73,3	33,3	80,0	33,3	23,3
Moravskoslezský kraj	94,2	66,7	94,2	79,7	97,1	94,2	62,3	69,6	65,2	24,6
Olomoucký kraj	89,7	63,2	92,6	72,1	86,8	91,2	61,8	72,1	60,3	23,5
Pardubický kraj	93,8	72,9	95,8	62,5	85,4	91,7	47,9	75,0	54,2	22,9
Plzeňský kraj	92,6	77,8	88,9	63,0	92,6	81,5	40,7	59,3	40,7	29,6
hlavní město Praha	80,0	65,7	91,4	88,6	82,9	85,7	65,7	68,6	60,0	22,9
Středočeský kraj	92,6	79,8	96,8	75,5	89,4	97,9	64,9	67,0	52,1	24,5
Ústecký kraj	90,2	61,0	87,8	73,2	87,8	87,8	53,7	87,8	56,1	22,0
Kraj Vysočina	95,1	67,2	86,9	57,4	93,4	91,8	57,4	65,6	41,0	18,0
Zlínský kraj	86,7	60,0	90,0	80,0	86,7	96,7	60,0	66,7	56,7	33,3
celá ČR	90,5	69,1	91,8	73,0	90,1	90,8	58,5	72,0	50,7	23,9

Zdroj: ČŠI

Využívaná opatření pro žáky ohrožené školní neúspěšností – G (v %)

kraj	individuální práce v hodinách	diferencovaná práce v hodinách	podpůrná opatření ve výuce	spolupráce se školním poradenským pracovištěm	spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, diagnostika	zvýšená spolupráce se zákonnými zástupci žáků	konzultace	individuální doučování	skupinové doučování	koncepce domácí přípravy
Jihomoravský kraj	50,0	75,0	75,0	100,0	75,0	100,0	100,0	75,0	25,0	50,0
Karlovarský kraj	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	66,7	100,0	100,0	100,0	66,7
hlavní město Praha	50,0	33,3	58,3	100,0	75,0	91,7	91,7	41,7	33,3	16,7
Středočeský kraj	66,7	33,3	66,7	83,3	33,3	100,0	100,0	66,7	50,0	16,7
celá ČR	57,1	45,7	65,7	91,4	65,7	91,4	91,4	57,1	34,3	22,9

Zdroj: ČŠI

Vyžívaná opatření pro žáky ohrožené školní neúspěšností – SOV (v %)

kraj	individuální práce v hodinách	diferencovaná práce v hodinách	podpůrná opatření ve výuce	spolupráce se školním poradenským pracovištěm	spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, diagnostika	zvýšená spolupráce se zákonnými zástupci žáků	konzultace	individuální doučování	skupinové doučování	koncepte domácí přípravy
Jihočeský kraj	54,5	27,3	81,8	90,9	72,7	100,0	81,8	63,6	36,4	18,2
Jihomoravský kraj	77,8	22,2	66,7	94,4	77,8	100,0	77,8	55,6	55,6	11,1
Karlovarský kraj	50,0	25,0	75,0	75,0	75,0	100,0	50,0	50,0	50,0	0,0
Královéhradecký kraj	62,5	75,0	100,0	62,5	75,0	100,0	87,5	62,5	37,5	50,0
Liberecký kraj	75,0	25,0	100,0	100,0	100,0	100,0	50,0	50,0	75,0	0,0
Moravskoslezský kraj	83,3	45,8	87,5	91,7	62,5	91,7	87,5	54,2	50,0	16,7
Olomoucký kraj	72,7	72,7	90,9	81,8	81,8	81,8	72,7	54,5	72,7	0,0
Pardubický kraj	81,8	45,5	72,7	90,9	72,7	90,9	81,8	72,7	54,5	27,3
Plzeňský kraj	50,0	40,0	90,0	100,0	90,0	80,0	80,0	80,0	40,0	20,0
hlavní město Praha	84,2	31,6	84,2	78,9	73,7	84,2	89,5	57,9	31,6	10,5
Středočeský kraj	71,9	53,1	84,4	87,5	81,3	84,4	78,1	53,1	43,8	31,3
Ústecký kraj	81,3	37,5	81,3	81,3	68,8	93,8	87,5	81,3	31,3	37,5
Kraj Vysočina	77,8	55,6	77,8	100,0	88,9	100,0	66,7	55,6	22,2	11,1
Zlínský kraj	72,7	36,4	90,9	90,9	63,6	100,0	81,8	72,7	54,5	36,4
celá ČR	73,9	43,1	83,5	87,8	75,5	91,5	80,3	61,2	45,2	21,3

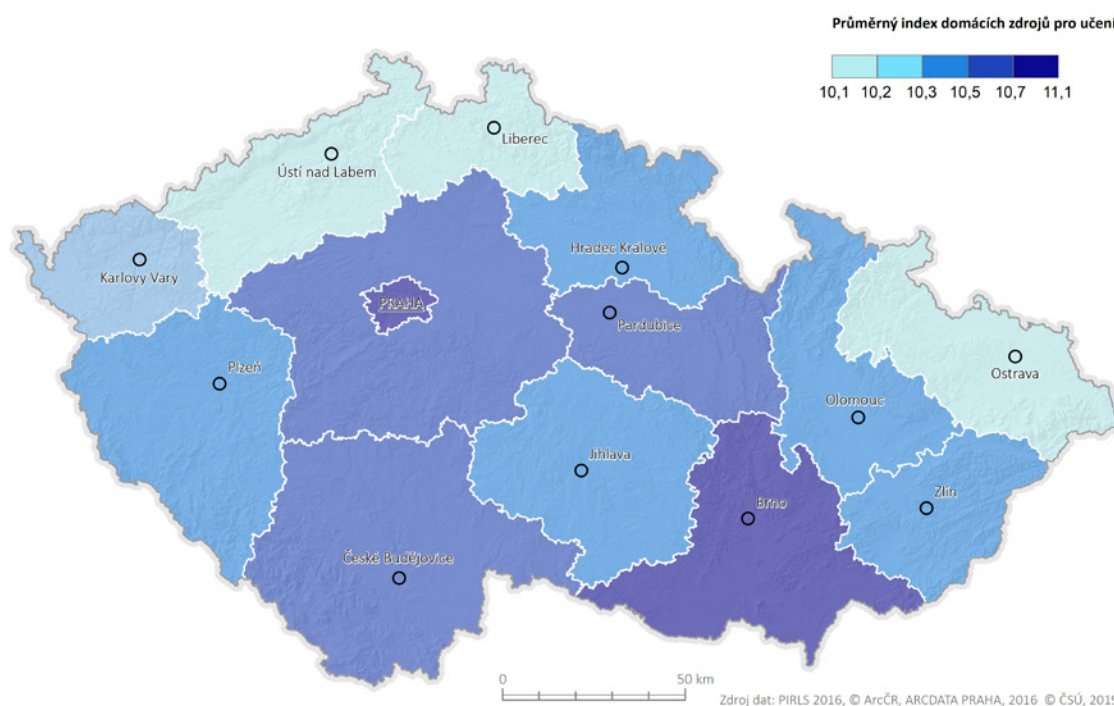
Zdroj: ČŠI

2 NEROVNOSTI

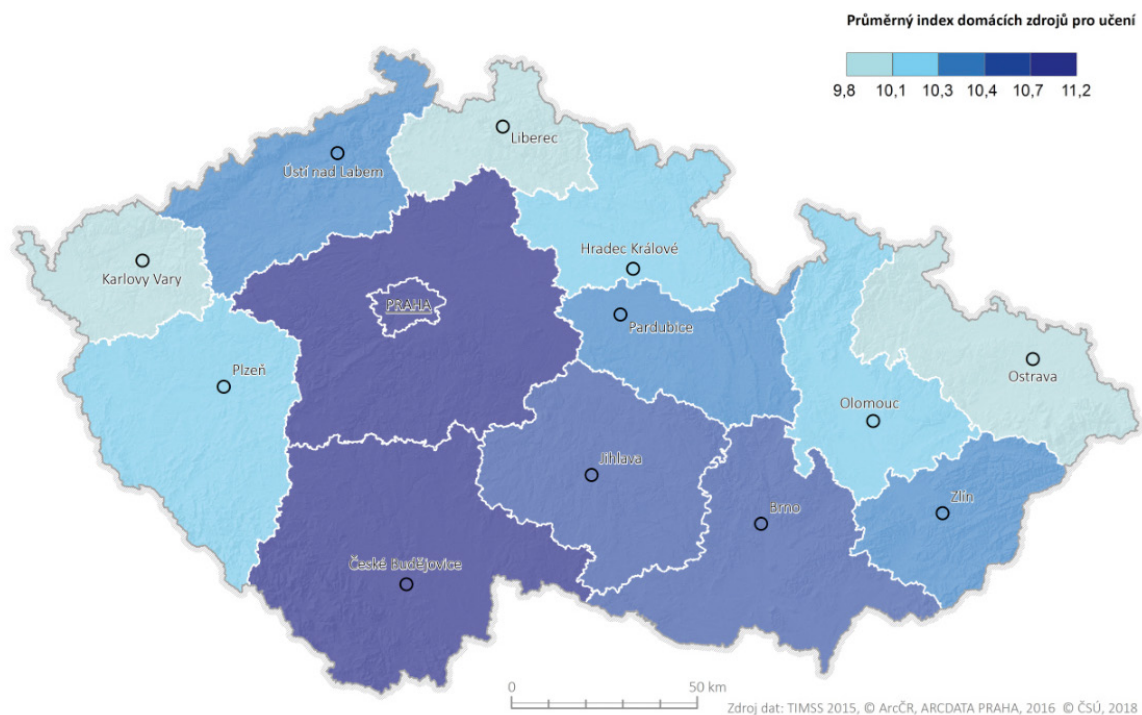
2.1.1 Index socioekonomického statusu v krajích

Socioekonomické charakteristiky českých krajů jsou výrazným faktorem ovlivňujícím výsledky českých žáků a stojí za podstatnými rozdíly mezi školami (zhruba z poloviny). **Předchozí zjištění ukázala, že existují regionální rozdíly v průměrném socioekonomickém statusu žáků (SES), které dominantně souvisí s rozdílným výsledným skórem z různých oblastí testování v mezinárodních šetřeních.** Jednotlivé indexy SES (PISA ESCS; v TIMSS a PIRLS pak index domácích zdrojů pro učení) se v konstrukci či konceptualizaci drobně liší, nicméně po agregaci na úrovni krajů jejich hodnoty spolu silně korelují. To znamená, že napříč mezinárodními šetřeními a napříč časem jsou hodnoty průměrného SES daného kraje konzistentní. Lze konstatovat, že máme pravidelnou skupinu krajů s vysokým průměrným SES žáků, ale i s nízkým průměrným SES. U krajů s průměrnou hodnotou SES se pořadí napříč šetřeními může lišit. **Přestože je index tvořen na základě měkkých dat z dotazníkového šetření, na úrovni krajů velmi silně koreluje se socioekonomickým rozvojem kraje, jako je nezaměstnanost, podíl osob v exekuci, podíl vysokoškoláků, rozvodovost, výše hrubé mzdy atd.** Průměrný SES v České republice na úrovni krajů ukazují následující mapy.

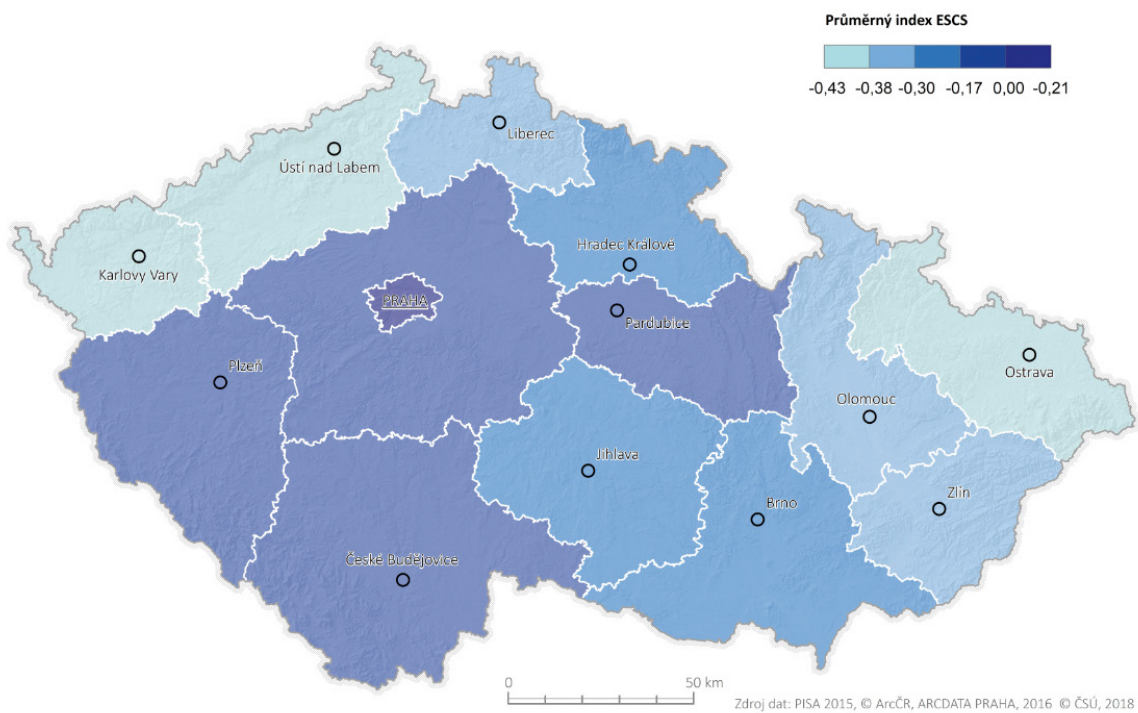
Průměrný socioekonomický status – index domácích zdrojů pro učení PIRLS 2016

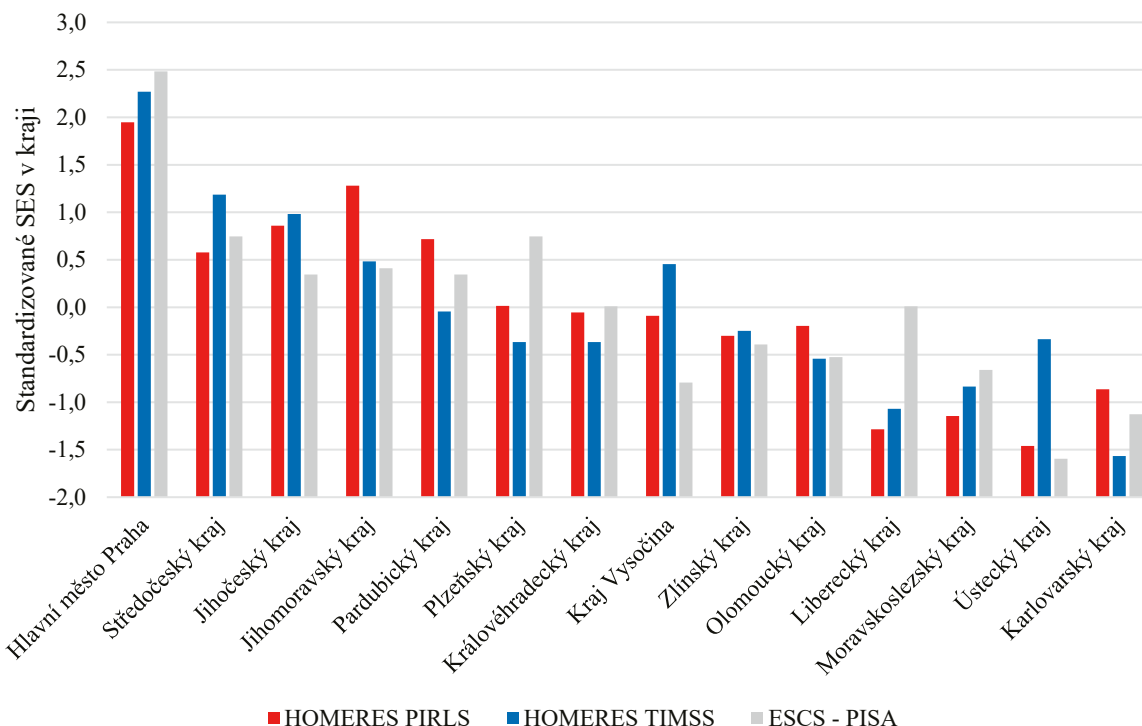
Průměrný socioekonomický status – index domácích zdrojů pro učení TIMSS 2015

Průměrný socioekonomický status – index ESCS PISA 2015

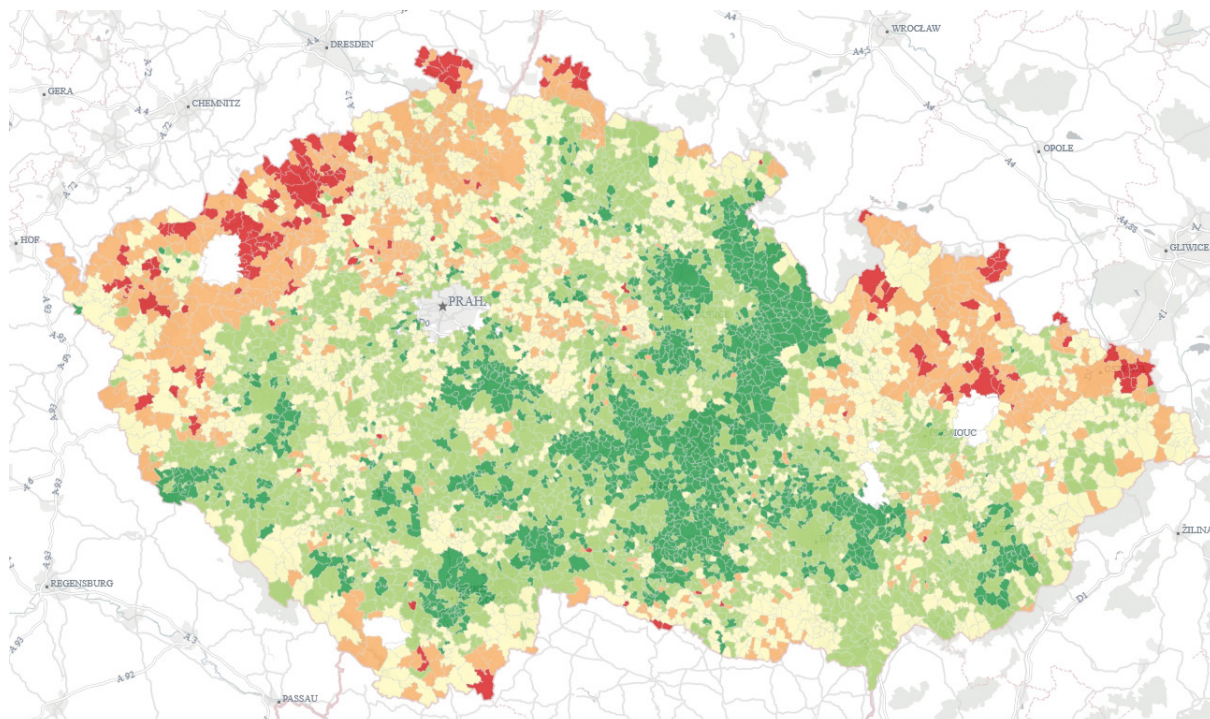
Kraje dle průměrného SES

2.1.2 Socioekonomický rozvoj a kvalita života

Nerovnosti ve vzdělávání souvisí se socioekonomickým statusem. V této části jsou ukázány sociální nerovnosti na celé řadě map z jiných výzkumů, které potvrzují závěry z mezinárodních šetření uvedných výše. Jako první mapa je ukázána mapa kvality života, která byla sestavena na základě velkého množství ukazatelů: nezaměstnanost, podíl exekucí, bezpečnost, závislost na průmyslu, vzdálenost od okresního města, dostupnost lékařské péče, dostupnost středních a mateřských škol, možnost připojení k rychlému internetu, dlouhověkost, přírůstek obyvatel, rozvodovost a počet věřících. Mapa ukazuje na problémy regionů Ústeckého, Karlovarského a Moravskoslezského kraje. Kvalita života je ale horší i v některých částech těch krajů, které celkově na krajské úrovni vykazují dobré či průměrné výsledky žáků. Jedná se o **Jesenicko v rámci Olomouckého kraje, Svitavsko v Pardubickém kraji, Tachovsko v Plzeňském kraji, Českou Lípu v Libereckém kraji a Znojemsko v kraji Jihomoravském**. V oblastech s nižší kvalitou života znázorněných na mapě červenou barvou by kraje měly věnovat velkou pozornost oblasti vzdělávání a snažit se zajistit kvalitní školství, které bude reagovat na negativní strukturální výchozí podmínky žáků.

Mapa kvality života

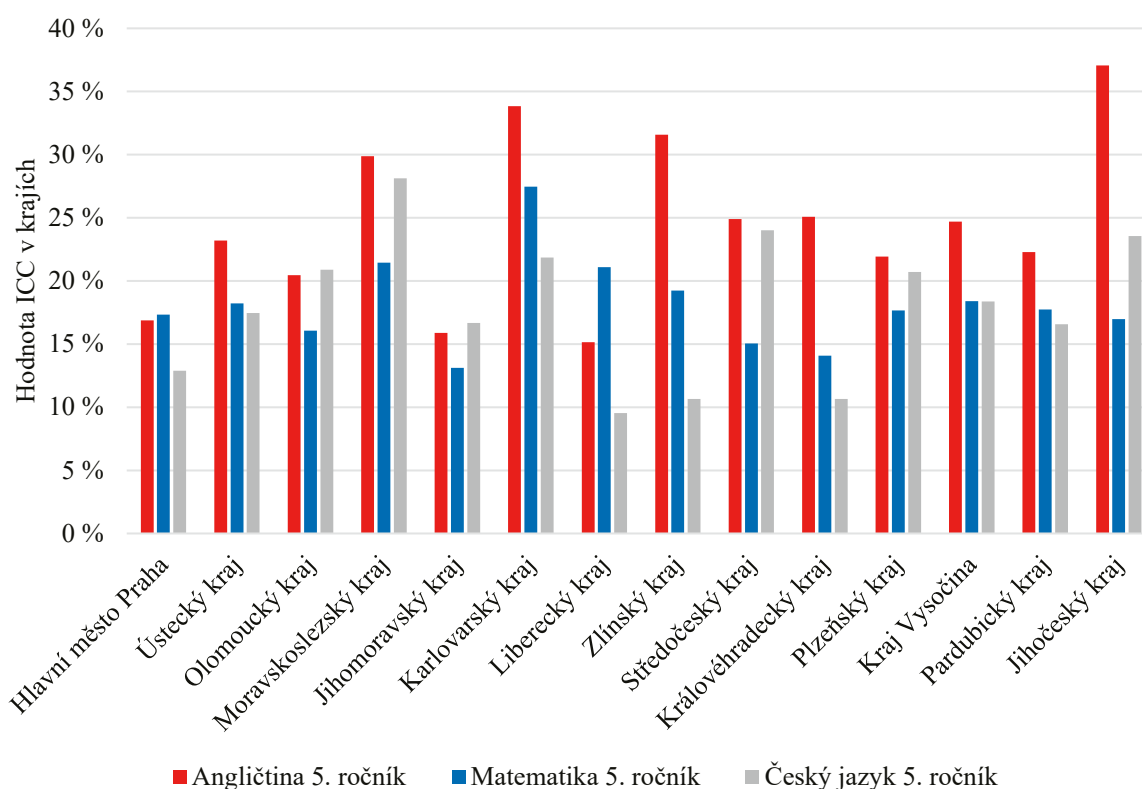
Zdroj: Český rozhlas, dostupné zde: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/mapa-kvality-zivota-median-prokop-kscm-spd_1811220600_jab

2.1.3 Velikost rozdílů ve výsledcích žáků mezi školami v krajích

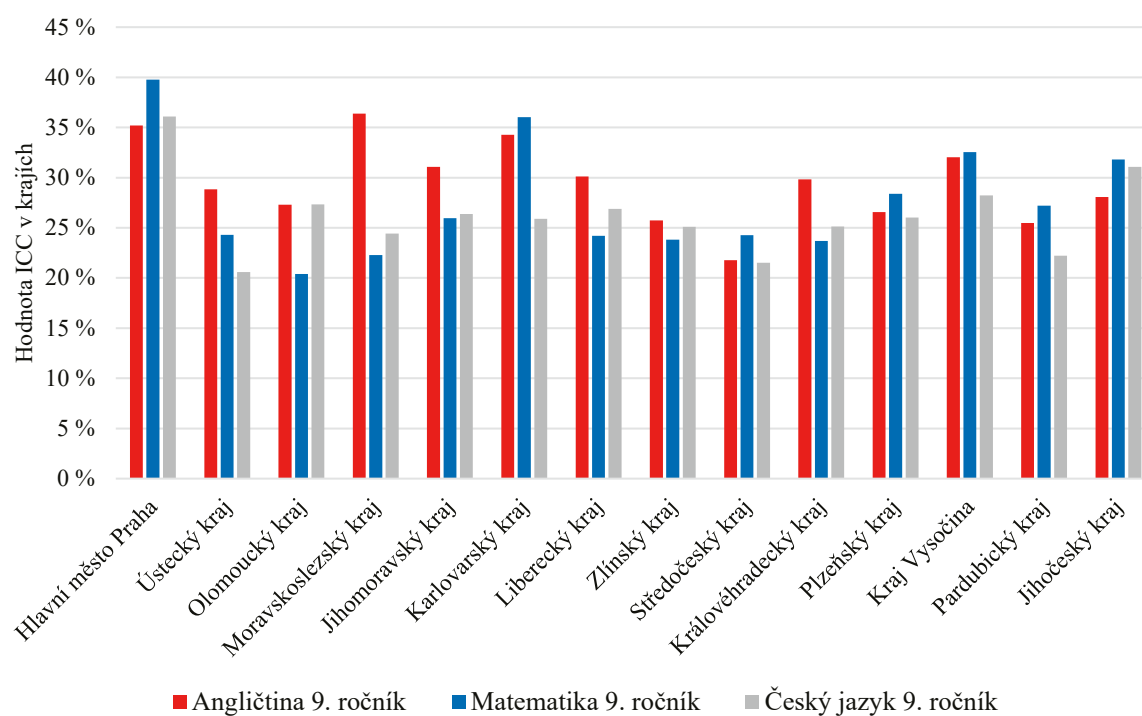
V edukačních vědách se pro určení toho, kolik procent rozdílů ve výsledcích žáků lze přičíst individuálním charakteristikám samotného žáka a kolik procent kontextuálním faktorům (např. vliv školy), používá tzv. vnitroskupinový koeficient korelace (ICC; intraclass correlation coefficient). Říká nám, kolik procent rozdílů v individuálních výsledcích žáků je dáno rozdíly mezi druhou (kontextuální) úrovní, kterou je zpravidla třída nebo škola.

Pro účely analýzy zobrazujeme výsledné hodnoty ICC po krajích na úrovni škol. **Hodnota tak udává, kolik procent rozdílů ve výsledku žáků je přičitatelných právě rozdílům mezi školami. Ideálně by měly být hodnoty ICC nízké. Nízké ICC poukazuje na to, že mezi školami v daném kraji nejsou výrazné rozdíly.** Například hodnota ICC pro Finsko je jedna z nejnižších na světě, což značí nízkou míru nerovnosti v dosahovaných testových výsledcích mezi školami.

Hodnota koeficientu – ICC v krajích – Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. a 9. tříd ZŠ – 5. ročník

Hodnota koeficientu – ICC v krajích – Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. a 9. tříd ZŠ – 9. ročník

3 STRUKTURA A CHARAKTERISTIKA SOUSTAVY

3.1.1 Podíly absolventů SŠ dle skupiny oborů 2017/2018

Střední vzdělání s výučním listem – E, H – podíl absolventů

skupina oborů	střední vzdělání s výučním listem – E, H													
	Hlavní město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	Přerýský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královéhradecký kraj	Pardubický kraj	Kraj Vysočina	Jihomoravský kraj	Olomoucký kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj
21 Hornictví, hutnictví a slévárnictví	0,00	0,00	0,00	0,35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,32	0,00	0,00	0,00	0,56
23 Strojníctví a strojírenská výroba	12,45	21,87	24,56	28,41	20,41	21,78	24,88	21,55	24,05	21,33	23,63	25,27	27,17	24,21
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	9,04	8,99	9,81	8,04	7,89	7,89	5,02	10,50	7,96	9,14	12,96	6,96	9,37	11,20
28 Technická chemie a chemie silikátů	0,62	0,00	0,68	0,35	3,77	0,00	1,96	0,00	0,65	0,56	0,00	0,25	2,68	0,00
29 Potravinářství a potravinářská chemie	8,98	7,35	6,77	11,45	6,86	3,75	6,62	9,47	8,77	5,13	6,68	9,09	7,64	6,29
31 Textilní výroba a oděvnictví	1,11	0,22	0,00	0,00	0,00	0,56	1,35	1,10	0,16	0,24	0,12	0,19	0,39	0,20
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	0,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,38	0,00	0,00
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	5,82	4,34	3,92	5,33	2,74	4,14	6,00	4,66	2,68	4,81	5,14	2,88	2,91	3,91
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	1,73	0,00	0,00	0,00	0,00	1,18	0,00	2,45	3,41	1,12	1,94	0,00	1,18	0,56
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	7,06	7,66	6,97	6,47	8,75	8,17	8,70	8,29	10,72	8,42	11,02	9,03	9,21	8,90
37 Doprava a spoje	0,00	0,00	0,47	2,71	0,00	0,84	0,00	0,00	0,00	0,56	0,47	1,32	0,00	0,00
39 Speciální a interdisciplinární tech. obory	0,74	0,93	0,14	0,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,32	0,00	0,36	0,00	0,55	0,16
41 Zemědělství a lesnictví	5,33	13,01	15,70	8,74	2,74	8,12	9,44	12,00	14,05	11,87	8,10	14,17	8,35	9,19
53 Zdravotnictví	1,18	0,84	0,47	0,87	3,09	1,29	3,92	0,79	1,87	2,97	1,70	1,57	1,97	3,18
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	20,19	21,03	14,95	16,52	30,87	16,46	19,61	14,13	14,46	17,80	14,42	12,54	15,98	16,72
66 Obchod	7,12	5,93	5,41	4,37	4,12	10,69	5,39	4,26	1,54	3,85	3,99	4,89	3,23	5,20
68 Právo, právní a veřejnoprávní činnost	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
69 Osobní a provozní služby	10,03	7,22	8,05	4,20	8,75	12,37	5,76	7,73	7,64	9,14	6,80	9,22	8,03	9,15
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	0,80	0,35	1,62	1,92	0,00	2,58	0,74	1,66	0,97	1,28	1,34	1,76	0,94	0,56
78 Obecně odborná příprava	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
82 Umění a užité umění	7,55	0,27	0,47	0,00	0,00	0,17	0,61	1,42	0,73	1,44	1,34	0,50	0,39	0,00

Střední odborné vzdělání s MZ a odborným výcvikem – L/O; Nástavbové – podíl absolventů

skupina oborů	střední odborné vzdělání s MZ a odborným výcvikem – L/O; Nástavbové													
	hlavní město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	Přerýský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královéhradecký kraj	Pardubický kraj	Kraj Vysočina	Jihomoravský kraj	Olomoucký kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj
21 Hornictví, hutnictví a slévárnictví	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,96	0,00	0,00	0,00	2,29
23 Strojírenství a strojírenská výroba	7,07	24,30	30,79	25,75	1,01	17,13	10,42	14,29	22,81	21,86	15,13	32,29	32,11	25,04
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	12,97	19,24	14,60	15,30	4,04	16,20	0,00	7,83	18,13	16,72	22,54	4,58	14,45	11,95
28 Technická chemie a chemie silikátů	2,16	0,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,23	4,42
29 Potravinářství a potravinářská chemie	0,00	0,25	0,00	0,00	0,00	0,00	2,08	0,00	2,19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	0,98	1,27	0,95	1,87	0,00	0,00	0,00	2,30	1,88	6,11	0,61	0,00	1,15	1,15
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	8,25	1,01	2,22	0,00	0,00	9,26	0,00	15,67	5,63	2,57	7,26	7,95	5,28	2,62
36 Štavebnictví, geologie a kartografie	0,98	0,00	0,63	1,12	0,00	2,78	0,00	0,00	2,81	4,82	1,66	2,65	3,67	0,82
37 Doprava a spoje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,08	0,00	0,00	0,00	0,30	0,00	0,00	0,00
39 Speciální a interdisciplinární tech. obory	10,61	7,09	10,79	7,46	29,29	6,94	36,46	9,22	16,25	10,61	15,13	7,95	3,67	10,80
41 Zemědělství a lesnictví	2,55	0,00	1,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,63	0,00	1,21	0,96	0,00	0,00
53 Zdravotnictví	0,00	1,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,76	0,00	0,00	0,00
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	18,66	26,33	19,37	20,90	13,13	23,15	32,29	29,03	9,38	18,01	20,42	25,54	18,12	22,59
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	11,39	7,34	6,67	11,19	16,16	5,09	6,25	6,91	4,38	5,14	1,06	6,02	8,94	4,42
66 Obchod	7,07	3,04	2,54	7,84	0,00	0,93	0,00	0,92	1,25	3,54	1,66	6,51	0,69	0,65
69 Osobní a provozní služby	11,98	7,85	9,52	1,49	32,32	18,52	10,42	7,37	7,50	4,50	10,44	2,89	5,73	10,15
82 Umění a užité umění	5,30	0,00	0,00	7,09	4,04	0,00	0,00	6,45	0,00	4,18	1,82	2,65	5,96	3,11

Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou – M – podíl absolventů

skupina oborů	střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou – M													
	hlavní město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	Přerýský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královéhradecký kraj	Pardubický kraj	Kraj Vysočina	Jihomoravský kraj	Olomoucký kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	0,40	1,00	1,13	0,78	0,65	1,75	0,00	2,14	0,52	0,46	0,90	0,52	1,08	1,00
18 Informační technologie	9,09	6,62	7,08	12,03	9,49	7,09	4,69	13,77	9,82	8,50	10,27	4,84	6,28	12,67
21 Hornictví, hutnictví a slévárnictví	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,21
23 Strojírenství a strojírenská výroba	2,35	4,94	6,06	5,10	4,26	7,99	7,82	6,88	3,40	7,64	7,47	10,20	8,31	6,69
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	3,49	5,80	6,92	6,86	5,24	7,51	4,78	4,29	5,76	7,84	3,15	9,57	3,95	6,26
28 Technická chemie a chemie silikátů	2,88	0,00	0,64	0,00	0,65	1,27	1,01	0,85	4,21	0,00	1,69	2,36	1,79	1,79
29 Potravinářství a potravinářská chemie	0,87	0,00	0,97	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,40	0,00	0,59	0,86	1,14	0,15
31 Textilní výroba a oděvnictví	0,29	0,00	0,00	0,07	0,00	0,00	1,84	0,00	0,00	0,00	0,62	0,00	0,00	0,12
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,30	0,00
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	0,16	0,00	0,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,17	0,00	0,00	0,48	0,86	0,30	0,33
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	0,48	0,00	0,00	0,00	0,00	1,06	0,00	0,00	1,03	0,00	0,69	0,12	0,00	1,09
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	3,49	4,55	6,76	4,81	3,93	3,44	4,23	5,98	4,06	5,91	5,71	4,09	10,05	4,83
37 Doprava a spoje	4,44	1,77	2,09	5,66	5,40	1,48	2,02	0,96	1,26	0,53	1,49	2,65	0,00	1,34
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	0,00	1,43	0,59	0,00	0,00	0,95	0,00	0,00	0,74	0,00	0,00	1,73	0,00	0,61
41 Zemědělství a lesnictví	0,55	5,32	10,57	4,18	3,27	1,96	0,00	4,01	7,75	3,25	2,25	5,94	1,14	2,49
43 Veterináriství a veterinární prevence	0,63	1,30	3,33	0,92	0,00	1,11	0,92	4,74	2,58	2,19	1,35	0,00	4,90	0,00
53 Zdravotnictví	3,43	5,80	6,12	5,94	10,80	7,14	4,51	4,85	5,61	8,03	8,82	9,57	7,83	7,72
61 Filozofie, teologie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
63 Ekonomika a administrativní	18,01	19,78	16,42	23,92	13,09	18,35	18,86	15,07	19,65	17,00	17,46	14,47	22,97	14,13
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	10,83	7,84	5,85	3,18	9,98	6,56	7,36	5,98	8,27	8,30	7,43	6,86	6,34	9,33
66 Obchod	0,53	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,14	0,00	0,00	0,00
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	10,41	5,19	4,02	3,47	8,18	9,78	11,87	4,51	4,21	6,24	2,70	3,75	7,06	5,44

skupina oborů	střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou – M													
	hlavní město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	Přerýský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královéhradecký kraj	Pardubický kraj	Kraj Vysočina	Jihomoravský kraj	Olomoucký kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj
69 Osobní a provozní služby	0,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,59	0,00	0,00	0,00
72 Publicistika, knihovnictví a informatika	0,69	0,48	0,59	1,20	1,15	0,00	0,00	0,79	0,81	0,00	1,11	0,00	0,00	0,00
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	4,09	9,00	3,27	3,47	9,66	7,93	4,88	7,11	6,50	5,18	9,09	4,96	8,19	5,11
78 Obecně odborná příprava	13,95	15,63	12,07	12,31	8,35	12,11	14,54	11,79	8,86	11,22	10,06	11,18	3,05	13,83
82 Umění a užité umění	8,37	3,55	4,67	6,09	5,89	2,54	10,67	5,93	3,55	7,70	5,95	5,48	5,32	4,83
Gymnaziální vzdělání – K	91,60	83,42	65,56	60,23	77,41	65,79	59,34	62,30	76,44	66,67	84,41	75,39	78,41	72,04

Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou – M – podíl absolventů

skupina oborů	celkem													
	hlavní město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	Přerýský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královéhradecký kraj	Pardubický kraj	Kraj Vysočina	Jihomoravský kraj	Olomoucký kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	0,15	0,32	0,41	0,28	0,22	0,61	0,00	0,84	0,60	0,17	0,29	0,17	0,37	0,36
18 Informační technologie	3,38	2,15	2,60	4,34	3,12	2,49	1,89	5,37	3,20	3,02	3,29	1,59	2,16	4,58
21 Hornictví, hutnictví a slévárnictví	0,00	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00	0,00	0,07	0,00	0,17	0,00	0,00	0,00	0,38
23 Strojírenství a strojírenská výroba	3,37	9,88	11,51	11,89	7,86	10,91	11,04	9,96	9,97	10,59	10,13	13,71	12,86	10,79
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	3,48	5,79	6,49	6,36	4,41	5,91	3,63	4,97	5,72	7,12	6,55	6,78	5,17	6,12
28 Technická chemie a chemie silikátů	1,28	0,03	0,43	0,10	1,40	0,45	1,00	0,33	1,56	0,19	0,54	0,85	1,34	0,94
29 Potravinářství a potravinářská chemie	1,76	2,34	2,32	3,34	2,15	1,25	2,07	2,64	3,22	1,51	2,06	3,03	2,56	1,77
31 Textilní výroba a oděvnictví	0,29	0,07	0,00	0,03	0,00	0,19	1,15	0,31	0,05	0,14	0,23	0,06	0,10	0,10
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	0,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,11	0,10	0,00
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	1,03	1,44	1,79	1,68	0,86	1,38	1,82	1,47	0,94	1,86	1,64	1,16	0,97	1,26
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	0,87	0,06	0,14	0,00	0,00	1,13	0,00	1,43	1,78	0,52	1,30	0,66	0,78	0,73
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	2,62	3,90	4,70	3,73	4,04	4,13	4,33	4,64	5,07	4,93	5,04	4,28	6,20	4,23
37 Doprava a spoje	1,87	0,58	1,10	3,37	1,78	0,80	0,89	0,37	0,41	0,35	0,63	1,33	0,00	0,48
39 Speciální a interdisciplinárn. tech. obory	0,65	1,47	0,93	0,79	1,56	0,61	1,30	0,44	1,59	1,25	1,21	1,19	0,47	0,99
41 Zemědělství a lesnictví	1,18	6,10	8,64	4,06	1,94	3,38	2,85	5,13	7,11	4,86	3,08	6,31	2,58	3,52
43 Veterináriství a veterinární prevence	0,24	0,42	1,22	0,33	0,00	0,39	0,37	1,85	0,84	0,78	0,43	0,00	1,69	0,00
53 Zdravotnictví	3,24	3,42	3,29	4,54	6,35	4,68	3,59	3,74	2,38	5,09	5,67	4,66	4,60	4,87
61 Filozofie, teologie	0,03	0,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
63 Ekonomika a administrativní	7,46	6,76	6,65	9,60	4,31	6,64	8,41	6,69	6,82	6,51	6,17	5,00	8,18	5,53
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	1,45	1,67	1,20	1,74	0,70	1,36	1,15	1,39	0,96	1,58	1,50	2,01	1,63	1,64
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	8,01	10,02	7,50	6,94	15,18	8,18	9,11	6,91	7,30	8,65	6,75	6,95	7,34	8,82
66 Obchod	1,68	2,05	1,73	1,81	1,29	3,59	1,63	1,23	0,55	1,39	1,58	1,99	0,91	1,48
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	4,22	1,91	1,79	1,48	2,69	4,22	4,78	2,24	1,54	2,48	1,53	1,23	2,93	2,44

skupina oborů	celkem													
	hlavní město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	Přerýský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královéhradecký kraj	Pardubický kraj	Kraj Vysočina	Jihomoravský kraj	Olomoucký kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj
69 Osobní a provozní služby	2,41	2,72	2,93	1,33	4,47	4,85	2,11	2,51	2,84	3,02	2,86	3,01	2,62	3,18
72 Publicistika, knihovnictví a informatika	0,92	0,15	0,22	0,43	0,38	0,00	0,00	0,31	0,26	0,00	0,52	0,00	0,00	0,07
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	3,45	3,34	1,87	2,88	4,95	4,28	2,19	3,23	6,17	2,71	3,88	3,31	3,71	2,74
78 Obecně odborná příprava	5,19	5,06	4,43	4,44	2,74	4,26	5,85	4,60	2,88	3,98	3,23	3,67	1,05	5,00
82 Umění a užité umění	5,63	1,23	2,05	2,68	2,15	1,21	4,93	3,06	1,37	3,47	2,83	2,16	2,68	1,96
Gymnaziální vzdělání – K	34,10	27,03	24,05	21,72	25,46	23,12	23,90	24,29	24,87	23,67	27,05	24,77	27,01	26,04

4 FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ VÝSLEDKY

Výsledky žáků v krajích zhruba z poloviny ovlivňuje socioekonomický status žáka. Jedná se o strukturální faktor, který nelze přímo krajskou politikou ovlivnit. Při tvorbě vzdělávací politiky na úrovni kraje je nutné tyto nepříznivé strukturální podmínky přímo zohlednit. Je nutné podpořit osobní a profesní rozvoj učitelů a ředitelů, kteří budou dobře připraveni na negativní faktory, jež se mohou v některých školách vyskytovat. Dále je důležité se věnovat i práci s rodiči a podporovat předškolní vzdělávání.

4.1 Pedagogické vedení školy a personální podmínky

4.1.1 Ředitelé

Průměrný věk ředitelů v základních školách, gymnáziích a středních odborných školách

kraj	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	52,0	-	54,5
Jihomoravský kraj	54,0	50,8	54,4
Karlovarský kraj	58,0	62,0	47,5
Královéhradecký kraj	53,0	-	61,2
Liberecký kraj	55,0	-	53,0
Moravskoslezský kraj	52,0	-	53,5
Olomoucký kraj	52,0	-	52,4
Pardubický kraj	54,5	-	53,5
Plzeňský kraj	54,0	-	55,1
hlavní město Praha	55,0	59,7	56,0
Středočeský kraj	53,0	60,0	55,4
Ústecký kraj	55,5	-	56,4
Kraj Vysočina	52,0	-	53,6
Zlínský kraj	51,0	-	50,8
celkem v ČR	53,0	56,8	54,5

Zdroj: ČŠI

Následující tabulky ukazují procentuální podíly ředitelů inspektovaných škol dle standardních věkových kategorií v jednotlivých krajích, a to v základním, gymnaziálním i středním odborném vzdělávání. V případě gymnázií bylo inspektováno ve zkoumaném období velmi málo škol, proto jsou uvedeny výsledky pouze za kraje s vyšším počtem případů škol (tedy kraje, kde lze výsledky šetření považovat z hlediska počtu případů za vypovídající).

Procentuální podíl ředitelů dle věkových kategorií (základní školy)

	Jihočeský kraj	Jihomoravský kraj	Karlovarský kraj	Královéhradecký kraj	Liberecký kraj	Moravskoslezský kraj	Olomoucký kraj	Pardubický kraj	Plzeňský kraj	hlavní město Praha	Středočeský kraj	Ústecký kraj	Kraj Vysočina	Zlínský kraj
34 let a méně	6,6 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	5,0 %	0,0 %	0,0 %	2,0 %	3,1 %	2,3 %	1,9 %	2,1 %	1,5 %	0,0 %
35–44 let	18,0 %	16,7 %	5,9 %	5,0 %	15,0 %	23,8 %	18,3 %	10,0 %	3,1 %	16,3 %	12,6 %	10,4 %	20,0 %	17,6 %
45–54 let	34,4 %	42,4 %	41,2 %	55,0 %	22,5 %	38,8 %	49,3 %	38,0 %	53,1 %	30,2 %	40,8 %	35,4 %	41,5 %	38,2 %
55–64 let	36,1 %	37,9 %	52,9 %	32,5 %	57,5 %	36,3 %	31,0 %	50,0 %	40,6 %	46,5 %	41,7 %	47,9 %	36,9 %	44,1 %
65 let a více	4,9 %	3,0 %	0,0 %	7,5 %	0,0 %	1,3 %	1,4 %	0,0 %	0,0 %	4,7 %	2,9 %	4,2 %	0,0 %	0,0 %

Zdroj: ČŠI

Procentuální podíl ředitelů dle věkových kategorií (gymnázia)

	Jihomoravský kraj	Karlovarský kraj	hlavní město Praha	Středočeský kraj
34 let a méně	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
35–44 let	25,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
45–54 let	25,0 %	0,0 %	27,3 %	0,0 %
55–64 let	50,0 %	66,7 %	45,5 %	75,0 %
65 let a více	0,0 %	33,3 %	27,3 %	25,0 %

Zdroj: ČŠI

Procentuální podíl ředitelů dle věkových kategorií (střední odborné školy)

	Jihočeský kraj	Jihomoravský kraj	Karlovarský kraj	Královéhradecký kraj	Liberecký kraj	Moravskoslezský kraj	Olomoucký kraj	Pardubický kraj	Plzeňský kraj	hlavní město Praha	Středočeský kraj	Ústecký kraj	Kraj Vysočina	Zlínský kraj
34 let a méně	0,0 %	0,0 %	25,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
35–44 let	23,1 %	15,0 %	0,0 %	11,1 %	0,0 %	15,4 %	16,7 %	18,2 %	0,0 %	0,0 %	6,5 %	11,8 %	0,0 %	25,0 %
45–54 let	23,1 %	25,0 %	50,0 %	0,0 %	75,0 %	34,6 %	41,7 %	18,2 %	27,3 %	35,0 %	35,5 %	35,3 %	44,4 %	41,7 %
55–64 let	46,2 %	50,0 %	25,0 %	44,4 %	25,0 %	50,0 %	41,7 %	63,6 %	72,7 %	55,0 %	45,2 %	35,3 %	55,6 %	33,3 %
65 let a více	7,7 %	10,0 %	0,0 %	44,4 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	10,0 %	12,9 %	17,6 %	0,0 %	0,0 %

Zdroj: ČŠI

Následující tabulky obsahují podrobné informace ke konkurzním řízením na ředitele základních a středních škol v jednotlivých krajích. Informace vycházejí z 1 465 konkurzních řízení realizovaných v období od 1. března 2018 do 31. července 2018, resp. z 1 325 konkurzních řízení, kterých se ČŠI v souladu s vyhláškou č. 54/2005 Sb., o náležitostech konkurzního řízení a konkurzních komisích, v tomto období účastnila.

Bližší informace ke konkurzním řízením lze nalézt také ve zprávě ČŠI **Konkurzy na ředitele škol a školských zařízení v období od 1. 3. 2018 do 31. 7. 2018**.

Důvod vyhlášení konkurzu na ředitele – ZŠ

kraj	konec řádného funkčního období ředitele školy	návrh na vyhlášení konkurzu podaný Českou školní inspekcí	odvolání ředitele školy na návrh školské rady	odvolání ředitele školy z funkce z jiného důvodu	opakovaný konkurz (v předešlém konkurzu na ředitele téže školy nebyl nikdo vybrán)	opakovaný konkurz (žádného z vybraných uchazečů zřizovatel nejmenoval ředitelem školy)	ukončení pracovního poměru na straně ředitele školy, rezignace	jiný	celkový součet
Jihočeský kraj	33	0	0	0	0	0	7	0	40
Jihomoravský kraj	45	0	1	0	1	1	13	2	63
Karlovarský kraj	17	2	0	1	2	0	2	0	24
Královéhradecký kraj	41	0	0	0	0	0	12	1	54
Liberecký kraj	52	0	0	1	0	0	11	2	66
Moravskoslezský kraj	45	0	0	1	2	0	20	0	68
Olomoucký kraj	20	3	0	0	0	1	18	0	42
Pardubický kraj	32	1	0	2	2	0	15	0	52
Plzeňský kraj	11	0	0	0	0	0	12	0	23
hlavní město Praha	13	0	1	1	0	0	3	1	19
Středočeský kraj	42	0	0	1	1	0	36	4	84
Ústecký kraj	25	1	0	1	0	0	10	0	37
Kraj Vysočina	34	0	0	0	0	0	9	3	46
Zlínský kraj	39	0	0	0	2	0	8	1	50
celkový součet	449	7	2	8	10	2	176	14	668

Zdroj: ČŠI

Průměrný počet let, po něž byl dosavadní ředitel školy ve funkci – ZŠ

kraj	průměr	počet	minimum	maximum	směr. odchylka
Jihočeský kraj	15,05	40	5	29	6,230
Jihomoravský kraj	16,41	61	2	29	7,367
Karlovarský kraj	13,71	24	1	28	6,969
Královéhradecký kraj	15,98	54	1	29	6,098
Liberecký kraj	12,92	66	3	29	6,313
Moravskoslezský kraj	14,66	68	6	29	7,060
Olomoucký kraj	14,69	42	2	30	8,618
Pardubický kraj	16,38	52	6	31	7,290
Plzeňský kraj	12,48	23	1	21	4,747
hlavní město Praha	15,17	18	3	27	7,994
Středočeský kraj	14,75	84	1	28	7,803
Ústecký kraj	17,51	37	6	32	8,315
Kraj Vysočina	14,72	46	5	29	6,330
Zlínský kraj	18,26	50	3	31	7,524
celkem ČR	15,26	665	1	32	7,232

Zdroj: ČŠI

Průměrný počet uchazečů přihlášených do jednoho konkurzního řízení – ZŠ

kraj	průměrný počet uchazečů	počet konkurzů	minimum	maximum	směr. odchylka
Jihočeský kraj	2,35	40	0	12	2,032
Jihomoravský kraj	2,79	62	1	11	2,058
Karlovarský kraj	2,71	24	1	8	1,989
Královéhradecký kraj	1,74	54	0	8	1,390
Liberecký kraj	1,73	66	1	6	1,103
Moravskoslezský kraj	3,07	68	1	10	2,083
Olomoucký kraj	2,33	42	0	7	1,459
Pardubický kraj	1,69	51	0	6	1,104
Plzeňský kraj	2,04	23	1	6	1,364
hlavní město Praha	1,95	19	1	6	1,268
Středočeský kraj	2,40	84	1	9	1,584
Ústecký kraj	3,22	37	1	10	2,200
Kraj Vysočina	2,20	46	1	5	1,276
Zlínský kraj	2,14	50	0	6	1,309
celkem ČR	2,32	666	0	12	1,688

Zdroj: ČŠI

Který z následujících výroků podle vašeho názoru nejpřesněji vystihuje atmosféru proběhlého konkurzu? (odpovědi v %) – ZŠ

kraj	Byla patrná snaha komise vybrat nejlepšího uchazeče, nejvhodnější uchazeč získal jen těsnou většinu hlasů členů komise.	Byla patrná snaha komise vybrat nejlepšího uchazeče, nejvhodnější uchazeč získal výraznou většinu hlasů členů komise.	Konkurz proběhl s patrnou snahou části komise protlačit za každou cenu svého favorita.	Konkurz proběhl spíše formálně, bylo vidět, že favorit je předem znám a většina komise se na něm shoduje.	celkový počet konkurzů v kraji
Jihočeský kraj	16,22	62,16	5,41	16,22	37
Jihomoravský kraj	14,29	51,02	10,20	24,49	49
Karlovarský kraj	4,35	65,22	4,35	26,09	23
Královéhradecký kraj	6,82	54,55	6,82	31,82	44
Liberecký kraj	3,28	47,54	13,11	36,07	61
Moravskoslezský kraj	16,39	59,02	9,84	14,75	61
Olomoucký kraj	15,15	81,82	0,00	3,03	33
Pardubický kraj	11,11	66,67	2,78	19,44	36
Plzeňský kraj	13,04	73,91	4,35	8,70	23
hlavní město Praha	7,14	64,29	0,00	28,57	14
Středočeský kraj	12,86	60,00	1,43	25,71	70
Ústecký kraj	13,89	58,33	5,56	22,22	36
Kraj Vysočina	5,26	78,95	0,00	15,79	38
Zlínský kraj	10,26	87,18	2,56	0,00	39

Zdroj: ČŠI

Důvod vyhlášení konkurzu na ředitele – SŠ

kraj	konec řádného funkčního období ředitele školy	návrh na vyhlášení konkurzu podaný Českou školní inspekcí	odvolání ředitele školy na návrh školské rady	odvolání ředitele školy z funkce na návrh ČŠI	odvolání ředitele školy z funkce z jiného důvodu	opakovaný konkurz (v předešlém konkurzu nebyl nikdo vybrán)	opakovaný konkurz (žádného zřizovatel nejmenoval ředitelem školy)	ukončení pracovního poměru na straně ředitele školy, rezignace	jiné	celkový počet konkurzů v kraji
Jihočeský kraj	38	0	0	0	0	0	0	3	0	41
Jihomoravský kraj	10	0	1	1	0	0	0	2	0	14
Karlovarský kraj	6	0	0	0	0	0	0	0	0	6
Královéhradecký kraj	30	0	0	0	0	1	0	1	5	37
Liberecký kraj	15	0	0	0	0	0	0	3	1	19
Moravskoslezský kraj	2	0	0	0	0	0	0	3	0	5
Olomoucký kraj	2	0	0	0	0	0	0	1	0	3
Pardubický kraj	30	0	0	0	0	2	0	2	0	34
Plzeňský kraj	2	0	0	0	0	0	0	3	0	5
hlavní město Praha	4	0	1	1	0	0	0	0	0	6
Středočeský kraj	8	0	0	0	0	0	0	1	0	9
Ústecký kraj	3	0	0	0	0	0	0	1	1	5
Kraj Vysočina	4	0	0	0	1	0	0	3	0	8
Zlínský kraj	17	2	0	0	1	3	2	3	0	28

Zdroj: ČŠI

Průměrný počet let, po něž byl dosavadní ředitel školy ve funkci – SŠ

kraj	průměr	celkový počet konkurzů v kraji	minimum	maximum	směr. odchylka
Jihočeský kraj	12,93	41	1	28	6,642
Jihomoravský kraj	18,93	14	6	32	9,186
Karlovarský kraj	20,00	6	6	26	7,376
Královéhradecký kraj	16,76	37	0	40	8,861
Liberecký kraj	15,32	19	4	28	6,929
Moravskoslezský kraj	12,60	5	6	18	4,669
Olomoucký kraj	16,33	3	6	23	9,074
Pardubický kraj	14,55	33	6	27	6,883
Plzeňský kraj	14,60	5	6	24	6,768
hlavní město Praha	12,67	6	5	26	7,581
Středočeský kraj	20,33	9	8	30	6,325
Ústecký kraj	15,80	5	6	27	10,305
Kraj Vysočina	13,75	8	6	18	5,497
Zlínský kraj	17,93	28	6	28	5,956
celkem ČR	15,71	219	0	40	7,453

Zdroj: ČŠI

Průměrný počet uchazečů přihlášených do jednoho konkurzního řízení – SŠ

kraj	průměr	celkový počet konkurzů v kraji	minimum	maximum	směr. odchylka
Jihočeský kraj	1,49	41	1	4	0,746
Jihomoravský kraj	2,79	14	1	7	1,762
Karlovarský kraj	1,33	6	1	2	0,516
Královéhradecký kraj	1,84	37	1	6	1,167
Liberecký kraj	1,68	19	1	4	0,885
Moravskoslezský kraj	4,00	5	3	5	0,707
Olomoucký kraj	1,33	3	1	2	0,577
Pardubický kraj	1,44	34	1	4	0,746
Plzeňský kraj	4,00	5	1	7	2,828
hlavní město Praha	2,50	6	1	4	1,643
Středočeský kraj	1,67	9	1	4	1,000
Ústecký kraj	3,20	5	2	4	0,837
Kraj Vysočina	1,88	8	1	5	1,356
Zlínský kraj	1,82	28	1	3	0,723
celkem ČR	1,88	220	1	7	1,201

Zdroj: ČŠI

Který z následujících výroků podle vašeho názoru nejpřesněji vystihuje atmosféru proběhlého konkurzu? (odpovědi v %) – SŠ

kraj	Byla patrná snaha komise vybrat nejlepšího uchazeče, nejvhodnější uchazeč získal jen těsnou většinu hlasů členů komise.	Byla patrná snaha komise vybrat nejlepšího uchazeče, nejvhodnější uchazeč získal výraznou většinu hlasů členů komise.	Konkurz proběhl s patrnou snahou části komise protlačit za každou cenu svého favorita.	Konkurz proběhl spíše formálně, bylo vidět, že favorit je předem znám a většina komise se na něm shoduje.	celkový počet konkurzů v kraji
Jihočeský kraj	7,50	32,50	5,00	55,00	40
Jihomoravský kraj	30,00	50,00	0,00	20,00	10
Karlovarský kraj	16,67	16,67	0,00	66,67	6
Královéhradecký kraj	0,00	60,61	9,09	30,30	33
Liberecký kraj	29,41	64,71	5,88	0,00	17
Moravskoslezský kraj	20,00	60,00	20,00	0,00	5
Olomoucký kraj	0,00	100,00	0,00	0,00	2
Pardubický kraj	13,79	34,48	0,00	51,72	29
Plzeňský kraj	20,00	80,00	0,00	0,00	5
hlavní město Praha	0,00	66,67	0,00	33,33	3
Středočeský kraj	0,00	66,67	0,00	33,33	6
Ústecký kraj	20,00	60,00	0,00	20,00	5
Kraj Vysočina	0,00	85,71	0,00	14,29	7
Zlínský kraj	5,56	94,44	0,00	0,00	18

Zdroj: ČŠI

4.1.2 Učitelé

Tabulka ukazuje celkové počty učitelů a z toho počty učitelů bez potřebné kvalifikace v časové řadě od roku 2010.

Počty učitelů a počty kvalifikovaných učitelů v časové řadě – celkem

kraj	2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018	
	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace
Česká republika	132 298,1	16 227,3	131 777,1	18 104,4	130 522,7	14 998,0	130 321,1	13 449,9	130 623,5	11 006,0	131 238,3	6 737,7	132 294,5	6 362,0	134 232,6	6 605,4	135 855,3	7 209,4
hlavní město Praha	15 079,7	1 926,8	15 378,2	2 251,9	15 451,0	1 985,6	15 658,5	1 878,1	15 929,0	1 608,4	16 350,1	1 154,5	16 607,0	1 106,6	17 019,1	1 240,0	17 577,6	1 392,7
Středočeský kraj	14 195,3	2 611,1	14 368,6	2 966,1	14 495,3	2 567,7	14 692,5	2 441,6	14 895,5	2 087,7	15 198,1	1 397,8	15 612,3	1 376,7	16 060,9	1 545,3	16 412,6	1 631,3
Jihočeský kraj	8 267,8	643,5	8 192,5	704,6	8 150,7	585,2	8 094,1	526,0	8 107,3	376,0	8 132,7	225,3	8 184,0	192,5	8 274,2	213,2	8 356,9	224,7
Plzeňský kraj	6 866,6	759,5	6 845,0	834,5	6 798,7	679,8	6 817,3	582,5	6 848,8	543,6	6 863,1	304,4	6 914,6	273,9	7 052,6	328,1	7 122,1	345,6
Karlovarský kraj	3 680,7	1 000,0	3 617,8	974,0	3 535,6	822,3	3 472,7	712,0	3 445,4	509,3	3 431,2	317,0	3 460,3	327,0	3 478,1	345,3	3 471,2	387,2
Ústecký kraj	10 715,2	2 032,4	10 610,5	2 134,6	10 522,9	1 866,6	10 440,2	1 607,3	10 376,7	1 360,5	10 299,3	889,7	10 322,9	833,4	10 409,4	833,7	10 475,2	869,4
Liberecký kraj	5 550,1	697,3	5 514,2	798,6	5 420,4	692,2	5 442,1	620,7	5 446,0	480,7	5 442,3	279,8	5 482,1	320,5	5 521,1	288,9	5 560,4	337,4
Královéhradecký kraj	7 435,8	936,0	7 371,8	1 074,1	7 300,2	831,4	7 243,8	710,1	7 245,5	550,1	7 248,6	301,2	7 232,8	259,2	7 288,9	280,3	7 277,5	335,2
Pardubický kraj	6 773,0	788,4	6 734,2	817,1	6 666,8	655,8	6 659,0	603,1	6 674,1	480,2	6 660,3	247,7	6 661,1	215,3	6 739,0	237,3	6 808,0	244,7
Kraj Vysočina	6 859,2	636,3	6 756,1	740,7	6 649,3	609,0	6 543,3	507,3	6 541,7	410,0	6 527,6	213,7	6 527,3	323,0	6 618,4	191,3	6 683,1	187,3
Jihomoravský kraj	14 684,1	1 318,4	14 562,1	1 638,7	14 357,3	1 174,4	14 336,5	1 047,4	14 318,0	829,6	14 413,3	448,0	14 594,3	381,9	14 859,2	406,5	15 057,8	480,0
Olomoucký kraj	8 410,1	717,5	8 372,3	819,9	8 283,6	679,5	8 251,9	610,9	8 238,8	525,6	8 244,9	249,1	8 282,9	211,8	8 353,9	206,8	8 435,1	221,3
Zlínský kraj	7 792,7	638,7	7 675,1	636,4	7 527,1	544,4	7 463,5	461,9	7 434,3	339,3	7 482,6	191,7	7 483,0	141,5	7 548,0	156,0	7 609,3	164,8
Moravskoslezský kraj	15 987,8	1 521,4	15 778,7	1 713,2	15 363,8	1 304,1	15 205,7	1 141,0	15 122,4	905,0	14 944,2	517,8	14 929,9	398,7	15 009,8	332,7	15 008,5	387,8

Zdroj: MŠMT, tabulka A1.2.1a Kapitoly A

Pro srovnání krajů slouží tabulka, která ukazuje podíly nekvalifikovaných učitelů.

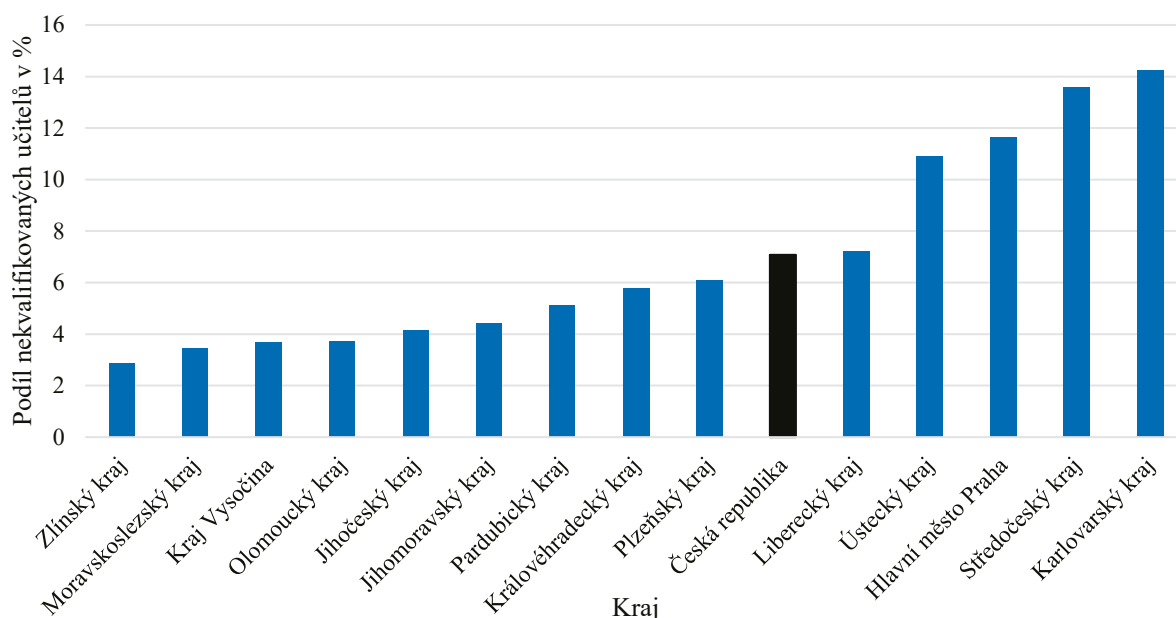
Podíl nekvalifikovaných učitelů v časové řadě – celkem

kraj	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Česká republika	12,27	13,74	11,49	10,32	8,43	5,13	4,81	4,92	5,31
hlavní město Praha	12,78	14,64	12,85	11,99	10,10	7,06	6,66	7,29	7,92
Středočeský kraj	18,39	20,64	17,71	16,62	14,02	9,20	8,82	9,62	9,94
Jihočeský kraj	7,78	8,60	7,18	6,50	4,64	2,77	2,35	2,58	2,69
Plzeňský kraj	11,06	12,19	10,00	8,54	7,94	4,44	3,96	4,65	4,85
Karlovarský kraj	27,17	26,92	23,26	20,50	14,78	9,24	9,45	9,93	11,15
Ústecký kraj	18,97	20,12	17,74	15,40	13,11	8,64	8,07	8,01	8,30
Liberecký kraj	12,56	14,48	12,77	11,41	8,83	5,14	5,85	5,23	6,07
Královéhradecký kraj	12,59	14,57	11,39	9,80	7,59	4,16	3,58	3,85	4,61
Pardubický kraj	11,64	12,13	9,84	9,06	7,19	3,72	3,23	3,52	3,59
Kraj Vysočina	9,28	10,96	9,16	7,75	6,27	3,27	4,95	2,89	2,80
Jihomoravský kraj	8,98	11,25	8,18	7,31	5,79	3,11	2,62	2,74	3,19
Olomoucký kraj	8,53	9,79	8,20	7,40	6,38	3,02	2,56	2,48	2,62
Zlínský kraj	8,20	8,29	7,23	6,19	4,56	2,56	1,89	2,07	2,17
Moravskoslezský kraj	9,52	10,86	8,49	7,50	5,98	3,46	2,67	2,22	2,58

Zdroj: MŠMT, tabulka A1.2.1a Kapitoly A

Následující graf ukazuje podíl nekvalifikovaných učitelů v regionálním školství napříč kraji pro rok 2019. Jedná se o aktuální data z mimořádného šetření MŠMT 2019.

Podíl nekvalifikovaných učitelů ve středním školství dle krajů – mimořádné šetření MŠMT 2019

Zdroj: MŠMT, mimořádné šetření 2019

Následují podrobné tabulky z mimořádného šetření MŠMT z roku 2019 ukazující počty a podíly pedagogických úvazků na základě kvalifikace za jednotlivé kraje, a to samostatně na prvním a druhém stupni základních škol, středních školách a vyšších odborných školách.

Úvazky učitelů na 1. stupni základních škol podle splnění požadavků na kvalifikaci

učitelé 1. stupeň ZŠ	úvazky z pohledu kvalifikace							
	celkem	kvalifikovaní	v tom			podíl nekvalifikovaných		
			celkem	nekvalifikovaní		celkem	v tom	
				doplňující si kvalifikaci	nedoplňující si kvalifikaci		doplňující si kvalifikaci	nedoplňující si kvalifikaci
Česká republika	34 131,3	31 090,6	3 040,7	1 797,6	1 243,1	8,9%	5,3%	3,6%
hlavní město Praha	3 774,9	3 187,6	587,3	365,8	221,5	15,6%	9,7%	5,9%
Středočeský kraj	4 635,1	3 829,4	805,7	429,1	376,6	17,4%	9,3%	8,1%
Jihočeský kraj	2 007,7	1 928,8	78,9	51,3	27,6	3,9%	2,6%	1,4%
Plzeňský kraj	1 813,4	1 697,8	115,6	80,7	34,9	6,4%	4,4%	1,9%
Karlovarský kraj	945,6	772,0	173,7	93,8	79,9	18,4%	9,9%	8,4%
Ústecký kraj	2 687,7	2 412,6	275,1	183,2	91,9	10,2%	6,8%	3,4%
Liberecký kraj	1 485,7	1 354,1	131,7	78,7	53,0	8,9%	5,3%	3,6%
Královéhradecký kraj	1 848,3	1 709,3	139,0	75,8	63,2	7,5%	4,1%	3,4%
Pardubický kraj	1 688,4	1 582,5	105,9	54,8	51,1	6,3%	3,2%	3,0%
Kraj Vysočina	1 642,1	1 569,3	72,8	40,1	32,7	4,4%	2,4%	2,0%
Jihomoravský kraj	3 882,9	3 679,2	203,7	119,7	84,0	5,2%	3,1%	2,2%
Olomoucký kraj	2 050,6	1 954,8	95,8	65,3	30,5	4,7%	3,2%	1,5%
Zlínský kraj	1 892,0	1 799,9	92,1	50,1	42,1	4,9%	2,6%	2,2%
Moravskoslezský kraj	3 776,8	3 613,4	163,3	109,3	54,0	4,3%	2,9%	1,4%

Zdroj: MŠMT, mimořádné šetření 2019

Úvazky učitelů na 2. stupni základních škol podle splnění požadavků na kvalifikaci

učitelé 2. stupeň ZŠ	úvazky z pohledu kvalifikace							
	celkem	kvalifikovaní	v tom			podíl nekvalifikovaných		
			celkem	nekvalifikovaní		celkem	v tom	
				doplňující si kvalifikaci	nedoplňující si kvalifikaci		doplňující si kvalifikaci	nedoplňující si kvalifikaci
Česká republika	30 995,8	28 830,8	2 164,9	1 416,5	748,4	7,0%	4,6%	2,4%
hlavní město Praha	3 227,7	2 858,2	369,5	245,1	124,3	11,4%	7,6%	3,9%
Středočeský kraj	3 883,5	3 382,1	501,5	300,2	201,3	12,9%	7,7%	5,2%
Jihočeský kraj	1 900,9	1 838,8	62,1	38,9	23,2	3,3%	2,0%	1,2%
Plzeňský kraj	1 656,9	1 568,9	88,0	55,6	32,4	5,3%	3,4%	2,0%
Karlovarský kraj	822,8	666,2	156,6	91,9	64,8	19,0%	11,2%	7,9%
Ústecký kraj	2 623,8	2 252,2	371,6	252,1	119,5	14,2%	9,6%	4,6%
Liberecký kraj	1 374,8	1 265,4	109,4	73,1	36,3	8,0%	5,3%	2,6%
Královéhradecký kraj	1 713,6	1 612,2	101,4	63,6	37,8	5,9%	3,7%	2,2%
Pardubický kraj	1 524,0	1 455,1	68,9	50,2	18,7	4,5%	3,3%	1,2%
Kraj Vysočina	1 611,1	1 569,6	41,5	33,1	8,5	2,6%	2,1%	0,5%
Jihomoravský kraj	3 394,4	3 292,1	102,2	71,9	30,4	3,0%	2,1%	0,9%
Olomoucký kraj	1 905,5	1 859,6	45,8	34,1	11,8	2,4%	1,8%	0,6%
Zlínský kraj	1 749,1	1 702,6	46,5	33,9	12,6	2,7%	1,9%	0,7%
Moravskoslezský kraj	3 607,7	3 507,9	99,8	72,9	27,0	2,8%	2,0%	0,7%

Zdroj: MŠMT, mimořádné šetření 2019

Úvazky učitelů na středních školách podle splnění požadavků na kvalifikaci

učitelé SŠ	úvazky z pohledu kvalifikace							
	celkem	kvalifikovaní	v tom			podíl nequalifikovaných		
			celkem	nequalifikovaní		celkem	v tom	
				doplňující si kvalifikaci	nedoplňující si kvalifikaci		doplňující si kvalifikaci	nedoplňující si kvalifikaci
Česká republika	38 263,4	36 239,1	2 024,3	1 158,2	866,1	5,3 %	3,0 %	2,3 %
hlavní město Praha	5 901,8	5 454,1	447,7	273,1	174,5	7,6 %	4,6 %	3,0 %
Středočeský kraj	3 553,4	3 283,1	270,3	125,6	144,7	7,6 %	3,5 %	4,1 %
Jihočeský kraj	2 519,8	2 424,2	95,6	45,7	49,9	3,8 %	1,8 %	2,0 %
Plzeňský kraj	1 924,1	1 831,8	92,3	42,3	50,0	4,8 %	2,2 %	2,6 %
Karlovarský kraj	957,6	899,8	57,8	27,7	30,0	6,0 %	2,9 %	3,1 %
Ústecký kraj	2 888,1	2 610,2	278,0	162,1	115,9	9,6 %	5,6 %	4,0 %
Liberecký kraj	1 440,6	1 354,4	86,1	49,5	36,7	6,0 %	3,4 %	2,5 %
Královéhradecký kraj	2 139,6	2 038,4	101,2	57,9	43,2	4,7 %	2,7 %	2,0 %
Pardubický kraj	1 955,2	1 852,9	102,3	56,1	46,2	5,2 %	2,9 %	2,4 %
Kraj Vysočina	1 914,6	1 826,6	88,0	51,4	36,6	4,6 %	2,7 %	1,9 %
Jihomoravský kraj	4 168,3	3 995,4	172,9	105,7	67,2	4,1 %	2,5 %	1,6 %
Olomoucký kraj	2 467,1	2 396,8	70,3	57,0	13,3	2,9 %	2,3 %	0,5 %
Zlínský kraj	2 238,7	2 186,4	52,4	36,2	16,2	2,3 %	1,6 %	0,7 %
Moravskoslezský kraj	4 194,5	4 084,9	109,6	67,8	41,8	2,6 %	1,6 %	1,0 %

Zdroj: MŠMT, mimořádné šetření 2019

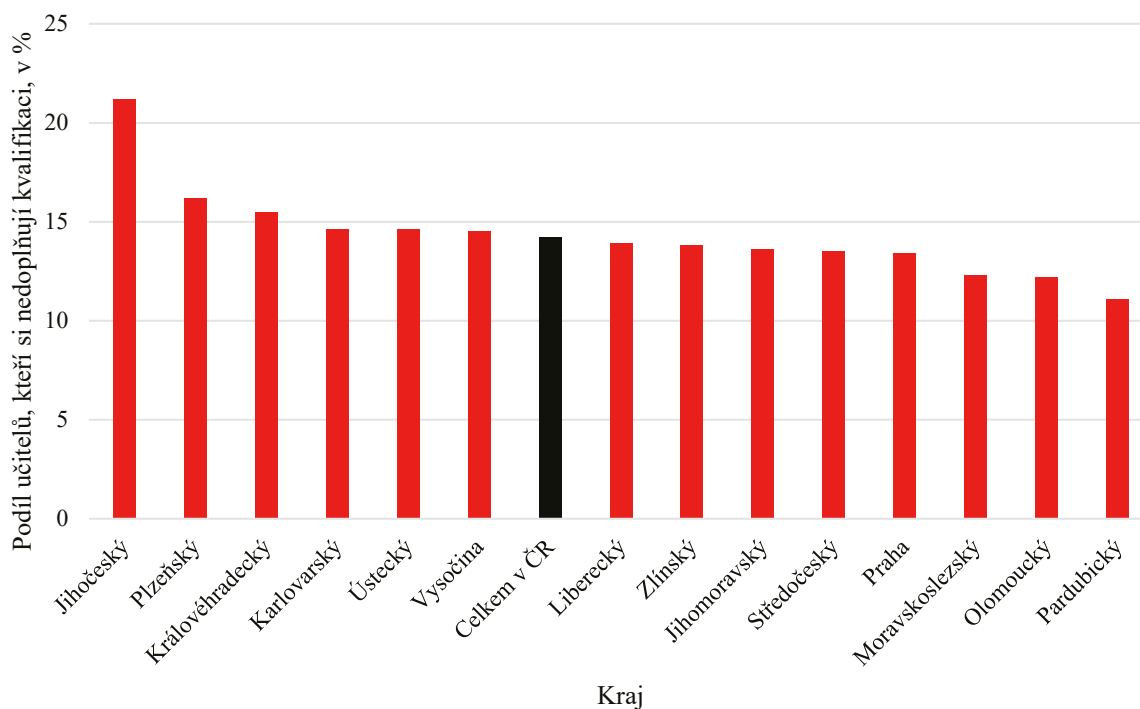
Úvazky učitelů na vyšších odborných školách podle splnění požadavků na kvalifikaci

učitelé VOŠ	úvazky z pohledu kvalifikace							
	celkem	kvalifikovaní	v tom			podíl nequalifikovaných		
			celkem	nequalifikovaní		celkem	v tom	
				doplňující si kvalifikaci	nedoplňující si kvalifikaci		doplňující si kvalifikaci	nedoplňující si kvalifikaci
Česká republika	1 244,8	1 180,0	64,7	20,1	44,7	5,2 %	1,6 %	3,6 %
hlavní město Praha	393,7	379,6	14,1	4,4	9,7	3,6 %	1,1 %	2,5 %
Středočeský kraj	92,6	87,4	5,2	3,0	2,2	5,6 %	3,3 %	2,4 %
Jihočeský kraj	75,1	61,6	13,6	1,3	12,2	18,1 %	1,7 %	16,3 %
Plzeňský kraj	81,2	78,6	2,6	1,5	1,1	3,2 %	1,8 %	1,3 %
Karlovarský kraj	24,4	24,0	0,4	0,0	0,4	1,6 %	0,0 %	1,6 %
Ústecký kraj	59,2	52,8	6,4	4,2	2,2	10,8 %	7,0 %	3,7 %
Liberecký kraj	25,1	24,2	0,9	0,3	0,7	3,6 %	1,0 %	2,6 %
Královéhradecký kraj	54,9	51,0	3,9	2,0	1,9	7,1 %	3,6 %	3,4 %
Pardubický kraj	41,4	41,0	0,4	0,1	0,3	1,0 %	0,3 %	0,6 %
Kraj Vysočina	47,7	45,6	2,0	0,2	1,9	4,3 %	0,4 %	3,9 %
Jihomoravský kraj	128,2	122,5	5,7	2,5	3,2	4,4 %	1,9 %	2,5 %
Olomoucký kraj	70,1	69,6	0,5	0,0	0,5	0,6 %	0,0 %	0,6 %
Zlínský kraj	46,0	45,0	1,1	0,1	1,0	2,3 %	0,2 %	2,1 %
Moravskoslezský kraj	105,3	97,1	8,1	0,6	7,5	7,7 %	0,5 %	7,2 %

Zdroj: MŠMT, mimořádné šetření 2019

V souvislosti s úbytkem pedagogických pracovníků a nadprůměrným podílem nekvalifikovaných učitelů je třeba zmínit také další vzdělávání pedagogických pracovníků. Níže uvedený graf ukazuje procentuální podíl učitelů, kteří uvedli, že si žádným způsobem nedoplňují kvalifikaci. Celorepublikový průměr se v tomto případě rovná hodnotě 14,2 % dotázaných učitelů, přičemž výsledné hodnoty napříč kraji se v této oblasti výrazně neliší (s výjimkou Jihočeského kraje, kde je podíl těchto učitelů 21,2 %).

Podíl učitelů v %, kteří si nedoplňují kvalifikaci

Zdroj: MŠMT

V rámci šetření MŠMT byl rovněž ke každému učiteli sdružován údaj popisující skutečnost, zda se důvodně očekává od školního roku 2019/2020 odchod daného učitele ze školy (bez ohledu na skutečnost, zda byl učitelem avizován). Jedná se tedy například o odchody do důchodu, avizované ukončení pracovního poměru či záměry vedení školy. Pokud budou tato očekávání naplněna, musí být za tyto učitele nalezena odpovídající náhrada. Z pohledu očekávaných odchodů jsou nejvyšší podíly v Karlovarském kraji (s výjimkou středních škol, kde se jedná o Plzeňský kraj, a vyšších odborných škol, kde se jedná o Ústecký kraj).

Úvazky učitelů, u nichž byl avizován odchod od školního roku 2019/2020

kraj	úvazky učitelů, u nichž byl avizován odchod od školního roku 2019/2020											
	celkem		MŠ		1. stupeň ZŠ		2. stupeň ZŠ		SŠ		VOŠ	
	úv.	proc.	úv.	proc.	úv.	proc.	úv.	proc.	úv.	proc.	úv.	proc.
Česká republika	8 652,30	6,40 %	2 095,50	6,80 %	2 260,50	6,60 %	2 003,70	6,50 %	2 224,30	5,80 %	68,3	5,50 %
hlavní město Praha	1 110,80	6,50 %	275,1	7,30 %	269,6	7,10 %	216,6	6,70 %	326,1	5,50 %	23,4	5,90 %
Středočeský kraj	1 189,00	7,20 %	323,8	7,50 %	342,7	7,40 %	287	7,40 %	230,3	6,50 %	5,2	5,70 %
Jihočeský kraj	498,9	6,00 %	127,5	6,90 %	93,4	4,70 %	110,1	5,80 %	164,9	6,50 %	3	3,90 %
Plzeňský kraj	437,8	6,20 %	110	6,80 %	90,6	5,00 %	101,1	6,10 %	134,8	7,00 %	1,3	1,70 %
Karlovarský kraj	257,2	7,40 %	58,2	7,80 %	74,6	7,90 %	83,7	10,20 %	39,7	4,10 %	1,1	4,50 %
Ústecký kraj	659,6	6,30 %	136,2	6,10 %	148,6	5,50 %	190,1	7,20 %	178	6,20 %	6,7	11,40 %
Liberecký kraj	346,9	6,20 %	71,9	5,70 %	107,1	7,20 %	97,1	7,10 %	69,3	4,80 %	1,6	6,20 %
Královéhradecký kraj	478,4	6,50 %	97,4	6,10 %	129,5	7,00 %	109,9	6,40 %	138,8	6,50 %	2,8	5,10 %
Pardubický kraj	415	6,20 %	103,6	6,70 %	118,5	7,00 %	82,2	5,40 %	107,3	5,50 %	3,3	8,00 %
Kraj Vysočina	411,8	6,10 %	96	6,40 %	114,7	7,00 %	86,9	5,40 %	113	5,90 %	1,3	2,70 %
Jihomoravský kraj	908	6,00 %	217,2	6,30 %	240,9	6,20 %	215,3	6,30 %	227,2	5,50 %	7,3	5,70 %
Olomoucký kraj	518,6	6,20 %	134,7	7,10 %	138	6,70 %	115,5	6,10 %	125,1	5,10 %	5,4	7,70 %
Zlínský kraj	474	6,30 %	119,4	7,30 %	136,1	7,20 %	92,9	5,30 %	124,1	5,50 %	1,6	3,40 %
Moravskoslezský kraj	946,2	6,30 %	224,5	6,80 %	256,3	6,80 %	215,3	6,00 %	245,7	5,90 %	4,4	4,20 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Důvody ukončení pracovního poměru učitele

kraj	nedostatečné finanční ohodnocení	nízká prestiž učitelské profese	lepší pracovní uplatnění v oboru vzdělávání (neziskový sektor, soukromý vzdělávací sektor, státní správa)	lepší pracovní uplatnění mimo učitelskou profesi	špatné kolegiální vztahy a absence spolupráce, odlišná hodnotová orientace	vysoká míra administrativní zátěže, která ztěžuje výuku i přípravu na ni	vysoké nároky kladené na učitele a nízká podpora, ať již ze strany vedení školy, či personálního nedostatku	nedostatek spolupráce ze strany rodičů, jejich nepřátelský postoj, nerealistická / příliš vysoká očekávání rodičů
ČR	30 %	9 %	12 %	26 %	9 %	8 %	2 %	5 %
hlavní město Praha	31 %	7 %	12 %	30 %	8 %	5 %	2 %	5 %
Středočeský kraj	28 %	9 %	11 %	28 %	10 %	7 %	1 %	5 %
Jihočeský kraj	33 %	7 %	10 %	33 %	7 %	7 %	2 %	2 %
Plzeňský kraj	23 %	11 %	9 %	37 %	6 %	9 %	2 %	3 %
Karlovarský kraj	26 %	9 %	11 %	28 %	10 %	7 %	4 %	5 %
Ústecký kraj	29 %	9 %	13 %	28 %	8 %	7 %	1 %	4 %
Liberecký kraj	30 %	10 %	10 %	29 %	8 %	6 %	1 %	5 %
Královéhradecký kraj	34 %	11 %	10 %	21 %	12 %	7 %	1 %	5 %
Pardubický kraj	28 %	6 %	12 %	22 %	7 %	18 %	1 %	5 %
Kraj Vysočina	25 %	9 %	11 %	28 %	9 %	11 %	1 %	7 %
Jihomoravský kraj	27 %	10 %	12 %	21 %	10 %	10 %	2 %	7 %
Olomoucký kraj	29 %	9 %	13 %	22 %	9 %	12 %	4 %	3 %
Zlínský kraj	38 %	7 %	13 %	20 %	8 %	7 %	2 %	4 %
Moravskoslezský kraj	34 %	6 %	12 %	24 %	9 %	9 %	0 %	6 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Mimořádné šetření MŠMT zjišťovalo taktéž průměrný věk učitelů v jednotlivých druzích škol od základních až po vyšší odborné dle krajského členění, a to ve srovnání s celorepublikovými průměry. Výsledky šetření ukazuje tabulka níže.

Pokud se podíváme na tabulku průměrného věku učitelů v ČR obecně, pak vidíme, že průměrný věk učitelů se pohybuje okolo 50 let (plus minus několik let) a rozdíly mezi jednotlivými kraji nejsou nijak výrazné. Stávající situace spojená s problematickou situací vysokého průměrného věku pedagogického sboru i vedení škol je alarmující a v případě, že nebude nalezeno adekvátní řešení, může v budoucnu docházet k personálním problémům spojeným s nedostatkem nových učitelů.

Průměrný věk učitelů v regionálním školství dle jednotlivých druhů škol (krajské členění)

kraj	1. stupeň ZŠ			2. stupeň ZŠ			SŠ			VOŠ		
	ženy	muži	celkem	ženy	muži	celkem	ženy	muži	celkem	ženy	muži	celkem
celkem za ČR	47,3	46,0	47,2	46,7	45,3	46,3	49,1	49,8	49,4	50,4	49,8	50,2
hlavní město Praha	46,8	42,3	46,4	47,7	43,2	46,5	49,3	47,7	48,6	51,7	48,8	50,5
Středočeský kraj	47,4	44,7	47,2	46,9	45,2	46,5	50,2	51,3	50,6	50,9	52,4	51,3
Jihočeský kraj	47,4	48,4	47,5	46,4	46,1	46,3	49,1	50,6	49,7	50,1	53,8	51,7
Plzeňský kraj	47,8	46,2	47,7	47,0	44,8	46,4	49,3	51,5	50,1	50,1	47,4	49,1
Karlovarský kraj	48,8	47,3	48,7	48,0	47,7	47,9	49,8	51,8	50,6	53,7	47,0	51,7
Ústecký kraj	47,3	43,9	47,2	46,6	44,7	46,1	49,2	50,7	49,8	50,2	53,2	51,0
Liberecký kraj	47,7	46,7	47,6	47,4	45,5	46,9	49,2	49,8	49,4	48,6	48,9	48,8
Královéhradecký kraj	47,7	48,0	47,7	46,3	45,9	46,2	49,0	50,2	49,6	49,6	49,0	49,4
Pardubický kraj	47,1	49,8	47,3	45,8	47,0	46,1	48,3	48,8	48,5	48,9	54,1	50,2
Kraj Vysočina	47,5	48,8	47,6	46,6	46,2	46,5	48,6	50,5	49,4	49,4	50,4	49,7
Jihomoravský kraj	46,5	45,5	46,4	45,8	45,4	45,7	48,3	49,3	48,7	49,9	51,2	50,2
Olomoucký kraj	47,3	47,7	47,3	46,6	45,6	46,3	48,6	49,4	48,9	47,9	46,9	47,6
Zlínský kraj	46,9	48,6	47,0	46,5	45,9	46,4	48,9	50,0	49,3	50,4	51,4	50,8
Moravskoslezský kraj	47,6	45,3	47,4	46,9	45,0	46,4	49,2	49,7	49,4	49,4	48,9	49,3

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Následující tabulky obsahují údaje o rozsahu neaprobované výuky v rámci přímé pedagogické činnosti a počty přespočetných hodin vyučovaných neaprobovaným učitelem. Z hlediska rozsahu neaprobované výuky je v ČR situace nejhorší na 2. stupni základních škol, kde dosahuje v celorepublikovém průměru podílu 27,4 %. Kritická je situace Karlovarského kraje, kde tento podíl činí 48,2 %, což představuje bezmála každou druhou odučenou hodinu. Vysoký podíl neaprobované výuky je spojen i s Ústeckým krajem (39,2 %) nebo Středočeským krajem (34,5 %), nad hodnotou 30 % je ještě Liberecký kraj (30,1 %). U žádného z krajů hodnota neklesá pod 20 %, nejnižší je v případě Jihomoravského kraje (20,5 %).

Při pohledu na podíly neaprobované odučených přespočetných hodin je zřejmé, byť s jistými odchylkami, že víceméně kopírují situaci identifikovanou u rozsahu hodin přímé pedagogické činnosti obecně. V případě vyšších odborných škol je zde sice situace relativně lepší, u 2. stupně základních škol ale naopak horší, kdy celorepublikový průměr odpovídá 34,0 % (více než tři tisíce hodin). Tyto údaje napovídají, že přespočetné hodiny v řadě krajů víceméně nesouvisí se snahou škol zajistit kvalitní výuku, jako spíše se snahou zajistit výuku vůbec.

Počty hodin přímé pedagogické činnosti podle aprobace

neaprobovaná výuka – hodiny PPČ										
kraj			v tom							
			1. st. ZŠ		2. st. ZŠ		SŠ		VOŠ	
	celkem	jako proc. z PH	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.
Česká republika	379 226,67	17,8 %	118 318,92	17,7 %	169 513,57	27,4 %	88 295,53	10,8 %	3 098,66	12,8 %
hlavní město Praha	54 615,32	19,9 %	19 547,50	25,4 %	18 172,60	27,7 %	16 355,39	13,2 %	539,83	7,3 %
Středočeský kraj	61 938,25	25,6 %	24 328,64	27,5 %	26 867,50	34,5 %	10 528,56	14,2 %	213,56	12,1 %
Jihočeský kraj	19 331,62	14,7 %	4 885,00	12,6 %	9 085,20	24,1 %	5 040,32	9,4 %	321,10	20,1 %
Plzeňský kraj	19 693,31	17,6 %	5 893,00	16,7 %	8 730,50	26,3 %	4 578,25	11,0 %	491,57	29,4 %
Karlovarský kraj	15 589,64	27,9 %	4 966,79	27,8 %	7 944,50	48,2 %	2 622,35	12,5 %	56,00	11,5 %
Ústecký kraj	41 401,69	24,1 %	9 287,96	17,1 %	20 515,53	39,2 %	11 436,70	17,9 %	161,50	14,1 %
Liberecký kraj	16 510,03	19,0 %	4 833,20	17,4 %	8 233,50	30,1 %	3 416,33	10,9 %	27,00	5,8 %
Královéhradecký	19 642,99	16,9 %	5 308,00	15,2 %	9 471,00	27,4 %	4 774,89	10,4 %	89,10	8,4 %
Pardubický kraj	16 615,77	15,8 %	4 684,91	14,3 %	7 920,91	26,2 %	4 000,63	9,6 %	9,33	1,2 %
Kraj Vysočina	16 165,11	15,3 %	3 876,35	12,0 %	7 367,03	23,7 %	4 834,65	11,6 %	87,08	10,0 %
Jihomoravský kraj	32 009,60	13,6 %	9 797,40	13,0 %	13 847,50	20,5 %	7 732,84	8,6 %	631,86	24,0 %
Olomoucký kraj	17 485,25	13,3 %	5 253,72	13,1 %	8 273,50	22,1 %	3 834,53	7,2 %	123,50	9,4 %
Zlínský kraj	15 352,20	12,8 %	5 098,00	14,0 %	7 410,00	21,4 %	2 813,20	5,8 %	31,00	3,6 %
Moravskoslezský kraj	32 875,90	13,8 %	10 558,45	13,9 %	15 674,30	21,9 %	6 326,90	7,1 %	316,25	14,5 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

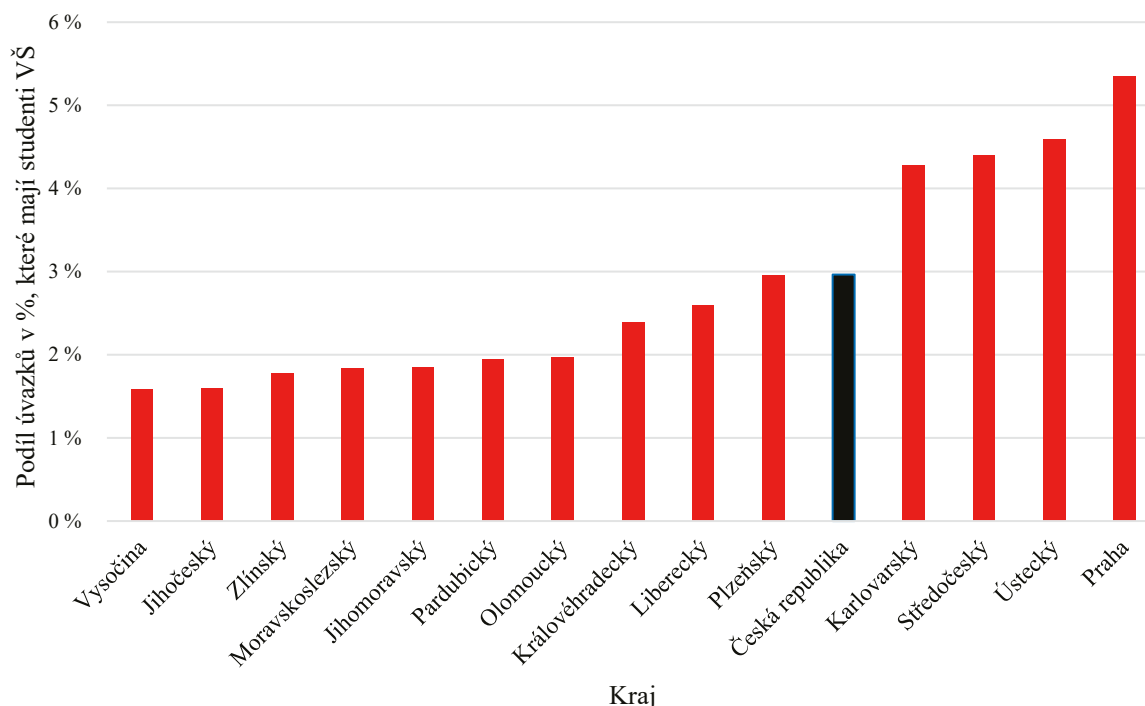
Počty přespočetných hodin, které jsou vyučovány neaprobovaným učitelem

neaprobovaná výuka – hodiny PH										
kraj			v tom							
			1. st. ZŠ		2. st. ZŠ		SŠ		VOŠ	
	celkem	jako proc. z PH	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.
Česká republika	6 302,10	15,60 %	1 076,50	16,10 %	3 012,10	34,00 %	2 148,50	9,00 %	65	6,00 %
hlavní město Praha	1 116,96	17,70 %	176	25,60 %	492	35,30 %	439,63	10,90 %	9,33	4,20 %
Středočeský kraj	1 242,49	21,50 %	282	23,40 %	735,5	37,60 %	223,99	8,90 %	1	0,80 %
Jihočeský kraj	298,95	11,80 %	41	10,30 %	180,5	37,00 %	72,45	4,80 %	5	3,20 %
Plzeňský kraj	254,75	16,50 %	33	10,90 %	126	32,60 %	91,75	11,40 %	4	8,40 %
Karlovarský kraj	348	24,00 %	66	34,60 %	143,5	49,20 %	132,5	14,10 %	6	22,20 %
Ústecký kraj	783,5	21,30 %	50	11,90 %	311,5	42,10 %	413	17,00 %	9	10,70 %
Liberecký kraj	260,6	16,60 %	38	19,00 %	89,6	34,50 %	131	12,20 %	2	6,30 %
Královéhradecký	313,83	14,50 %	57	12,70 %	147	36,60 %	103,53	8,10 %	6,3	13,60 %
Pardubický kraj	296,5	14,80 %	63	14,30 %	137,5	33,00 %	96	8,50 %	0	0,00 %
Kraj Vysočina	300,25	12,50 %	54	10,20 %	106,5	27,70 %	133,75	9,50 %	6	7,40 %
Jihomoravský kraj	425,27	10,50 %	77	9,70 %	227	26,00 %	108,9	4,70 %	12,37	19,40 %
Olomoucký kraj	129,3	8,50 %	32	9,20 %	56	22,40 %	39,3	4,60 %	2	2,90 %
Zlínský kraj	205,5	8,70 %	55	16,80 %	100,5	27,60 %	48	2,90 %	2	3,70 %
Moravskoslezský kraj	326,2	10,50 %	52,5	12,80 %	159	24,70 %	114,7	5,70 %	0	0,00 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Problematiku aprobovanosti učitelů dokresluje následující graf, který zobrazuje podíly pracovních úvazků, jež mají studenti VŠ. Celorepublikový průměr se v tomto ohledu rovná 2,96 % těchto úvazků. Nejvyšším podílem se vyznačuje Praha (5,35 %) a nejnižším Kraj Vysočina (1,58 %).

Podíl úvazků, které mají studenti VŠ

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Školy v rámci mimořádného šetření MŠMT předávaly ke každému učiteli rovněž údaje související s jeho výukou. U 1. stupně základních škol šlo o běžné učitele na 1. stupni nebo o učitele cizích jazyků na 1. stupni (do 1. stupně byli zahrnuti i učitelé přípravných tříd a přípravných stupňů, kteří fakticky spadají do předškolního vzdělávání). V případě 2. stupně základních škol byli rozlišováni učitelé jednotlivých předmětů, stejně tak jako v případě učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů na středních a vyšších odborných školách. Ke každému učitelem vyučovanému předmětu/oblasti (resp. v případě mateřských škol a 1. stupně základních škol obecně výuce) byl vykázán průměrný týdenní počet hodin přímé pedagogické činnosti (dále „PPČ“) a specifikován počet případných přespočetných hodin, tj. hodin pevně stanovených nad rámec týdenního rozsahu PPČ daného nařízením vlády č. 75/2005 Sb. Současně bylo uváděno, zda se jedná o aprobovanou výuku.

Pro ukotvení definice aprobovanosti bylo pro účely tohoto šetření vycházeno z konstrukce, kdy ji lze zajistit učitelem s vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném magisterském studijním programu zaměřeném na přípravu učitelů konkrétních předmětů nebo v akreditovaném magisterském studijním programu studijního oboru, který odpovídá charakteru vyučovaného předmětu, a vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů (u učitelů odborných předmětů, praktického vyučování nebo odborného výcviku na středních školách rovněž i studiem pedagogiky dle § 22 zákona č. 563/2004 Sb., popř. vzděláním v bakalářském učitelském programu).

V následující části jsou k vybraným předmětům základního a středního školství ukázány přepočtené úvazky a rozsah jejich přímé pedagogické činnosti, a to vždy z pohledu dle aprobovací (A). Vybrány jsou předměty český jazyk, matematika a anglický jazyk. Pro ostatní předměty či oblasti výuky viz *Mimořádné šetření ke stavu zajištění výuky učiteli v MŠ, ZŠ, SŠ a VOŠ (MŠMT)*.

Úvazky a PPČ v členění podle kvalifikovanosti a aprobovanosti výuky – učitel/ka 1. stupně ZŠ

kraj	učitelé splňující podmínky kvalifikace (A = aprobovaná, N = neaprobovaná, X = netýká se)										učitelé nespĺňující podmínky kvalifikace			
	úvazky					PPČ					úvazky		PPČ	
	celkem	v tom z pohledu aprobaace			celkem	v tom z pohledu aprobaace			celkem	v tom z pohledu aprobaace		celkem	v tom z pohledu aprobaace	
		A	podíl A na A + N	N		X	A	podíl A na A + N		N	X		A	podíl A na A + N
hlavní město Praha	2 774,60	2 410,90	90,20 %	262,4	101,3	58 775,50	51 064,00	90,10 %	5 581,50	2 130,00	503,3	15,40 %	10 881,00	15,60 %
Středočeský kraj	3 548,50	2 870,90	89,30 %	343,7	333,9	74 560,50	60 183,90	89,10 %	7 385,00	6 991,60	721,9	16,90 %	15 401,60	17,10 %
Jihočeský kraj	1 800,90	1 540,60	92,40 %	126,7	133,6	37 625,30	32 238,60	92,50 %	2 621,50	2 765,20	71,3	3,80 %	1 472,50	3,80 %
Plzeňský kraj	1 567,20	1 320,10	91,30 %	126,3	120,8	32 758,50	27 622,50	91,20 %	2 657,00	2 479,00	101	6,10 %	2 193,00	6,30 %
Karlovarský kraj	717,4	583,5	90,00 %	64,7	69,2	14 864,40	12 112,50	89,80 %	1 380,90	1 371,00	156,7	17,90 %	3 407,90	18,70 %
Ústecký kraj	2 210,30	2 004,90	95,00 %	106,3	99,2	46 794,60	42 521,20	95,00 %	2 236,40	2 037,00	225,9	9,30 %	4 909,90	9,50 %
Liberecký kraj	1 265,90	1 028,20	91,50 %	94,9	142,8	26 581,80	21 721,30	91,70 %	1 959,50	2 901,00	111,6	8,10 %	2 439,20	8,40 %
Královéhradecký kraj	1 604,90	1 333,40	92,40 %	109,2	162,3	33 659,00	28 036,00	92,40 %	2 296,00	3 327,00	126,3	7,30 %	2 647,00	7,30 %
Pardubický kraj	1 466,60	1 260,50	92,30 %	104,9	101,2	30 532,70	26 274,70	92,20 %	2 229,00	2 029,00	93,3	6,00 %	2 009,90	6,20 %
Kraj Vysočina	1 482,40	1 302,30	92,80 %	100,7	79,4	30 650,00	27 147,70	93,50 %	1 889,30	1 613,00	64,1	4,10 %	1 432,00	4,50 %
Jihomoravský kraj	3 411,50	2 948,40	92,90 %	226,1	237,1	70 876,30	61 317,00	92,80 %	4 760,30	4 799,00	180,3	5,00 %	3 873,70	5,20 %
Olomoucký kraj	1 822,10	1 580,40	92,10 %	135,3	106,3	37 707,00	32 759,00	92,10 %	2 809,00	2 139,00	86	4,50 %	1 835,40	4,60 %
Zlínský kraj	1 685,00	1 441,40	92,30 %	120,9	122,7	34 779,00	29 775,00	92,30 %	2 499,00	2 505,00	85,8	4,80 %	1 839,00	5,00 %
Moravskoslezský kraj	3 366,00	2 949,40	91,50 %	272,4	144,2	70 505,50	61 909,00	91,60 %	5 707,50	2 889,00	141	4,00 %	3 055,20	4,20 %
ČR	28 723,40	24 574,90	91,80 %	2 194,50	1 954,00	600 670,00	514 682,30	91,80 %	46 011,90	39 975,80	2 668,60	8,50 %	57 397,30	8,70 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Úvazky a PPČ v členění podle kvalifikovanosti a aprobovanosti výuky – ČJ a literatura – 2. stupeň ZŠ

kraj	učitelé splňující podmínky kvalifikace (A = aprobovaná, N = neaprobovaná, X = netýká se)										učitelé nespĺňující podmínky kvalifikace			
	úvazky					PPČ					úvazky		PPČ	
	celkem	v tom z pohledu aprobovace			celkem	v tom z pohledu aprobovace			celkem	úvazky		celkem	PPČ	
		A	podíl A na A + N	N		X	A	podíl A na A + N		N	X		celkem	jako proc.
hlavní město Praha	389,1	359,6	92,40 %	29,4	0	7 859,70	7 331,30	93,30 %	528,4	0	35,8	8,40 %	771,5	8,90 %
Středočeský kraj	485,1	438,5	90,40 %	46,6	0	9 900,50	8 991,50	90,80 %	909	0	34,6	6,70 %	743,5	7,00 %
Jihočeský kraj	248,6	236	94,90 %	12,6	0	5 122,00	4 856,00	94,80 %	266	0	4,2	1,70 %	88,5	1,70 %
Plzeňský kraj	211	202,9	96,10 %	8,2	0	4 462,00	4 285,00	96,00 %	177	0	6,1	2,80 %	134	2,90 %
Karlovarský kraj	100,2	82,1	81,90 %	18,1	0	1 934,00	1 584,00	81,90 %	350	0	12,6	11,10 %	277	12,50 %
Ústecký kraj	318,5	287,2	90,20 %	31,3	0	6 343,50	5 752,00	90,70 %	591,5	0	22,6	6,60 %	499,5	7,30 %
Liberecký kraj	174,2	162,4	93,30 %	11,7	0	3 587,00	3 359,00	93,60 %	228	0	8,5	4,70 %	185	4,90 %
Královéhradecký kraj	218,3	200,9	92,00 %	17,4	0	4 500,00	4 143,00	92,10 %	357	0	11,4	5,00 %	250	5,30 %
Pardubický kraj	196,6	181,6	92,30 %	15,1	0	3 949,80	3 625,30	91,80 %	324,5	0	6,5	3,20 %	145	3,50 %
Kraj Vysočina	207,7	200,6	96,60 %	7,1	0	4 094,00	3 953,00	96,60 %	141	0	4,3	2,00 %	96	2,30 %
Jihomoravský kraj	426,7	413,4	96,90 %	13,3	0	8 745,80	8 467,80	96,80 %	278	0	7,4	1,70 %	159	1,80 %
Olomoucký kraj	244,1	235,4	96,40 %	8,7	0	5 017,00	4 828,00	96,20 %	189	0	2,8	1,10 %	61	1,20 %
Zlínský kraj	230,2	224,3	97,40 %	5,9	0	4 790,00	4 670,00	97,50 %	120	0	2,4	1,10 %	54	1,10 %
Moravskoslezský kraj	465,7	444,3	95,40 %	21,4	0	9 682,50	9 274,50	95,80 %	408	0	8,2	1,70 %	175	1,80 %
ČR	3 915,90	3 669,10	93,70 %	246,8	0	79 987,80	75 120,40	93,90 %	4 867,40	0	167,4	4,10 %	3 639,00	4,40 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Úvazky a PPČ v členění podle kvalifikovanosti a aprobovanosti výuky – Matematika – 2. stupeň ŽŠ

kraj	učitelé splňující podmínky kvalifikace (A = aprobovaná, N = neaprobovaná, X = netýká se)										učitelé nesplňující podmínky kvalifikace					
	úvazky					PPČ					úvazky		PPČ			
	celkem	v tom z pohledu aprobace				celkem	A	v tom z pohledu aprobace		X	N	X	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.
		A	podíl A na A + N	N	X			podíl A na A + N	N							
Hlavní město Praha	397,2	322,5	81,20 %	74,6	0	8 518,00	6 922,00	81,30 %	1 596,00	0	54,7	12,10 %	1 199,00	12,30 %		
Středočeský kraj	409,9	293	71,50 %	116,9	0	8 490,20	6 156,20	72,50 %	2 334,00	0	96,1	19,00 %	2 100,00	19,80 %		
Jihočeský kraj	211,1	176,3	83,50 %	34,8	0	4 465,20	3 716,20	83,20 %	749	0	11,5	5,20 %	256	5,40 %		
Plzeňský kraj	178,4	134,5	75,40 %	43,9	0	3 767,00	2 867,00	76,10 %	900	0	16,4	8,40 %	363	8,80 %		
Karlovarský kraj	63,7	41,3	64,90 %	22,4	0	1 361,00	880	64,70 %	481	0	26	29,00 %	570	29,50 %		
Ústecký kraj	243,1	148,2	61,00 %	94,9	0	5 069,00	3 172,00	62,60 %	1 897,00	0	70	22,40 %	1 518,00	23,00 %		
Liberecký kraj	152,2	123,8	81,40 %	28,4	0	3 164,00	2 569,00	81,20 %	595	0	21,5	12,40 %	469	12,90 %		
Královéhradecký kraj	198,1	146,9	74,10 %	51,3	0	4 174,00	3 123,00	74,80 %	1 051,00	0	16,5	7,70 %	354	7,80 %		
Pardubický kraj	167,1	121,2	72,50 %	45,9	0	3 570,30	2 602,30	72,90 %	968	0	16,4	9,00 %	369	9,40 %		
Kraj Vysočina	182,4	135,3	74,20 %	47,1	0	3 810,00	2 848,00	74,80 %	962	0	13,3	6,80 %	292	7,10 %		
Jihomoravský kraj	390,3	304,2	77,90 %	86,1	0	8 331,00	6 482,00	77,80 %	1 849,00	0	23,7	5,70 %	521	5,90 %		
Olomoucký kraj	219,4	166,5	75,90 %	52,9	0	4 574,00	3 482,00	76,10 %	1 092,00	0	8,7	3,80 %	185	3,90 %		
Zlínský kraj	199,2	152,9	76,80 %	46,3	0	4 153,00	3 220,00	77,50 %	933	0	11	5,20 %	242	5,50 %		
Moravskoslezský kraj	402,6	306,1	76,10 %	96,4	0	8 458,00	6 468,00	76,50 %	1 990,00	0	22	5,20 %	486	5,40 %		
ČR	3 414,60	2 572,70	75,30 %	841,9	0	71 904,70	54 507,70	75,80 %	17 397,00	0	407,8	10,70 %	8 924,00	11,00 %		

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Úvazky a PPČ v členění podle kvalifikovanosti a aprobovanosti výuky – Anglický jazyk – 2. stupeň ZŠ

kraj	učitelé splňující podmínky kvalifikace (A = aprobovaná, N = neaprobovaná, X = netyká se)										učitelé nespĺňující podmínky kvalifikace				
	úvazky					PPČ					úvazky		PPČ		
	celkem		v tom z pohledu aproba-ce		X	celkem	A	podíl A na A + N		N	X	v tom z pohledu aproba-ce		celkem	jako proc.
A	podíl A na A + N	N	X	A				podíl A na A + N	N			X			
hlavní město Praha	397,2	322,5	81,20 %	74,6	0	8 518,00	6 922,00	81,30 %	1 596,00	0	54,7	12,10 %	1 199,00	12,30 %	
Středočeský kraj	409,9	293	71,50 %	116,9	0	8 490,20	6 156,20	72,50 %	2 334,00	0	96,1	19,00 %	2 100,00	19,80 %	
Jihočeský kraj	211,1	176,3	83,50 %	34,8	0	4 465,20	3 716,20	83,20 %	749	0	11,5	5,20 %	256	5,40 %	
Plzeňský kraj	178,4	134,5	75,40 %	43,9	0	3 767,00	2 867,00	76,10 %	900	0	16,4	8,40 %	363	8,80 %	
Karlovarský kraj	63,7	41,3	64,90 %	22,4	0	1 361,00	880	64,70 %	481	0	26	29,00 %	570	29,50 %	
Ústecký kraj	243,1	148,2	61,00 %	94,9	0	5 069,00	3 172,00	62,60 %	1 897,00	0	70	22,40 %	1 518,00	23,00 %	
Liberecký kraj	152,2	123,8	81,40 %	28,4	0	3 164,00	2 569,00	81,20 %	595	0	21,5	12,40 %	469	12,90 %	
Královéhradecký kraj	198,1	146,9	74,10 %	51,3	0	4 174,00	3 123,00	74,80 %	1 051,00	0	16,5	7,70 %	354	7,80 %	
Pardubický kraj	167,1	121,2	72,50 %	45,9	0	3 570,30	2 602,30	72,90 %	968	0	16,4	9,00 %	369	9,40 %	
Kraj Vysočina	182,4	135,3	74,20 %	47,1	0	3 810,00	2 848,00	74,80 %	962	0	13,3	6,80 %	292	7,10 %	
Jihomoravský kraj	390,3	304,2	77,90 %	86,1	0	8 331,00	6 482,00	77,80 %	1 849,00	0	23,7	5,70 %	521	5,90 %	
Olomoucký kraj	219,4	166,5	75,90 %	52,9	0	4 574,00	3 482,00	76,10 %	1 092,00	0	8,7	3,80 %	185	3,90 %	
Zlínský kraj	199,2	152,9	76,80 %	46,3	0	4 153,00	3 220,00	77,50 %	933	0	11	5,20 %	242	5,50 %	
Moravskoslezský kraj	402,6	306,1	76,10 %	96,4	0	8 458,00	6 468,00	76,50 %	1 990,00	0	22	5,20 %	486	5,40 %	
ČR	3 414,60	2 572,70	75,30 %	841,9	0	71 904,70	54 507,70	75,80 %	17 397,00	0	407,8	10,70 %	8 924,00	11,00 %	

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Úvazky a PPČ v členění podle kvalifikovanosti a aprobovanosti výuky – Český jazyk a literatura – ŠŠ

kraj	učitelé splňující podmínky kvalifikace (A = aprobovaná, N = neaprobovaná, X = netyká se)										učitelé nespňující podmínky kvalifikace			
	úvazky					PPČ					úvazky		PPČ	
	celkem	v tom z pohledu aprobace			celkem	v tom z pohledu aprobace			celkem	úvazky		celkem	jako proc.	
		A	podíl A na A + N	N		X	A	podíl A na A + N		N	X		celkem	jako proc.
Hlavní město Praha	470	463,5	98,60 %	6,5	0	9 572,90	9 455,70	98,80 %	117,2	0	11,3	2,30 %	218,1	2,20 %
Středočeský kraj	261,1	253,5	97,10 %	7,7	0	5 270,10	5 116,60	97,10 %	153,5	0	6,2	2,30 %	133,5	2,50 %
Jihočeský kraj	181,7	179	98,50 %	2,7	0	3 684,10	3 629,10	98,50 %	55	0	1,9	1,10 %	41	1,10 %
Plzeňský kraj	141,5	140,6	99,40 %	0,9	0	2 878,60	2 861,60	99,40 %	17	0	1	0,70 %	8	0,30 %
Karlovarský kraj	68,8	66,1	96,00 %	2,7	0	1 455,10	1 397,60	96,00 %	57,5	0	2	2,80 %	42,5	2,80 %
Ústecký kraj	186,7	180,3	96,60 %	6,3	0	3 934,10	3 804,60	96,70 %	129,5	0	8,3	4,30 %	167,5	4,10 %
Liberecký kraj	95,9	93,5	97,40 %	2,5	0	1 979,50	1 929,50	97,50 %	50	0	2,8	2,90 %	61	3,00 %
Královéhradecký kraj	155,7	153,5	98,60 %	2,2	0	3 204,80	3 158,80	98,60 %	46	0	1,9	1,20 %	41	1,30 %
Pardubický kraj	130,3	129,5	99,30 %	0,9	0	2 705,90	2 687,90	99,30 %	18	0	0,1	0,10 %	2	0,10 %
Kraj Vysočina	128,6	126,8	98,60 %	1,8	0	2 644,60	2 605,60	98,50 %	39	0	1	0,80 %	21,5	0,80 %
Jihomoravský kraj	291,7	287,9	98,70 %	3,9	0	6 106,30	6 022,80	98,60 %	83,5	0	4,8	1,60 %	88	1,40 %
Olomoucký kraj	170,4	166,2	97,50 %	4,2	0	3 543,70	3 445,70	97,20 %	98	0	0,4	0,20 %	8	0,20 %
Zlínský kraj	151,3	149,8	99,00 %	1,5	0	3 178,60	3 150,60	99,10 %	28	0	0	0,00 %	0	0,00 %
Moravskoslezský kraj	296,1	290,3	98,10 %	5,8	0	6 025,50	5 915,50	98,20 %	110	0	2,5	0,80 %	65	1,10 %
ČR	2 729,90	2 680,30	98,20 %	49,5	0	56 183,70	55 181,50	98,20 %	1 002,20	0	44,3	1,60 %	897,1	1,60 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Úvazky a PPČ v členění podle kvalifikovanosti a aprobovanosti výuky – Matematika – ŠŠ

kraj	učitelé splňující podmínky kvalifikace (A = aprobovaná, N = neaprobovaná, X = netýká se)										učitelé nespĺňující podmínky kvalifikace			
	úvazky					PPČ					úvazky		PPČ	
	celkem	v tom z pohledu aproboace			celkem	v tom z pohledu aproboace			celkem	úvazky		celkem	PPČ	
		A	podíl A na A + N	N		X	A	podíl A na A + N		N	X		celkem	jako proc.
hlavní město Praha	439,1	427,1	97,30 %	12	0	8 667,80	8 412,30	97,10 %	255,5	0	20,4	4,40 %	431	4,70 %
Středočeský kraj	260,8	242,5	93,00 %	18,3	0	5 089,20	4 724,70	92,80 %	364,5	0	8,3	3,10 %	157,2	3,00 %
Jihočeský kraj	184,7	177,6	96,20 %	7,1	0	3 651,90	3 523,90	96,50 %	128	0	1,6	0,80 %	31	0,80 %
Plzeňský kraj	146,1	142,1	97,20 %	4	0	2 809,40	2 724,90	97,00 %	84,5	0	2	1,40 %	44,5	1,60 %
Karlovarský kraj	71,5	65,1	91,10 %	6,4	0	1 346,00	1 242,00	92,30 %	104	0	1	1,40 %	20	1,50 %
Ústecký kraj	194,6	177,9	91,40 %	16,7	0	3 772,80	3 429,00	90,90 %	343,8	0	7,8	3,80 %	167	4,20 %
Liberecký kraj	96,3	90,5	94,00 %	5,8	0	1 989,30	1 864,30	93,70 %	125	0	1,1	1,20 %	24,5	1,20 %
Královéhradecký kraj	160,1	148,6	92,80 %	11,5	0	3 112,20	2 883,70	92,70 %	228,5	0	0,5	0,30 %	12	0,40 %
Pardubický kraj	141,8	137,8	97,20 %	4	0	2 750,10	2 663,10	96,80 %	87	0	0,3	0,20 %	6	0,20 %
Kraj Vysočina	136,8	129,9	94,90 %	7	0	2 648,80	2 513,80	94,90 %	135	0	1,2	0,90 %	27	1,00 %
Jihomoravský kraj	311,9	302,4	97,00 %	9,5	0	6 098,80	5 910,50	96,90 %	188,3	0	3,1	1,00 %	49	0,80 %
Olomoucký kraj	181	178,8	98,80 %	2,2	0	3 489,60	3 436,60	98,50 %	53	0	1,4	0,80 %	30	0,90 %
Zlínský kraj	159	154,6	97,20 %	4,4	0	3 155,40	3 067,90	97,20 %	87,5	0	0,3	0,20 %	6	0,20 %
Moravskoslezský kraj	304,4	291,9	95,90 %	12,5	0	5 796,40	5 550,40	95,80 %	246	0	0,9	0,30 %	18,5	0,30 %
ČR	2 788,10	2 666,60	95,60 %	121,5	0	54 377,40	51 946,90	95,50 %	2 430,60	0	49,8	1,80 %	1 023,70	1,80 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

4.2 Kvalita a pracovní podmínky učitelů

4.2.1 Vybavenost škol z hlediska možnosti naplňovat ŠVP – v porovnání s průměrem ČR

Stav aktuálních prostorových a materiálních podmínek vybraných škol byl zjišťován také z hlediska naplňování školního vzdělávacího plánu (ŠVP). Obecná rovina zjišťování se zaměřovala na to, zda prostorové a materiální podmínky konkrétní školy umožňují, aby bylo vzdělávání organizováno právě v souladu s ŠVP. Výsledky zjišťování pro jednotlivé kraje lze nalézt v příslušných zprávách. Tabulky níže ukazují doplňující informace, v jakých oblastech dle ředitelů škol není ve škole umožněno vzdělávání v souladu s ŠVP v plném rozsahu a do jakých oblastí by bylo potřeba investovat, aby se situace v tomto ohledu zlepšila. Údaje jsou uvedeny vždy pro základní i střední školy.

Uvedte, v jakých oblastech to podmínky neumožňují v plném rozsahu (ZŠ)

kraj	budova		běžné učebny		odborné učebny, laboratoře		vybavení ICT		pomůcky		tělocvična, hřiště, sportoviště užívaná školou		školní dvůr, zahrada		školní dílny		jiné oblasti	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	1	6,3	7	43,8	9	56,3	2	12,5	1	6,3	5	31,3	4	25,0	1	6,3	0	0,0
Jihomoravský kraj	2	20,0	1	10,0	3	30,0	2	20,0	2	20,0	5	50,0	0	0,0	1	10,0	0	0,0
Karlovarský kraj	1	14,3	1	14,3	2	28,6	3	42,9	0	0,0	3	42,9	1	14,3	2	28,6	0	0,0
Královéhradecký kraj	2	33,3	1	16,7	2	33,3	2	33,3	1	16,7	3	50,0	0	0,0	1	16,7	0	0,0
Liberecký kraj	1	6,7	1	6,7	8	53,3	5	33,3	1	6,7	6	40,0	1	6,7	3	20,0	0	0,0
Moravskoslezský kraj	3	17,6	1	5,9	9	52,9	7	41,2	2	11,8	10	58,8	5	29,4	3	17,6	0	0,0
Olomoucký kraj	1	6,3	2	12,5	3	18,8	3	18,8	0	0,0	12	75,0	2	12,5	1	6,3	1	6,3
Pardubický kraj	2	14,3	1	7,1	2	14,3	3	21,4	2	14,3	5	35,7	2	14,3	1	7,1	1	7,1
Plzeňský kraj	0	0,0	1	12,5	2	25,0	0	0,0	0	0,0	7	87,5	1	12,5	4	50,0	0	0,0
hlavní město Praha	0	0,0	1	20,0	2	40,0	1	20,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	60,0	1	20,0
Středočeský kraj	8	17,4	9	19,6	18	39,1	11	23,9	5	10,9	26	56,5	9	19,6	11	23,9	3	6,5
Ústecký kraj	0	0,0	0	0,0	1	33,3	1	33,3	0	0,0	1	33,3	1	33,3	0	0,0	0	0,0
Kraj Vysočina	1	6,7	3	20,0	1	6,7	3	20,0	0	0,0	9	60,0	0	0,0	1	6,7	0	0,0
Zlínský kraj	0	0,0	2	13,3	3	20,0	4	26,7	2	13,3	7	46,7	1	6,7	2	13,3	0	0,0
celkem ČR	22	11,4	31	16,1	65	33,7	47	24,4	16	8,3	99	51,3	27	14,0	34	17,6	6	3,1

Zdroj: ČŠI

Uvedte, v jakých oblastech to podmínky neumožňují v plném rozsahu (SŠ)

kraj	budova		běžné učebny		odborné učebny, laboratoře		vybavení ICT		pomůcky		tělocvična, hřiště, sportoviště užívaná školou		školní dvůr, zahrada		školní dílny		jiné oblasti	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	0	0,0	1	33,3	1	33,3	0	0,0	0	0,0	2	66,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Jihomoravský kraj	0	0,0	0	0,0	1	25,0	2	50,0	1	25,0	0	0,0	0	0,0	1	25,0	1	25,0
Karlovarský kraj	1	50,0	0	0,0	1	50,0	0	0,0	1	50,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Královéhradecký kraj	0	0,0	1	25,0	2	50,0	2	50,0	2	50,0	3	75,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Moravskoslezský kraj	2	33,3	1	16,7	2	33,3	3	50,0	1	16,7	2	33,3	0	0,0	0	0,0	2	33,3
Olomoucký kraj	0	0,0	0	0,0	1	33,3	1	33,3	0	0,0	2	66,7	0	0,0	0	0,0	1	33,3
Pardubický kraj	0	0,0	1	33,3	3	100	0	0,0	1	33,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Plzeňský kraj	0	0,0	0	0,0	1	50,0	0	0,0	0	0,0	2	100	0	0,0	1	50,0	0	0,0
hlavní město Praha	1	100	1	100	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Středočeský kraj	4	33,3	0	0,0	5	41,7	3	25,0	2	16,7	6	50,0	0	0,0	3	25,0	3	25,0
Ústecký kraj	0	0,0	0	0,0	2	50,0	2	50,0	2	50,0	1	25,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Zlínský kraj	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	33,3	3	100	0	0,0	0	0,0	0	0,0
celkem ČR	8	17,0	5	10,6	19	40,4	13	27,7	11	23,4	21	44,7	0	0,0	5	10,6	7	14,9

Zdroj: ČŠI

Do jakých oblastí je potřeba investovat pro zlepšení materiálních podmínek ZŠ?

kraj	budova/budovy		běžné učebny		odborné učebny, laboratoře		společné prostory (chodby, šatny, ostatní místnosti)		tělocvična, hřiště, sportoviště užívaná školou		dvůr, školní zahrada		ICT		bezbariérové prostředí (přístup do budovy, madla na WC, vodící lišty apod.)		sociální zařízení		zázemí učitelů (kabinety, sborovna)		prostory školní družiny / školního klubu		vyučovací pomůcky		jiné oblasti		není potřeba investovat do žádných oblastí	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	30	54	26	46	23	41	28	50,0	30	54	28	50,0	38	68	22	39	22	39,3	27	48	26	46	21	38	2	3,6	0	0
Jihomoravský kraj	39	63	28	45	37	60	25	40,3	32	52	32	51,6	34	55	21	34	18	29,0	27	44	27	44	18	29	1	1,6	0	0
Karlovarský kraj	6	35	4	24	11	65	8	47,1	9	53	5	29,4	9	53	8	47	5	29,4	7	41	5	29	6	35	1	5,9	0	0
Královéhradecký kraj	21	57	19	51	23	62	14	37,8	24	65	18	48,6	24	65	19	51	12	32,4	20	54	19	51	17	46	1	2,7	0	0
Liberecký kraj	21	68	10	32	13	42	9	29,0	17	55	12	38,7	15	48	11	36	10	32,3	10	32	7	23	9	29	2	6,5	1	3,2
Moravskoslezský kraj	33	47	39	56	41	59	31	44,3	40	57	43	61,4	44	63	26	37	22	31,4	34	49	34	49	23	33	6	8,6	0	0
Olomoucký kraj	36	52	37	54	39	57	29	42,0	45	65	41	59,4	48	70	36	52	22	31,9	43	62	33	48	27	39	2	2,9	0	0
Pardubický kraj	21	43	16	33	20	41	16	32,7	29	59	15	30,6	24	49	20	41	13	26,5	18	37	11	22	15	31	2	4,1	0	0
Plzeňský kraj	17	61	11	39	14	50	10	35,7	14	50	17	60,7	13	46	6	21	5	17,9	10	36	10	36	11	39	3	11	0	0
Hlavní město Praha	24	62	13	33	19	49	16	41,0	15	39	15	38,5	24	62	13	33	13	33,3	16	41	15	39	17	44	2	5,1	0	0
Středočeský kraj	54	56	37	38	48	50	36	37,1	64	66	45	46,4	65	67	41	42	26	26,8	42	43	45	46	44	45	6	6,2	0	0
Ústecký kraj	22	54	18	44	23	56	19	46,3	23	56	18	43,9	28	68	21	51	17	41,5	18	44	17	42	17	42	1	2,4	1	2,4
Kraj Vysočina	31	49	27	43	29	46	22	34,9	43	68	34	54,0	32	51	25	40	16	25,4	25	40	21	33	25	40	2	3,2	0	0
Zlínský kraj	14	45	16	52	14	45	10	32,3	21	68	18	58,1	22	71	15	48	6	19,4	17	55	11	36	11	36	1	3,2	0	0
celkem ČR	369	54	301	44	354	51	273	39,6	406	59	341	49,4	420	61	284	41	207	30,0	314	46	281	41	261	38	32	4,6	2	0,3

Zdroj: ČŠI

Do jakých oblastí je potřeba investovat pro zlepšení materiálních podmínek SŠ?

kraj	budova/budovy		běžné učebny		odborné učebny, laboratoře		společné prostory (chodby, šatny, ostatní místnosti)		tělocvična, hřiště, sportoviště užívaná školou		dvůr, školní zahrada		ICT		bezbariérové prostředí (přístup do budovy, madla na WC, vodící lišty apod.)		sociální zařízení		zázemí učitelů (kabinety, sborovna)		prostory školní družiny / školního klubu		vyučovací pomůcky		jiné oblasti		není potřeba investovat do žádných oblastí	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	4	36	4	36	8	73	2	18,2	3	27	1	9,1	7	64	4	36	1	9,1	6	55	6	55	4	36	3	27	0	0
Jihomoravský kraj	13	72	6	33	12	67	6	33,3	7	39	5	27,8	13	72	5	28	4	22,2	3	17	10	56	12	67	1	5,6	0	0
Karlovarský kraj	4	100	2	50	4	100	3	75,0	2	50	1	25,0	4	100	1	25	3	75,0	2	50	3	75	2	50	0	0	0	0
Královéhradecký kraj	6	75	2	25	6	75	3	37,5	5	63	2	25,0	7	88	4	50	3	37,5	3	38	5	63	6	75	0	0	0	0
Liberecký kraj	2	50	0	0	1	25	2	50,0	1	25	1	25,0	3	75	2	50	1	25,0	3	75	3	75	2	50	1	25	0	0
Moravskoslezský kraj	11	46	10	42	11	46	12	50,0	11	46	8	33,3	16	67	8	33	7	29,2	8	33	5	21	13	54	1	4,2	0	0
Olomoucký kraj	7	64	5	46	8	73	5	45,5	7	64	3	27,3	10	91	3	27	3	27,3	8	73	7	64	8	73	0	0	0	0
Pardubický kraj	8	73	5	46	8	73	5	45,5	7	64	4	36,4	9	82	5	46	6	54,5	4	36	6	55	7	64	3	27	0	0
Plzeňský kraj	9	82	4	36	8	73	7	63,6	7	64	4	36,4	9	82	6	55	4	36,4	5	46	7	64	6	55	1	9,1	0	0
Hlavní město Praha	11	58	10	53	8	42	12	63,2	5	26	7	36,8	12	63	4	21	6	31,6	10	53	5	26	11	58	2	11	0	0
Středočeský kraj	23	72	12	38	21	66	10	31,3	19	59	6	18,8	24	75	17	53	13	40,6	14	44	19	59	14	44	1	3,1	0	0
Ústecký kraj	11	69	3	19	9	56	4	25,0	5	31	5	31,3	6	38	3	19	3	18,8	4	25	5	31	3	19	0	0	1	6,3
Kraj Vysočina	8	89	3	33	6	67	4	44,4	5	56	5	55,6	5	56	0	0	2	22,2	4	44	4	44	4	44	1	11	0	0
Zlínský kraj	7	64	6	55	9	82	6	54,5	6	55	4	36,4	8	73	4	36	5	45,5	6	55	8	73	4	36	1	9,1	0	0
celkem ČR	124	66	72	38	119	63	81	42,9	90	48	56	29,6	133	70	66	35	61	32,3	80	42	93	49	96	51	15	7,9	1	0,5

Zdroj: ČŠI

4.2.2 Důvody ukončení pracovního poměru – rozdíly oproti průměru ČR

Tabulka ukazuje v procentuálním vyjádření podíl začínajících učitelů, kteří ve zjišťování uváděli různé důvody vedoucí k ukončení pracovního poměru. Uvedeny jsou údaje za všechny kraje i celorepublikový průměr.

Důvody ukončení

kraj	nedostatečné finanční ohodnocení	nízká prestiž učitelské profese	lepší pracovní uplatnění v oboru vzdělávání (neziskový sektor, soukromý vzdělávací sektor, státní správa)	lepší pracovní uplatnění mimo učitelskou profesi	špatné kolegiální vztahy a absence spolupráce, odlišná hodnotová orientace	vysoká míra administrativní zátěže, která ztěžuje výuku i přípravu na ni	vysoké nároky kladené na učitele a nízká podpora, ať již ze strany vedení školy, personálního nedostatku	nedostatek spolupráce ze strany rodičů, jejich nepřátelský postoj, nerealistická / příliš vysoká očekávání rodičů
ČR	37 %	9 %	10 %	26 %	4 %	7 %	2 %	5 %
hlavní město Praha	35 %	9 %	10 %	34 %	3 %	3 %	3 %	4 %
Středočeský kraj	38 %	8 %	11 %	23 %	7 %	6 %	2 %	6 %
Jihočeský kraj	42 %	8 %	14 %	22 %	6 %	4 %	1 %	3 %
Plzeňský kraj	38 %	8 %	14 %	28 %	2 %	7 %	2 %	3 %
Karlovarský kraj	38 %	5 %	5 %	38 %	2 %	5 %	0 %	5 %
Ústecký kraj	39 %	10 %	12 %	23 %	4 %	7 %	1 %	5 %
Liberecký kraj	41 %	12 %	9 %	26 %	4 %	4 %	2 %	2 %
Královéhradecký kraj	34 %	13 %	8 %	27 %	4 %	9 %	3 %	3 %
Pardubický kraj	40 %	10 %	6 %	23 %	4 %	9 %	2 %	7 %
Kraj Vysočina	36 %	10 %	10 %	24 %	5 %	9 %	0 %	5 %
Jihomoravský kraj	33 %	9 %	11 %	26 %	2 %	9 %	3 %	6 %
Olomoucký kraj	37 %	10 %	9 %	22 %	3 %	12 %	1 %	5 %
Zlínský kraj	37 %	8 %	11 %	22 %	9 %	7 %	1 %	4 %
Moravskoslezský kraj	38 %	8 %	12 %	24 %	4 %	5 %	1 %	9 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

4.2.3 Podpora začínajících učitelů

V souvislosti se vzdělávacím systémem České republiky se delší dobu hovoří o potřebě sledovat problematiku začínajících učitelů. Dle řady průzkumů velká část studentů pedagogických fakult neplánuje v profesním životě pracovat na pozici pedagoga, což se v dlouhodobém horizontu projevuje jako nedostatek pedagogické síly na všech typech škol. Průzkumy uvádí, že v některých regionech je situace s náborem nových pedagogů na kritické hranici a je potřeba přijímat adekvátní opatření, např. navýšení mezd (nejen) pro začínající pedagogy či poskytnutí jiných benefitů a dodatečné péče.

Tabulky níže ukazují různé formy podpory pro začínající učitele na základních a středních školách ve všech krajích i jako průměr za celou ČR (v případě gymnázií bylo v daném období posuzováno velmi málo případů, proto zde nejsou uvedeny). Další informace vztahující se např. k podílům začínajících učitelů ve školství lze nalézt ve *Zprávě z mimořádného šetření MŠMT ke stavu zajištění výuky učitelů v MŠ, ZŠ, SŠ a VOŠ*.

Podpora učitelů (základní školy)

kraj	formální zaškolovací program (nový PP je seznámen s fungováním konkrétní školy a povoláním PP)		přidělení mentora (uvádějícího učitele)		vzájemné hospitace učitelů, následky		konzultace s ředitelem / vedením školy		konzultace s vyučujícími stejných předmětů		kurzy, semináře (DVPP)		jiné formy podpory – jaké	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	12	40,0	27	90,0	18	60,0	29	96,7	27	90,0	19	63,3	1	3,3
Jihomoravský kraj	9	40,9	18	81,8	18	81,8	22	100,0	21	95,5	16	72,7	0	0,0
Karlovarský kraj	1	20,0	5	100,0	4	80,0	5	100,0	4	80,0	2	40,0	0	0,0
Královéhradecký kraj	13	72,2	14	77,8	8	44,4	18	100,0	16	88,9	14	77,8	0	0,0
Liberecký kraj	5	26,3	17	89,5	11	57,9	16	84,2	11	57,9	12	63,2	0	0,0
Moravskoslezský kraj	28	65,1	39	90,7	38	88,4	42	97,7	39	90,7	36	83,7	1	2,3
Olomoucký kraj	18	51,4	33	94,3	22	62,9	30	85,7	26	74,3	21	60,0	0	0,0
Pardubický kraj	10	43,5	19	82,6	16	69,6	20	87,0	22	95,7	11	47,8	0	0,0
Plzeňský kraj	7	77,8	7	77,8	7	77,8	8	88,9	7	77,8	6	66,7	0	0,0
hlavní město Praha	14	48,3	25	86,2	22	75,9	28	96,6	27	93,1	18	62,1	1	3,4
Středočeský kraj	12	29,3	36	87,8	32	78,0	34	82,9	36	87,8	24	58,5	0	0,0
Ústecký kraj	17	54,8	27	87,1	19	61,3	28	90,3	26	83,9	14	45,2	0	0,0
Kraj Vysočina	2	9,1	18	81,8	19	86,4	21	95,5	17	77,3	17	77,3	1	4,5
Zlínský kraj	16	84,2	18	94,7	15	78,9	18	94,7	18	94,7	15	78,9	0	0,0
celkem v ČR	164	47,4	303	87,6	249	72,0	319	92,2	297	85,8	225	65,0	4	1,2

Zdroj: ČŠI

Podpora učitelů (střední školy)

kraj	formální zaškolovací program (nový PP je seznámen s fungováním konkrétní školy a povoláním PP)		přidělení mentora (uvádějícího učitele)		vzájemné hospitace učitelů, náslechy		konzultace s ředitelem / vedením školy		konzultace s vyučujícími stejných předmětů		kurzy, semináře (DVPP)		jiné formy podpory – jaké	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	1	33,3	3	100,0	1	33,3	3	100,0	2	66,7	2	66,7	0	0,0
Jihomoravský kraj	3	27,3	9	81,8	5	45,5	7	63,6	8	72,7	8	72,7	0	0,0
Královéhradecký kraj	2	33,3	5	83,3	3	50,0	5	83,3	5	83,3	3	50,0	0	0,0
Liberecký kraj	0	0,0	3	100,0	2	66,7	3	100,0	3	100,0	1	33,3	0	0,0
Moravskoslezský kraj	6	46,2	12	92,3	12	92,3	12	92,3	12	92,3	7	53,8	0	0,0
Olomoucký kraj	4	50,0	8	100,0	4	50,0	4	50,0	7	87,5	5	62,5	0	0,0
Pardubický kraj	4	100,0	1	25,0	3	75,0	4	100,0	4	100,0	1	25,0	0	0,0
Plzeňský kraj	8	88,9	7	77,8	6	66,7	9	100,0	9	100,0	6	66,7	0	0,0
hlavní město Praha	7	46,7	13	86,7	6	40,0	13	86,7	14	93,3	7	46,7	0	0,0
Středočeský kraj	1	10,0	10	100,0	8	80,0	10	100,0	9	90,0	4	40,0	0	0,0
Ústecký kraj	2	22,2	7	77,8	4	44,4	5	55,6	5	55,6	3	33,3	0	0,0
Kraj Vysočina	3	50,0	6	100,0	5	83,3	6	100,0	5	83,3	5	83,3	0	0,0
Zlínský kraj	5	71,4	6	85,7	3	42,9	6	85,7	5	71,4	2	28,6	0	0,0
celkem v ČR	46	44,2	90	86,5	62	59,6	87	83,7	88	84,6	54	51,9	0	0,0

Zdroj: ČŠI

4.3 Profesní rozvoj ředitelů a učitelů

4.3.1 Další vzdělávání ředitelů a učitelů

V rámci dotazníkového šetření mezi řediteli v jednotlivých krajích bylo zjišťováno, zda se vedení školy účastní nějaké formy dalšího vzdělávání jako výrazu zkvalitňování práce vedení škol a nabývání nových znalostí a dovedností. Tabulky níže ukazují četnosti i podíly ředitelů nebo jejich zástupců na dalším vzdělávání ve všech krajích, a to pro základní a střední školy.

Účastnilo se vedení školy (ředitel školy, zástupce) v posledních dvou letech nějaké formy dalšího vzdělávání? (ZŠ)

kraj	ano, studia ke splnění kvalifikačních předpokladů		ano, studia ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů		ano, studia k prohlubování odborné kvalifikace (kurzy a semináře DVPP)		ne, žádného DVPP se vedení školy nezúčastnilo	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	15	24,6	12	19,7	56	91,8	3	4,9
Jihomoravský kraj	9	13,6	13	19,7	61	92,4	2	3
Karlovarský kraj	4	23,5	4	23,5	16	94,1	0	0
Královéhradecký kraj	8	20	6	15	40	100	0	0
Liberecký kraj	3	7,5	10	25	36	90	1	2,5
Moravskoslezský kraj	9	11,3	12	15	76	95	3	3,8
Olomoucký kraj	8	11,3	7	9,9	67	94,4	2	2,8
Pardubický kraj	2	4	2	4	49	98	1	2
Plzeňský kraj	3	9,4	4	12,5	29	90,6	1	3,1
hlavní město Praha	10	23,3	8	18,6	35	81,4	4	9,3
Středočeský kraj	15	14,6	13	12,6	92	89,3	6	5,8
Ústecký kraj	8	16,7	5	10,4	46	95,8	1	2,1
Kraj Vysočina	7	10,6	8	12,1	60	90,9	3	4,5
Zlínský kraj	3	8,8	2	5,9	33	97,1	0	0
celkem v ČR	104	13,8	106	14,1	696	92,7	27	3,6

Zdroj: ČŠI

Účastnilo se vedení školy (ředitel školy, zástupce) v posledních dvou letech nějaké formy dalšího vzdělávání? (SŠ)

kraj	ano, studia ke splnění kvalifikačních předpokladů		ano, studia ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů		ano, studia k prohlubování odborné kvalifikace (kurzy a semináře DVPP)		ne, žádného DVPP se vedení školy nezúčastnilo	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	2	15,4	2	15,4	12	92,3	1	7,7
Jihomoravský kraj	5	25	6	30	18	90	1	5
Karlovarský kraj	0	0	2	50	3	75	1	25
Královéhradecký kraj	0	0	1	11,1	9	100	0	0
Liberecký kraj	1	25	3	75	3	75	1	25
Moravskoslezský kraj	4	16	3	12	20	80	2	8
Olomoucký kraj	1	8,3	1	8,3	12	100	0	0
Pardubický kraj	1	8,3	2	16,7	12	100	0	0
Plzeňský kraj	2	18,2	3	27,3	9	81,8	0	0
hlavní město Praha	3	14,3	3	14,3	19	90,5	2	9,5
Středočeský kraj	6	18,8	10	31,3	28	87,5	2	6,3
Ústecký kraj	3	17,6	3	17,6	15	88,2	1	5,9
Kraj Vysočina	1	10	3	30	9	90	0	0
Zlínský kraj	4	33,3	0	0	12	100	0	0
celkem v ČR	33	16,3	42	20,8	181	89,6	11	5,4

Zdroj: ČŠI

Následující tabulky pak ukazují pro základní i střední školy procentuální podíly konkrétních oblastí DVPP, kterých se ředitelé škol napříč kraji účastnili.

Oblasti vzdělávání ředitelů základních škol v %

kraj	vedení pedagogického procesu (pedagogické vedení školy)	organizační řízení školy	ekonomická a finanční oblast	legislativní oblast (právní předpisy)	manažerské dovednosti	výuka (vědomosti a znalosti o vyučovaných předmětech, metody a formy výuky a vedení třídy)	vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (metody, formy, podpora)	společné vzdělávání (právní aspekty, úprava ŠVP apod.)	prevence a projevy rizikového chování dětí a žáků	bezpečnost a ochrana zdraví	dovednosti v oblasti ICT	dovednosti v oblasti cizích jazyků	výuka v multikulturním nebo vícejazyčném prostředí	zájmové a neformální vzdělávání	jiné
Jihočeský kraj	46	44	50	82	35	46	63	56	28	50	15	11	3,7	7,4	11
Jihomoravský kraj	48	65	35	83	50	50	46	50	28	46	22	17	3,7	11	9,3
Karlovarský kraj	47	67	27	87	33	27	80	60	33	27	20	13	6,7	6,7	6,7
Královéhradecký kraj	54	56	26	74	33	41	44	39	39	44	23	23	0	5,1	5,1
Liberecký kraj	59	55	45	90	45	45	45	55	31	48	21	21	6,9	3,4	14
Moravskoslezský kraj	61	70	46	92	41	43	62	43	37	38	32	22	5,4	8,1	14
Olomoucký kraj	41	44	28	84	47	52	64	55	19	42	20	22	3,1	20	9,4
Pardubický kraj	44	50	30	72	37	59	59	44	30	35	28	24	0	13	6,5
Plzeňský kraj	43	54	46	71	21	50	57	50	36	36	29	14	7,1	0	3,6
hlavní město Praha	38	59	47	94	56	47	59	56	50	59	29	27	27	18	18
Středočeský kraj	52	59	38	80	34	55	52	48	31	51	19	26	1,2	7	9,3
Ústecký kraj	53	51	47	80	38	42	60	67	29	36	13	20	2,2	4,4	8,9
Kraj Vysočina	40	49	40	69	40	40	53	53	20	44	31	29	1,8	16	16
Zlínský kraj	65	55	42	84	58	42	58	48	32	48	13	23	0	13	9,7
celkem v ČR	49	56	39	82	41	47	57	51	31	44	23	21	4,1	10	10

Pozn.: Procenta udávají, kolik ředitelů danou odpověď zmínilo. Součty v kategoriích tak nedávají 100 %.

Zdroj: ČŠI

Oblasti vzdělávání ředitelů středních škol v %

kraj	vedení pedagogického procesu (pedagogické vedení školy)	organizační řízení školy	ekonomická a finanční oblast	legislativní oblast (právní předpisy)	manažerské dovednosti	výuka (vědomosti a znalosti o vyučovaných předmětech, metody a formy výuky a vedení třídy)	vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (metody, formy, podpora)	společné vzdělávání (právní aspekty, úprava ŠVP apod.)	prevence a projevy rizikového chování dětí a žáků	bezpečnost a ochrana zdraví	dovednosti v oblasti ICT	dovednosti v oblasti cizích jazyků	výuka v multikulturálním nebo vícejazyčném prostředí	zájmové a neformální vzdělávání	jiné
Jihočeský kraj	33	75	58	92	58	25	25	42	33	58	25	17	8,3	17	17
Jihomoravský kraj	50	56	44	94	44	33	50	39	11	44	33	11	5,6	11	17
Karlovarský kraj	67	100	67	67	67	67	0	67	0	67	33	33	0	0	33
Královéhradecký kraj	33	56	78	100	33	44	22	22	22	67	78	56	0	11	22
Liberecký kraj	33	67	67	33	33	0	33	33	0	67	100	33	0	0	33
Moravskoslezský kraj	30	50	45	75	50	30	35	30	55	65	20	30	5	10	5
Olomoucký kraj	50	75	67	92	25	58	25	33	17	58	17	17	0	17	17
Pardubický kraj	50	75	33	92	58	33	33	25	33	17	25	25	0	17	0
Plzeňský kraj	56	56	67	67	33	44	33	44	33	67	33	11	11	22	33
hlavní město Praha	33	50	39	72	33	33	11	33	44	28	33	11	5,6	11	17
Středočeský kraj	50	38	46	79	42	42	50	33	33	46	33	25	0	13	8,3
Ústecký kraj	39	39	62	85	39	23	23	23	7,7	39	23	7,7	0	15	15
Kraj Vysočina	75	63	88	75	63	13	38	38	38	75	13	63	0	0	0
Zlínský kraj	73	73	73	100	73	27	55	55	36	64	36	36	0	18	9,1
celkem v ČR	46	57	55	83	45	34	34	35	30	51	31	24	2,9	13	13

Pozn.: Procenta udávají, kolik ředitelů danou odpověď zmínilo. Součty v kategoriích tak nedávají 100 %.

Zdroj: ČŠI

Stejným způsobem byli v rámci inspekční činnosti na téma dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků dotazováni v jednotlivých krajích také samotní učitelé. Následující tabulky tedy ukazují četnosti i podíly učitelů na dalším vzdělávání ve všech krajích, a to pro základní a střední školy.

Účastnil/a jste se v posledních dvou letech nějaké formy dalšího vzdělávání? (ZŠ)

kraj	ano, studia ke splnění kvalifikačních předpokladů		ano, studia ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů		ano, studia k prohlubování odborné kvalifikace (kurzy a semináře DVPP)		ne, žádného DVPP jsem se nezúčastnil/a	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	48	6,9	50	7,2	497	71,5	147	21,2
Jihomoravský kraj	57	8,5	56	8,3	522	77,4	92	13,6
Karlovarský kraj	29	12,8	20	8,8	165	73,0	33	14,6
Královéhradecký kraj	52	10,9	36	7,5	352	73,8	74	15,5
Liberecký kraj	69	12,7	52	9,5	406	74,5	76	13,9
Moravskoslezský kraj	112	11,1	83	8,2	787	78,2	124	12,3
Olomoucký kraj	72	10,6	62	9,1	541	79,3	83	12,2
Pardubický kraj	33	7,8	36	8,5	341	80,6	47	11,1
Plzeňský kraj	35	11,6	26	8,6	222	73,3	49	16,2
hlavní město Praha	138	17,6	79	10,1	575	73,4	105	13,4
Středočeský kraj	158	16,0	92	9,3	718	72,8	133	13,5
Ústecký kraj	96	15,8	55	9,0	451	74,2	89	14,6
Kraj Vysočina	65	10,4	57	9,1	476	75,9	91	14,5
Zlínský kraj	41	8,4	46	9,4	378	77,0	68	13,8
celkem v ČR	1 005	11,8	750	8,8	6 431	75,4	1 211	14,2

Zdroj: ČŠI

Účastnil/a jste se v posledních dvou letech nějaké formy dalšího vzdělávání? (SŠ)

kraj	ano, studia ke splnění kvalifikačních předpokladů		ano, studia ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů		ano, studia k prohlubování odborné kvalifikace (kurzy a semináře DVPP)		ne, žádného DVPP jsem se nezúčastnil/a	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	18	9,6	30	16,0	128	68,4	33	17,6
Jihomoravský kraj	26	8,2	31	9,7	202	63,5	76	23,9
Karlovarský kraj	17	22,7	12	16,0	33	44,0	21	28,0
Královéhradecký kraj	26	20,6	19	15,1	70	55,6	30	23,8
Liberecký kraj	10	12,0	7	8,4	50	60,2	21	25,3
Moravskoslezský kraj	36	9,3	46	11,8	266	68,4	76	19,5
Olomoucký kraj	28	18,3	17	11,1	88	57,5	35	22,9
Pardubický kraj	38	16,9	26	11,6	134	59,6	55	24,4
Plzeňský kraj	40	14,8	28	10,3	179	66,1	56	20,7
hlavní město Praha	89	17,6	65	12,9	286	56,6	117	23,2
Středočeský kraj	58	13,9	46	11,0	259	62,0	99	23,7
Ústecký kraj	42	13,8	42	13,8	172	56,4	87	28,5
Kraj Vysočina	31	10,1	29	9,4	203	66,1	67	21,8
Zlínský kraj	29	10,1	25	8,7	180	62,7	79	27,5
celkem v ČR	488	13,4	423	11,6	2 250	61,7	852	23,3

Zdroj: ČŠI

Následují tabulky ukazující procentuální podíly konkrétních oblastí DVPP, kterých se učitelé napříč kraji účastnili, a to pro základní i střední školy.

Oblasti dalšího vzdělávání učitelů základních škol v %

kraj	vědomosti a znalosti v předmětech, které vyučují	metody a formy výuky	podpora rozvoje gramotnosti a klíčových kompetencí	chování žáků a vedení třídy	prevence a projevy rizikového chování žáků	bezpečnost a ochrana zdraví	vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (metody, formy, podpora)	společné vzdělávání (právní aspekty, úprava ŠVP apod.)	výuka v multikulturním nebo vícejazyčném prostředí	dovednosti v oblasti ICT	dovednosti v oblasti cizích jazyků	vedení školy, manažerské dovednosti	zájmové a neformální vzdělávání	výchovné poradenství (včetně kariérového)	jiné
Jihočeský kraj	42	51	19	24	30	21	37	11	1,6	18	12	2,2	6,2	5	5,8
Jihomoravský kraj	51	53	21	24	21	14	39	9	2,9	14	21	5,6	5,8	5	4,8
Karlovarský kraj	43	47	15	26	33	20	42	9,8	1,2	8,6	10	3,7	3,7	4,9	6,1
Královéhradecký kraj	51	63	28	27	30	13	33	13	1,7	15	13	6,3	5,7	4	4,3
Liberecký kraj	52	62	34	29	31	22	35	9,8	3,5	20	17	3,8	10	6,3	6
Moravskoslezský kraj	49	55	28	26	31	14	46	13	3,2	19	18	4,6	4	5,4	4,6
Olomoucký kraj	54	57	26	33	30	14	44	13	3	15	19	3,5	8,6	4,8	5,9
Pardubický kraj	57	59	24	33	33	15	42	12	1,5	13	18	3,8	6,8	5,6	5,9
Plzeňský kraj	55	64	25	21	23	11	32	7,7	6,3	21	23	4,5	8,1	4,5	1,4
hlavní město Praha	51	55	22	34	32	28	38	14	12	12	13	4,2	10	3	5,4
Středočeský kraj	49	58	28	26	28	21	39	14	3,1	15	15	5,4	7,5	3,9	6,3
Ústecký kraj	48	53	23	24	25	12	40	13	5,6	13	14	5,6	6,1	5,4	5,4
Kraj Vysočina	56	59	24	23	28	20	36	14	3,2	19	22	3,8	8	3,8	4,6
Zlínský kraj	52	58	25	29	30	18	48	14	2,1	11	24	4,8	6,9	5,3	5,9
celkem v ČR	51	57	25	27	29	18	40	12	3,8	16	17	4,4	7	4,7	5,3

Pozn.: Procenta udávají, kolik ředitelů danou odpověď zmínilo. Součty v kategoriích tak nedávají 100 %.

Zdroj: ČŠI

Oblasti dalšího vzdělávání učitelů středních škol v %

kraj	vědomosti a znalosti v předmětech, které vyučují	metody a formy výuky	podpora rozvoje gramotnosti a klíčových kompetencí	chování žáků a vedení třídy	prevence a projevy rizikového chování žáků	bezpečnost a ochrana zdraví	vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (metody, formy, podpora)	společné vzdělávání (právní aspekty, úprava ŠVP apod.)	výuka v multikulturním nebo vícejazyčném prostředí	dovednosti v oblasti ICT	dovednosti v oblasti cizích jazyků	vedení školy, manažerské dovednosti	zájmové a neformální vzdělávání	výchovné poradenství (včetně kariérového)	jiné
Jihočeský kraj	71	33	9,4	21	24	19	19	7,1	3,9	18	15	3,1	4,7	3,1	7,9
Jihomoravský kraj	63	38	7,5	15	17	12	19	7	0,5	19	15	3,5	3,5	4,5	9
Karlovarský kraj	70	42	21	9,1	24	21	18	3	0	24	6,1	3	0	6,1	9,1
Královéhradecký kraj	59	31	7,4	12	21	21	13	2,9	1,5	32	7,4	2,9	1,5	4,4	15
Liberecký kraj	73	47	16	8,2	10	18	6,1	2	2	37	18	0	2	4,1	6,1
Moravskoslezský kraj	66	40	12	21	28	25	16	6,4	2,7	27	25	7,2	6,8	4,9	8
Olomoucký kraj	57	53	14	18	16	15	23	2,3	2,3	17	16	4,6	4,6	8	9,2
Pardubický kraj	67	40	8,2	16	20	13	12	4,5	0,7	14	21	6	8,2	6	7,5
Plzeňský kraj	70	39	13	12	25	32	15	5,6	1,7	23	17	3,4	6,7	3,4	6,1
hlavní město Praha	74	31	9,4	14	17	18	17	7,3	3,8	21	13	5,9	8,4	3,5	7,3
Středočeský kraj	71	32	12	17	23	16	18	7,8	1,6	16	13	5,4	3,9	3,9	8,2
Ústecký kraj	65	40	6,5	15	14	13	13	4,8	3,6	15	15	7,7	4,8	1,8	10
Kraj Vysočina	62	27	8,5	16	28	17	13	2,5	2	20	32	6	5,5	2,5	11
Zlínský kraj	64	28	11	16	22	20	14	10	1,1	18	21	8,9	5,6	3,3	5
celkem v ČR	67	36	10	16	22	19	16	6	2,1	20	18	5,5	5,5	3,9	8,2

Pozn.: Procenta udávají, kolik ředitelů danou odpověď zmínilo. Součty v kategoriích tak nedávají 100 %.

Zdroj: ČŠI

4.3.2 Poskytování zpětné vazby učitelům

Viz jednotlivé krajské analýzy.

4.3.3 Spolupráce učitelů mezi sebou

Spolupráce a zpětná vazba mezi učiteli byla ve vybraných školách hodnocena Českou školní inspekcí. Následující tabulka zobrazuje hodnocení škol s ohledem na aktivní spolupráci učitelů v nich.

Učitelé aktivně spolupracují a poskytují si zpětnou vazbu (podíl škol)

kraj	ZV				GV				SOV			
	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
Jihočeský kraj	52,5	42,4	5,1	0	-	-	-	-	41,7	50	8,3	0
Jihomoravský kraj	58,7	38,1	3,2	0	25	75	0	0	17,6	64,7	17,6	0
Karlovarský kraj	35,3	58,8	5,9	0	33,3	66,7	0	0	25	25	50	0
Královéhradecký kraj	64,9	35,1	0	0	-	-	-	-	22,2	44,4	33,3	0
Liberecký kraj	47,5	47,5	5	0	-	-	-	-	50	50	0	0
Moravskoslezský kraj	72	25,3	2,7	0	-	-	-	-	57,7	34,6	7,7	0
Olomoucký kraj	53,7	43,3	3	0	-	-	-	-	36,4	54,5	9,1	0
Pardubický kraj	42	50	8	0	-	-	-	-	25	75	0	0
Plzeňský kraj	38,7	61,3	0	0	-	-	-	-	36,4	63,6	0	0
hlavní město Praha	55	40	5	0	41,7	58,3	0	0	20	75	5	0
Středočeský kraj	45,5	52,5	2	0	33,3	50	16,7	0	43,8	53,1	3,1	0
Ústecký kraj	70,5	27,3	2,3	0	-	-	-	-	25	75	0	0
Kraj Vysočina	64,3	35,7	0	0	-	-	-	-	25	75	0	0
Zlínský kraj	64,7	26,5	5,9	2,9	-	-	-	-	41,7	41,7	16,7	0
celá ČR	55,6	41	3,2	0,1	38,2	55,9	5,9	0	35,1	56,7	8,2	0

Zdroj: ČŠI

4.3.4 Účelnost využití didaktické techniky

Hospitační činnost ČŠI se v oblasti prostorových a materiálních podmínek zaměřila mimo jiné také na zjišťování míry a účelnosti využívání didaktické techniky při výuce různých předmětů. Využívání didaktické techniky bylo sledováno jak v případě učitelů, tak v případě žáků. Tabulky níže ukazují výsledky inspekční činnosti pro předměty, které nejsou součástí hlavních zpráv pro jednotlivé kraje (ty obsahují výsledky pouze pro předměty Český jazyk, Matematika a cizí jazyky dohromady). Výsledky jsou uvedeny vždy jakožto četnostní i procentuální vyjádření, a to pro základní školy, gymnázia i střední odborné školy. V případě předmětu Člověk a jeho svět jsou uvedeny údaje pouze za základní školy (je součástí výuky pouze na prvním stupni základních škol), v případě výuky odborně zaměřeného předmětu pak pouze za gymnázia a střední odborné školy. Do kategorie přírodních věd byly zařazeny dílčí předměty Přírodopis, Chemie a Fyzika (případně jiný přírodopisný předmět). Do kategorie společenských věd byly zařazeny předměty Výchova k občanství, Dějepis a Zeměpis (případně jiný společenskovědní předmět).

Účelnost využití didaktické techniky v rámci předmětu Člověk a jeho svět (základní školy)

ČLOVĚK A JEHO SVĚT	účelné využití didaktické techniky učitelem		účelné využití didaktické techniky některými žáky		účelné využití didaktické techniky všemi žáky		didaktická technika nebyla účelně využita		didaktická technika nebyla k dispozici		didaktická technika byla k dispozici, ale její využití nebylo vzhledem k cíli zapotřebí	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	39	33,1 %	13	11,0 %	5	4,2 %	23	19,5 %	27	22,9 %	25	21,2 %
Jihomoravský kraj	49	50,0 %	8	8,2 %	14	14,3 %	16	16,3 %	9	9,2 %	18	18,4 %
Karlovarský kraj	8	20,5 %	6	15,4 %	2	5,1 %	3	7,7 %	11	28,2 %	13	33,3 %
Královéhradecký kraj	43	57,3 %	11	14,7 %	3	4,0 %	10	13,3 %	10	13,3 %	11	14,7 %
Liberecký kraj	42	53,8 %	17	21,8 %	4	5,1 %	13	16,7 %	9	11,5 %	12	15,4 %
Moravskoslezský kraj	59	45,7 %	12	9,3 %	17	13,2 %	8	6,2 %	17	13,2 %	35	27,1 %
Olomoucký kraj	50	43,1 %	6	5,2 %	9	7,8 %	11	9,5 %	21	18,1 %	32	27,6 %
Pardubický kraj	31	37,3 %	17	20,5 %	3	3,6 %	16	19,3 %	14	16,9 %	12	14,5 %
Plzeňský kraj	26	42,6 %	9	14,8 %	0	0	5	8,2 %	10	16,4 %	20	32,8 %
hlavní město Praha	21	38,2 %	5	9,1 %	4	7,3 %	11	20,0 %	10	18,2 %	11	20,0 %
Středočeský kraj	62	41,1 %	17	11,3 %	5	3,3 %	33	21,9 %	29	19,2 %	23	15,2 %
Ústecký kraj	31	36,0 %	20	23,3 %	1	1,2 %	1	1,2 %	12	14,0 %	29	33,7 %
Kraj Vysočina	18	29,0 %	6	9,7 %	2	3,2 %	5	8,1 %	10	16,1 %	25	40,3 %
Zlínský kraj	41	42,7 %	8	8,3 %	5	5,2 %	12	12,5 %	18	18,8 %	21	21,9 %
celkem v ČR	520	41,7 %	155	12,4 %	74	5,9 %	167	13,4 %	207	16,6 %	287	23,0 %

Zdroj: ČŠI

Účelnost využití didaktické techniky v přírodních vědách (základní školy, gymnázia a střední odborné školy)

PŘÍRODNÍ VĚDY		účelné využití didaktické techniky učitelem		účelné využití didaktické techniky některými žáky		účelné využití didaktické techniky všemi žáky		didaktická technika nebyla účelně využita		didaktická technika nebyla k dispozici		didaktická technika byla k dispozici, ale její využití nebylo vzhledem k cíli zapotřebí	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	ZV	64	69,6 %	17	18,5 %	5	5,4 %	11	12,0 %	4	4,3 %	9	9,8 %
	GV	6	54,5 %	0	0	1	9,1 %	4	36,4 %	0	0	1	9,1 %
	SOV	12	52,2 %	1	4,3 %	2	8,7 %	7	30,4 %	3	13,0 %	1	4,3 %
Jihomoravský kraj	ZV	82	63,6 %	14	10,9 %	4	3,1 %	9	7,0 %	13	10,1 %	19	14,7 %
	GV	10	58,8 %	1	5,9 %	0	0	3	17,6 %	0	0	4	23,5 %
	SOV	23	63,9 %	1	2,8 %	1	2,8 %	7	19,4 %	2	5,6 %	4	11,1 %
Karlovarský kraj	ZV	11	50,0 %	5	22,7 %	2	9,1 %	0		3	13,6 %	4	18,2 %
	GV	12	66,7 %	1	5,6 %	0	0	1	5,6 %	0	0	5	27,8 %
	SOV	4	44,4 %	1	11,1 %	0	0	2	22,2 %	2	22,2 %	1	11,1 %
Královéhradecký kraj	ZV	39	57,4 %	10	14,7 %	3	4,4 %	10	14,7 %	6	8,8 %	9	13,2 %
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	4	57,1 %	1	14,3 %	0	0	1	14,3 %	0	0	1	14,3 %
Liberecký kraj	ZV	50	71,4 %	3	4,3 %	6	8,6 %	7	10,0 %	1	1,4 %	9	12,9 %
	GV	9	90,0 %	1	10,0 %	0	0	0	0	0	0	1	10,0 %
	SOV	1	100,0 %	1	100,0 %	0	0	0	0	0	0	0	0
Moravskoslezský kraj	ZV	64	62,1 %	8	7,8 %	6	5,8 %	6	5,8 %	10	9,7 %	23	22,3 %
	GV	4	100,0 %	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	SOV	22	73,3 %	4	13,3 %	1	3,3 %	0	0	1	3,3 %	6	20,0 %
Olomoucký kraj	ZV	60	60,6 %	10	10,1 %	3	3,0 %	6	6,1 %	11	11,1 %	21	21,2 %
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	12	80,0 %	1	6,7 %	0	0	0	0	1	6,7 %	2	13,3 %
Pardubický kraj	ZV	30	54,5 %	5	9,1 %	0		11	20,0 %	9	16,4 %	4	7,3 %
	GV	3	60,0 %	0	0	0	0	2	40,0 %	0	0	0	0
	SOV	17	70,8 %	1	4,2 %	0	0	4	16,7 %	1	4,2 %	1	4,2 %
Plzeňský kraj	ZV	38	56,7 %	1	1,5 %	2	3,0 %	4	6,0 %	9	13,4 %	15	22,4 %
	GV	0	0	0	0	0	0	1	50,0 %	0	0	1	50,0 %
	SOV	12	66,7 %	1	5,6 %	0	0	0	0	2	11,1 %	4	22,2 %
hlavní město Praha	ZV	59	72,0 %	11	13,4 %	5	6,1 %	6	7,3 %	3	3,7 %	14	17,1 %
	GV	45	65,2 %	4	5,8 %	2	2,9 %	13	18,8 %	2	2,9 %	9	13,0 %
	SOV	1	20,0 %	1	20,0 %	0	0	4	80,0 %	0	0	0	0
Středočeský kraj	ZV	95	52,8 %	22	12,2 %	10	5,6 %	44	24,4 %	12	6,7 %	23	12,8 %
	GV	19	70,4 %	1	3,7 %	0	0	1	3,7 %	1	3,7 %	6	22,2 %
	SOV	25	47,2 %	4	7,5 %	4	7,5 %	23	43,4 %	1	1,9 %	1	1,9 %
Ústecký kraj	ZV	34	58,6 %	2	3,4 %	2	3,4 %	1	1,7 %	6	10,3 %	14	24,1 %
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	13	59,1 %	2	9,1 %	0	0	2	9,1 %	0	0	7	31,8 %
Kraj Vysočina	ZV	36	59,0 %	9	14,8 %	2	3,3 %	1	1,6 %	6	9,8 %	16	26,2 %
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	11	73,3 %	1	6,7 %	0	0	2	13,3 %	1	6,7 %	1	6,7 %
Zlínský kraj	ZV	46	76,7 %	3	5,0 %	6	10,0 %	8	13,3 %	2	3,3 %	4	6,7 %
	GV	4	44,4 %	1	11,1 %	0	0	0	0	0	0	5	55,6 %
	SOV	33	58,9 %	2	3,6 %	0	0	7	12,5 %	7	12,5 %	7	12,5 %
celkem v ČR	ZV	708	61,8 %	120	10,5 %	56	4,9 %	124	10,8 %	95	8,3 %	184	16,1 %
	GV	112	65,1 %	9	5,2 %	3	1,7 %	25	14,5 %	3	1,7 %	32	18,6 %
	SOV	190	60,5 %	22	7,0 %	8	2,5 %	59	18,8 %	21	6,7 %	36	11,5 %

Zdroj: ČŠI

Účelnost využití didaktické techniky ve společenských vědách (základní školy, gymnázia a střední odborné školy)

SPOLEČENSKÉ VĚDY		účelné využití didaktické techniky učitelem		účelné využití didaktické techniky některými žáky		účelné využití didaktické techniky všemi žáky		didaktická technika nebyla účelně využita		didaktická technika nebyla k dispozici		didaktická technika byla k dispozici, ale její využití nebylo vzhledem k cíli zapotřebí	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	ZV	45	64,3 %	8	11,4 %	3	4,3 %	6	8,6 %	8	11,4 %	8	11,4 %
	GV	1	50,0 %	1	50,0 %	0	0	0	0	0	0	0	0
	SOV	3	50,0 %	1	16,7 %	0	0	1	16,7 %	0	0	2	33,3 %
Jihomoravský kraj	ZV	65	58,6 %	15	13,5 %	8	7,2 %	9	8,1 %	21	18,9 %	9	8,1 %
	GV	13	68,4 %	3	15,8 %	1	5,3 %	4	21,1 %	0	0	0	0
	SOV	25	59,5 %	3	7,1 %	0	0	6	14,3 %	7	16,7 %	4	9,5 %
Karlovarský kraj	ZV	11	40,7 %	0	0	0	0	5	18,5 %	7	25,9 %	4	14,8 %
	GV	14	77,8 %	1	5,6 %	0	0	1	5,6 %	0	0	3	16,7 %
	SOV	2	25,0 %	1	12,5 %	0	0	2	25,0 %	1	12,5 %	2	25,0 %
Královéhradecký kraj	ZV	36	59,0 %	8	13,1 %	2	3,3 %	2	3,3 %	5	8,2 %	13	21,3 %
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	2	40,0 %	2	40,0 %	0	0	0	0	0	0	2	40,0 %
Liberecký kraj	ZV	48	67,6 %	5	7,0 %	5	7,0 %	2	2,8 %	14	19,7 %	6	8,5 %
	GV	7	63,6 %	0	0	0	0	0	0	0	0	4	36,4 %
	SOV	4	100,0 %	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Moravskoslezský kraj	ZV	55	51,9 %	5	4,7 %	24	22,6 %	7	6,6 %	18	17,0 %	15	14,2 %
	GV	5	62,5 %	0	0	1	12,5 %	0	0	0	0	3	37,5 %
	SOV	15	62,5 %	2	8,3 %	2	8,3 %	1	4,2 %	6	25,0 %	1	4,2 %
Olomoucký kraj	ZV	39	45,3 %	6	7,0 %	2	2,3 %	10	11,6 %	19	22,1 %	16	18,6 %
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	9	75,0 %	0	0	1	8,3 %	1	8,3 %	1	8,3 %	1	8,3 %
Pardubický kraj	ZV	29	46,8 %	6	9,7 %	3	4,8 %	7	11,3 %	17	27,4 %	4	6,5 %
	GV	4	36,4 %	0	0	0	0	3	27,3 %	1	9,1 %	3	27,3 %
	SOV	10	83,3 %	0	0	1	8,3 %	1	8,3 %	0	0	0	0
Plzeňský kraj	ZV	25	44,6 %	3	5,4 %	1	1,8 %	2	3,6 %	14	25,0 %	13	23,2 %
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	16	45,7 %	5	14,3 %	0	0	5	14,3 %	1	2,9 %	10	28,6 %
hlavní město Praha	ZV	40	49,4 %	8	9,9 %	10	12,3 %	10	12,3 %	16	19,8 %	10	12,3 %
	GV	62	63,3 %	14	14,3 %	1	1,0 %	8	8,2 %	2	2,0 %	18	18,4 %
	SOV	16	50,0 %	3	9,4 %	0	0	6	18,8 %	0	0	8	25,0 %
Středočeský kraj	ZV	85	53,1 %	19	11,9 %	9	5,6 %	41	25,6 %	12	7,5 %	12	7,5 %
	GV	23	74,2 %	4	12,9 %	0	0	3	9,7 %	0	0	2	6,5 %
	SOV	29	50,0 %	10	17,2 %	7	12,1 %	12	20,7 %	0	0	10	17,2 %
Ústecký kraj	ZV	37	52,9 %	4	5,7 %	1	1,4 %	4	5,7 %	14	20,0 %	13	18,6 %
	GV	0	0	1	50,0 %	0	0	0	0	0	0	1	50,0 %
	SOV	17	54,8 %	0	0	0	0	3	9,7 %	5	16,1 %	6	19,4 %
Kraj Vysočina	ZV	42	60,0 %	7	10,0 %	5	7,1 %	4	5,7 %	8	11,4 %	13	18,6 %
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	5	41,7 %	0	0	0	0	0	0	0	0	7	58,3 %
Zlínský kraj	ZV	27	62,8 %	6	14,0 %	4	9,3 %	3	7,0 %	5	11,6 %	6	14,0 %
	GV	7	87,5 %	1	12,5 %	0	0	0	0	0	0	0	0
	SOV	37	68,5 %	5	9,3 %	0	0	3	5,6 %	0	0	11	20,4 %
celkem v ČR	ZV	584	54,4 %	100	9,3 %	77	7,2 %	112	10,4 %	178	16,6 %	142	13,2 %
	GV	136	65,4 %	25	12,0 %	3	1,4 %	19	9,1 %	3	1,4 %	34	16,3 %
	SOV	190	56,7 %	32	9,6 %	11	3,3 %	41	12,2 %	21	6,3 %	64	19,1 %

Zdroj: ČŠI

Účelnost využití didaktické techniky ve výuce ICT (základní školy, gymnázia a střední odborné školy)

ICT		účelné využití didaktické techniky učitelem		účelné využití didaktické techniky některými žáky		účelné využití didaktické techniky všemi žáky		didaktická technika nebyla účelně využita		didaktická technika nebyla k dispozici		didaktická technika byla k dispozici, ale její využití nebylo vzhledem k cíli zapotřebí	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	ZV	26	76,5 %	0	0	33	97,1 %	0	0	0	0	1	2,9 %
	GV	1	100,0 %	0	0	1	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	11	100,0 %	0	0	11	100,0 %	0	0	0	0	0	0
Jihomoravský kraj	ZV	24	70,6 %	3	8,8 %	26	76,5 %	1	2,9 %	0	0	0	0
	GV	7	100,0 %	0	0	5	71,4 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	14	58,3 %	1	4,2 %	17	70,8 %	2	8,3 %	0	0	0	0
Karlovarský kraj	ZV	2	25,0 %	1	12,5 %	6	75,0 %	0	0	0	0	1	12,5 %
	GV	3	75,0 %	1	25,0 %	3	75,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	0	0	0	0	1	100,0 %	0	0	0	0	0	0
Královéhradecký kraj	ZV	13	68,4 %	1	5,3 %	17	89,5 %	0	0	0	0	1	5,3 %
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	13	68,4 %	0	0	14	73,7 %	0	0	0	0	2	10,5 %
Liberecký kraj	ZV	11	73,3 %	2	13,3 %	11	73,3 %	0	0	0	0	1	6,7 %
	GV	4	100,0 %	0	0	4	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	5	83,3 %	0	0	6	100,0 %	0	0	0	0	0	0
Moravskoslezský kraj	ZV	23	63,9 %	2	5,6 %	34	94,4 %	0	0	0	0	0	0
	GV	0	0	0	0	1	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	14	53,8 %	0	0	23	88,5 %	0	0	0	0	0	0
Olomoucký kraj	ZV	24	58,5 %	2	4,9 %	32	78,0 %	2	4,9 %	0	0	3	7,3 %
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	1	11,1 %	1	11,1 %	8	88,9 %	0	0	0	0	0	0
Pardubický kraj	ZV	5	31,3 %	0	0	14	87,5 %	1	6,3 %	0	0	0	0
	GV	2	100,0 %	0	0	2	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	13	92,9 %	0	0	14	100,0 %	0	0	0	0	0	0
Plzeňský kraj	ZV	17	70,8 %	1	4,2 %	23	95,8 %	0	0	0	0	0	0
	GV	4	100,0 %	0	0	4	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	7	77,8 %	0	0	8	88,9 %	0	0	0	0	0	0
hlavní město Praha	ZV	13	72,2 %	1	5,6 %	17	94,4 %	0	0	0	0	0	0
	GV	3	100,0 %	0	0	3	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	9	81,8 %	2	18,2 %	9	81,8 %	0	0	0	0	0	0
Středočeský kraj	ZV	38	54,3 %	1	1,4 %	62	88,6 %	3	4,3 %	2	2,9 %	1	1,4 %
	GV	3	60,0 %	0	0	5	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	15	60,0 %	0	0	24	96,0 %	0	0	0	0	0	0
Ústecký kraj	ZV	5	55,6 %	0	0	9	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	18	75,0 %	1	4,2 %	15	62,5 %	2	8,3 %	0	0	0	0
Kraj Vysočina	ZV	30	66,7 %	2	4,4 %	39	86,7 %	0	0	0	0	0	0
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	14	73,7 %	0	0	16	84,2 %	0	0	0	0	0	0
Zlínský kraj	ZV	13	61,9 %	0	0	14	66,7 %	0	0	0	0	0	0
	GV	2	100,0 %	0	0	2	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	15	78,9 %	0	0	17	89,5 %	0	0	0	0	0	0
celkem v ČR	ZV	244	62,6 %	16	4,1 %	337	86,4 %	7	1,8 %	2	0,5 %	8	2,1 %
	GV	29	87,9 %	1	3,0 %	30	90,9 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	149	68,7 %	5	2,3 %	183	84,3 %	4	1,8 %	0	0	2	0,9 %

Zdroj: ČŠI

Účelnost využití didaktické techniky v odborně zaměřeném předmětu (gymnázia a střední odborné školy)

ODBOBNÝ PŘEDMĚT		účelné využití didaktické techniky učitelem		účelné využití didaktické techniky některými žáky		účelné využití didaktické techniky všemi žáky		didaktická technika nebyla účelně využita		didaktická technika nebyla k dispozici		didaktická technika byla k dispozici, ale její využití nebylo vzhledem k cíli zapotřebí	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	54	60,7 %	6	6,7 %	12	13,5 %	5	5,6 %	15	16,9 %	9	10,1 %
Jihomoravský kraj	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	102	55,4 %	5	2,7 %	23	12,5 %	26	14,1 %	18	9,8 %	33	17,9 %
Karlovarský kraj	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	21	61,8 %	0	0	4	11,8 %	1	2,9 %	6	17,6 %	4	11,8 %
Královéhradecký kraj	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	42	71,2 %	2	3,4 %	12	20,3 %	10	16,9 %	0	0	6	10,2 %
Liberecký kraj	GV	1	100,0 %	0	0	1	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	24	54,5 %	1	2,3 %	5	11,4 %	6	13,6 %	7	15,9 %	6	13,6 %
Moravskoslezský kraj	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	139	57,9 %	10	4,2 %	56	23,3 %	10	4,2 %	28	11,7 %	39	16,3 %
Olomoucký kraj	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	51	63,7 %	3	3,8 %	7	8,8 %	3	3,8 %	6	7,5 %	17	21,3 %
Pardubický kraj	GV	2	28,6 %	1	14,3 %	0	0	0	0	5	71,4 %	0	0
	SOV	108	66,7 %	6	3,7 %	16	9,9 %	36	22,2 %	6	3,7 %	8	4,9 %
Plzeňský kraj	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	114	66,3 %	7	4,1 %	23	13,4 %	18	10,5 %	5	2,9 %	25	14,5 %
hlavní město Praha	GV	1	100,0 %	0	0	1	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	102	61,8 %	7	4,2 %	31	18,8 %	23	13,9 %	15	9,1 %	19	11,5 %
Středočeský kraj	GV	1	100,0 %	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	SOV	139	59,9 %	16	6,9 %	24	10,3 %	27	11,6 %	10	4,3 %	39	16,8 %
Ústecký kraj	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	63	59,4 %	2	1,9 %	19	17,9 %	10	9,4 %	9	8,5 %	19	17,9 %
Kraj Vysočina	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	40	49,4 %	3	3,7 %	10	12,3 %	4	4,9 %	7	8,6 %	21	25,9 %
Zlínský kraj	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	61	53,5 %	3	2,6 %	0	0	16	14,0 %	13	11,4 %	22	19,3 %
celkem v ČR	GV	5	50,0 %	1	10,0 %	2	20,0 %	0	0	5	50,0 %	0	0
	SOV	1 060	60,2 %	71	4,0 %	242	13,7 %	195	11,1 %	145	8,2 %	267	15,2 %

Zdroj: ČŠI

4.4 Bezpečné a spolupracující prostředí

4.4.1 Příležitosti pro vzájemnou spolupráci rodičů a učitelů

Viz jednotlivé krajské analýzy.

4.4.2 Absence žáků a neomluvené hodiny

Tabulka níže obsahuje údaje o počtu zameškaných a neomluvených hodin v přepočtu na žáky daného kraje. V případě Libereckého kraje můžeme vidět, že průměrný počet absencí na jednoho žáka v základním vzdělávání je 85 hodin, v gymnaziálním vzdělávání 100 hodin a ve středním odborném vzdělávání 158 hodin. Ve srovnání s celorepublikovým průměrem se jedná o příznivá čísla. Toto zjištění samozřejmě neznamena, že by systematické sledování zameškaných, respektive neomluvených hodin žáků mělo být opomíjeno. Vždy je potřeba dostupnými prostředky tyto negativní jevy, zejména pak neomluvené hodiny, minimalizovat.

Údaje o počtech absencí, přepočteno na žáky v daném kraji

kraj	průměrný počet zameškaných hodin na žáka			průměrný počet neomluvených hodin na žáka		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	107,40	124,34	160,04	0,28	0,09	8,43
Jihomoravský kraj	85,19	162,57	173,32	0,67	1,29	8,85
Karlovarský kraj	98,32	79,96	199,40	1,99	0,12	10,70
Královéhradecký kraj	83,54	-	154,04	0,54	-	8,93
Liberecký kraj	84,52	99,74	158,25	4,57	0,79	3,49
Moravskoslezský kraj	88,55	134,93	180,77	0,93	0,26	14,44
Olomoucký kraj	82,54	-	159,98	0,57	-	6,27
Pardubický kraj	84,69	179,49	144,70	0,26	1,11	4,73
Plzeňský kraj	104,40	-	149,24	0,76	-	6,84
hlavní město Praha	90,98	126,90	153,51	0,41	2,35	6,03
Středočeský kraj	111,75	99,07	147,18	0,60	0,24	8,70
Ústecký kraj	103,84	-	200,91	2,24	-	14,95
Kraj Vysočina	75,95	-	144,73	0,25	-	4,12
Zlínský kraj	62,36	138,56	131,45	0,18	0,03	4,00
průměr ČR	91,43	119,37	160,52	0,89	1,24	8,42

Zdroj: ČŠI

Následující tabulka souvisí s předchozím zjištěním a dále jej rozšiřuje o procentuální podíl žáků daného kraje, kteří měli minimálně jednu neomluvenou hodinu v uzavřeném školním roce. Zde se ukazuje, že mezi žáky navštěvujícími základní školy bylo skoro 5 % těch, kteří měli alespoň jednu neomluvenou hodinu, tato hodnota překračuje celorepublikový průměr více než dvojnásobně. Podobný stav vidíme v případě gymnaziálního vzdělávání, kde se v Libereckém kraji vyskytlo až 6,4 % žáků, kteří měli neomluvenou hodinu.

Procentuální podíl žáků daného kraje, kteří měli minimálně jednu neomluvenou hodinu

kraj	podíl žáků, kteří měli neomluvené hodiny		
	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	1,67	1,36	19,62
Jihomoravský kraj	3,91	1,90	15,71
Karlovarský kraj	4,74	2,32	39,78
Královéhradecký kraj	1,35	-	21,96
Liberecký kraj	4,89	6,40	16,64
Moravskoslezský kraj	2,33	1,17	21,22
Olomoucký kraj	2,19	-	10,69
Pardubický kraj	0,96	15,81	15,03
Plzeňský kraj	1,94	-	17,80
hlavní město Praha	1,29	4,51	22,36
Středočeský kraj	1,99	0,73	15,82
Ústecký kraj	6,46	-	19,57
Kraj Vysočina	0,98	-	8,06
Zlínský kraj	0,56	0,79	12,97
průměr ČR	2,41	3,33	17,45

Zdroj: ČŠI

Tabulka níže představuje odpovědi ředitelů z mezinárodního šetření PISA 2015. Ředitelé odpovídali na otázku: „Do jaké míry je výuka žáků ve vaší škole omezována následujícími skutečnostmi?“ Protože se jedná o datový soubor na úrovni žáka, je nutné prezentované hodnoty interpretovat následovně: pro uvedený procentuální podíl žáků je charakteristická konkrétní odpověď ředitele. V tomto konkrétním případě vidíme, zda absence žáků z pohledu ředitele omezuje výuku ve škole.

V případě Libereckého kraje je uvedené tvrzení platné „do určité míry“ a „značně“ pro 63 % 15letých žáků tohoto kraje a „velmi málo“ pro 60 % z nich. Je ovšem nutné mít na paměti, že se jedná o dotazníkové šetření, ve kterém odpovídali ředitelé škol. Je tedy možné, že subjektivní vnímání situace ředitelem dané školy nemusí nutně odpovídat skutečnému stavu.

Do jaké míry ohrožuje absence žáků výuku?

kraj	vůbec ne	velmi málo	do určité míry	značně
Jihočeský kraj	2,49	36,20	52,39	8,92
Jihomoravský kraj	0,00	45,06	41,08	13,86
Karlovarský kraj	0,00	28,68	71,32	0,00
Královéhradecký kraj	6,25	43,97	31,27	18,51
Liberecký kraj	5,65	34,22	46,58	13,54
Moravskoslezský kraj	3,21	34,21	57,02	5,57
Olomoucký kraj	0,00	43,84	52,05	4,12
Pardubický kraj	8,52	39,36	39,19	12,92
Plzeňský kraj	0,00	60,10	35,63	4,27
hlavní město Praha	0,00	38,21	59,87	1,92
Středočeský kraj	5,11	34,29	46,03	14,57
Ústecký kraj	0,00	8,84	70,98	20,18
Kraj Vysočina	0,00	36,77	54,09	9,14
Zlínský kraj	20,47	46,70	32,83	0,00
celkem ČR	3,15	37,64	49,86	9,35

Zdroj: ČŠI

4.4.3 Domácí příprava a spolupráce se zákonnými zástupci

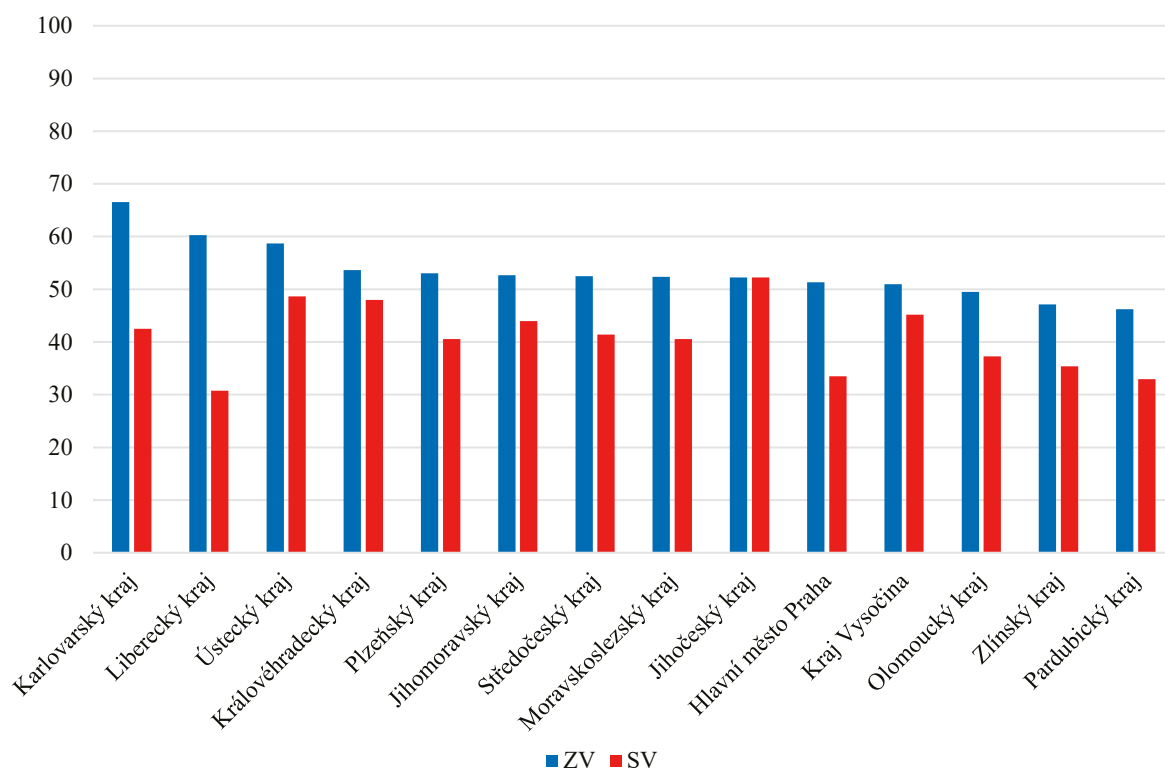
Kritérium 1.4 – Škola je vstřícné a bezpečné místo pro žáky, jejich rodiče i pedagogy (ZV)

	Liberecký kraj (v %)	celá ČR (v %)
nevyhovující a vyžadující zlepšení	7,9	6,6
výborná	10,5	13,3

Zdroj: ČŠI

Následující graf vychází z dotazníkových položek, které byly předloženy k zodpovězení učitelům základních i středních škol. Položená otázka zjišťovala, zda učitelé považují komunikaci s některými zákonnými zástupci žáků za problematickou. Procentuální podíly souhlasných odpovědí učitelů na tuto otázku byly vizualizovány v následujícím sloupcovém grafu.

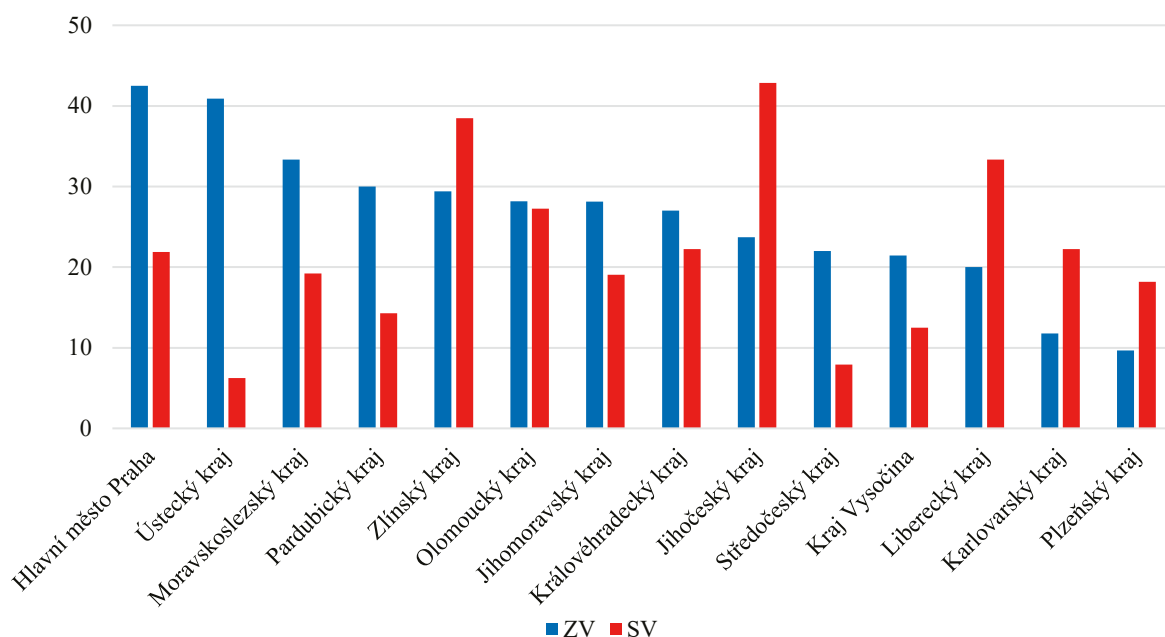
Procentuální podíl dotázaných učitelů, kteří považují komunikaci s některými zákonnými zástupci za problematickou (řazeno sestupně dle hodnot ze ZV)

Zdroj: ČŠI

Jednou z možných dimenzí participace zákonných zástupců žáků na chodu školy je jejich zapojování do tvorby vnitřních pravidel školy. Následující graf znázorňuje procentuální podíly souhlasných odpovědí základních a středních škol na otázku, zda se zákonní zástupci tímto způsobem na chodu školy podílejí.

Procentuální podíl škol, ve kterých se zákonní zástupci podílejí na tvorbě vnitřních pravidel školy

Zdroj: ČŠI

4.4.4 Rizikové chování

Tabulka zobrazuje procentuální podíl škol, v nichž ředitel uvedl alespoň jeden výskyt rizikového chování, který za poslední uzavřený školní rok řešilo vedení školy. Mezi sledované rizikové jevy se řadí šikana; kyberšikana; verbální agrese vůči učiteli; fyzická agrese vůči učiteli; agrese, násilí, ublížení na zdraví; užívání návykových látek; kouření; poškozování majetku, vandalismus; krádeže; záškoláctví a jiné.

Podíl škol s alespoň jedním výskytem rizikového jevu, krajské srovnání

kraj	podíl škol v %		
	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	73,21	-	76,92
Jihomoravský kraj	70,97	75,00	70,00
Karlovarský kraj	76,47	100,00	100,00
Královéhradecký kraj	83,33	-	77,78
Liberecký kraj	83,33	-	100,00
Moravskoslezský kraj	72,46	-	80,77
Olomoucký kraj	72,06	-	75,00
Pardubický kraj	62,50	-	91,67
Plzeňský kraj	79,31	-	90,91
hlavní město Praha	72,97	83,33	76,19
Středočeský kraj	70,83	66,67	78,13
Ústecký kraj	89,47	-	70,59
Kraj Vysočina	61,29	-	50,00
Zlínský kraj	77,42	-	83,33
celá ČR	73,05	77,14	77,83

Zdroj: ČŠI

Níže jsou uvedeny výsledky odpovědí ředitelů ze šetření PISA 2015 na otázku, zda daný jev z pohledu ředitele omezuje výuku ve škole. Stejně jako v tabulce zabývající se absencí žáků je nutné mít na paměti, že se jedná o datový soubor na úrovni žáka, a proto prezentované hodnoty interpretujeme následovně: pro uvedený procentuální podíl žáků (jednotlivé hodnoty v tabulce) je charakteristická konkrétní odpověď ředitele.

Do jaké míry ohrožuje záškoláctví žáků výuku?

kraj	vůbec ne	velmi málo	do určité míry	značně
Jihočeský kraj	12,33	68,83	7,86	10,98
Jihomoravský kraj	39,89	35,23	13,56	11,31
Karlovarský kraj	11,88	40,12	48,00	0,00
Královéhradecký kraj	29,90	42,08	15,07	12,95
Liberecký kraj	24,40	35,67	35,16	4,78
Moravskoslezský kraj	15,47	62,72	17,16	4,64
Olomoucký kraj	25,40	51,73	19,45	3,42
Pardubický kraj	31,58	29,27	39,15	0,00
Plzeňský kraj	21,72	59,02	14,99	4,27
hlavní město Praha	20,28	72,26	6,59	0,87
Středočeský kraj	26,40	58,71	10,33	4,56
Ústecký kraj	9,24	33,70	45,36	11,71
Kraj Vysočina	29,84	48,86	17,41	3,89
Zlínský kraj	55,66	41,38	2,97	0,00
celkem ČR	25,18	51,22	18,04	5,56

Zdroj: ČŠI

Do jaké míry ohrožuje užívání alkoholu nebo drog mezi žáky výuku?

kraj	vůbec ne	velmi málo	do určité míry	značně
Jihočeský kraj	61,47	36,47	2,06	0,00
Jihomoravský	63,40	35,55	1,05	0,00
Karlovarský kraj	36,43	63,57	0,00	0,00
Královéhradecký	53,26	33,48	13,25	0,00
Liberecký kraj	54,14	28,66	17,20	0,00
Moravskoslezský	55,38	42,72	1,90	0,00
Olomoucký kraj	42,01	42,43	15,56	0,00
Pardubický kraj	67,83	24,40	7,77	0,00
Plzeňský kraj	48,18	47,55	4,27	0,00
hlavní město Praha	61,43	35,20	3,37	0,00
Středočeský kraj	61,44	36,61	1,94	0,00
Ústecký kraj	57,32	40,72	1,96	0,00
Kraj Vysočina	48,85	37,88	13,26	0,00
Zlínský kraj	67,12	32,88	0,00	0,00
celkem ČR	57,18	37,77	5,05	0,00

Zdroj: ČŠI

Do jaké míry ohrožuje nedostatek úcty žáků vůči učitelům výuku?

kraj	vůbec ne	velmi málo	do určité míry	značně
Jihočeský kraj	4,29	61,03	34,68	0,00
Jihomoravský	8,61	51,77	39,62	0,00
Karlovarský kraj	46,64	27,02	26,34	0,00
Královéhradecký	19,80	39,10	27,95	13,15
Liberecký kraj	20,37	49,70	26,27	3,66
Moravskoslezský	6,45	66,99	26,56	0,00
Olomoucký kraj	23,90	42,48	29,90	3,73
Pardubický kraj	35,23	50,29	14,48	0,00
Plzeňský kraj	16,11	55,09	28,80	0,00
hlavní město Praha	26,37	49,10	24,53	0,00
Středočeský kraj	19,38	58,02	19,79	2,81
Ústecký kraj	5,21	57,20	37,59	0,00
Kraj Vysočina	21,34	48,65	30,00	0,00
Zlínský kraj	28,81	53,73	17,45	0,00
celkem ČR	17,67	53,09	27,87	1,37

Zdroj: ČŠI

Do jaké míry ohrožuje zastrašování a šikana mezi žáky výuku?

kraj	vůbec ne	velmi málo	do určité míry	značně
Jihočeský kraj	28,13	66,85	5,03	0,00
Jihomoravský	15,40	68,15	16,45	0,00
Karlovarský kraj	11,88	81,55	6,57	0,00
Královéhradecký	34,56	57,84	7,60	0,00
Liberecký kraj	27,17	54,15	14,70	3,97
Moravskoslezský	22,07	76,03	1,90	0,00
Olomoucký kraj	29,95	64,54	5,51	0,00
Pardubický kraj	27,15	67,82	5,03	0,00
Plzeňský kraj	16,52	81,25	2,23	0,00
hlavní město Praha	28,71	67,82	3,47	0,00
Středočeský kraj	37,35	57,29	5,36	0,00
Ústecký kraj	31,68	62,52	5,80	0,00
Kraj Vysočina	46,22	32,49	21,30	0,00
Zlínský kraj	33,99	58,66	7,35	0,00
celkem ČR	27,98	64,53	7,35	0,15

Zdroj: ČŠI

4.5 Důraz na vzdělávací výsledky a podpora žáků

4.5.1 Systém poradenských služeb

Počty školských poradenských zařízení, jejich klientů a pracovníků v jednotlivých krajích zobrazují následující tabulky.

Pedagogicko-psychologické poradny – počet klientů podle převažujícího závěru vyšetření

kraj	počet PPP	počet odložených pracovišť	počet klientů	z celku							kulturní prostředí nebo jiné životní podmínky	nařízení
				specifické poruchy učení (SPU)	specifické poruchy chování (SPCH)	mentální postižení	vady řeči	poruchy akustického spektra (PAS)	jiné znevýhodnění dle § 16 odst. 9 školského zákona	ostatní		
hlavní město Praha	11	15	34 471	9 777	2 980	342	1 172	193	231	19 776	1 145	370
Středočeský kraj	9	25	17 447	5 310	2 231	445	807	341	175	8 138	935	157
Jihočeský kraj	1	9	9 375	4 186	618	134	121	19	73	4 224	145	148
Plzeňský kraj	2	8	12 001	3 215	1 006	163	615	32	42	6 928	205	54
Karlovarský kraj	1	4	6 542	1 949	423	259	118	12	367	3 414	1 035	69
Ústecký kraj	1	14	12 307	4 618	1 339	601	434	45	524	4 746	310	131
Liberecký kraj	4	8	8 551	2 334	540	1 086	218	34	176	4 163	50	40
Královéhradecký kraj	1	6	9 642	4 627	516	51	20	13	13	4 402	163	58
Pardubický kraj	2	14	9 448	4 831	1 200	354	393	76	29	2 565	377	73
Kraj Vysočina	1	8	8 482	3 498	556	386	552	6	73	3 411	172	73
Jihomoravský kraj	7	17	25 694	9 350	3 282	225	325	38	49	12 425	530	862
Olomoucký kraj	1	5	12 049	7 139	1 841	117	1 081	2	43	1 826	63	24
Zlínský kraj	1	8	11 480	4 165	1 463	13	25	2	1	5 811	24	179
Moravskoslezský kraj	6	19	14 824	6 263	1 733	119	69	7	144	6 489	505	152
celá ČR	48	160	192 313	71 262	19 728	4 295	5 950	820	1 940	88 318	5 659	2 390

Zdroj: MŠMT

Pedagogicko-psychologické poradny – počty klientů s vydaným doporučením pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

kraj	počet klientů s přiznaným stupněm podpůrného opatření	přiznaný převažující stupeň podpůrného opatření				
	celkem	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň	4. stupeň	5. stupeň
hlavní město Praha	9 880	1 824	6 140	1 844	84	1
Středočeský kraj	10 617	1 610	6 221	2 671	111	4
Jihočeský kraj	3 910	661	2 810	437	3	0
Plzeňský kraj	3 735	517	2 429	772	17	0
Karlovarský kraj	3 272	381	1 657	1 174	57	4
Ústecký kraj	7 373	851	5 047	1 453	22	0
Liberecký kraj	4 128	413	2 186	1 506	23	0
Královéhradecký kraj	4 236	524	3 007	694	11	0
Pardubický kraj	6 605	2 299	3 374	875	56	1
Kraj Vysočina	4 585	405	3 381	871	21	0
Jihomoravský kraj	10 951	2 295	6 561	2 079	16	0
Olomoucký kraj	5 727	1 185	3 115	1 379	48	0
Zlínský kraj	4 279	626	3 173	471	9	0
Moravskoslezský kraj	8 072	1 342	5 864	831	54	0
celá ČR	87 370	14 933	54 965	17 057	532	10

Zdroj: MŠMT

Pedagogicko-psychologické poradny – počty pracovníků

kraj	počet PPP	počet odloučených pracovišť	počet speciálních pedagogů	počet psychologů	celkový počet odborných pracovníků	přepočtení na plně zaměstnané celkem
hlavní město Praha	11	15	47	131	274	186,3
Středočeský kraj	9	25	67	69	174	131,6
Jihočeský kraj	1	9	25	28	72	63,8
Plzeňský kraj	2	8	25	26	67	60
Karlovarský kraj	1	4	17	10	34	31
Ústecký kraj	1	14	48	20	89	81,9
Liberecký kraj	4	8	26	18	60	46,4
Královéhradecký kraj	1	6	24	20	66	59,8
Pardubický kraj	2	14	27	23	62	54,1
Kraj Vysočina	1	8	24	23	53	46,4
Jihomoravský kraj	7	17	61	87	180	155,8
Olomoucký kraj	1	5	28	35	65	57,8
Zlínský kraj	1	8	25	32	66	61,4
Moravskoslezský kraj	6	19	51	49	126	117
celá ČR	48	160	495	571	1 388	1 153,3

Zdroj: MŠMT

Speciálně pedagogická centra – počet klientů podle převažujícího závěru vyšetření

kraj	počet SPC	počet pracovišť, kde je poskytováno poradenství	počet klientů	z celku								
				mentální postižení	sluchové postižení	zrakové postižení	vady řeči	tělesné postižení	s více vadami	PAS	jiný zdravotní stav	ostatní
hlavní město Praha	17	18	6 899	1 034	552	455	1 599	194	1 694	808	20	543
Středočeský kraj	15	18	4 164	1 434	41	9	910	60	896	198	58	558
Jihočeský kraj	6	12	4 249	1 185	155	181	1 802	172	306	367	14	67
Plzeňský kraj	5	6	4 171	1 148	174	167	986	82	1 077	282	29	226
Karlovarský kraj	2	8	2 034	502	4	2	613	27	513	147	3	223
Ústecký kraj	9	14	11 890	2 774	227	130	5 674	244	1 710	647	81	403
Liberecký kraj	4	5	2 635	222	155	156	1 420	138	419	5	60	60
Královéhradecký kraj	6	7	5 310	1 399	317	157	1 551	206	792	623	79	186
Pardubický kraj	5	8	2 335	680	41	48	468	73	387	450	98	90
Kraj Vysočina	2	3	4 137	404	134	105	2 075	86	248	586	3	496
Jihomoravský kraj	10	17	11 921	1 554	234	172	7 559	386	780	1 129	65	42
Olomoucký kraj	4	7	7 050	64	195	172	3 613	7	132	22	610	2 235
Zlínský kraj	4	9	3 741	1 008	248	101	1 131	165	599	394	50	45
Moravskoslezský kraj	10	15	10 717	4 003	275	190	3 486	555	481	1 462	40	225
celá ČR	99	147	81 253	17 411	2 752	2 045	32 887	2 395	10 034	7 120	1 210	5 399

Zdroj: MŠMT

Speciálně pedagogická centra – počty klientů s vydaným doporučením pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

kraj	počet klientů s přiznaným stupněm podpůrného opatření	přiznaný převažující stupeň podpůrného opatření				
		celkem	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň	4. stupeň
hlavní město Praha	5 054	44	437	3 187	1 128	326
Středočeský kraj	3 360	15	270	2 236	751	134
Jihočeský kraj	2 643	22	317	1 689	488	127
Plzeňský kraj	2 931	6	200	1 897	724	104
Karlovarský kraj	1 192	146	41	758	190	57
Ústecký kraj	5 559	86	1 012	3 262	923	276
Liberecký kraj	1 395	24	188	783	308	95
Královéhradecký kraj	3 416	8	403	2 097	825	83
Pardubický kraj	1 524	69	182	767	446	82
Kraj Vysočina	1 853	3	279	1 118	378	75
Jihomoravský kraj	5 001	22	318	3 522	987	153
Olomoucký kraj	3 980	56	537	2 644	649	94
Zlínský kraj	2 229	12	189	1 345	551	147
Moravskoslezský kraj	7 690	73	840	4 111	2 038	628
celá ČR	47 827	586	5 213	29 416	10 386	2 381

Zdroj: MŠMT

Speciálně pedagogická centra – počty pracovníků

kraj	počet SPC	počet pracovišť, kde je poskytováno poradenství	počet speciálních pedagogů	počet psychologů	celkový počet odborných pracovníků	přepočtení na plně zaměstnané celkem
hlavní město Praha	17	18	78	35	129	85,9
Středočeský kraj	15	18	62	24	99	54,1
Jihočeský kraj	6	12	25	8	39	34
Plzeňský kraj	5	6	21	6	32	26,9
Karlovarský kraj	2	8	17	4	27	20,1
Ústecký kraj	9	14	49	16	78	59
Liberecký kraj	4	5	26	6	36	24,1
Královéhradecký kraj	6	7	33	15	57	43,1
Pardubický kraj	5	8	21	5	30	22,8
Kraj Vysočina	2	3	22	8	33	26,8
Jihomoravský kraj	10	17	58	22	97	80,4
Olomoucký kraj	4	7	41	17	67	60,7
Zlínský kraj	4	9	38	10	54	44,9
Moravskoslezský kraj	10	15	58	26	103	90,7
celá ČR	99	147	549	202	881	673,5

Zdroj: MŠMT

V hodnocených školách ČŠI sledovala dostupnost pedagogů specialistů. Podíly navštívených škol v krajích, v nichž specialisté působili, jsou zobrazeny v následující tabulce.

Dostupnost pedagogů specialistů (podíl škol)

kraj	výchovní poradce			školní metodik prevence			školní speciální pedagog			školní psycholog		
	ZV	G	SOV	ZV	G	SOV	ZV	G	SOV	ZV	G	SOV
Jihočeský kraj	93,2	-	91,7	93,2	-	91,7	15,3	-	16,7	18,6	-	8,3
Jihomoravský kraj	87,5	100	100	96,9	100	100	42,2	25	23,5	25	25	35,3
Karlovarský kraj	94,4	100	80	88,9	100	100	22,2	33,3	0	16,7	0	0
Královéhradecký kraj	97,3	-	100	100	-	100	35,1	-	11,1	18,9	-	11,1
Liberecký kraj	88,1	-	100	88,1	-	100	16,7	-	0	4,8	-	0
Moravskoslezský kraj	90,9	-	96,2	93,5	-	100	32,5	-	12	24,7	-	16
Olomoucký kraj	85,9	-	100	97,2	-	100	22,5	-	8,3	19,7	-	16,7
Pardubický kraj	86	-	100	92	-	100	22,0	-	8,3	20	-	25
Plzeňský kraj	81,3	-	100	87,5	-	100	21,9	-	18,2	0	-	18,2
hlavní město Praha	97,5	100	85	92,5	100	95	45	0	10	57,5	66,7	35
Středočeský kraj	97	100	100	95	100	100	30,7	0	6,3	23,8	16,7	9,4
Ústecký kraj	93,2	-	100	95,5	-	100	27,3	-	18,8	9,1	-	0
Kraj Vysočina	83,9	-	100	85,7	-	100	21,4	-	12,5	8,9	-	37,5
Zlínský kraj	82,4	-	100	79,4	-	100	23,5	-	8,3	26,5	-	8,3
celá ČR	90,2	100	96,9	92,7	100	99	27,6	6,1	11,8	20,3	33,3	16,9

Zdroj: ČŠI

4.5.2 Ostatní pedagogické pozice a počty pracovníků

Pedagogičtí pracovníci vykonávající specializované, metodické nebo metodologické činnosti – ZŠ

kraj	počet				počet na 10 000 žáků kraje		
	vychovatelé	psychologové	speciální pedagogové	počet žáků ZŠ celkem	vychovatelé	psychologové	speciální pedagogové
hlavní město Praha	4	96	171	102 077	0,39	9,40	16,75
Středočeský kraj	4	74	113	125 416	0,32	5,90	9,01
Jihočeský kraj	0	18	33	56 337	0,00	3,20	5,86
Plzeňský kraj	6	12	23	50 550	1,19	2,37	4,55
Karlovarský kraj	0	6	21	25 002	0,00	2,40	8,40
Ústecký kraj	0	16	46	76 079	0,00	2,10	6,05
Liberecký kraj	6	9	23	40 722	1,47	2,21	5,65
Královéhradecký kraj	0	17	40	48 917	0,00	3,48	8,18
Pardubický kraj	0	29	27	45 746	0,00	6,34	5,90
Kraj Vysočina	1	7	30	44 319	0,23	1,58	6,77
Jihomoravský kraj	0	93	146	101 540	0,00	9,16	14,38
Olomoucký kraj	0	39	41	55 049	0,00	7,08	7,45
Zlínský kraj	0	40	42	50 107	0,00	7,98	8,38
Moravskoslezský kraj	16	67	114	104 247	1,53	6,43	10,94
celá ČR	37	523	870	926 108	0,40	5,65	9,39

Zdroj: MŠMT, mimořádné šetření

Pedagogičtí pracovníci vykonávající specializované, metodické nebo metodologické činnosti – SŠ

kraj	počet				počet na 10 000 žáků kraje		
	vychovatelé	psychologové	speciální pedagogové	počet žáků ZŠ celkem	vychovatelé	psychologové	speciální pedagogové
hlavní město Praha	0	49	16	64 060	0,00	7,65	2,50
Středočeský kraj	0	5	8	39 468	0,00	1,27	2,03
Jihočeský kraj	0	3	1	26 583	0,00	1,13	0,38
Plzeňský kraj	0	3	1	22 059	0,00	1,36	0,45
Karlovarský kraj	0	2	1	10 743	0,00	1,86	0,93
Ústecký kraj	0	3	4	32 388	0,00	0,93	1,24
Liberecký kraj	0	2	2	15 462	0,00	1,29	1,29
Královéhradecký kraj	3	3	5	23 184	1,29	1,29	2,16
Pardubický kraj	0	2	0	21 796	0,00	0,92	0,00
Kraj Vysočina	17	5	0	21 274	7,99	2,35	0,00
Jihomoravský kraj	0	17	6	45 920	0,00	3,70	1,31
Olomoucký kraj	0	16	1	26 880	0,00	5,95	0,37
Zlínský kraj	0	8	1	24 056	0,00	3,33	0,42
Moravskoslezský kraj	0	15	6	47 662	0,00	3,15	1,26
celá ČR	20	133	52	421 535	0,47	3,16	1,23

Zdroj: ČŠI

4.5.3 Neobsazené ostatní pedagogické pozice

Pedagogičtí pracovníci vykonávající specializované, metodické nebo metodologické činnosti – SŠ

kraj	asistenti pedagoga	speciální pedagogové	školní psychologové	kuchaři ve školních jídelnách	pomocní kuchaři ve školních jídelnách
celá ČR	885,1	923,1	816,2	578,4	489,6
hlavní město Praha	188,7	90,7	66,5	122,5	136,2
Středočeský kraj	147,4	152,1	133,6	79,4	74,2
Jihočeský kraj	99	29,4	41,2	28,4	17,9
Plzeňský kraj	29,3	32,1	31,6	26,3	21,6
Karlovarský kraj	10	50	26,5	10,5	17,1
Ústecký kraj	67,3	92,6	99,7	49,1	22,9
Liberecký kraj	32,9	43,4	34,1	18,8	16,5
Královéhradecký kraj	41,4	56,1	56,4	26,5	25,5
Pardubický kraj	29,6	50,5	40,1	20,1	20,7
Kraj Vysočina	25,3	40,3	42,6	18	15
Jihomoravský kraj	77,9	64,6	69	56,6	39,8
Olomoucký kraj	56,4	69,7	54,2	37,3	23,7
Zlínský kraj	30,1	58	46,9	42,6	30,3
Moravskoslezský kraj	49,8	93,8	73,9	42,4	28,6

Zdroj: MŠMT, výkaz R13 Ředitelství

4.5.4 Poskytování podpůrných opatření 1. stupně bez vypracování plánu pedagogické podpory

Poskytování podpůrných opatření 1. stupně bez vypracování plánu pedagogické podpory (podíl škol)

kraj	ZV	G	SOV
Jihočeský kraj	59,6	-	63,6
Jihomoravský kraj	56,7	100	35,7
Karlovarský kraj	68,8	66,7	25
Královéhradecký kraj	67,6	-	42,9
Liberecký kraj	67,6	-	75
Moravskoslezský kraj	64,3	-	61,9
Olomoucký kraj	66,7	-	81,8
Pardubický kraj	51,1	-	54,5
Plzeňský kraj	71,4	-	60
hlavní město Praha	74,3	75	82,4
Středočeský kraj	52,8	33,3	63
Ústecký kraj	70,5	-	68,8
Kraj Vysočina	41,2	-	66,7
Zlínský kraj	66,7	-	33,3
celá ČR	61	66,7	60,2

Zdroj: ČŠI

Následující tabulka zobrazuje míru uplatňování doporučení školských poradenských zařízení školami.

Uplatňování doporučení školských poradenských zařízení (podíl škol)

kraj	ZV					G					SOV				
	ano	ne v plném rozsahu	ne ve všech případech	ne	nevydáno	ano	ne v plném rozsahu	ne ve všech případech	ne	nevydáno	ano	ne v plném rozsahu	ne ve všech případech	ne	nevydáno
Jihočeský kraj	80,8	13,5	3,8	0,0	1,9	-	-	-	-	-	63,6	18,2	0,0	0,0	18,2
Jihomoravský kraj	78,3	18,3	0,0	0,0	3,3	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	78,6	21,4	0,0	0,0	0,0
Karlovarský kraj	31,3	43,8	12,5	0,0	12,5	66,7	33,3	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	75,0	0,0	0,0
Královéhradecký kraj	88,2	8,8	2,9	0,0	0,0	-	-	-	-	-	71,4	28,6	0,0	0,0	0,0
Liberecký kraj	88,6	5,7	2,9	0,0	2,9	-	-	-	-	-	75,0	25,0	0,0	0,0	0,0
Moravskoslezský kraj	91,5	1,4	4,2	0,0	2,8	-	-	-	-	-	90,5	0,0	4,8	0,0	4,8
Olomoucký kraj	85,5	5,8	5,8	0,0	2,9	-	-	-	-	-	81,8	18,2	0,0	0,0	0,0
Pardubický kraj	80,9	12,8	0,0	0,0	6,4	-	-	-	-	-	75,0	16,7	8,3	0,0	0,0
Plzeňský kraj	92,9	3,6	0,0	0,0	3,6	-	-	-	-	-	90,0	10,0	0,0	0,0	0,0
hlavní město Praha	71,4	11,4	8,6	2,9	5,7	91,7	8,3	0,0	0,0	0,0	88,2	0,0	5,9	0,0	5,9
Středočeský kraj	86,5	10,1	0,0	0,0	3,4	66,7	33,3	0,0	0,0	0,0	77,8	7,4	3,7	0,0	11,1
Ústecký kraj	84,1	13,6	2,3	0,0	0,0	-	-	-	-	-	87,5	12,5	0,0	0,0	0,0
Kraj Vysočina	78,4	7,8	2,0	0,0	11,8	-	-	-	-	-	83,3	16,7	0,0	0,0	0,0
Zlínský kraj	97,0	3,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-	-	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
celá ČR	83,4	9,9	2,7	0,2	3,8	84,8	15,2	0,0	0,0	0,0	81,3	10,5	4,1	0,0	4,1

Zdroj: MŠMT, mimořádné šetření

4.5.5 Promyšlený systém podpůrných opatření na základě složení žáků školy a jejich potřeb

V rámci inspekční činnosti bylo ve sledovaných školách zjišťováno, zda mají promyšlený systém podpůrných opatření na základě složení žáků školy a jejich potřeb. Hodnocení je zobrazeno v následující tabulce.

Promyšlený systém podpůrných opatření na základě složení žáků školy a jejich potřeb (podíl škol)

kraj	ZV			G			SOV		
	ano	ne, izolované aktivity	ne, žádné aktivity	ano	ne, izolované aktivity	ne, žádné aktivity	ano	ne, izolované aktivity	ne, žádné aktivity
Jihočeský kraj	71,2	26,9	1,9	-	-	-	54,5	36,4	9,1
Jihomoravský kraj	61,7	31,7	6,7	75	0	25	64,3	28,6	7,1
Karlovarský kraj	43,8	56,3	0	33,3	33,3	33,3	75	25	0
Královéhradecký kraj	91,2	8,8	0	-	-	-	42,9	42,9	14,3
Liberecký kraj	85,3	11,8	2,9	-	-	-	75	25	0
Moravskoslezský kraj	90,1	4,2	5,6	-	-	-	90,5	9,5	0
Olomoucký kraj	80,6	16,4	3	-	-	-	80	10	10
Pardubický kraj	61,7	31,9	6,4	-	-	-	8,3	75	16,7
Plzeňský kraj	89,3	7,1	3,6	-	-	-	80	10	10
hlavní město Praha	88,6	5,7	5,7	83,3	16,7	0	82,4	11,8	5,9
Středočeský kraj	88,8	10,1	1,1	83,3	16,7	0	53,6	42,9	3,6
Ústecký kraj	88,6	11,4	0	-	-	-	68,8	18,8	12,5
Kraj Vysočina	86,3	5,9	7,8	-	-	-	83,3	16,7	0
Zlínský kraj	90,9	6,1	3	-	-	-	75	25	0
celá ČR	81,1	15,3	3,6	72,7	18,2	9,1	66,3	27,3	6,4

Zdroj: ČŠI

4.5.6 Podpora nadání

Ředitelé škol v dotaznících uváděli, prostřednictvím koho realizují metodické vedení asistenta pedagoga. Podíly ředitelů základních škol v jednotlivých krajích, kteří realizují metodické vedení asistenta pedagoga prostřednictvím různých aktérů, zobrazuje následující tabulka.

Metodické vedení asistenta pedagoga prováděno prostřednictvím – základní školy (podíl ředitelů)

kraj	třídního učitele	ostatních učitelů	vých. poradce	školního psychologa	školního speciálního pedagoga	dalšího vzdělávání	realizují sám	jiným způsobem	nerealizují
Jihočeský kraj	98	49	60,8	17,6	13,7	29,4	17,6	3,9	0
Jihomoravský kraj	90,6	69,8	60,4	18,9	30,2	34	22,6	9,4	0
Karlovarský kraj	100	27,3	63,6	9,1	36,4	45,5	27,3	9,1	0
Královéhradecký kraj	96,9	65,6	46,9	6,3	21,9	28,1	12,5	12,5	0
Liberecký kraj	97,1	64,7	64,7	2,9	17,6	23,5	14,7	8,8	0
Moravskoslezský kraj	91,9	43,5	69,4	17,7	27,4	43,5	17,7	11,3	0
Olomoucký kraj	90,2	43,1	54,9	19,6	25,5	35,3	29,4	13,7	0
Pardubický kraj	94,4	55,6	58,3	22,2	27,8	47,2	13,9	8,3	0
Plzeňský kraj	96,2	61,5	61,5	0	19,2	30,8	42,3	7,7	0
hlavní město Praha	92,3	43,6	64,1	25,6	46,2	38,5	12,8	12,8	0
Středočeský kraj	92,4	55,7	53,2	15,2	30,4	43	25,3	10,1	0
Ústecký kraj	92,3	59,0	59	5,1	17,9	30,8	25,6	10,3	0
Kraj Vysočina	91,7	56,3	39,6	6,3	25	29,2	33,3	4,2	0
Zlínský kraj	88,5	53,8	76,9	26,9	23,1	30,8	15,4	11,5	0
celá ČR	93,2	54,2	58,6	14,7	25,9	35,4	22,1	9,5	0

Pozn.: Celé znění možnosti: ano, škola na základě znalosti a vyhodnocení složení žáků školy a jejich potřeb realizuje podpůrná opatření; ne, škola organizuje jednu nebo více izolovaných aktivit, které vychází z aktuálních potřeb školy či poptávky rodičů či žáků; ne, škola nerealizuje žádné podpůrné aktivity.

Zdroj: ČŠI

4.5.7 Důvody pro asistenta pedagoga

Hodnoty jsou reportovány z hospitovaných hodin pouze z běžných škol. Jedná se o procentuální podíl hodin daného kraje, resp. ČR, ve kterých asistent pedagoga působil z uvedeného důvodu.

Důvody pro působení asistenta pedagoga

kraj	z důvodu zdravotního postižení žáka			z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek žáka			sdílený asistent		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	95,7	100	100	1,49	0	0	12,9	0	0
Jihomoravský kraj	95,54	100	100	3,23	0	0	10,78	0	8
Karlovarský kraj	78,49	100	-	1,08	0	-	32,26	0	-
Královéhradecký kraj	86,51	-	-	4,76	-	-	12,7	-	-
Liberecký kraj	96,4	-	-	3,6	-	-	7,19	-	-
Moravskoslezský kraj	92,61	100	100	4,35	0	0	11,74	0	28,57
Olomoucký kraj	92,77	-	100	6,02	-	0	12,45	-	0
Pardubický kraj	95,24	100	100	6,12	0	0	17,01	0	0
Plzeňský kraj	88,28	-	100	4,69	-	0	12,5	-	0
hlavní město Praha	88,2	100	100	11,24	0	0	11,24	0	0
Středočeský kraj	93,72	100	100	7,29	0	0	10,3	0	0
Ústecký kraj	98,45	-	100	4,66	-	0	4,15	-	0
Kraj Vysočina	98,15	-	100	0	-	33,33	2,47	-	0
Zlínský kraj	95,74	-	100	5,32	-	13,33	3,19	-	0
celá ČR	92,25	100	100	4,82	0	3,33	10,96	0	4,44

Zdroj: ČŠI

4.5.8 Jevy v hospitacích

Způsoby hodnocení žáků ve výuce

kraj	Jediným hodnocením v hodině bylo stručně hodnocení okamžitých výkonů (např. „dobře“ vs. „špatně“).			Žákovské hodnocení své práce nebo práce spolužáků bylo podle předem známých kritérií.		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	38,02	58,06	44,66	21,75	9,68	13,83
Jihomoravský kraj	30,29	19,00	27,66	29,47	22,00	18,03
Karlovarský kraj	29,64	25,53	44,12	9,97	10,64	4,90
Královéhradecký kraj	39,24	-	45,30	40,76	-	6,08
Liberecký kraj	31,63	22,95	37,40	32,70	32,79	8,13
Moravskoslezský kraj	33,85	31,71	31,36	33,41	17,07	29,89
Olomoucký kraj	30,70	-	28,90	34,22	-	26,15
Pardubický kraj	46,64	22,45	39,67	16,13	20,41	6,06
Plzeňský kraj	28,34	14,29	27,21	24,52	14,29	24,82
hlavní město Praha	18,85	30,99	24,94	30,49	16,93	21,59
Středočeský kraj	34,29	22,42	32,47	31,42	27,27	12,45
Ústecký kraj	23,87	50,00	43,77	24,54	0,00	11,94
Kraj Vysočina	26,48	0,00	40,10	38,98	0,00	20,77
Zlínský kraj	25,17	0,00	20,60	31,94	46,51	25,14
celá ČR	31,61	26,17	32,56	29,89	20,67	18,28

Způsoby hodnocení ze strany učitele

kraj	Učitel poskytoval alespoň některým žákům zpětnou vazbu využitelnou k jejich dalšímu učení.			V hodině byly ověřovány znalosti a dovednosti.		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	59,87	25,81	54,55	45,33	41,94	42,29
Jihomoravský kraj	60,74	65,00	49,18	39,59	45,00	45,90
Karlovarský kraj	48,20	64,89	59,80	36,84	51,06	46,08
Královéhradecký kraj	72,91	-	50,83	67,97	x	38,67
Liberecký kraj	73,13	59,02	62,60	82,52	68,85	56,91
Moravskoslezský kraj	66,30	48,78	55,99	53,55	53,66	46,80
Olomoucký kraj	71,10	-	59,63	50,69	x	50,46
Pardubický kraj	65,73	53,06	55,37	33,60	48,98	35,54
Plzeňský kraj	63,85	71,43	74,94	48,89	14,29	59,43
hlavní město Praha	68,51	52,60	57,07	50,33	43,23	45,24
Středočeský kraj	58,44	66,06	50,64	52,33	44,85	50,07
Ústecký kraj	61,14	0,00	33,69	34,75	50,00	43,50
Kraj Vysočina	64,09	20,00	46,86	38,64	20,00	42,51
Zlínský kraj	56,56	48,84	57,28	53,45	58,14	69,75
celá ČR	63,94	56,42	54,41	49,84	47,05	49,18

www.csicr.cz